P.D. JAMES
O moarte ciudată

RAO International Publishing Company S.A.
P.O. Box 37 – 198 Bucureşti, ROMÂNIA
P.D. JAMES
Urmatural Causes
Copyright © P.D. James, 1967
All rights reserved
Traducere din limba engleză
CORNELIA MĂTASE
Ediţia I
Copyright © 1994
by RAO International Publishing Company S.A.
pentru versiunea în limba română
Coperta
DONE STAN
August 1994
ISBN 973 – 9164 – 41 – 2

Cartea întâi
SUFFOLK

Cadavrul fără mâini zăcea pe fundul unei mici ambarcaţiuni cu pânze care naviga la întâmplare, nu departe de coasta comitatului Suffolk.

Era trupul unui bărbat de vârstă mijlocie, un cadavru mic şi spilcuit, având drept giulgiu un costum de culoare închisă, cu dungi foarte subţiri, care se potrivea pe trupul subţirel cu tot atâta eleganţă în moarte cât avusese şi în viaţă. Pantofii, confecţionaţi manual, străluceau încă, deşi

aveau zgârieturi pe bombeuri, iar cravata de mătase era înnodată sub proeminentul măr al lui Adam. Nefericitul călător era îmbrăcat, cu grijă convenţională, pentru oraş, nu pentru marea aceasta singuratică, nu pentru propria moarte.

Era amiaza, devreme, pe la mijlocul lui octombrie, şi ochii sticloşi erau îndreptaţi în sus, spre cerul surprinzător de albastru pe care vântul ce bătea dinspre sud-vest târa câteva trene de nori. Coaja de lemn, fără catarg sau rame, se legăna uşor pe valurile Mării Nordului, iar capul se rostogolea şi se legăna şi el, ca într-un somn zbuciumat. Chiar în viaţă, faţa fusese oarecare iar moartea nu-i oferise altceva decât o lipsă jalnică de expresie. Părul blond crescuse rar, dintr-o frunte înaltă şi bombată, nasul îi era atât de îngust încât muchia albă a osului părea că stă să străpungă pielea; gura, mică şi cu buze subţiri, i se căscase, arătând doi dinţi proeminenţi care dădeau întregii feţe înfăţişarea dispreţuitoare a unui iepure mort”.

Picioarele înţepenite erau fixate de fiecare parte a cutiei aflate în mijlocul bărcii, iar braţele se odihneau pe banchetă. Ambele mâini fuseseră retezate de la încheieturi. Nu cursese mult sânge. Ee fiecare braţ, câteva picături de sânge ţesuseră o pânză neagră printre firele aspre de păr blond şi bancheta era pătată, ca şi cum ar fi fost folosită drept butuc de măcelărie. Dar asta era tot; restul corpului nu avea nicio pată, iar celelalte bănci ale bărcii erau şi ele curate. Mâna dreaptă fusese secţionată ca de un chirurg şi capătul rotunjit al osului se vedea strălucind alb; stânga, însă, fusese ciopârţită şi acele zimţate ale aşchiilor de os se iveau din carne. Mânecile hainei şi manşetele cămăşii fuseseră suflecate în scopul măcelăririi; o pereche de butoni de aur, gravaţi cu nişte iniţiale, se bălăngăneau în voie, strălucind când prindeau în dansul lor razele soarelui de toamnă.

Ambarcaţiunea, cu vopseaua decolorată şi coşcovită, plutea la întâmplare, ca o jucărie aruncată pe o mare aproape pustie. La orizont, silueta unei cabotiere îşi croia drum spre Yarmouth Lanes. Nu se vedea nimic altceva. Pe

la ora două, un punct negru apăru la orizont, avansând de-a lungul zării şi îndreptându-se spre ţărm, lăsând în urmă o dâră înspumată, sfâşiind aerul cu ţipătul motoarelor. Apoi zgomotul se stinse şi din nou nu se mai auzi decât clipocitul apei sub carenă şi ţipătul rar al câte unui pescăruş.

Deodată, barca se zgudui violent, apoi se opri singură şi se răsuci în loc. Ca şi cum ar fi simţit curentul puternic de ţărm, începu să se deplaseze ca spre o ţintă. Un pescăruş cu cap negru, care se lăsase uşor la proră şi rămăsese cocoţat acolo, ţeapăn ca o siluetă de lemn, îşi luă zborul şi, cu ţipete ascuţite, se roti deasupra cadavrului. Încet şi implacabil, cu apa vălurind la proră, barca îşi purta mai departe, către ţărm, sinistra încărcătură.

Puţin înainte de ora două a aceleiaşi după-amiezi, comisarul Dalgliesh se afla la volanul maşinii sale marca Cooper Bristol, pilotând-o cu grijă spre fâşia de iarbă din faţa bisericii Blythburg. Un minut mai târziu pătrundea, prin uşa capelei din aripa nordică, în interiorul de un alb argintiu şi rece al uneia dintre cele mai frumoase biserici din Suffolk. Era în drum spre Monksmere Head, ceva mai la sud de Dunwich, pentru a petrece zece zile de vacanţă de toamnă în tovărăşia unei mătuşi, fată bătrână, singura sa rudă în viaţă. Acum făcea ultima oprire.

Pornise din apartamentul său situat în City mai înainte ca Londra să se trezească şi, în loc să apuce pe drumul direct către Monksmere, prin Ipswich, se îndreptase către nord ca să intre în comitatul Suffolk prin Sudbury. Luase micul dejun la Long Melford şi apoi cotise spre vest prin Lavenham, ca să poată conduce fără grabă şi în voie prin verdele şi auriul acestui ţinut atât de rustic şi lipsit de artificiale înfrumuseţări. Dispoziţia în care se afla s-ar fi potrivit perfect cu vremea dacă n-ar fi fost acea preocupare sâcâitoare şi insistentă. Amânase cu bună ştiinţă o hotărâre personală până la această vacanţă. Înainte de a se întoarce la Londra trebuia, în sfârşit, să se hotărască dacă o va cere pe Deborah Riscoe în căsătorie sau nu.

se în mod cu totul iraţional, hotărârea i s-ar fi părut mai uşor de luat dacă n-ar fi fost atât de sigur care era răspunsul. Aceasta făcea să cadă asupra lui întreaga responsabilitate a hotărârii dacă să schimbe, în sfârşit, statu-quo-ul prezent, convenabil – pentru el cel puţin (se putea argumenta, cu siguranţă, că şi Deborah era mai fericită acum decât cu un an înainte) – pentru un angajament pe care îi era teamă că amândoi aveau să-l considere ca irevocabil, indiferent care ar fi fost rezultatul. Puţine cupluri sunt atât de nefericite ca acelea care sunt prea mândre să-şi recunoască nefericirea. Unele dintre riscuri le cunoştea. Ştia, de pildă, că ei nu-i plăcea, ba chiar ura slujba lui. Asta nu era de mirare şi nici surprinzător în sine. Slujba reprezenta propria sa alegere şi nu ceruse niciodată aprobarea sau încurajarea nimănui pentru ea, dar era totuşi descurajantă perspectiva ca fiecare sarcină de serviciu care îl va ţine ocupat până seara târziu, fiecare caz urgent, să trebuiască să fie precedat de un telefon de scuze.

Pe când se plimba în sus şi în jos pe sub tavanul minunat arcuit şi susţinut de bârne, adulmecând mirosul atât de tipic bisericilor anglicane în care se amestecă parfumul de ceară de lustruit, fiori şi umezite cărţi vechi de rugăciune, îi veni în minte că, de fapt, obţinuse ceea ce îşi dorea aproape exact în momentul în care începuse să bănuiască dispariţia dorinţei. Această experienţă îi era prea familiară pentru a provoca unui bărbat inteligent o dezamăgire de lungă durată, dar avea totuşi puterea de a nu deconcerta. Nu pierderea libertăţii era motivul reţinerilor sale; bărbaţii care vociferau cel mai tare pe tema aceasta erau, de obicei, cei mai puţin liberi. Mult mai greu i se părea să facă faţă pierderii intimităţii. Chiar şi pierderea intimităţii fizice era greu de acceptat. Plimbându-şi degetele peste strana settiptată, datând din secolul XV, încerca să-şi închipuie viaţa lui în apartamentul din Queenlithe, cu Deborah mereu prezentă, nu doar un musafir aşteptat cu nerăbdare, ci parte din viaţa lui, devenită – legal şi cu certificat – familia lui. Avusese o

perioadă proastă la Scotland Yard, aşadar nu-i mai trebuiau şi probleme personale. Tocmai se făcuse o importantă reorganizare, care condusese la ruperea inevitabilă a prieteniilor şi a rutinelor şi la un previzibil val de bârfe şi nemulţumiri. Şi toate acestea fără a fi scutit de stresul muncii. Majoritatea funcţionarilor superiori lucrau deja câte paisprezece ore pe zi. Ultimul său caz, deşi reuşit, se dovedise extrem de obositor. Un copil fusese ucis şi cercetările se transformaseră într-o vânătoare de oameni de tipul care îi displăcea cel mai mult şi care, temperamental, i se potrivea cel mai puţin: o investigare insistentă a faptelor, desfăşurată sub ochii iscoditori ai presei şi stânjenită tot timpul de teama şi isteria vecinilor. Părinţii copilului se agăţaseră de el ca înecatul care caută cu disperare o gură de aer pentru a-i reda siguranţa şi speranţa. Mai simţea încă povara aproape fizică a durerii şi sentimentului lor de vinovăţie. I se ceruse să fie confesor şi sprijin, dar în acelaşi timp judecător şi răzbunător. Faptul nu era nou pentru el. Nu se simţise în niciun fel implicat în durerea lor şi această detaşare fusese, ca întotdeauna, puterea lui. Tot aşa cum puterea unora dintre colegii săi, puşi în faţa aceleiaşi crime, ar fi fost furia şi angajarea lor deplină. Dar tensiunea din perioada rezolvării cazului îl urmărea încă şi ar fi fost nevoie de ceva mai mult decât vântul unei toamne în Suffolk pentru a-şi elibera mintea de unele imagini. Nicio femeie cu capul pe umeri nu se putea aştepta ca el s-o ceară de nevastă în mijlocul unei astfel de anchete. De altfel, Deborah nici nu se aşteptase la asta. Niciunul dintre ei nu pomenise de faptul că el găsise totuşi timpul şi energia pentru a termina al doilea volum de versuri, cu puţine zile înainte de arestarea vinovatului. Recunoscuse îngrozit că exercitarea unui talent minor putea fi folosită ca scuză a egoismului şi inerţiei. Nu se prea plăcuse pe sine în ultimul timp şi era poate prea optimist sperând că această vacanţă ar putea schimba lucrurile.

Jumătate de oră mai târziu, închidea încet uşa bisericii şi pornea să parcurgă ultimele mile ale călătoriei

spre Monksmere. îi scrisese mătuşii că va sosi, probabil, pe la două şi jumătate şi, cu puţin noroc, va ajunge acolo aproape la ora fixată. Dacă, aşa cum îi era obiceiul, mătuşa o să iasă din casă la două şi jumătate, îi va vedea maşina urând pieptiş promontoriul. Se gândi la silueta ei înaltă, subţire, aşteptându-l cu drag. Nu erau multe lucruri senzaţionale în povestea vieţii ei şi pe cele mai multe dintre acestea le ghicise, le prinsese pe când era băiat, din vorbele necontrolate ale mamei sale sau pur şi simplu le cunoscuse din copilărie. Logodnicul ei fusese ucis în 1918, când ea era foarte tânără, cu doar şaisprezece luni înainte de semnarea armistiţiului. Mama ei, o frumuseţe delicată şi răsfăţată, fusese cea mai nepotrivită soţie posibilă pentru un instruit preot de ţară. De altfel, ea însăşi recunoştea adesea acest fapt, crezând probabil că această candoare justifica şi scuza în avans următoarea sa criză de egoism şi extravaganţă. Nu suporta să-i vadă pe ceilalţi îndureraţi pentru că acest lucru îi făcea, temporar, mai interesanţi decât ea, aşa că hotărî să primească moartea tânărului căpitan Maskell cu foarte mare durere. Indiferent cât suferea fiica ei, sensibilă şi necomunicativă, ba chiar destul de dificilă, trebuia să fie evident că mama ei suferea şi mai mult Aşa încât, la trei săptămâni de la primirea telegramei, muri în urma unei gripe. Este îndoielnic că intenţionase să meargă atât de departe, dar ar fi fost încântată dacă ar fi putut să vadă rezultatele. Soţul ei, consternat, uită într-o singură noapte toate frământările şi neliniştile căsătoriei lor şi îşi aminti doar de veselia şi de frumuseţea soţiei sale. Era, bineînţeles, de neconceput să se recăsătorească şi nici nu a făcut-o vreodată. Jane Dalgliesh, a cărei ireparabilă pierdere nu mai avea nimeni timp să şi-o amintească, luă locul mamei sale, de amfitrioană a casei parohiale, şi rămase alături de tatăl său până la ieşirea acestuia la pensie, în 1945, şi apoi până la moartea lui, zece ani mai târziu. Era o femeie de o inteligenţă rară şi dacă a considerat lipsită de satisfacţii rutina zilnică a menajului şi activităţilor parohiale, previzibile şi tot atât de inevitabile ca şi anul liturgic, nu a

spus-o niciodată. Tatăl ei era atât de convins de importanţa fundamentală a chemării sale preoţeşti, încât niciodată nu-i trecuse prin minte că talentele cuiva puteau fi irosite slujind acestei chemări. Jane Dalgliesh, respectată de enoriaşi dar niciodată iubită, făcuse ceea ce trebuia făcut şi se consola studiind păsările. După moartea tatălui său, lucrările pe care le publica, consemnări ale unor observaţii meticuloase, îi aduseră o oarecare notorietate; cu timpul, ceea ce membrii parohiei numiseră dispreţuitor „micul hobby al domnişoarei Dalgliesh" făcu din ea unul dintre cei mai respectaţi ornitologi amatori. Cu doar cinci ani în urmă îşi vânduse casa din Lincolnshire şi cumpărase Pentlands, o căsuţă din piatră aflată la capătul promontoriului Monksmere Head. Aici o vizita Dalgliesh cel puţin de două ori pe an.

Nu erau vizite făcute din pură obligaţie, deşi s-ar fi simţit răspunzător pentru ea dacă n-ar fi fost atât de evident stăpână pe sine încât, uneori, chiar afecţiunea faţă de ea părea un fel de insultă. Această afecţiune exista însă şi amândoi ştiau asta. Aştepta deja nerăbdător să simtă mulţumirea de a o vedea şi plăcerile calme ale unei vacanţe la Monksmere.

Va regăsi plăcerea focului din lemne aduse de valuri, arzând în căminul larg şi parfumând întreaga casă, iar în faţa căminului, fotoliul cu spătar înalt şi pielea mirosind a copilărie, acel fotoliu ce aparţinuse cândva tatălui său. Va regăsi dormitorul sărăcăcios mobilat, dar cu vedere spre mare şi cer, patul confortabil, deşi îngust, cu aşternuturile mirosind uşor a fum de lemne şi levănţică, baia cu multă apă caldă şi o cadă suficient de lungă pentru ca un bărbat foarte înalt să se poată întinde confortabil. Mătuşa însăşi avea aproape doi metri înălţime şi un fel masculin de a aprecia elementele esenţiale de confort. Dar mai întâi vor fi servit ceaiul în faţa

focului şi pâinea prăjită, fierbinte, cu unt şi carnea conservată în casă. Şi cel mai bine dintre toate, nu vor fi cadavre şi nici nu se va vorbi despre ele. Bănuia că Jane

Dalgliesh considera destul de ciudat faptul că un bărbat inteligent îşi alesese ca mod de a-şi câştiga existenţa prinderea asasinilor şi nu era genul de femeie care să mimeze interesul politicos atunci când nu simţea niciun fel de interes. Nu cerea nimic de la el, nici măcar afecţiune şi din această pricină era singura femeie din lumeţi) lături de care se simţea complet împăcat. Ştia exact ce avea să-i ofere această vacanţă. Se vor plimba împreună, adesea în tăcere, pe fâşia de nisip ud ce despărţea marginea înspumată a mării de dâmburile pietroase ale plajei. El îi va căra ustensilele de desen, ea va merge cu paşi mari înaintea lui, cu mâinile îndesate în buzunarele jachetei, căutând cu privirea codălbiţele poposite pe stânci şi abia distingându-se dintre ele, sau urmărind zborul fluierarilor şi al rândunelelor de mare. O să fie linişte, totul va fi simplu şi odihnitor; dar la capătul celor zece zile se va întoarce la Londra cu un sentiment de uşurare.

Mergea acum prin pădurea Dunwich, ai cărei pini plantaţi de Comisia Forestieră străjuiau drumul. I se păru că simte deja mirosul mării, gustul pătrunzător de sare adus de vânt până la el, mai puternic decât aroma amăruie a copacilor. Inima îi tresări. Se simţea ca un copil care revine acasă. Pădurea se sfârşi, negrul sobru al pinilor fu înlocuit de gardurile de sârmă care împrejmuiau câmpurile şi de pastelul tufişurilor de pe marginea drumurilor. Apoi rămaseră şi acestea în urmă şi el continuă să conducă printre tufişurile şi ierburile landei, spre Dunwich.

Qnd ajunse în sat şi coti spre dealul care pornea chiar de sub zidul de împrejmuire al mănăstirii franciscane în ruine, auzi claxonul unei maşini şi un Jaguar trecu pe lângă el ca din puşcă. Zări un cap brunet şi o mână care se ridicase în semn de salut, mai înainte ca maşina să dispară din vedere cu un ultim claxon de adio. Deci Oliver Latham, criticul dramatic, venise la cabana lui pentru weekend. Era puţin probabil ca acest lucru să-l deranjeze pe Dalgliesh, căci Latham nu venea în Suffolk în căutare de companie. Ca şi vecinul său, Justin Bryce, Latham îşi folosea cabana pentru a se refugia din Londra, şi poate de oameni, deşi

venea la Monksmere mai rar ca Bryce. Dalgliesh îl întâlnise o dată sau de două ori şi recunoscuse la el o stare de tensiune şi nelinişte care îşi găsea ecou în propriul său caracter. Latham era renumit pentru pasiunea pe care o avea pentru maşinile de viteză şi pentru condusul cu viteză mare şi Dalgliesh bănuia că tocmai pe acest traseu spre Monksmere îşi găsea uşurarea. Altfel era greu de închipuit de ce ţinea această cabană. Venea rar aici, nu aducea niciodată femei cu el, nu arăta nicio urmă de interes pentru mobilarea ei şi folosea cabana mai ales ca bază pentru expediţiile sălbatice la volan, prin district, care erau atât de violente şi iraţionale încât păreau un fel de defulare.

Qnd Rosemary Cottage apăru în zare, după o curbă a drumului, Dalgliesh acceleră. Nu-şi făcea mari speranţe că ar fi putut trece neobservat, dar cel puţin putea conduce cu o viteză atât de mare încât să justifice faptul că nu a oprit. Trecând glonţ pe lângă cabană, zări cu coada ochiului un chip aflat la una din ferestrele de la etaj. Ei bine, era de aşteptat. Celia Calthrop se considera lidera micii comunităţi din Monksmere şi îşi acordase singură anumite sarcini şi privilegii.

Dacă vecinii ei erau atât de nechibzuiţi încât să nu o tină la

curent cu toate sosirile şi plecările lor şi ale vizitatorilor lor, ea era gata să facă eforturi de a afla singură. Auzea imediat orice maşină care se apropia, iar locul în care era aşezată casa ei, exact la intersecţia şoselei spre Dunwich cu drumul bolovănos prin landă, îi dădea posibilitatea să supravegheze totul.

Domnişoara Calthrop cumpărase Brodie’s Bara, pe care o rebotezase Rosemary Cottage, cu doisprezece ani în urmă. Preţul nu fusese mare şi apoi, forţând mâna de lucru locală prin presiuni moderate dar insistente, o transformase, la fel de ieftin, dintr-o plăcută căsuţă din piatră, deşi cam dărăpănată, în idealul romanţios al cititorilor ei. Era adesea pomenită în revistele pentru femei

drept „delicioasa reşedinţă din Suffolk a Celiei Calthrop unde, în tihna campestră, aceasta creează încântătoarele poveşti de dragoste ce emoţionează atât de mult pe cititorii noştri”. În interior, Rosemary Cottage era foarte confortabilă în felul ei preţios şi lipsit de gust; exteriorul era însă tot ceea ce proprietarul considerase potrivit pentru o casă de ţară: un acoperiş de stuf (îngrozitor de costisitor de asigurat şi întreţinut), o grădină de plante aromate (aceasta arăta într-adevăr sinistru; domnişoara Calthrop nu prea avea noroc cu plantele), un mic bazin artificial (urât mirositor vara) şi un porumbar (dar porumbeii refuzau cu încăpăţânare să-şi facă cuib în el). Era şi o pajişte săracă pe care vara era invitată să ia ceaiul comunitatea scriitorilor – formula aparţinea Celiei. Iniţial, Jane Dalgliesh fusese exclusă de la aceste invitaţii, nu pentru că ea nu se considera scriitoare, ci pentru că era o vârstnică şi însingurată fată bătrână şi, deci, pe scara de valori a domnişoarei Calthrop, reprezenta un eşec social şi sexual, ce nu valora decât preţul unei superioare amabilităţi. Mai târziu, domnişoara Calthrop descoperise că vecina ei era considerată, de către persoane calificate să emită astfel de judecăţi, ca fiind o femeie distinsă. Mai aflase că bărbaţii care, sfidând convenienţele, erau primiţi la Pentlands şi îi puteai reîntâlni rătăcind pe plajă, în plăcuta companie a gazdei, erau şi ei persoane distinse.

O a treia descoperire fusese însă şi mai surprinzătoare. Jane Dalgliesh cina cu R.B. Sinclair la Priory House. Nu toţi cei care apreciau cele trei romane ale lui, ultimul scris în urmă cu mai bine de treizeci de ani, ştiau că acesta mai este în viaţă. Şi mai puţini încă primeau din partea lui invitaţii la cină. Domnişoara Calthrop nu era femeia care să persiste cu încăpăţânare în greşeală, aşa că, peste noapte, domnişoara Dalgliesh devenise „dragă Jane”. Cât despre aceasta din urmă, ea continua să-i spună vecinei sale „domnişoara Calthrop”, fără să ia în seamă brusca apropiere, aşa cum nu luase în seamă nici dispreţul de la început. Dalgliesh nu ştiuse niciodată sigur ce gândea ea cu adevărat despre Celia.

Mătuşa sa vorbea rar despre vecinii ei şi cele două femei se aflau prea puţin una în compania celeilalte, pentru ca el să-şi poată face o părere.

Poteca accidentată care ducea peste culmea promontoriului la Pentlands se afla la mai puţin de doi kilometri de

Rosemary Cottage. Era de obicei blocată de o poartă grea de bârne, dar azi poarta era larg deschisă, înfiptă adânc în tufişurile de soc şi mure de pe margine. Maşina săltă uşor peste hârtoapele drumului, printre miriştile care curând lăsară locul ierbii şi apoi ferigilor. Trecu de cele două case gemene care aparţineau lui Latham şi lui Justin Bryce, dar Dalgliesh nu-i zări pe niciunul din ei, deşi Jaguarul lui Latham era parcat la intrare, iar din coşul casei lui Bryce se înălţa un firişor de fum. Poteca începu să şerpuiască pe deal şi brusc landa se deschise larg în faţa lui, întinzându-se roşu-aurie până la stânci şi marea sclipitoare. În vârful potecii, Dalgliesh opri maşina pentru a privi şi asculta. Toamna nu fusese niciodată anotimpul său preferat, dar în clipele ce urmară opririi motorului simţi că nu ar fi dat această dulce pace pe toate senzaţiile tari ale primăverii. Iarba începea să îngălbenească, dar păpădia înflorea a doua oară, la fel de bogat şi auriu ca în plină lună mai. Dincolo de câmpie se întindea marea, vârstată cu purpuriu, azur şi roşcat închis, iar spre sud, mlaştinile învăluite în ceaţă ale rezervaţiei de păsări adăugau tonurile lor de verde şi albastru. Aerul mirosea a iarbă şi fum, aromele inevitabile şi răscolitoare ale toamnei. Greu de crezut, gândi Dalgliesh, că priveliştea de sub ochii lui era aceea a unui permanent câmp de bătaie, unde de aproape nouă secole pământul ducea, în pierdere, o luptă împotriva mării; greu de închipuit că sub calmul înşelător al apei marmorate zăceau cele nouă biserici scufundate ale vechiului Dunwich. În landă mai rămăseseră puţine clădiri în picioare, dar nu toate erau vechi. Spre nord, Dalgliesh abia putea zări zidurile joase de la Seton House, ceva mai mari decât o excrescenţă pe muchia stâncilor, pe care Maurice Seton, scriitor de

romane poliţiste, o construise în consonanţă cu viaţa lui ciudată şi singuratică. Jumătate de kilometru mai la sud, zidurile masive de la Priory House se înălţau ca un bastion împotriva mării şi, chiar la marginea rezervaţiei de păsări, Pentlands Cottage părea să stea pe muchia falezei, suspendată parcă în aer. În timp ce ochii lui măturau landa, pe poteca dinspre nord apăru în zare o cabrioletă trasă de un cal, săltând voios peste păpădii, spre Priory House. Dalgliesh zări un trup micuţ şi vânjos, cocoţat în scaunul vizitiului şi biciul, delicat ca o trestie, ridicat, drept, alături. Trebuia să fie menajera lui R.B. Sinclair, care aduce acasă proviziile. Era o mătuşică cu înfăţişare domestică, încântătoare în micuţul ei echipaj, şi Dalgliesh o urmări cu plăcere până ce aceasta dispăru în dosul lizierei de copaci care ascundea pe jumătate Priory House. În momentul acela mătuşa lui apăru în faţa casei şi privi peste landă. Dalgliesh se uită la ceas: era ora două şi treizeci şi trei de minute. Apăsă ambreiajul şi maşina lunecă uşor la vale pe drumeag, spre ea.

Oliver Latham se dădu instinctiv înapoi, ascunzându-se în umbra camerei sale de la etaj şi, râzând zgomotos, privi maşina care se legăna uşor în susul landei. Apoi îşi luă seama, amuţit de zgomotul exploziv al propriului hohot de râs ce răsuna în liniştea casei. Dar era prea de tot! Copilul minune al Scotland Yard-ului, încă fumegând după ultima vânătoare sângeroasă, îşi făcea intrarea în zonă, cât se poate de prompt, aproape la comandă. Maşina se oprise pe creasta dealului. Ar fi amuzant dacă blestemata aia de maşină

Cooper Bristol şi-ar da duhul în sfârşit. Dar nu, se părea că Dalgliesh oprise doar ca să admire priveliştea. Bietul caraghios savura, probabil, în avans deliciile celor două săptămâni de răsfăţ la Pentlands. Ei bine, va avea o surpriză. Problema, însă, era alta. Oare era prudent ca el, Latham, să rămână prin preajmă şi să urmărească circul? Şi de ce nu? Nu avea treabă la Londra până la data premierei de la Court Theatre, de joi într-o săptămână, şi

ar fi părut ciudat dacă pleca în grabă, aşa curând de la sosire. În plus, era curios. Venise la Monksmere miercuri, aşteptându-se la o mare plictiseală. Dar acum, cu puţin noroc, vacanţa promitea să devină de-a dreptul amuzantă.

L

Mlice Kerrison mână cabrioleta dincolo de liziera care adăpostea Priory House, înspre marginea de nord a landei, sări de pe capră şi duse iapa, pe sub arcada largă şi dărăpănată, până la grajdurile care datau din secolul şaisprezece. În timp ce o deshăma, gâfâind uşor din pricina efortului, mintea ei practică revedea cu plăcere munca acelei dimineţi. Se gândea nerăbdătoare la micile plăceri domestice care urmau. Mai întâi, vor lua ceaiul împreună – un ceai tare şi foarte dulce, aşa cum îi plăcea domnului Sinclair – aşezaţi de o parte şi de alta a căminului mare din salon. Chiar şi în zilele călduroase de toamnă, domnului Sinclair îi plăcea să ardă focul. Şi pe urmă, mai înainte ca lumina să scadă şi să apară ceţurile, îşi vor face plimbarea zilnică prin landă. Dar nu va fi o plimbare fără ţintă. Aveau ceva de îngropat. Oricum, era întotdeauna mai bine să ai o ţintă; şi cu toată vorbăria domnului Sinclair, rămăşiţele omeneşti, oricât de incomplete, au dreptul la respect. De altfel, era de mult momentul ca ele să părăsească această casă.

Era aproape opt şi jumătate. Dalgliesh şi mătuşa lui, după ce luaseră cina, şedeau de o parte şi de alta a focului din salon, într-o tăcere împărtăşită. Camera, care ocupa aproape întreg parterul de la Pentlands, avea pereţii placaţi cu piatră, un tavan scund, susţinut de imense bârne de stejar şi podeaua din gresie roşie. În faţa căminului, în care focul trosnea şi arunca scântei, stătea la uscat o stivă considerabilă de lemne. Mirosul de fum plutea prin casă, ca tămâia, iar aerul vibra neîncetat de zgomotul surd al mării. Lui Dalgliesh îi venea greu să rămână treaz în pacea aceea ritmică şi somnolentă. îi plăcuseră întotdeauna contrastele – în artă ca şi în natură – iar la Pentlands, odată cu căderea nopţii, plăcerea contrastelor venea de la sine. În casă era lumină şi căldură, era culoare şi confortul

unei vieţi domestice civilizate; afară, sub norii joşi, erau întunericul, singurătatea, misterul. Îşi imagina ţărmul, la treizeci de metri dedesubt, unde marea îşi întindea tivul de dantelă peste plaja rece şi dură; şi rezervaţia de păsări din Monksmere, la sud, ce se întindea tăcută sub cerul nopţii, cu trestiile abia unduindu-se pe apa liniştită.

Întinzându-şi picioarele spre foc şi aşezându-şi mai bine capul pe spătarul înalt al fotoliului, privi spre mătuşa lui. Ca de obicei, aceasta stătea dreaptă în scaun, dar părea că se simte cât se poate de confortabil astfel. Croşeta o pereche de şosete de lână, de un roşu aprins. Dalgliesh spera doar că nu îi erau hărăzite. Nu i se părea, totuşi, probabil, căci mătuşa lui nu se deda la astfel de dovezi domestice de afecţiune. Focul arunca umbre roşietice pe faţa ei prelungă, măslinie şi colţuroasă – de aztec – cu ochii umbriţi, nasul lung şi drept aşezat deasupra unei guri largi şi mobile. Părul îi era acum de un gri metalic, răsucit la ceafă într-un coc enorm. Avea faţa pe care el şi-o amintea din copilărie. Nu remarcase la ea nicio schimbare. Sus, în camera ei, fixată neglijent în muchia unei oglinzi, se afla o fotografie decolorată, făcută în 1916, în care erau ea şi logodnicul mort. Dalgliesh se gândea la fotografie; băiatul cu şapcă şi bretele, care îi păruse odinioară atât de ridicol, reprezenta acum povestea de dragoste şi durere a unei vremi demult apuse; fata, ceva mai înaltă, aplecată spre el cu graţia stângace a adolescenţei, cu părul coafat în bucle mari şi prins într-o panglică, încălţată cu pantofii ascuţiţi, abia ivindu-se de sub fusta subţire şi vaporoasă. Jane Dalgliesh nu-i vorbise niciodată despre tinereţea ei şi el nu pusese întrebări. Era femeia cea mai stăpână pe sine, cea mai puţin sentimentală pe care o cunoştea. Dalgliesh se întreba cum s-ar înţelege Deborah cu ea, ce părere ar avea cele două femei, una despre cealaltă. îi era dificil să şi-o închipuie pe Deborah într-un alt context decât cel londonez. De la moartea mamei ei, nu se mai ducea decât rareori acasă şi, din motive pe care amândoi le înţelegeau, el nu o însoţise niciodată la Martingale. Acum nu şi-o mai putea închipui

decât pe fundalul apartamentului lui din Londra, al restaurantelor, foaierelor de teatru şi al cârciumilor lor preferate. El era obişnuit să-şi trăiască viaţa pe paliere diferite. Deborah nu se amesteca în slujba lui şi, până acum, nu-şi găsise locul la Pentlands. Dar, dacă se vor căsători, va trebui, în mod obligatoriu, să i le împărtăşească pe amândouă. Într-un fel sau altul, ştia că în această vacanţă trebuia să decidă dacă, într-adevăr, aceasta era ceea ce îşi dorea.

Jane Dalgliesh spuse:

— Nu vrei să pun puţină muzică? Am o înregistrare nouă a lui Mahler.

Dalgliesh nu era un pasionat de muzică, dar ştia că aceasta însemna foarte mult pentru mătuşa lui, iar ascultatul discurilor pe care ea le avea devenise o parte a vacanţei la Pentlands. Cunoştinţele şi plăcerile ei erau molipsitoare; Dalgliesh începuse să facă descoperiri. Şi în dispoziţia în care se afla, era chiar gata să-l încerce pe Mahler. În clipa aceea auziră maşina.

— Doamne, spuse el. Cine o fi? Sper că nu Celia Calthrop.

Domnişoara Calthrop, dacă nu era descurajată cu tărie, era o înveterată adeptă a vizitelor inopinate, încercând mereu să impună solitudinii din Monksmere agreabilele convenţii ale vieţii sociale de suburbie. Era, mai ales, în stare să vină în vizită când Dalgliesh se afla acolo. Un bărbat atrăgător şi fără obligaţii era pentru ea o pradă naturală. Dacă nu şi-l dorea pentru sine, se găsea întotdeauna cineva care să şi-l dorească; îi repugna să vadă ceva irosindu-se. Într-una dintre ocazii, dăduse chiar o petrecere în onoarea lui. La vremea aceea, faptul îl distrase, intrigat cum era de absurditatea faptului. Micul grup de rezidenţi la Monksmere, arătând de parcă atunci s-ar fi întâlnit pentru prima dată, au mâncat sandviciuri şi au sorbit lichior ieftin în salonul decorat în alb şi roz al Celiei şi au conversat politicos şi lipsit de sens, în timp ce, afară, furtuna ţipa peste landă, iar pelerinele de ploaie şi

lămpile de furtună zăceau îngrămădite în hol. Atunci, da contrast! Dar obiceiul nu era de încurajat.

Jane Dalgliesh spuse:

— Pare să fie Morris-ul domnişoarei Calthrop. S-ar putea să o aducă pe nepoata ei. Elizabeth s-a întors de la Cambridge. Este în convalescenţă după o febră puternică. Cred că ieri a sosit.

— Atunci, răspunse el, ar trebui să stea în pat. După gălăgie, pare că sunt mai mulţi. Nu se aude şi pălăvrăgeala lui Justin Bryce?

Era exact. Când domnişoara Dalgliesh deschise uşa, văzură, prin geamurile verandei, luminile gemene ale unei maşini şi o înghesuială de forme întunecate care, treptat, se transformară în figuri cunoscute. Părea că întregul Monksmere venise în vizită la mătuşa lui. Chiar şi Sylvia Kedge – secretara infirmă a lui Maurice Seton – era cu ei, târându-se în cârje către raza de lumină ce trecea prin uşa deschisă. Domnişoara Calthrop mergea încet în urma ei, ca şi cum ar fi sprijinit-o. În spatele lor venea Justin Bryce, pălăvrăgind în continuare fără noimă, în întuneric. Lângă el se contura silueta înaltă a lui Oliver Latham. La urmă de tot venea, posacă, parcă în silă, Elizabeth Marley, cu umerii aduşi şi mâinile afundate în buzunarele jachetei. Rămăsese în urmă pe potecă, privind când într-o parte când în alta în întuneric, de parcă ar fi vrut să arate că ea nu este cu ceilalţi.

— Bună seara, domnişoară Dalgliesh, strigă Bryce. Bună seara, Adam. Să nu daţi vina pe mine pentru năvălirea de faţă. Ideea a fost a Celiei. Venim la voi, dragilor, pentru o consultaţie de specialitate. Cu excepţia lui Oliver, cu care ne-am întâlnit pe drum. El a venit doar ca să ceară nişte cafea împrumut. Cel puţin aşa zice.

— Am uitat să cumpăr cafea, spuse Latham calm, când am plecat ieri din oraş. Aşa că m-am hotărât să apelez la singurul vecin în care am încredere că îmi poate da cafea de calitate, fără să-mi ofere, în anexă, şi o prelegere despre cât de ineficient sunt în ale gospodăriei. Dacă ştiam că aveţi o petrecere, aş fi aşteptat până mâine.

Dar nu dădea niciun semn că intenţionează să plece.

Intrară, clipind des din cauza luminii şi aducând cu ei o pală de aer rece, care tălăzui prin cameră fumul alb, de lemne. Celia Calthrop se duse direct la fotoliul lui Dalgliesh şi se aşeză în el ca şi cum ar fi urmat să primească omagiile serii. Picioarele elegante, aşezate cu grijă să o avantajeze, contrastau puternic cu trupul masiv, încorsetat strâns şi cu pieptul mare şi braţele zbârcite şi pline de pete. Dalgliesh gândi că trebuie să aibă aproape cincizeci de ani, dar arăta mai bătrână. Ca de obicei, era fardată puternic, dar cu multă măiestrie. Gura micuţă, ca de vulpe, era de un roşu carmin, ochii oblici, înfundaţi în orbite, care îi confereau feţei o expresie de falsă spiritualitate, mult accentuată în fotografiile de reclamă, erau umbriţi cu albastru, iar genele îi erau încărcate de rimel. Îşi scoase baticul de sifon pentru a înfăţişa adunării ultimul efort al coaforului personal; părul, cu firul subţire ca al unui nou născut, lăsa să se întrevadă porţiuni aproape indecente de piele netedă şi roz.

Dalgliesh nu o mai întâlnise pe nepoată decât de vreo două ori înainte şi acum, dând mâna cu ea, se gândi că viaţa la Cambridge nu o schimbase. Era aceeaşi fată posacă, cu trăsături greoaie, pe care şi-o amintea. Faţa nu îi era lipsită de inteligenţă şi ar fi putut să fie chiar atrăgătoare, dacă ar fi arătat măcar o scânteie de animaţie.

Încăperea îşi pierduse liniştea. Dalgliesh îşi spuse că era extraordinar cât zgomot puteau face şapte oameni împreună. Se desfăşura obişnuita tevatură de a o aşeza pe Sylvia Kedge pe scaun, sub indicaţiile imperioase ale domnişoarei Calthrop care, însă, nu făcea nimic practic spre a da o mână de ajutor. Fata putea fi considerată ca ieşită din comun, poate chiar frumoasă, dacă puteai uita picioarele urâte, strâmbe şi prinse în fiare, umerii masivi şi mâinile masculine, deformate de cârje. Avea faţa lungă, măslinie, ca de ţigancă, încadrată de un păr negru, lung până la umeri şi pieptănat drept, cu cărare pe mijloc. Era o faţă care ar fi putut arăta forţă şi caracter, dar îi

imprimase expresia unei umilinţe demne de milă, un aer de suferinţă suportată cu supuşenie şi fără lamentări, în complet dezacord cu firea ei snoabă. Ochii mari şi negri se pricepeau să inspire compasiunea.

Acum, contribuia ea însăşi la agitaţia generală, susţinând că se simţea foarte confortabil, deşi realitatea era evident alta, sugerând cu o amabilitate dezaprobatoare, care conţinea întreaga putere a unui ordin, să îi fie lăsate la îndemână cârjele, deşi aceasta ar fi însemnat să le proptească de genunchi, într-un mod cu totul precar. Şi, în general, îi făcea pe toţi cei prezenţi jenant de conştienţi de propria lor sănătate, nemeritată. Dalgliesh mai urmărise această scenă, dar în seara aceea simţea că Sylvia nu mai punea suflet, că reacţiile erau aproape mecanice. De data aceasta fata părea într-adevăr bolnavă şi suferindă. Ochii săi erau opaci ca nişte pietre, iar între nări şi colţurile gurii se săpaseră două cute adânci. Arăta nedormită şi când îi oferi un pahar cu lichior, observă că îi tremurau mâinile. Cuprins de un acces de adevărată compasiune, îi cuprinse degetele într-ale sale şi ţinu, astfel, paharul până când ea fu în stare să îl ducă la gură.

Zâmbindu-i, o întrebă cu amabilitate:

— Ei, care e necazul? Cu ce pot să vă ajut?

Numai că Celia Calthrop se autonumise purtătorul de cuvânt al grupului.

— Nu e deloc frumos din partea noastră să vă deranjăm aşa, pe tine şi pe Jane, chiar în prima seară pe care o petreceţi împreună. Îmi dau seama de asta. Dar suntem foarte îngrijoraţi. Cel puţin noi două, Sylvia şi cu mine, suntem profund îngrijorate.

— Pe când eu, zise Justin Bryce, nu sunt atât îngrijorat, cât intrigat, ca să nu spun plin de speranţă. A dispărut Maurice Seton. Mi-e teamă că nu este vorba decât de o

* şmecherie care să facă publicitate următorului roman pe care îl va publica şi că îl vom avea din nou în mijlocul nostru, ba chiar prea curând. Dar, haide, să nu

privim partea sumbră a lucrurilor.

Arăta, într-adevăr, departe de a fi sumbru, aşezat cum era pe un scaun, în faţa şemineului, ca o broască ţestoasă răuvoitoare, răsucindu-şi capul spre lumina focului.

Avusese în tinereţe un cap care atrăgea atenţia, cu pomeţi proeminenţi, buze groase şi mobile şi ochi cenuşii, mari şi strălucitori sub pleoapele grele. Acum însă, la cei cincizeci de ani, devenise o caricatură. Deşi parcă şi mai mari, ochii îşi pierduseră din strălucire şi lăcrimau mereu, ca şi cum ar fi stat tot timpul în bătaia vântului. Părul, care începuse să-i cadă, se decolorase şi se asprise, arătând acum ca o mână de paie murdare. Oasele feţei stăteau să-i spargă pielea, dându-i înfăţişarea unui cap de mort. Numai mâinile îi rămăseseră neschimbate. Acum le ţinea întinse spre foc, albe, cu pielea fină şi delicată, ca ale unei fete. Zâmbi către Dalgliesh.

— Dispărut. Se crede că e în siguranţă. Scriitor de romane poliţiste, vârstă medie. Dispoziţie nervoasă. Conformaţie firavă. Nas subţire. Dinţi ca de ţap. Păr rar. Mărul lui Adam proeminent. Găsitorul este rugat să-l păstreze… Deci, am venit la tine, băiete, pentru un sfat. Înţeleg că abia ai scăpat din ultimul triumf. Ce facem? Aşteptăm ca Maurice să-şi facă apariţia şi pe urmă ne prefacem că nu am băgat de seamă că a lipsit? Sau îi facem jocul şi cerem poliţiei să ne ajute să-l găsim? La urma urmei, dacă e un truc făcut pentru publicitate, ar fi drăguţ din partea noastră să-l ajutăm. Bietul Maurice are nevoie de tot ajutorul pe care îl poate obţine.

— Justin, asta nu este o chestiune de luat în râs, spuse domnişoara Calthrop pe un ton sever. Şi eu, una, nu cred cu niciun chip că este un truc publicitar. Dacă aş fi crezut asta, nu veneam să-l necăjesc pe Adam într-un moment când are în mod deosebit nevoie de o vacanţă liniştită şi reconfortantă, ca să-şi revină după tensiunea cazului aceluia. Cât de inteligent din partea ta, Adam, să-l prinzi înainte de a comite o nouă crimă. Toată povestea aceea îmi face, fizic, rău! Şi acum, ce o să se întâmple cu

el? O să stea câţiva ani la închisoare, pe cheltuiala statului şi pe urmă or să-i dea drumul ca să omoare alt copil? Am înnebunit cu toţii în ţara asta? Nu pot înţelege de ce nu ne milostivim de el, să-l spânzurăm şi să terminăm odată!

Dalgliesh se bucura că se află în umbră. Îşi aminti momentul arestării. Pooley era un bărbat tare scund. Scund, urât şi transpirat tot, de teamă. Cu un an în urmă îl părăsise nevasta, aşa că petecul boţit de pe cotul hainei sale ieftine era, în mod evident, opera lui. Dalgliesh constatase că ochii îi rămăseseră aţintiţi pe acel petec, de parcă el ar fi avut puterea să demonstreze că Pooley era, totuşi, o fiinţă umană. În sfârşit, bestia era acum în cuşcă, iar publicul şi presa erau liberi să ridice în slăvi, cât îi ţineau puterile, eforturile poliţiei, în general şi ale comisarului Dalgliesh, în special. Fără îndoială, un psihiatru ar fi putut explica de ce se simţea el însuşi contaminat de sentimentul vinovăţiei. Senzaţia nu îi

era străină şi avea să o trateze aşa cum ştia el. Până la urmă, reflectă el cu oarecare crispare, arareori această senzaţie îl deranjase un timp prea îndelungat şi niciodată nu-l făcuse să dorească a-şi schimba slujba. Dar, al naibii să fie dacă avea de gând să discute cazul Pooley cu Celia Calthrop.

În capătul celălalt al camerei, ochii mătuşii sale îi întâlniră pe ai lui.

— Ce anume vreţi să facă nepotul meu, domnişoară Calthrop? întrebă ea cu calm. Dacă domnul Seton a dispărut, chestiunea este de competenţa poliţiei locale, nu?

— Tocmai aici este problema! Aşa să fie oare?

Domnişoara Calthrop îşi goli paharul, de parcă nu ar fi băut lichior şi, mai ales, nu Amontillado, apoi îl întinse cu o mişcare mecanică pentru a-i fi umplut din nou.

— Poate că Maurice a dispărut dintr-un motiv ştiut numai de el; poate că adună material pentru următoarea lui carte. A tot lăsat să se înţeleagă că aceasta va fi ceva deosebit – altceva decât romanele lui poliţiste clasice.

Maurice este un meşteşugar deosebit de conştiincios şi nu-i place să scrie despre lucruri pe care nu le-a integrat propriei sale experienţe. Toţi ştim asta. Amintiţi-vă că a petrecut trei luni cu un circ ambulant înainte de a scrie „Crimă la trapez11. Desigur, aceasta presupune o uşoară deficienţă la capitolul imaginaţiei creatoare. Romanele mele nu se limitează niciodată la propria experienţă.

— Dacă mă gândesc la câte a pătimit ultima ta eroină, spuse Justin Bryce, mă simt uşurat să aflu asta, dragă Celia.

Dalgliesh întrebă când a fost văzut Seton pentru ultima oară. Mai înainte de a apuca domnişoara Calthrop să deschidă gura, Sylvia Kedge fu cea care răspunse. Lichiorul şi căldura focului îi aduseseră ceva culoare în obraji şi îşi recăpătase stăpânirea de sine. I se adresă direct lui Dalgliesh şi vorbi fără să se oprească.

— Domnul Seton a plecat la Londra lunea trecută, dimineaţa, şi urma să stea la club, adică la Clubul Cadaver din Tavistock Square. Întotdeauna îşi petrece acolo o săptămână sau două, în luna octombrie. Preferă Londra în timpul toamnei şi îi place să caute în biblioteca clubului informaţii pentru crimele lui. A luat cu el doar o valiză mică şi maşina de scris portabilă. A plecat cu trenul, de la Halesworth. Mi-a spus că va începe o carte nouă, ceva diferit de stilul lui obişnuit. Mi-a făcut impresia că era destul de agitat din această pricină, deşi nu-mi mai pomenise despre asta până atunci. Spunea că toată lumea va fi surprinsă. Ne-am înţeles ca eu să lucrez acasă la el, dimineaţa, doar pe perioada cât avea să lipsească şi mi-a spus că îmi va telefona în jurul orei zece, să întrebe dacă n-are vreun mesaj. Aşa convenim de obicei când el lucrează la club. El dactilografiază manuscrisul la două rânduri şi mi-l trimite prin poştă, în fascicule, iar eu scriu exemplarul curat. Apoi, el revede toată cartea şi eu o dactilografiez în forma finală, pentru editură. Sigur, fasciculele nu se leagă întotdeauna. Când se află la Londra, îi place să lucreze scenele citadine – nu ştiu niciodată ce urmează să primesc a doua zi. Ei bine, marţi

dimineaţă mi-a dat telefon ca să-mi spună că speră să-mi pună la poştă câteva pagini de manuscris, în seara următoare, şi ca să mă roage să-i cârpesc nişte lucruri. Părea în perfectă ordine, perfect normal.

Domnişoara Calthrop nu se mai putu abţine.

— Nu a fost deloc frumos din partea lui Maurice să te folosească pentru astfel de treburi: să-i cârpeşti şosetele şi să-i lustruieşti argintăria. Eşti o stenodactilografă calificată şi asta înseamnă să-ţi risipeşti realmente talentul. Eu am destul material înregistrat, care te aşteaptă să-l dactilografiezi în sfârşit, asta este altă poveste. Toată lumea ştie care sunt opiniile mele.

Era adevărat. Şi poate că acele opinii s-ar fi bucurat de mai multă simpatie, dacă ceilalţi nu ar fi bănuit că indignarea scumpei Celia era în propriul interes. Dacă era rost de exploatat pe cineva, se aştepta să aibă prioritate.

Fata nu luă în seamă întreruperea. Ochii săi negri erau încă fixaţi asupra lui Dalgliesh. Acesta întrebă:

— Când ai mai luat legătura cu domnul Seton?

— Nu am mai primit niciun semn, domnule Dalgliesh. Nu mi-a dat telefon miercuri, cât am lucrat la Seton House, dar asta, bineînţeles, nu m-a neliniştit. Uneori nu-mi telefonează zile în şir. Azi dimineaţă, devreme, eram din nou acolo, mai aveam ceva de călcat, când a sunat domnul Plant. Este îngrijitor la Cadaver Club, iar soţia lui se ocupă de bucătărie. Mi-a spus că erau tare îngrijoraţi pentru că domnul Seton plecase marţi, înainte de cină, şi nu se mai întorsese la club. Patul era nedesfâcut, iar hainele şi maşina de scris mai erau încă acolo. Iniţial, domnul Plant n-a vrut să provoace prea multă agitaţie. S-a gândit că domnul Seton nu a revenit din motive legate, poate, de munca sa – dar a început să se îngrijoreze când, nici după a doua noapte, nu a primit niciun mesaj. Aşadar, se gândise că ar fi fost mai bine să telefoneze acasă la el. Nu ştiam ce să fac. Nu puteam să iau legătura cu fratele vitreg al domnului Seton, pentru că s-a mutat recent şi nu îi cunoaştem adresa. Alte rude nu are. Înţelegeţi, nu eram sigură că domnul Seton ar fi dorit ca eu să iau vreo

măsură. I-am propus domnului Plant să mai aşteptăm puţin şi am convenit să ne telefonăm, imediat ce am fi avut vreo veste. Apoi, puţin înainte de prânz, a sosit poşta şi am primit manuscrisul.

— Îl avem cu noi, proclamă domnişoara Calthrop. Cu plic cu tot.

Cu un gest dramatic, le scoase pe amândouă din geanta încăpătoare şi i le înmână lui Dalgliesh. Plicul era unul obişnuit, de culoarea pielii de căprioară, şi era adresat, cu un scris dactilografiat, lui Maurice Seton, Esq., Seton House, Monksmere, Suffolk. În interior se aflau trei foi, format în quatro, dactilografiate stângaci, la două rânduri.

— Întotdeauna adresează manuscrisele pe numele lui. Dar acesta nu este opera lui. Nu l-a scris şi nici nu l-a dactilografiat el.

k

— Cum poţi fi aşa de sigură?

Întrebarea era inutilă. Puţine lucruri sunt atât de greu de contrafăcut ca dactilografiatul, iar fata copiase, cu siguranţă, suficiente manuscrise ale lui Maurice Seton pentru a-i recunoaşte stilul. Dar ea nu apucă să-i răspundă.

— Cred, spuse domnişoara Calthrop, că ar fi cel mai bine să citesc un fragment.

Aşteptară până când îşi scoase din geantă o pereche de ochelari imenşi, cu rama bătută în pietre preţioase, pe care şi-i potrivi pe nas, aşezându-se mai bine în scaun. Dalgliesh se gândi că Maurice Seton urma să se bucure de prima lectură cu public. Ar fi fost mulţumit de audienţă, absorbită de lectură – şi poate de talentul actoricesc al domnişoarei Calthrop. Celia, pusă în faţa producţiei unui coleg de meserie, era gata să dea ce avea mai bun în ea.

Citi: „Carruthers dădu la o parte perdeaua de mărgele şi intră în barul de noapte. Stătu un moment nemişcat în prag, elegant ca întotdeauna în smokingul bine croit; ochii săi reci şi ironici supravegheau cu un fel de dispreţ mesele înghesuite, decorul pseudospaniol şi mizer, clientela ponosită. Deci, acesta era cartierul general al

celei mai periculoase, probabil, bande din Europa! în spatele acestui bar de noapte, sordid şi banal, în aparenţă cu nimic deosebit de sute altele din Soho, se afla o minte sclipitoare care putea controla una dintre cele mai puternice bande criminale din Vest. Părea neverosimil. Pe de altă parte, însă, această întreagă aventură era neverosimilă. Se aşează la masa cea mai apropiată de uşă, privind şi aşteptând. Când veni chelnerul, comandă creveţi cu salată verde şi o sticlă de Chianti. Tipul, un cipriot mărunţel şi neglijent, luă comanda fără un cuvânt. Oare ei ştiau că se afla aici? se întrebă Carruthers. Şi dacă ştiau, cât o să dureze până ce îşi vor face apariţia? în fundul sălii se afla o mică scenă dotată doar cu un paravan din trestie şi un scaun vopsit în roşu. Brusc, luminile se micşorară şi pianistul începu să cânte o melodie lentă, senzuală. Din spatele paravanului apăru o fată. Era blondă şi frumoasă, mai degrabă matură şi cu bustul bine dezvoltat, cu o graţie şi o aroganţă care, pentru Carruthers, indicau posibila ei origine de nobilă rusoaică.

Avansa cu mişcări senzuale către singurul scaun de pe scenă şi începu cu mare uşurinţă să-şi desfacă fermoarul rochiei de seară, care căzu la podea, alunecându-i pe lângă genunchi. Dedesubt nu purta nimic în afara unui sutien şi a unui cache-sex, negre. Stând acum cu spatele la public îşi răsuci braţele pentru a desface sutienul. Imediat, de la mesele înghesuite se ridică un murmur grosolan: «Roşie! Roşie! Haide, Roşie! Aruncă-l! Aruncă-l!»”.

Domnişoara Calthrop se opri din lectură. Se lăsase o linişte perfectă. Majoritatea celor ce o ascultau păreau năuciţi. Atunci, Bryce strigă:

— Hai, dă-i drumul, Celia! Nu te opri acum când devine de-a dreptul excitant. S-a prăbuşit Roşie peste onorabilul Martin Carruthers şi l-a violat? A căutat-o cu luminarea. Sau ar fi să sperăm prea mult?

— Nu e nevoie să continui, spuse domnişoara Calthrop. Dovada de care avem nevoie este aici.

Sylvia Kedge se întoarse către Dalgliesh.

— Domnul Seton nu şi-ar boteza niciodată un personaj cu numele Roşie, domnule Dalgliesh. Era numele mamei sale. Mi-a mărturisit odată că nu l-ar folosi cu niciun chip în cărţile lui. Şi nu a făcut-o niciodată.

— Mai ales pentru o prostituată din Soho, izbucni domnişoara Calthrop. Îmi vorbea destul de des despre mama lui. O adora. Pur şi simplu o adora. Aproape şi-a pierdut minţile când ea a murit, iar tatăl său s-a recăsătorit.

Vocea domnişoarei Calthrop vibra de toate dorinţele unei maternităţi frustrate.

— Ia dă-mi să văd! ceru brusc Oliver Latham.

Celia îi înmână manuscrisul. îl urmăriră cu toţii într-o aşteptare nerăbdătoare, până când termină de examinat. Apoi, îl înapoie fără o vorbă.

— Ei? întrebă domnişoara Calthrop.

— Nimic. Voiam doar să arunc o privire. Cunosc scrisul lui Seton, dar nu şi cum dactilografiază. Oricum, spuneţi că nu l-a dactilografiat el.

— Sunt sigură de asta, spuse domnişoara Kedge. Deşi nu pot spune exact de ce. Pur şi simplu nu arată la fel cu scrierile lui. Dar a fost dactilografiat pe maşina lui de scris.

— Dar stilul? întrebă Dalgliesh.

Micul grup căzu pe gânduri.

— Nu l-aş numi tipic setonian, rosti – în sfârşit – Bryce. La urma urmelor, tipul scria bine, când voia să o facă. Or ăsta este aproape artificial, nu credeţi? îţi dă impresia că s-a străduit să scrie prost.

Elizabeth Marley tăcuse până atunci. Stătuse izolată într-un colţ, ca un copil bosumflat, târât fără voia lui în tovărăşia unor adulţi plictisitori. Deodată, spuse cu nerăbdare:

— În cazul în care ceea ce avem noi este un fals, e evident că cineva a dorit ca noi să-l descoperim. Justin are dreptate. Nu e stilul lui. Şi este mai mult decât o coincidenţă faptul că autorul a făcut uz de singurul nume care ar fi iscat suspiciuni. De ce să aleagă tocmai numele Roşie? Dacă vreţi să ştiţi, eu cred că autorul este chiar

Maurice Seton, care încearcă să facă pe deşteptul. Şi voi toţi v-aţi lăsat duşi.

Veţi afla totul când o să citiţi noua lui carte. Ştiţi cât de mult

—

Îi place să facă experimente.

— Este exact soiul de plan copilăresc pe care îl putea imagina Seton, zise Latham. Nu sunt sigur că doresc să fiu un participant involuntar la experienţele astea stupide şi amărâte. Propun să lăsăm baltă întreaga afacere, o să apară el când o să-i vină bine.

— Maurice a fost întotdeauna foarte ciudat şi secretos, fu de acord domnişoara Calthrop. Mai ales în ce priveşte munca lui. Şi mai e ceva. De câteva ori, în trecut, i-am pasat câte o idee. În mod sigur le-a folosit. Dar după aceea n-a mai suflat o vorbă despre ele. Evident, nu mă aşteptam la o recunoştinţă oficială. Sunt mai mult decât bucuroasă să ajut un coleg de breaslă, dacă pot. Dar este oarecum supărător când, la apariţia unei cărţi, descoperi în povestire câteva din ideile tale, în schimb nu primeşti niciun cuvânt de mulţumire din partea lui Maurice.

— Probabil că între timp uită că nu el le-a născocit, sugeră Latham cu un fel de dispreţ tolerant.

— Oliver, el nu uită niciodată nimic. Maurice are o minte foarte limpede. Şi lucrează metodic. Dacă lăsam să-mi scape vreo sugestie, se prefăcea că nu îl prea interesează şi bombănea ceva, că o să încerce, poate, să o pună într-un roman. Dar se vedea în ochii lui că îi stătea mintea la ea şi

abia aştepta să ajungă acasă ca să o treacă pe una din fişele cartotecii lui. Nu că m-ar fi deranjat. Mi se pare, însă, că ar fi putut, măcar din când în când, să recunoască ajutorul oferit. Acum aproape o lună i-am mai dat o idee şi pariez pe ce vreţi voi că o să apară în viitoarea lui carte.

Nimeni nu dădu curs pariului.

— Ai perfectă dreptate, Celia, răspunse Bryce. Mai devreme sau mai târziu, cu toţii ne-am dat obolul. Numai

Dumnezeu ştie de ce. Poate doar pentru că uneori îţi vine câte o idee, descoperi o metodă nouă de a ucide şi-ţi pare rău să o iroseşti, când este atât de evident că bietul Seton este la capătul resurselor în ce priveşte imaginaţia. Dar, în afară de lucirea aceea de pasăre răpitoare din ochi, nu dă niciun semn că ar aprecia, dragii mei! Sigur că, din motive pe care le cunoaşteţi cu toţii, eu nu-l mai ajut. După tot ceea ce i-a făcut Arabellei!

— Ideea mea, spuse domnişoara Calthrop, nu era tocmai legată de un nou mod de a ucide. Era doar o situaţie. Mă gândisem că ar fi un început reuşit pentru un roman. I-am tot spus lui Maurice că trebuie să-ţi captezi cititorii chiar de la început. Îmi imaginasem un cadavru plutind la întâmplare într-o barcă, pe mare, cu mâinile retezate de la încheieturi.

*

Ceea ce urmă fu o tăcere atât de profundă, atât de neaşteptată, încât zgomotul făcut de pendula care bătea ora exactă îndreptă toate privirile către ea, de parcă ar fi sunat ora execuţiei. Dalgliesh se uita la Latham. Acesta încremenise în scaun şi strângea piciorul paharului cu atâta forţă, încât Dalgliesh se aştepta ca acesta să crape. Era imposibil de ghicit ce se ascunde în spatele acelei măşti palide şi rigide. Brusc, Bryce dădu drumul unui hohot de râs ascuţit şi nervos şi tensiunea se sparse. Aproape că puteai auzi răsuflările de uşurare.

— Ce imaginaţie cumplit de morbidă ai, Celia! Nici n-ai fi bănuit. Trebuie să-ţi controlezi astfel de impulsuri, draga mea, dacă nu vrei ca Liga Romancierilor Romantici să te excludă din club.

Latham replică alb, controlându-şi tonul:

— Toate acestea nu ne sunt de niciun folos, în problema de faţă. Să înţeleg că suntem toţi de acord să nu acţionăm în niciun fel în legătură cu dispariţia lui Seton? Eliza are, probabil, dreptate când spune că nu este altceva decât o stupizenie născocită de Maurice. Aşa că am face mai bine să-l lăsăm pe domnul Dalgliesh să se bucure de vacanţă.

Se ridicase să plece, parcă plictisit brusc de toată povestea, când la uşă se auzi un ciocănit autoritar. Jane Dalgliesh ridică mirată din sprâncene, privindu-şi nepotul, şi se duse să deschidă. Tăcură cu toţii, ascultând fără ruşine discuţia. Vizitatori care să sosească după lăsarea serii erau rari în comunitatea aceea izolată. După căderea nopţii erau obişnuiţi să se întâlnească doar între ei şi ştiau instinctiv, dintr-o lungă experienţă, ai cui erau paşii care se apropiau de uşile lor. Apelul acela puternic era, însă, al unui străin. Din verandă venea un zgomot stins de voci. Apoi, domnişoara Dalgliesh apăru din nou în prag, urmată de umbrele a doi bărbaţi în mantale de ploaie. îi prezentă:

— Inspectorul detectiv Reckless şi sergentul Courtney, de la Departamentul Districtual de Investigaţii Criminalistice.

Îl caută pe Dighy Seton. Barca lui cu pânze a naufragiat la Cod Head.

— Ciudat, spuse Bryce. Ieri după-amiază, pe la cinci, era trasă pe uscat la Tanner’s Lane.

Părură cu toţii să realizeze în acelaşi timp cât de ciudat era ca un inspector detectiv şi un sergent să facă vizite după apusul soarelui, doar ca să se intereseze de dispariţia unei bărci. Latham fu cel care vorbi primul, înainte ca restul asistenţei să fi apucat să-şi formuleze întrebările:

— Ce s-a întâmplat, domnule inspector?

Jane Dalgliesh răspunse în locul acestuia:

— Mi-e teamă că e vorba de ceva foarte şocant. În barcă

se afla Maurice Seton.

Vocea didactică a domnişoarei Calthrop se auzi protestând din capătul opus al încăperii:

— Maurice! Maurice ai spus? Dar e ridicol! Nu poate fi el. Nu ieşea niciodată să se plimbe cu barca. Nu-i plăcea.

Inspectorul făcu un pas, ieşind din umbră şi spuse:

— Nu se plimba, doamnă. Domnul Seton zăcea, mort, pe fundul bărcii. Mort şi cu ambele mâini retezate de la

încheieturi.

Celia Calthrop spuse, pentru a zecea oară, savurându-şi, parcă, propria încăpăţânare:

— Vă repet! N-am spus un cuvânt despre subiect nimănui, în afară de Maurice. De ce aş fi spus? Şi nu are rost să mai insistaţi asupra datei. S-a întâmplat acum vreo şase luni, poate şi mai mult. Nu-mi amintesc exact. Ne plimbam pe plaja de la Walberswick şi mi-a venit, deodată, ideea că ar fi un bun început de carte să descrii un cadavru fără mâini, care pluteşte aiurea, într-o barcă pe mare. Aşa că i-am povestit lui Maurice. Sigur nu i-am mai pomenit nimănui despre asta, până astă-seară. Maurice, însă, ar fi putut să o facă.

— Bineînţeles că a spus cuiva! izbucni Elizabeth Marley iritată. Cu greu ne putem închipui că şi-a tăiat singur mâinile, de dragul veridicităţii. Şi ar însemna să împingi coincidenţa prea departe ca să-ţi închipui că şi tu şi asasinul aţi avut aceeaşi idee. Dar nu văd cum poţi fi atât de sigură că nu ai mai vorbit cu nimeni despre asta. Cred că mi-ai pomenit şi mie ceva, odată, când vorbeam despre cât de greu îi era lui Maurice să-şi pună pe roate intrigile romanelor.

Nimeni nu părea să o creadă. Justin Bryce rosti moale, nu atât, însă, încât ceilalţi să nu-l audă:

— Drăguţa de Eliza! Mereu atât de loială!

Oliver Latham râse. Urmă o tăcere stânjenitoare, ruptă de vocea aspră şi certăreaţă a Sylviei Kedge:

— Mie nu mi-a pomenit de ea niciodată.

— Nu, dragă, replică mieros domnişoara Calthrop. Dar, pe de altă parte, există o mulţime întreagă de lucruri pe care domnul Seton nu le discuta cu tine. De obicei, nu spui totul slujnicelor. Pentru că, draga mea, aşa gândea el despre tine. Ar fi trebuit să ai ceva mai multă mândrie, nu să-l laşi să te trateze ca pe omul de corvoadă al casei. Bărbaţii preferă puţin temperament, să ştii.

Era răutăcioasă în mod absolut gratuit şi Dalgliesh îi simţea pe ceilalţi surprinşi şi jenaţi. Nimeni, însă, nu scoase o vorbă. Aproape că îi era ruşine să o privească, dar

fata îşi plecase capul, ca şi cum ar fi acceptat cu umilinţă o dojană meritată, şi părul îi acoperi faţa. În liniştea care se lăsase brusc, îi putea auzi şuierul respiraţiei. Îşi dorea să-i fi putut fi milă de ea. Celia Calthrop era insuportabilă, desigur; dar ceva în Sylvia Kedge provoca răutăţile. Se întreba ce se afla la baza acestui impuls deosebit spre sălbăticie?

Trecuse aproape o oră de când sosiseră inspectorul Reckless şi sergentul; o oră în care inspectorul vorbise puţin, iar restul adunării, cu excepţia lui Dalgliesh şi a mătuşii lui, spusese foarte multe. Nu toate fuseseră vorbe înţelepte. Încă de la sosire, Reckless se aşezase pe un scaun cu spătarul înalt, lângă perete, şi stătuse liniştit acolo, ţeapăn ca un aprod, ochii întunecaţi urmărind atent lumina focului, în ciuda căldurii din cameră, rămăsese în manta, o gabardină care părea prea fragilă ca să poată susţine greutatea acelei adevărate armuri de nasturi, catarame şi ţinte de metal. În poală, proteja cu grijă maternă o pereche de mănuşi imense şi o pălărie, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu i le smulgă cineva. Arăta ca un intrus; slujbaşul umil aflat în suferinţă, individul mărunt, care n-ar îndrăzni să tragă o duşcă în timpul serviciului. Şi ăsta, gândi Dalgliesh, era exact efectul pe care intenţiona să-l producă. Ca toţi detectivii eficienţi, era capabil să-şi subordoneze personalitatea scopurilor vizate, aşa încât, chiar prezenţa sa fizică devenea inofensivă şi banală, ca o mobilă. Omul era ajutat şi de înfăţişare. Era mic de statură – garantat, avea abia înălţimea regulamentară pentru un poliţist – iar chipul măsliniu, cu un aer preocupat, era tot atât de neutru şi comun ca alte milioane de chipuri pe care le vezi înghesuindu-se pe un stadion, sâmbăta după-amiază, în zi de meci. Nici vocea plată, necizelată, nu dădea vreun indiciu despre om. Ochii lui, depărtaţi şi înfundaţi în orbite, sub arcadele proeminente, aveau obiceiul să se mişte de la un chip la altul, fără expresie, pe măsură ce oamenii vorbeau. Lucrul putea fi considerat deconcertant pentru prezenta adunare, dacă ea şi-ar fi dat osteneala să observe. Lângă el stătea sergentul Courtney,

cu aerul cuiva căruia i s-a spus să stea drept, să caşte ochii şi urechile şi să nu scoată o vorbă şi care face întocmai.

Dalgliesh privi de-a curmezişul încăperii, către locul unde mătuşa sa, care şedea pe scaunul ei obişnuit, îşi reluase lucrul, părând detaşată de chestiunea în curs. O guvernantă nemţoaică o învăţase să croşeteze şi din această cauză ţinea

andrelele drept în sus, aşa cum era obiceiul pe continent. Celia Calthrop părea complet vrăjită de capetele lucitoare ale andrelelor şi se uita la ele fix, fascinată şi jignită, în acelaşi timp, de îndemânarea neobişnuită a gazdei. Devenise uşor stingherită, aşa că îşi încrucişă picioarele unul peste altul şi îşi lăsă capul pe spate, ferindu-se de foc de parcă ar fi considerat insuportabilă căldura lui. Se făcuse, într-adevăr, foarte cald în salon. Toţi ceilalţi vizitatori, mai puţin Reckless, păreau să o simtă. Oliver Latham se mia în sus şi în jos, cu fruntea udă de sudoare, agitaţia fără astâmpăr părând să îl încălzească şi mai tare. Brusc, se răsuci spre Reckless:

— Când a murit? întrebă el. Hai, hai, să mai auzim şi fapte! Când a murit Seton?

— Nu vom şti cu siguranţă, domnule, decât atunci când vom primi raportul autopsiei.

— Cu alte cuvinte, nu vreţi să ne spuneţi. Atunci, să reformulez. Pentru ce ore se presupune că va trebui să avem alibiuri?

Celia Calthrop scoase un chiţăit în semn de protest, dar se întoarse spre Reckless la fel de nerăbdătoare ca toţi ceilalţi, aşteptându-i răspunsul.

— Voi avea nevoie de câte o declaraţie de la fiecare dintre dumneavoastră, care să acopere intervalul de când domnul Seton a fost văzut pentru ultima oară în viaţă, ceea ce înseamnă, din câte am înţeles, de la ora şapte treizeci a serii de marţi şi până miercuri la miezul nopţii.

— Nu vi se pare că exageraţi? întrebă Latham. Probabil că barca a fost împinsă pe mare cu mult înainte

de miezul nopţii. Apusul şi luceafărul care te cheamă… Să încep eu, nu? Marţi seară am fost la teatru, la premiera de la New Theatre Guild, iar după aceea m-am dus la o petrecere oferită de dragul nostru cavaler de mucava. Am revenit în apartamentul meu puţin după ora unu şi restul nopţii l-am petrecut cu o cunoştinţă. Nu pot spune deocamdată cine, dar sper ca mâine să vă pot da şi numele. A doua zi ne-am trezit târziu, am luat prânzul la Ivy şi ne-am despărţit când am plecat încoace. La cabană am ajuns ieri seară, nu mult după şapte şi jumătate, şi nu am mai ieşit decât ca să fac o scurtă plimbare pe plajă, înainte de a mă culca. Astăzi mi-am petrecut ziua conducând prin regiune şi cumpărând ceva provizii. După cină, mi-am dat seama că nu-mi cumpărasem cafea şi am venit să apelez la singurul vecin pe care mă puteam bizui să-mi ofere o cafea pe care să ştiu că o pot bea, fără să primesc şi o lecţie despre bărbaţi şi felul lor ineficient de a se gospodări. Ca să vă uşurez sarcina am să accentuez că am, chipurile, un alibi pentru intervalul morţii, presupunând că s-a petrecut marţi, dar nu şi pentru perioada când a fost trimis cadavrul în ultima sa călătorie, presupunând că aceasta s-a întâmplat ieri noapte.

În timpul primei părţi a recitalului lui Latham, domnişoara Calthrop arborase cu repeziciune o întreagă varietate de expresii – curiozitate, dezaprobare, eschivare şi blândă tristeţe – încercând, parcă, să decidă care dintre ele i se potriveşte cel mai bine. Optă pentru blinda tristeţe creştină, mâhnită din nou de fragilitatea omului.

Inspectorul Reckless spuse, calm:

— Trebuie, domnule, să vă cer numele doamnei.

— Mi-l cereţi de pomană, cel puţin până când voi avea posibilitatea să vorbesc cu ea. Oricum, este drăguţ din partea dumneavoastră să presupuneţi că a fost o femeie. Haideţi, inspectore, fiţi om de înţeles! Dacă aş fi avut vreun amestec în moartea lui Seton, mi-aş fi aranjat alibiul până acum. Şi dacă m-aş apuca acum să-mi născocesc unul fals, în niciun caz nu as amesteca o femeie. Dincolo de consideraţiile unui

cavalerism deplasat, cu greu v-am putea trage pe sfoară un timp prea îndelungat. Nimeni nu este în stare să-şi amintească toate detaliile. Nu aţi avea decât să ne întrebaţi despre ce am vorbit, cine a tras draperiile, pe care parte a patului am dormit, câte pături am avut, ce am mâncat la micul dejun. Mă uimeşte că cineva poate încerca să-şi aranjeze un alibi. I-ar trebui o minte mai capabilă să reţină detaliile decât consider eu că aş avea.

— În sfârşit, se pare că tu ai scăpat, Oliver, proclamă

Celia cu severitate. Este totuşi vorba de o crimă. Nicio

femeie rezonabilă n-ar face greutăţi într-un astfel de caz.

— Dar ea nu e rezonabilă, draga mea Celia, râse Latham. Ea este actriţă. Nu că m-aş aştepta la neplăceri. Tatăl meu mi-a dat un sfat foarte util. Nu te băga niciodată în pat cu o femeie, spunea el, dacă unul din voi se va simţi stânjenit să recunoască faptul a doua zi. Este uşor restrictiv pentru viaţa sexuală, dar puteţi vedea, iată, care sunt avantajele practice.

Dalgliesh se îndoia că Latham o considera, de fapt, chiar atât de restrictivă. În cercul sofisticat în care se învârtea, puţini erau cei pe care să îi deranjeze că o legătură amoroasă devenea publică, dacă acest fapt le sporea renumele, iar Oliver Latham, bărbat cu stare, chipeş, politicos şi având reputaţia de a fi greu abordabil, avea mare valoare pe piaţă.

— Deci, spuse Bryce ţâfnos, nu ai de ce să-ţi faci griji dacă, aşa cum se pare, Seton a murit marţi noapte. Dacă nu cumva inspectorul este atât de lipsit de amabilitate încât să insinueze că partenera ta de noapte ţi-ar oferi, oricum, un alibi.

— Păi, ea e în stare să ofere aproape totul, dacă ştii să-i ceri, zise Latham. Dar ar fi, cu siguranţă, periculos. Este o problemă de histrionie. Câtă vreme ar juca rolul micuţei mincinoase galante, care-şi riscă reputaţia pentru

a-şi scăpa iubitul de închisoare, aş fi în siguranţă. Dar dacă se hotărăşte să schimbe rolul? Mai bine să-i cer să spună doar adevărul.

Celia Calthrop izbucni nerăbdătoare, evident obosită de interesul general faţă de viaţa amoroasă a lui Latham:

— Eu cred că nu este nevoie să-mi descriu mişcările. Am fost o foarte bună prietenă a bietului Maurice, poate singura prietenă sinceră pe care a avut-o vreodată. Totuşi, nu am nimic împotrivă să vi le spun şi cred că asta ar putea să vă ajute în a disculpa pe altcineva. Orice informaţie este preţioasă, nu-i aşa? Am fost acasă în majoritatea timpului care vă interesează. Numai marţi, după-amiază, am dus-o pe Sylvia cu maşina la Norwich şi ne-am spălat părul şi ne-am coafat. Coaforul Estelle de lângă Maddermarket. A fost o mică trataţie pentru Sylvia; consider că este important să nu dovedeşti delăsare numai pentru că locuieşti în provincie. Am luat ceaiul destul de târziu, la Norwich şi am dus-o pe Sylvia acasă cam pe la opt şi treizeci de minute. Apoi m-am întors la mine. Dimineaţa de ieri mi-am petrecut-o lucrând – dictez la microfon – şi după masă am fost cu maşina la Ipswich ca să fac nişte cumpărături şi să-mi vizitez o prietenă, Lady Briggs, de la Well Walk. Era o vizită neanunţată. De fapt, ea nu era acasă, dar camerista îşi va aminti de mine. La întoarcerea spre casă, mi-e teamă că m-am rătăcit puţin şi n-am ajuns decât aproape de ora zece. Nepoata mea sosise deja de la Cambridge şi, bineînţeles, poate să confirme ce-am făcut restul nopţii. Azi dimineaţă, exact înaintea mesei de prânz, Sylvia mi-a telefonat ca să-mi spună despre manuscris şi despre dispariţia lui Maurice. Nu eram deloc sigură ce-ar fi fost mai bine să fac, dar astă-seară, când l-am văzut pe comisarul Dalgliesh trecând cu maşina pe lângă casa mea, i-am telefonat domnului Bryce şi i-am propus să venim cu toţii să-i cerem o părere. Aveam deja presentimentul că s-a întâmplat ceva îngrozitor. Şi cită dreptate s-a dovedit că aveam!

Următorul care vorbi fu Justin Bryce. Dalgliesh era intrigat de promptitudinea cu care suspecţii ofereau

informaţii pe care nu le ceruse încă nimeni în mod oficial. Îşi recitau

alibiurile cu siguranţa volubilă pe care o au convertiţii la o nouă credinţă, în timpul întâlnirilor religioase. Mâine, fără îndoială, vor plăti pentru această slăbiciune cu mahmureala obişnuită după marile emoţii. Dar nu era treaba lui să-i prevină. Respectul pe care începuse să-l simtă pentru Reckless sporea considerabil; tipul ştia, cel puţin, când trebuie să stea calm şi să asculte ce spun ceilalţi.

— Şi eu am fost până ieri în apartamentul meu din

Bloomsbury, zise Bryce, dar dacă Seton a murit marţi seara târziu, atunci, dragilor, nu am nicio şansă să fiu eu ucigaşul.

A trebuit să-l sun pe doctor de două ori în noaptea aceea.

Mi-a fost îngrozitor de rău. Una din crizele mele de astm;

ştii, Celia, cât de mult mă chinuie. Doctorul mqu, Lionel

Forbes-Denby, poate să confirme. Prima dată l-am sunat chiar înainte de miezul nopţii şi l-am implorat să vină imediat să mă vadă. Bineînţeles că n-a vrut să vină. Mi-a

spus doar să iau două din capsulele albastre pe care mi le-a prescris şi să-l sun dacă nu-şi fac efectul într-o oră. N-a fost deloc frumos din partea lui. I-am spus că am impresia că voi muri. De aceea şi este aşa de periculos felul de astm pe care îl am. Poţi să şi mori din cauza lui, dacă eşti convins că aşa o să se întâmple.

— Sigur, însă, că nu şi dacă o interzice doctorul Forbes-Denby, nu-i aşa? întrebă Latham.

— Ai dreptate, Oliver, dar şi el se poate înşela.

— Nu era tot el şi doctorul lui Maurice? întrebă domnişoara Calthrop. Maurice avea mare încredere în el. Avea probleme cu inima şi obişnuia să spună că Forbes-Denby este cel care îl ţine în viaţă.

— Totuşi, ar fi trebuit să vină să mă vadă, marţi noapte, spuse Bryce, lezat. L-am sunat, din nou, la trei şi jumătate şi la şase a sosit, dar deja trecusem de greul crizei. Oricum, este un alibi.

— Nu chiar, Justin, interveni Latham. N-avem nicio dovadă că ai telefonat de la tine de acasă.

— Sigur că de la mine am sunat! Ţi-am spus, doar. Am fost practic la un pas de moarte. Şi, de altfel, dacă aş fi trimis un mesaj fals şi, în timpul ăsta, aş fi hoinărit prin Londra să-l omor pe Seton, ce mă făceam când ar fi apărut Forbes-Denby la mine? Nu m-ar mai fi tratat niciodată după aceea, dacă nu mă găsea acasă.

— Dragă Justin! zise Latham. Dacă Forbes-Denby spune că nu vine, atunci chiar nu vine! Şi tu ştii bine asta.

Bryce admise cu tristeţe că aşa stăteau lucrurile. Părea să primească anihilarea alibiului cu o atitudine remarcabil de filosofică. Dalgliesh auzise de Forbes-Denby. Era un medic la modă, dar foarte bun. Şi el şi pacienţii săi împărtăşeau credinţa comună că diagnosticele şi tratamentele Forbes-Denby sunt infailibile. Umbla, chiar, zvonul că puţini dintre aceşti pacienţi ar fi îndrăznit să mănânce, să bea, să se căsătorească, să nască, să părăsească ţara sau să moară fără permisiunea lui; se făleau cu excentricităţile lui, povesteau cu delectare ultimele sale bădărănii şi se hrăneau cu cea mai recentă blestemăţie a acestuia, fie că era vorba despre cum zvârlise pe fereastră medicamentul lor preferat, fie de faptul că le concediase bucătarul. Dalgliesh era bucuros că Reckless sau băieţii lui, şi nu el, vor fi aceia care vor avea sarcina să-l chestioneze pe acest personaj excentric şi lipsit de amabilitate, pentru a obţine informaţii de ordin medical despre victimă, precum şi un alibi pentru unul dintre suspecţi.

Justin explodă brusc, cu o violenţă care îi seu pe toţi să-şi întoarcă privirile spre el:

— Nu eu l-am omorât, dar să nu-mi cereţi să-l regret! După tot ce i-a Scut Arabellei!

Celia Calthrop îi aruncă lui Reckless o privire resemnată, uşor împăciuitoare, ca o mamă al cărei copil este pe cale să-i supere pe ceilalţi, dar nu tocmai Stă motiv.

— Arabella, şopti ea confidenţial. Pisica lui siameză. Domnul Bryce crede că Maurice este cel care a omorât-o!

— Nu crede, Celia. Ştie.

Apoi se întoarse către Reckless:

— Acum vreo trei luni i-am călcat câinele cu maşina. A fost un accident, eu iubesc animalele. Sincer vă spun, le ador! Chiar şi pe Towser îl iubeam, deşi, trebuie să recunoşti, Celia, că era corcitura cea mai antipatică, cea mai prost crescută şi mai urâtă. A fost o întâmplare absolut oribilă! Animalul mi s-a aruncat, pur şi simplu, sub roţi. Seton îl iubea enorm şi, practic, m-a acuzat că l-aş fi călcat deliberat.

— Apoi, patru zile mai târziu, mi-a ucis-o pe Arabella. Acesta era omul. Şi vă mai miraţi că cineva i-a Scut felul?

Domnişoara Calthrop, domnişoara Dalgliesh şi Latham ziseră toţi odată, Scând dovada bunelor lor intenţii:

— Justin, dragă, dar nu a existat nici cea mai mică dovadă…

— Domnule Bryce, nimeni nu poate crede că Arabella are vreun amestec în asta.

— Pentru Dumnezeu, Justin, de ce dezgropi…

Cu calm, Reckless îi întrerupse:

— Şi când aţi sosit la Monksmere, domnule?

— Miercuri după-amiază. Chiar înainte de ora patru. Şi nu căram cadavrul lui Seton în portbagaj. Noroc că am avut probleme la cutia de viteze, de la Ipswich încoace, şi a trebuit să las maşina la garajul lui Baines, la ieşirea din Saxmundham. M-am întors cu taxiul, tânărul Baines m-a adus. Aşa că, dacă vreţi să verificaţi maşina, să vedeţi dacă nu are cumva urme de sânge sau amprente, acolo o găsiţi.

Şi vă urez succes.

— De ce mama dracului ne mai batem capul, zău? spuse Latham. Cum rămâne cu ruda lui Seton cea mai apropiată? Drăguţul lui frate vitreg. N-ar trebui ca poliţia să-l găsească? La urma urmelor, el este moştenitorul. El este cel care ar trebui să dea explicaţii.

— Dighy a fost la Seton House noaptea trecută, zise Eliza Marley. Eu l-am dus cu maşina până acolo.

Era abia a doua oară când vorbea, de când sosise inspectorul, şi Dalgliesh simţi că de data aceasta nu era prea nerăbdătoare să o facă. Cineva care ar fi sperat într-o dezvăluire senzaţională nu-şi putea dori un răspuns mai mulţumitor.

Toţi tăcură uluiţi. Domnişoara Calthrop fu cea care rupse această tăcere cu vocea ei ascuţită, inchizitorială chiar:

— Cum adică l-ai dus cu maşina?

Dalglitsh se gândi că era o întrebare previzibilă.

Fata ridică din umeri.

— Exact cum ai auzit. Aseară l-am condus pe Dighy Seton acasă, cu maşina. M-a sunat din gara Ipswich, înainte de a se sui în trenul de legătură, şi m-a rugat să-l aştept la trenul de opt treizeci, de la Saxmundham. Ştia că Maurice nu era acasă şi bănuiesc că nu voia să arunce banii pe un taxi. Oricum, eu m-am dus. Am luat Mini-Morris-ul.

— Nu mi-ai pomenit nimic despre asta când m-am întors acasă, spuse acuzator, domnişoara Calthrop.

Ceilalţi se foiau stânjeniţi, conştienţi că se puteau aştepta la o dispută de familie. Numai figura întunecată care stătea sprijinită de perete părea complet dezinteresată.

— Nu m-am gândit că te-ar putea interesa în mod deosebit. Şi, oricum, ai venit destul de târziu, nu?

— Dar nici astă-seară? N-ai pomenit nimic despre asta mai devreme.

— De ce să o fi făcut? Dacă Dighy a dorit să o întindă din nou undeva, asta nu e treaba mea. Şi, în orice caz, asta

era înainte să aflăm că Maurice Seton e mort.

— Deci, te-ai întâlnit cu Dighy la trenul de opt şi treizeci, pentru că aşa te-a rugat? întrebă Latham dornic, parcă, să pună lucrurile în ordine.

— Exact. Mai mult decât atât, Oliver, Dighy era în tren când acesta a tras la peron. Nu era furişat în camera de aşteptare şi nici nu căsca gura prin gară. Îmi cumpărasem tichet de peron, aşa că l-am văzut bine când a coborât din tren şi eram lângă el când a dat biletul. Era un bilet de Londra, apropo; Dighy mi s-a plâns în legătură cu preţul. Oricum, controlorul de bilete o să-şi amintească de el. Nu erau decât vreo şase alţi călători.

— Şi bănuiesc că nu avea un cadavru asupra lui? se interesă Latham.

— Poate doar dacă îl ducea într-o geantă de voiaj.

— Şi l-ai dus direct acasă?

— Cam aşa ceva. Saxmundham este departe de a fi un oraş bântuit de frenezie, după ora opt seara, şi Dighy nu e chiar compania mea preferată pentru un pahar. V-am spus, pur şi simplu l-am scutit să plătească un taxi.

— Spune mai departe, Eliza, o încurajă Bryce. L-ai dus pe Dighy la Seton House. Şi pe urmă?

— Pe urmă nimic. L-am lăsat la uşa din faţă. Casa era

— i cufundată în tăcere şi nu se vedea nicio lumină. Firesc. Toată lumea ştie că Maurice stă la Londra la mijlocul lui octombrie. Dighy m-a invitat înăuntru să beau ceva, dar i-am zis că sunt obosită şi vreau să ajung acasă şi că mătuşa Celia ajunsese, probabil, acasă şi mă aştepta. Ne-am spus noapte bună şi Dighy a deschis uşa cu cheia lui.

— Aşadar, avea o cheie? interveni Reckless. El şi fratele lui erau în relaţii atât de bune?

— Nu ştiu în ce fel de relaţii erau. Ştiu doar că Dighy are o cheie.

— Aveaţi cunoştinţă de acest fapt? se întoarse Reckless către Sylvia Kedge, de această dată. Vreau să

spun, de faptul că domnul Dighy Seton avea acces liber în casa fratelui său?

— Domnul Maurice Seton, răspunse ea, i-a dat fratelui său o cheie, cam cu doi ani în urmă. Din când în când, spunea că ar fi vrut să i-o ceară înapoi, dar domnul Dighy o folosea atât de rar când nu era acasă fratele lui, încât bănuiesc că acesta a considerat că nu are nicio importanţă dacă i-o lasă.

— Aşa, din curiozitate… de ce o voia îndărăt? se băgă Bryce.

Domnişoara Calthrop considera, în mod vădit, că acesta era genul de întrebare la care nu te puteai aştepta ca Sylvia să răspundă. Cu o voce şi o expresie care spunea limpede „Nu în faţa slugilor!” ea replică:

— Maurice mi-a pomenit şi mie de cheie, la un moment dat; şi mi-a spus că, probabil, o să i-o ceară înapoi. Nu se punea problema lipsei de încredere în Dighy. Era doar puţin îngrijorat că Dighy ar fi putut să o piardă, sau să i se fure, prin vreunul din barurile acelea de noapte care îi sunt atât de dragi.

— Ei bine, se pare că nu a primit-o înapoi, zise Latham. Noaptea trecută Dighy s-a folosit de ea ca să intre în casă, în jurul orei nouă. Şi de atunci nu l-a mai văzut nimeni. Eşti sigură că nu era nimeni în casă, Eliza?

— Cum aş putea fi sigură? N-am intrat. Dar n-am auzit pe nimeni şi luminile nu erau aprinse.

— Eu am ajuns acolo la nouă şi jumătate, astăzi dimineaţă, spuse Sylvia Kedge. Uşa din faţă era, ca de obicei, încuiată şi casa pustie. Niciunul din paturi nu era desfăcut. Domnul Dighy nici măcar nu şi-a turnat ceva de băut.

În aer plutea ideea, nerostită de nimeni, că trebuie să se fi întâmplat ceva neaşteptat şi dramatic. Erau, cu siguranţă, puţine situaţii de criză în care, ca să le facă faţă, Dighy nu şi-ar fi oferit un pahar cu ceva întăritor.

— Asta nu poate fi un criteriu, spuse Celia. Dighy are întotdeauna cu el o sticlă de buzunar. Este una din acele mici idiosincrazii ale lui, care îl iritau aşa de mult pe

Maurice. Dar unde naiba putea să dispară?

Latham se întoarse spre Eliza Marley:

— Nu ţi-a spus nimic… despre faptul că trebuia să plece din nou? Cum ţi s-a părut?

— Nu, nu mi-a spus nimic. Iar în ce priveşte dispoziţiile lui Dighy, nu sunt deosebit de pătrunzătoare, dar mi s-a părut că arăta cam ca de obicei.

— Este ridicol! proclamă domnişoara Calthrop. Cu siguranţă că Dighy n-ar fi plecat iar, când de-abia sosise. Şi unde să se fi dus? Eşti sigură că nu a pomenit nimic despre ce avea de gând?

— Poate că l-a chemat cineva, răspunse Elizabeth Marley.

Vocea mătuşii ei răsună ascuţit:

I»

— Chemat! Nimeni nu ştia că el e acolo! Cine să-l fi chemat?

— Nu ştiu. Am spus doar că este o posibilitate. Pe când mă întorceam la maşină, am auzit sunând telefonul.

— Eşti sigură? întrebă Latham.

— De ce mă tot întrebaţi dacă sunt sigură? Ştiţi şi voi cum e acolo, în landă; cunoaşteţi tăcerea, singurătatea şi misterul locului acela şi felul în care se aud toate zgomotele, noaptea. Vă spun că am auzit telefonul sunând!

Tăcură cu toţii. Avea, bineînţeles, dreptate. Ştiau cum e noaptea în landă. Şi aceeaşi tăcere, aceeaşi singurătate şi acelaşi mister îi aşteptau, acum, afară. În ciuda căldurii din cameră, Celia Calthrop tremura. Căldura, însă, ajunsese de-a dreptul insuportabilă.

Bryce se ghemuise pe un scăunel în faţa focului şi îngrămădea în cămin lemnele din coş, ca un fochist demonic. Limbile mari ale flăcărilor sfârâiau şi jucau în jurul lemnelor. Pereţii din piatră ai salonului arătau de parcă transpiraseră sânge. Dalgliesh se îndreptă spre una din ferestre şi umblă la obloane. Când deschise geamul, valuri de aer rece şi plăcut trecură peste el, făcând să se ridice uşor covoarele de pe

L

podea şi aducând cu ele zgomotul mării, ca o bubuitură de tunet. Când reveni cu faţa spre încăpere, auzi vocea plată, lipsită de timbru, a lui Reckless.

— Propun să o ducă cineva acasă pe domnişoara Kedge. Pare bolnavă. Nu am nevoie să discut cu ea astă-seară.

Fata părea că ar fi vrut să protesteze, dar Elizabeth Marley spuse scurt şi hotărât:

— O duc eu. Şi eu vreau să plec. Se presupune că sunt în convalescenţă, iar seara nu a fost tocmai relaxantă, nu? Unde îi este haina?

Urmă o oarecare agitaţie. Păreau să se simtă cu toţii uşuraţi că se pot mişca şi urmă o întreagă foială în legătură cu haina Sylviei Kedge, cârjele şi confortul ei în general. Domnişoara Calthrop le dădu cheile maşinii ei şi spuse, plină de graţie, că va veni pe jos acasă, însoţită, desigur, de Oliver şi Justin. Sylvia Kedge, înconjurată de o armată de binevoitori, porni spre uşă, bocănind. În clipa aceea sună telefonul. Micul grup îngheţă într-o clipă, ca într-un tablou al groazei. Sunetul răguşit al aparatului, atât de obişnuit şi în acelaşi timp ameninţător, îi încremenise în tăcere. Domnişoara Dalgliesh se dusese la telefon şi tocmai ridica receptorul, când Reckless se ridică iute şi, fără să se scuze, i-l luă din mână. Nu pricepură mare lucru din convorbire, care, din partea lui Reckless, a fost scurtă şi monosilabică. Se părea că vorbeşte cu un post de poliţie. Majoritatea timpului nu făcu decât să asculte în tăcere, mormăind când şi când. Apoi încheie:

— Bine, mulţumesc. O să-l văd la Seton House, mâine la prima oră. Noapte bună.

Puse receptorul în furcă şi se întoarse către ceilalţi, care nu făceau niciun efort să-şi ascundă neliniştea. Dalgliesh aproape că se aştepta ca el să-i dezamăgească, dar Reckless spuse:

— L-am găsit pe domnul Dighy Seton. A sunat singur la secţia de poliţie Lowestoft ca să-i anunţe că noaptea trecută a fost spitalizat, după ce şi-a proptit maşina într-un şanţ, pe şoseaua care duce către Lowestoft. Mâine

dimineaţă îl externează.

Domnişoara Calthrop deschisese gura, ca să pună o inevitabilă întrebare, când Reckless adăugă:

— Spune că i-a telefonat cineva aseară, imediat după ora nouă, şi i-a cerut să se ducă, urgent, la secţia de poliţie din Lowestoft, ca să identifice cadavrul fratelui său. Cel care l-a sunat i-a spus că acesta eşuase la ţărm, într-o ambarcaţiune, cu ambele mâini tăiate de la încheietură.

— Dar este imposibil! rosti Latham neîncrezător. Mi se pare că aţi spus că trupul a fost descoperit abia astă seară devreme?

— Aşa şi este, domnule. Nimeni de la secţia Lowestoft nu a telefonat ieri noapte. Nimeni nu ştia ce se întâmplase cu domnul Maurice Seton, până când cadavrul lui nu a ajuns la ţărm, în această seară. Cu excepţia unei singure persoane, bineînţeles.

Se uita roată la ei, ochii sărind speculativ de la un chip la altul. Nimeni nu vorbea şi nu se mişca. Era ca şi cum toţi înţepeniseră într-un anumit moment în timp, aşteptând, neputincioşi, un inevitabil cataclism. Era un moment pentru care nu părea să existe cuvinte potrivite, care reclama cu putere acţiune, dramatism.

Şi, parcă făcându-şi conştiincios datoria, Sylvia Kedge alunecă, cu un geamăt, din braţele Elizei şi căzu grămadă la pământ.

Reckless spuse:

— A murit marţi, aproape de miezul nopţii, cu o aproximaţie de o oră. Aceasta este estimarea pe care am făcut-o, după starea de rigiditate şi aspectul general al cadavrului. M-ar mira ca autopsia să nu o confirme. Mâinile i-au fost tăiate la câtva timp după ce a survenit moartea. A sângerat foarte puţin, şi se pare că banca ambarcaţiunii a fost folosită drept butuc de măcelărie. Dacă presupunem că domnul Bryce a spus adevărul şi barca mai era la mal miercuri după-amiază la ora cinci, atunci aproape sigur a fost împinsă pe mare după începutul fluxului, adică o oră mai târziu. Măcelărirea trebuie să fi avut loc după ce s-a înserat. Dar atunci era

mort de mai bine de optsprezece ore, poate chiar mai mult. Nu ştiu cum a murit şi nici de ce. Dar voi afla.

Cei trei poliţişti stăteau împreună în salon. Jane Dalgliesh găsise un motiv să-i lase singuri, oferindu-le o ceaşcă de cafea; Dalgliesh auzea din bucătărie sunetele cristaline care însoţeau pregătirile. Restul grupului plecase de mai bine de zece minute. Nu durase prea mult şi nici nu fusese prea greu să o aducă în simţiri pe Sylvia Kedge şi, îndată ce ea plecă, însoţită de Liz Marley, se instalase un fel de înţelegere tacită că partea interesantă a serii se terminase. Vizitatorii căpătaseră deodată expresii marcate de oboseală. Când Reckless, parcă acumulând energie şi vioiciune din epuizarea lor, începu să-i chestioneze despre o posibilă armă a crimei, fu întâmpinat de o obosită lipsă de înţelegere. Nimeni nu părea să-şi amintească dacă avea sau nu un topor, un satâr sau o bardă, unde îl ţinea sau când l-a folosit ultima dată. Nimeni, în afară de Jane Dalgliesh. Dar până şi calmul cu care a recunoscut că pierduse un topor din magazia de lemne, cu câteva luni în urmă, nu provocă decât un slab interes. Se vorbise prea mult despre crimă pentru o singură seară. Aidoma unor copii surescitaţi, la capătul unei petreceri, doreau să se ducă acasă. Abia după ce şi domnişoara Dalgliesh părăsi încăperea, Reckless continuă să vorbească despre caz. Deşi trebuia să se aştepte la aceasta, pe Dalgliesh îl enerva gradul în care constatase că se simţea iritat de ce anume implica acest lucru. Era de bănuit că Reckless nu este nici prost nici insensibil. Nu va rosti ameninţări. N-ar fi îndrăznit să-l supere pe Dalgliesh, invitându-l la o discreţie şi o cooperare la care – amândoi ştiau asta – avea dreptul, de la sine. Dar acesta era cazul lui. El era răspunzător. El trebuia să hotărască, după bunul lui plac, pe care din piesele acelui puzzle[1] i le va înfăţişa lui Dalgliesh, pentru a le analiza, cât de mult va dezvălui şi cui. Situaţia era nouă pentru Dalgliesh şi nu era prea sigur

1 De la jigsan-puzde, joc de cuburi sau jetoane, care se potrivesc pentru a reconstitui un tablou.

că o va găsi pe placul său. Aerul din cameră continua să fie înăbuşitor. Focul murea încet, transformându-se într-o piramidă de cenuşă albă, dar căldura încătuşată între pereţii de piatră le biciuia feţele, ca dintr-un cuptor, iar aerul era greu.

Inspectorul nu părea însă afectat.

— Persoanele care au fost astă-seară aici, zise el, vorbiţi-mi despre ele, domnule Dalgliesh. Se consideră cu toţii scriitori?

— Cred că Oliver Latham este critic dramatic. Domnişoara Calthrop crede despre sine că este o scriitoare de povestiri romanţioase, indiferent ce poate însemna asta. Justin Bryce nu ştiu ce profesie spune că are. Scoate o revistă literară şi politică lunară, care a fost fondată de bunicul său.

— Ştiu, răspunse Reckless, surprinzător. „Revista Lunară de Critică11. Tatăl meu o cumpăra. Asta pe vremea când şase pennies[2] însemnau ceva pentru un om care-şi câştiga existenţa prin muncă. Şi pentru şase pennies, revista îţi transmitea un mesaj cald şi puternic. Astăzi, însă, este la fel ca şi „Financial Times”; sfaturi pentru investiţii, revista cărţii, pentru cărţi pe care nimeni nu vrea să le citească, concursuri amuzante pentru intelectuali. Nu se poate să-şi câştige existenţa din asta. Dalgliesh îi răspunse că, în ce priveşte câştigul, se ştia că Bryce subvenţionează revista din veniturile sale personale.

— Aparent, zise Reckless, este unul din acei tipi pe care nu-i deranjează dacă lumea îi crede homosexuali. Este, domnule Dalgliesh?

Întrebarea nu era lipsită de importanţă. Nimic din ceea ce este legat de caracterul unui suspect nu este lipsit de importanţă într-o anchetă criminalistică, iar cazul era considerat ca unul de crimă. Dar, în mod cu totul iraţional, Dalgliesh era iritat.

— Nu ştiu, răspunse el. Poate că este uşor

2 Permy, subdiviziune a lirei sterline, reprezentînd a suta parte din valoarea ei.

ambivalent.

— Este căsătorit?

— Din câte ştiu eu, nu. Dar cred că n-am ajuns să suspectăm, automat, pe toţi burlacii peste patruzeci de ani.

Reckless nu răspunse. Domnişoara Dalgliesh se întorsese cu tava pe care se aflau cafelele şi el acceptă o ceaşcă, cu profunde mulţumiri, dar fără a avea aerul că o doreşte cu adevărat. Când ea părăsi din nou încăperea, începu să soarbă zgomotos, cu ochii trişti pironiţi, pe deasupra ceştii, asupra unei acuarele cu păsări în zbor, semnată Jane Dalgliesh, care se afla pe peretele opus.

— Homosexualii, zise el, sunt ţipi răzbunători. Nu chiar violenţi, dar răzbunători. Şi asta a fost o crimă făcută din răzbunare. Secretara aia, paralitica… De unde vine, domnule Dalgliesh?

Dalgliesh, care se simţea ca un candidat la un examen oral, răspunse calm:

— Sylvia Kedge este orfană şi locuieşte singură într-o căsuţă lângă Tanner’s Lane. Se spune că este o stenodactilografă foarte competentă. Lucra mai ales pentru Maurice Seton, dar face destule şi pentru domnişoara Calthrop şi pentru Bryce. Nu ştiu mare lucru despre ea, şi nici despre ceilalţi, de altfel.

— Ştiţi destule pentru cât îmi trebuie mie acum, domnule Dalgliesh. Şi domnişoara Marley?

— Şi ea este orfană. A fost crescută de mătuşa ei. În momentul de faţă studiază la Cambridge.

— Şi toţi ăştia sunt prietenii mătuşii dumneavoastră?

Dalgliesh ezită. Prietenia nu era un cuvânt pe care mătuşa lui să-l folosească cu uşurinţă şi, de fapt, se îndoia că ea ar fi vorbit despre mai mult de o persoană de la Monksmere ca despre un prieten. Dar nu se poate să-ţi renegi cunoscuţii, tocmai când se află pe punctul de a fi suspectaţi de crimă. Rezistând ispitei de a-i răspunde că se ştiau bine unii pe alţii dar nu erau foarte apropiaţi, Dalgliesh spuse precaut:

— Ar fi mai bine să o întrebaţi pe mătuşa mea. Eu ştiu că se cunosc cu toţii între ei. La urma urmei, este o

comunitate mică şi izolată. Reuşesc să se înţeleagă unii cu alţii.

— Qnd nu-şi omoară unii altora animalele favorite, zise Reckless.

Dalgliesh nu-i răspunse şi el adaugă:

— Nu păreau deosebit de mâhniţi, nu? Nu s-a rostit nici măcar o vorbă de părere de rău, toată seara. Fiind scriitori, te-ai fi gândit că unul din ei putea să scoată un mic epitaf elegant.

— Domnişoara Kedge a primit destul de prost vestea, sugeră Dalgliesh.

— Nu a fost vorba de regrete. A suferit un şoc. Un şoc clinic. Dacă mâine nu se simte mai bine, ar trebui să-i aducă cineva un doctor.

Dalgliesh se gândi că avea dreptate. Fusese într-adevăr un şoc. Acest lucru era, în sine, interesant. Bineînţeles, ştirile din seara aceea fuseseră destul de şocante, dar, oare, cineva pentru care ele nu mai erau tocmai noutăţi le-ar mai fi găsit tot atât de şocante? Nu fusese nimic fals în leşinul din final şi cu greu putea el sugera o cunoaştere vinovată. Reckless se ridică brusc de pe scaun, îşi privi ceaşca goală de cafea, derutat parcă de felul cum aceasta ajunsese în mâna lui şi o puse, cu o mişcare înceată, la loc pe tavă. Sergentul Courtney, după un moment de ezitare, făcu acelaşi lucru cu ceaşca lui. Se părea că, în sfârşit, se pregăteau de plecare. Mai înainte, însă, Reckless mai dorea să i se spună ceva. Deoarece era o informaţie foarte directă, care se putea dovedi importantă sau nu, pe Dalgliesh îl enerva faptul că Reckless se codea să întrebe. Îşi spuse că următoarele câteva zile vor fi şi aşa destul de dificile ca să-i mai permită şi lui Reckless să-i inducă o stare de morbidă autoanaliză. În sfârşit, hotărându-se, spuse:

— Trebuie să vă spun ceva despre manuscrisul acela fals. S-ar putea să mă înşel – nu există prea multe indicii – dar mi se pare că recunosc descrierea barului acela de noapte. Seamănă cu Clubul Cortez din Soho. Fieful lui L.J. Luker. Probabil vă amintiţi de caz, era în 1959. Luker şi-a

împuşcat partenerul, a fost condamnat la moarte, dar a fost eliberat după infirmarea verdictului de către Curtea de Apel.

— Îmi amintesc de Luker, spuse Reckless încet. Domnul judecător Brothwick s-a ocupat de caz, nu-i aşa? Clubul Cortez ar fi un loc interesant de cunoscut, dacă speri să pui o crimă în cârca cuiva. Şi Luker ar fi numai bun să poarte o astfel de chestie în spate.

Se îndreptă spre uşă, cu sergentul în urma lui ca o umbră. Apoi se întoarse pentru a mai adăuga:

— Îmi este clar că va fi un mare avantaj pentru mine faptul că sunteţi aici, domnule Dalgliesh.

O rostise ca pe o insultă.

Contrastul dintre lumina salonului şi întunericul rece al nopţii de toamnă era absolut. Ca şi cum ai fi coborât într-un puţ. Când uşa de la Pentlands se închise în urma lor, Celia Calthrop trăi un moment de panică oarbă. Noaptea se strângea în jurul ei.

Respira întunericul ca pe o realitate fizică. Parcă aerul se făcuse mai dens odată cu căderea nopţii, devenind atât de material încât trebuia să-şi croiască drum prin el. Nu mai exista direcţie şi nici distantă. În acest vid ameţitor, bubuitul monoton şi melancolic al mării răsuna din toate părţile, aşa că se simţea ameninţată şi ţintuită locului, ca un călător rătăcit pe un ţărm pustiu. Când Latham îi lumină drumul cu lanterna, pământul păru ireal şi foarte îndepărtat, ca suprafaţa lunii. Era imposibil ca piciorul omenesc să ia contact cu acest sol îndepărtat şi imaterial. Se împiedică şi cu siguranţă şi-ar fi pierdut echilibrul, dacă Latham nu i-ar fi prins braţul cu o forţă bruscă şi surprinzătoare.

Porniră împreună pe poteca ce ducea în interiorul promontoriului. Celia, care nu se aşteptase să se întoarcă pe jos acasă, purta nişte pantofi uşori, cu tocuri înalte, care alunecau, când unul când altul, pe pietricelele de mare care împânzeau poteca, sau se înfundau în peticele moi de nisip, aşa încât se împleticea mereu, ţinută de Latham, ca un copil recalcitrant şi dizgraţios. Dar îi

trecuse panica. Ochii i se obişnuiau cu întunericul şi cu fiecare poticneală, zgomotul mării era mai slab şi mai puţin insistent. Cu toate astea, fu o adevărată binecuvântare când Justin Bryce spuse pe un ton obişnuit, neschimbat:

— Astmul este o boală foarte ciudată. A fost o seară traumatizantă – primul contact al cuiva cu o crimă – şi totuşi acel cineva se simte bine. Cu toate astea, marţea trecută cineva a avut una dintre cele mai oribile crize de astm, fără niciun motiv evident. Bineînţeles, cineva poate să aibă o reacţie, ulterior.

— Cu siguranţă „cineva” poate să păţească asta, fu de acord Latham, caustic. Mai ales dacă Forbes-Denby nu va confirma alibiul acelui „cineva” pentru marţi noaptea.

— Vai, Oliver, dar îl va confirma! Şi cineva nu se poate să nu se gândească la faptul că această mărturie va atârna mult mai greu decât orice ar putea spune tovarăşa ta de pat.

Celia Calthrop, câştigând încredere, pentru că îi simţea aproape şi netulburaţi, zise cu repeziciune:

— Este aşa de liniştitor să ştim că Adam Dalgliesh se află, întâmplător, aici. La urma urmelor, el ne cunoaşte. Vreau să spun, ca situaţie socială. Şi pentru că este şi el scriitor, simt că este de-al nostru.

Latham izbucni în râs.

— Dacă ţie ţi se pare reconfortant Adam Dalgliesh, îţi invidiez capacitatea de autosugestie. Hai, spune-ne cum îl vezi tu, Celia? Gentlemanul detectiv, bălăcindu-se în investigaţii din amuzament, tratându-şi suspecţii cu o politeţe studiată? Un fel de Carruthers profesionist, coborât direct din paginile uneia din oribilele povestiri ale lui Seton? Dragă Celia, Dalgliesh ne-ar vinde pe toţi lui Reckless dacă ar crede că asta poate să-i mărească reputaţia, fie şi cu o iotă. Este tipul cel mai periculos pe care îl cunosc.

Râse din nou, şi ea simţi cum mâna lui îi strânge şi mai tare braţul. Acum chiar o durea, cum o împingea cu grabă înainte, de parcă ar fi fost arestată. Totuşi, nu era în stare să se elibereze. Deşi poteca se lărgise, terenul era tot

neregulat. Aşa cum mergea nesigură, împiedicându-se şi alunecând la tot pasul, cu picioarele numai zgârieturi şi gleznele dureroase, nu avea nicio altă şansă să se ţină pe picioare decât strânsoarea fără remuşcări a lui Latham. Şi n-ar fi suportat să rămână singură. Vocea lui Bryce îi şuieră la ureche:

— Oliver are dreptate, să ştii, Celia. Dalgliesh este un detectiv profesionist, probabil unul dintre cei mai inteligenţi din ţară. Nu cred că acest fapt să schimbe cele două volume de versuri, oricât de mult le-aş admira eu.

— Nici Reckless nu e un prost. Latham părea, încă, amuzat. Aţi observat că abia a scos trei vorbe, dar ne-a încurajat flecăreala copilărească şi egocentristă? Probabil că a aflat mai mult de la noi în cinci minute, decât i-ar fi spus alţi suspecţi în ore de anchetă făcută după toate regulile. Oare când o să învăţăm să ne ţinem gura?

— Cum nu avem nimic de ascuns, nu văd ce importanţă are, zise Celia Calthrop. Oliver a fost, într-adevăr, enervant astă-seară! Cineva şi-ar fi putut imagina că era niţel băut.

— Vai, Celia! Dar toată lumea are ceva de ascuns poliţiei. De aceea suntem, de obicei, atât de ambivalenţi în ceea ce-i priveşte. Stai să vezi când o să întrebe Dalgliesh de ce ai tot vorbit despre Seton la trecut, chiar înainte de a afla cu toţii că i s-a găsit cadavrul. Aşa ai făcut, să ştii. Până şi eu am băgat de seamă, aşa că lui Dalgliesh lucrul acesta probabil că i-a sărit imediat în ochi. Mă întreb dacă va considera de datoria lui să-i pomenească despre asta lui Reckless.

Celia era însă destul de tare ca să nu se lase intimidată de Bryce.

— Nu fi prost, Justin! spuse ea enervată. Nu te cred. Şi chiar dacă am vorbit astfel, asta s-a întâmplat probabil pentru că vorbeam de Maurice ca scriitor. Şi, într-un fel, se simte de o bună bucată de vreme că bietul de el este terminat.

— Dumnezeule, asta cam aşa este! zise Latham.

Terminat. Mort şi dispărut. Epuizat. Maurice Seton nu a scris decât un singur lucru bun în viaţa lui, dar acela a pornit drept din inimă. Şi din minte. A produs exact efectul pe care l-a intenţionat. Fiecare cuvânt a fost ales să rănească, iar întregul s-a dovedit de-a dreptul mortal.

— Te referi la piesa lui? întrebă Celia. Credeam că o dispreţuieşti. Maurice obişnuia să spună că cronica ta a distrus-o.

— Celia dragă, dacă cronicile pe care le scriu eu ar putea distruge, jumătate din piesuţele care se joacă acum în Londra ar fi căzut după prima reprezentaţie.

O smuci din nou înainte – cu un nou elan – şi preţ de un minut Justin Bryce rămase în urma lor. Grăbindu-se să-i ajungă, le strigă cu respiraţia tăiată:

— Maurice trebuie să fi fost ucis marţi noapte. Corpul i-a fost împins pe mare mai târziu, miercuri seara. Deci, mă întreb cum l-a cărat asasinul până în Monksmere? Oliver, tu ai sosit de la Londra miercuri. Doar nu l-ai adus în portbagajul Jaguar-ului tău?

— Nu, dragă, răspunse Latham amuzat. Sunt foarte atent la ce car în portbagajul maşinii mele.

— Pentru mine lucrurile sunt limpezi. Sylvia poate să-mi certifice alibiul până marţi seara târziu – şi, în mod evident, aceea este perioada critică. Recunosc că miercuri seara am fost singură, dar nu prea cred că Reckless m-ar putea bănui că am mutilat cadavrul. Apropo, există o singură persoană care nici măcar nu pretinde că ar avea un alibi pentru marţi sau miercuri – Jane Dalgliesh. Şi pe deasupra mai este şi toporul ei!

— Pentru numele lui Dumnezeu, interveni Latham, ce motiv ar fi avut domnişoara Dalgliesh să-l omoare pe Seton?

— Ce motive ar fi avut oricare dintre noi? Şi n-am spus că a făcut-o. Voiam doar să subliniez că toporul era al ei.

— Eu am avut odată de gând, zise Bryce vesel. Să-l omor pe Seton, adică. Atunci, după ce-am găsit-o pe Arabella, aş fi fost gata să-l omor. Dar n-am făcut-o. Însă

tot nu poate să-mi pară rău de el. Mă întreb dacă nu ar trebui să cer să mi se arate cadavrul, după anchetă. S-ar putea ca şocul să mă scoată din această stare de insensibilitate, care simt că este nesănătoasă.

Latham, care mai medita încă la toporul lipsă, rosti cu fermitate:

— Oricine l-ar fi putut lua! Oricine! Cu toţii intrăm şi ieşim unii de la alţii, fără nicio rezervă. Prin părţile astea nimeni nu încuie nimic, niciodată. Niciodată nu a fost nevoie. Şi nici nu ştim încă dacă aceea a fost într-adevăr arma crimei.

— Dragilor, zise Bryce, gândiţi-vă la lucrul următor şi potoliţi-vă. Până nu ştim care a fost cauza morţii nici măcar nu putem fi siguri că Maurice a fost ucis.

Se despărţi de ei în uşa casei şi îi urmări cu privirea cum dispar în noapte. Vocea ascuţită a lui Justin ca şi râsul lui Latham ajungeau încă până la ea, mult după ce feţele lor se topiseră în umbrele mai dese ale gardurilor vii şi ale copacilor. În casă nu ardea nicio lumină, iar salonul era gol. Deci, Elizabeth se culcase. Probabil gonise foarte repede de la Tanner’s Cottage. Mătuşa ei nu era prea sigură dacă trebuie să-i pară bine sau nu. Simţea deodată nevoia de a fi împreună cu cineva, dar n-ar fi putut face faţă întrebărilor sau unei discuţii în contradictoriu. Ar fi fost multe de discutat, dar nu în seara aceea. Era prea obosită. Aprinse lampa de masă şi, îngenunchind pe carpeta din dreptul căminului, începu să aţâţe, fără vreun rezultat, cărbunii şi cenuşa focului aproape stins. Apoi se ridică – nesigură şi gemând de efort, ca o femeie bătrână – şi se prăbuşi în fotoliu. În faţa ei se contura vag un alt fotoliu, identic, scund şi solid, plin cu perne, trezind amintiri amare. Acolo şezuse Maurice în după-amiaza aceea de octombrie, cu şase ani în urmă.

Era chiar în ziua anchetei, o zi cu vreme rece şi vijelii neaşteptate. În seara aceea în cămin ardea un foc zdravăn. Ştia că el urma să vină şi avusese grijă ca şi ea şi camera să fie pregătite de primire. Lumina focului şi o lampă discretă aruncau o aură bine calculată peste mahonul

lustruit al mobilei, căzând în umbre dulci pe rozurile şi albastrul pastel de pe covor şi perne. Tava cu băuturi era pusă la îndemână. Nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării. Şi ea îl aşteptase cu nerăbdarea unei fetişcane aflate la prima întâlnire. îmbrăcase o rochie de lină, bleu-gri, care o făcea să arate mai suplă şi mai tânără. Rochia aceea mai atârna încă în garderobă, dar nu o mai purtase, de atunci, niciodată. El stătuse acolo, în faţa ei, ţeapăn şi negru în costumul de doliu. Un omuleţ absurd cu cravata lui neagră şi banderola pe braţ, cu chipul încremenit de durere. Numai că ea nu fusese în stare să-i înţeleagă durerea. Cum ar fi putut? Părea imposibil ca el să o jelească pe nimfomana aceea josnică, egoistă şi monstruoasă. Desigur, trăise un şoc în momentul când a aflat că Dorothy murise, că se sinucisese; trăise oroarea identificării cadavrului înecat, coşmarul anchetei, groaza de a da ochii cu şirurile acelea de feţe albe, acuzatoare. El ştiuse foarte bine ce spuneau ceilalţi, că şi-a împins propria soţie spre sinucidere. Nu era de mirare că arăta bolnav şi şocat. Dar durerea? Nu-i trecuse niciodată prin minte că el ar fi putut fi îndurerat. Nu ştia de ce, dar fusese convinsă că, în sufletul lui, trăise o uşurare. Uşurare, pentru că toţi acei ani lungi de chin şi stăpânire a nervilor se încheiaseră în sfârşit, pentru că va putea din nou să trăiască. Iar ea va fi acolo, lângă el, ca să-l ajute aşa cum îl ajutase, cu sfaturile şi compasiunea ei, şi când Dorothy trăia. El era scriitor, era un artist. Avea nevoie de afecţiune şi înţelegere. Şi, începând din acea seară, el nu mai avea de ce se teme de singurătate.

Se întreba acum dacă îl iubise. îi era greu să-şi amintească. Poate că nu. Poate că niciodată nu fusese dragoste, aşa cum îşi imagina ea că ar trebui să fie dragostea. Dar, din toată viaţa ei, numai atunci fusese cel mai aproape de acel atât de dorit, de insesizabil şi ades imaginat cataclism. Avusese de-a face cu palide imitaţii ale lui, în aproape patruzeci de cărţi, dar „originalul” nu-i căzuse niciodată în mână. Acum, aşezată în faţa focului stins, îşi reaminti clipa când înţelesese adevărul şi obrajii i

se aprinseră la amintirea aceea. Începu să plângă, deodată, stângaci ca un copil. Atunci, în acea clipă, uitate fuseseră toate convenţiile şi artificiile. Rămăsese doar mila. Ea îngenunchease lângă el şi îi prinsese capul în mâini, legănându-l, şoptindu-i vorbe de alinare şi declarându-i dragostea pe care i-o purta. Şi atunci s-a întâmplat. Întreg corpul lui înţepeni şi se trase înapoi. O privi, ţinându-şi răsuflarea şi ea îi văzu faţa. Pe ea se citea totul: mila, jena, o urmă de spaimă şi – cel mai greu de acceptat – repulsia fizică.

Într-o singură clipă de amară şi completă limpezime, se văzu pe sine cu ochii lui. Era îndurerat, jelea fiinţa aceea suplă, veselă şi frumoasă şi, tocmai atunci, o femeie între două vârste, urâtă, i se arunca în braţe. Bineînţeles că, după aceea, el îşi revenise. Niciunul nu rostise o vorbă. Până şi acele îngrozitoare suspine fură înghiţite pe jumătate, aşa cum face un copil căruia i se oferea, dintr-odată, ceva dulce, ca să nu mai plângă. Se gândea cu amărăciune că nimic nu era mai bun să domolească mâhnirea decât un pericol personal. Nici ea nu ştia cum ajunsese, poticnindu-se, înapoi în fotoliul ei, roşie la faţă ca para focului. Seton mai rămăsese doar atât cât îl obligau regulile bunelor maniere, iar ea îi dăduse să bea, îi suportase amintirile sentimentale despre nevastă-sa – Dumnezeule mare, bietul caraghios uitase, oare, atât de repede? – şi mimase interesul pentru planurile pe care el le făcea în legătură cu o lungă vacanţă în străinătate „pentru a încerca să uit”. A trebuit să treacă şase luni până când a considerat prudent să revină, singur, în vizită la Rosemary Cottage. Şi a trecut chiar mai mult de atât înainte ca el să încerce să priceapă că ea era disponibilă ori de câte ori ar fi dorit el să fie însoţit, în public, de o femeie. Exact înainte de a pleca în vacanţă îi scrisese pentru a-i spune că o trecuse în testament „ca semn de recunoştinţă a compasiunii şi înţelegerii pe care le-ai dovedit la moartea scumpei mele soţii”. Ea înţelesese mesajul aşa cum trebuia. Era exact tipul de gest, crud şi lipsit de sensibilitate, prin care el considera că îşi cere

scuze în mod potrivit. Cu toate acestea, prima ei reacţie nu fusese de furie sau de umilinţă; se întrebase numai despre ce sumă putea fi vorba;

Iar acum întrebarea devenise de o fascinantă actualitate. S-ar putea, desigur, să fie vorba doar de câteva sute de lire. Dar ar putea fi şi mii. Ar putea fi chiar o avere. La urma urmei, Dorothy trecuse drept o femeie bogată, iar Maurice nu avea cui să lase această avere. Nu se înţelesese niciodată cu fratele său vitreg, iar în ultima vreme se îndepărtaseră şi mai mult unul de altul. De altfel, el îi era atât de dator, nu?

O dungă de lumină, venită din hol, se întinse pe covor. Tăcută, Elizabeth Marley intră în cameră, în picioarele goale, halatul roşu strălucindu-i în penumbră. Se aşează în fotoliul din faţa mătuşii ei, dreaptă, cu picioarele spre focul care se stingea şi faţa ascunsă în penumbră.

— Mi s-a părut că te-am auzit când ai intrat, spuse. Pot să-ţi aduc ceva să bei? Lapte cald sau ceai?

Tonul era lipsit de amabilitate, jenat chiar, dar oferta era neaşteptată şi domnişoara Calthrop era impresionată.

— Nu, mulţumesc draga mea. Du-te înapoi în pat, ai să răceşti. O să pregătesc eu băuturile şi pe a ta am să ţi-o aduc sus.

Fata nu se mişcă. Domnişoara Calthrop mai încercă o dată focul. De data aceasta o limbă de foc se încolăci în jurul cărbunilor şi ea simţi căldura binevenită atingându-i mâinile şi faţa.

— Ai dus-o pe Sylvia acasă? întrebă. Cum se simţea?

— Nu prea bine. Dar ea nu arată grozav niciodată.

Mătuşa zise:

— M-am tot gândit dacă n-ar fi fost bine să insistăm să rămână aici. Arăta cu adevărat rău şi nu cred că e indicat, pentru ea, să fie singură.

Elizabeth ridică din umeri.

— Eu i-am spus că avem un pat liber, până când vine fata care va sta la noi şi că este binevenită. Dar nici n-a vrut să audă. Qnd am insistat, a devenit nervoasă, aşa că am lăsat-o baltă. La urma urmelor are treizeci de ani, nu?

Nu mai e un copil. N-o puteam sili să rămână.

— Sigur că nu.

Celia Calthrop se gândi că nepoata ei ar fi suportat-o cu greu pe Sylvia în casă. Observase că majoritatea femeilor o compătimeau pe fată mult mai puţin decât o făceau bărbaţii, iar Elizabeth nu făcea un secret din antipatia ei.

— Ce s-a mai întâmplat după ce am plecat? întrebă vocea din fotoliu.

— Nu mare lucru. Jane Dalgliesh crede că s-ar putea ca Maurice să fi fost ucis cu toporul ei. Se pare că de vreo patru săptămâni nu-l mai găseşte.

— Inspectorul Reckless v-a spus că aşa a fost omorât?

— Nu, dar sigur că…

— Atunci, tot nu se ştie cum a murit. Putea fi ucis într-o mie de feluri, iar mâinile să-i fie tăiate după moarte. Îmi închipui că aşa s-a şi întâmplat. Nu poate fi prea uşor să o faci dacă victima e încă în viaţă şi conştientă. Inspectorul Reckless trebuie să ştie dacă aşa s-a întâmplat. În primul rând că nu curge prea mult sânge. Şi bănuiesc că el cunoaşte ora morţii, cu o marjă de un ceas, chiar şi fără raportul autopsiei.

— Dar, bineînţeles că a murit marţi noapte, nu? Trebuie să i se fi întâmplat ceva în marţea aceea. Maurice n-ar fi plecat niciodată de la club în felul acesta, ca să-şi petreacă noaptea în altă parte, fără să spună o vorbă nimănui. A murit marţi noapte, când Sylvia şi cu mine am fost la film.

Vorbea cu o siguranţă încăpăţânată. Îşi dorea să fie aşa şi, deci, aşa trebuia să fie. Maurice murise marţi noapte şi alibiul ei era asigurat.

— Ce ghinion pentru Justin şi Oliver, adăugă ea, să fie în oraş tocmai în acea seară. E drept, au un fel de alibi. Dar, oricum, e păcat.

— Şi eu am fost la Londra, marţi noapte, zise fata cu calm. Şi continuă repede, înainte ca mătuşa ei să poată vorbi:

— Lasă, ştiu ce vrei să spui. Trebuia să fiu la Cambridge, în pat. Ei bine, mi-au dat drumul mai repede decât ţi-am spus. Şi, marţi dimineaţa, am luat primul accelerat până la gara din strada Liverpool. Trebuia să mă întâlnesc acolo cu cineva, ca să luăm prânzul. Nu-l cunoşti. Cineva de la

Cambridge, dar a terminat studiile. Oricum, persoana nu a venit. Sigur, îmi lăsase un mesaj, foarte politicos, plin de regrete. Păcat că aranjasem să ne întâlnim într-un loc unde eram cunoscuţi. Nu m-a amuzat foarte tare să-l văd pe chelner compătimindu-mă. Nu că aş fi fost prea surprinsă. Nu are mare importanţă. Numai că n-am avut chef să le dau prilejul, lui Justin şi lui Oliver, să bârfească pe seama problemelor mele. Şi nici lui Reckless nu văd de ce ar trebui să-i spun. Lasă-l să afle singur.

„Dar mie mi-a spus!" se gândi Celia. Simţi un val de fericire atât de acut, încât fu bucuroasă că se aflau amândouă în umbră. Aceasta era prima confidenţă pe care i-o făcea. Şi bucuria o făcu înţeleaptă. Rezistă primului imbold de a o linişti sau întreba ceva şi spuse:

— Draga mea, nu sunt sigură că a fost înţelept din partea ta să petreci toată ziua în oraş. Nu eşti încă refăcută. În sfârşit, nu pare să-ţi fi făcut prea rău. Unde ai fost după prânz?

— Am lucrat toată după-amiaza la Biblioteca Municipală. Apoi m-am dus să văd un jurnal de ştiri. Se făcuse deja cam târziu, aşa că m-am gândit că ar fi mai bine să rămân în oraş peste noapte. De fapt, tu nu mă aşteptai la o oră anume. Am luat masa la Lyons pe Coventry Street şi apoi am găsit o cameră la Walter Scott Hotel, în Bloomsbury. Aproape toată seara mi-am petrecut-o plimbându-mă prin Londra. Cred că pe urmă am luat cheia şi am urcat în cameră, puţin înainte de ora unsprezece.

Domnişoara Calthrop interveni prompt:

— Atunci, recepţionerul va putea să depună mărturie pentru tine şi poate cineva îşi va aminti că te-a văzut la Lyons. Şi mai cred că ai avut dreptate să nu spui nimic

despre asta, până una alta. Este numai treaba ta. Ceea ce vom face este să aşteptăm până când vom şti momentul morţii. Apoi vom putea reanaliza întreaga chestiune.

Îi era greu să-şi reţină clinchetul de bucurie din voce. Asta îşi dorise dintotdeauna. Vorbeau împreună, plănuiau împreună. Chiar indirect şi îndărătnic, i se cerea să dea sfaturi şi să reconforteze. Ce ciudat i se părea că a fost nevoie de moartea lui Maurice ca să se apropie una de cealaltă! Continua să bâiguie:

— Mă bucur că nu te-a necăjit chestia cu întâlnirea pentru prânz. Tinerii de azi nu mai ştiu să fie manieraţi. Dacă n-a putut să-ţi telefoneze, măcar cu o zi înainte, era de datoria lui să apară la întâlnire. Dar, cel puţin, ştii cum stai.

Fata se ridică din fotoliu şi se îndreptă fără o vorbă spre uşă.

Mătuşa sa strigă după ea:

— Am să aduc băuturile şi o să le bem împreună, în camera ta. Vin imediat. Tu bagă-te în pat.

— Nu vreau nimic, mulţumesc.

— Dar spuneai că ai vrea să bei ceva cald. Ar trebui să bei ceva. Lasă-mă să-ţi fac un ceai. Sau poate nişte lapte cald.

— Am spus că nu vreau nimic. Şi mă duc să mă culc. Vreau să fiu lăsată în pace.

— Dar, Eliza…

Uşa se închise. Nu mai auzi nimic, nici măcar zgomotul paşilor uşori pe scări. Nu se auzeau decât focul trosnind în cămin şi, afară, liniştea, singurătatea nopţii.

M două zi dimineaţă, Dalgliesh fu trezit de telefon. Mătuşa lui răspunsese, probabil, foarte repede, pentru că sunetul se opri aproape imediat şi el căzu din nou în acea fericită stare de transă, dintre somn şi veghe, care urmează întotdeauna după o noapte de somn bun. Probabil că mai trecu o jumătate de oră şi telefonul sună din nou. De această dată păru mai tare şi mai insistent. Deschise ochii larg şi văzu, prins în cadrul ferestrei, un dreptunghi transparent de lumină albastră, în care o linie cât un fir de

păr despărţea marea de cer. Promitea să fie încă o superbă zi de toamnă. Era, deja, o superbă zi de toamnă. Îşi privi cu surprindere ceasul; arăta ora opt şi jumătate. Îşi puse halatul şi papucii şi lipăi în jos pe scări, la timp pentru a o auzi pe mătuşa lui răspunzând la telefon.

— Am să-i spun, inspectore, îndată ce se scoală. E urgent? Nu, numai că se presupune că este în vacanţă… Sunt sigură că-i va face plăcere să vină, după ce ia micul dejun. La revedere.

Dalgliesh se aplecă şi îşi lipi pentru o clipă obrazul de al ei. 11 simţi, la fel ca întotdeauna, catifelat şi tare, ca o mănuşă din piele de căprioară.

— Reckless era?

— Da. Zice că se află la Seton acasă şi s-ar bucura dacă te-ai duce şi tu acolo acum, de dimineaţă.

— *7* >

— Bănuiesc că n-a spus în ce calitate? Trebuie să muncesc sau doar să-l admir pe el cum lucrează? Sau, poate, sunt suspectat?

— Eu sunt suspectată, Adam. Aproape sigur s-a folosit toporul meu…

— Asta a fost, deja, remarcat. Dar, chiar şi aşa, cred că te afli după majoritatea vecinilor tăi. Şi, cu siguranţă, după Dighy Seton. Noi, poliţiştii, suntem oameni cu suflet simplu. Ne place să găsim un mobil, înainte de a opera o arestare. Şi niciun mobil nu ne bucură sufletele într-atât, ca acela al posibilului câştig material. Înţeleg că Dighy este moştenitorul fratelui său vitreg.

— Aşa se presupune. Vrei un ou sau două, Adam?

— Două, te rog. Dar le pregătesc eu. Tu stai şi ţine-mă de vorbă. Mi s-a părut mie sau telefonul a sunat de două ori? Cine a telefonat mai devreme?

Mătuşa îi răspunse că sunase R.B. Sinclair, ca să-i invite pe amândoi duminică la cină. Ea promisese că-l va suna să-i confirme dacă se duc. Dalgliesh, care acorda o atenţie drăgăstoasă ouălor din tigaie, era intrigat. Dar nu spuse decât că dorea să onoreze invitaţia. Asta era ceva nou. Bănuia că mătuşa lui vizita destul de frecvent Priory

House, dar niciodată când el se afla la Pentlands. Era bine cunoscut faptul că R.B. Sinclair nu făcea şi nici nu primea vizite. Mătuşa lui era singura care avea acest privilegiu. Motivul schimbării lui nu era, totuşi, greu de ghicit. Sinclair voia să discute despre crimă cu cineva care era de aşteptat să ofere o opinie profesionistă. Era reconfortant, chiar dacă uşor dezamăgitor, să descopere că marele om nu era imun la banala curiozitate omenească. Moartea violentă îşi exercita macabra fascinaţie chiar şi asupra acestui personaj, care se ţinea, cu convingere, departe de şarada umană. Bineînţeles că va accepta invitaţia. Ispita era prea mare ca să-i reziste. Era destul de bătrân ca să nu ştie că puţine experienţe pot fi atât de dezamăgitoare ca întâlnirea cu faima. Dar cu R.B. Sinclair, orice scriitor era dispus să-şi asume riscul.

După micul dejun, Dalgliesh lungi timpul necesar pentru a-şi face toaleta, îşi puse un sacou de tweed peste pulover şi zăbovi, ezitând, în uşa casei, unde o înghesuită colecţie de bastoane, lăsată de trecuţi vizitatori ca zălog al reîntoarcerii fericite, îl ispitea să adauge o ultimă tuşă la costumul de vilegiaturist energic pe care şi-l compusese. Alese un baston masiv, din frasin, îl cântări în mână şi îl pufte la loc. Nu avea rost să exagereze. Strigă „La revedere” către mătuşa sa şi o porni peste landă. Drumul cel mai rapid ar fi fost cu maşina, la dreapta de la răscruce, cam o jumătate de milă pe şoseaua Southwold şi apoi pe drumul îngust, dar destul de neted, care traversa landa până la reşedinţa lui Seton. Aproape cu perversitate, Dalgliesh se hotărî să meargă pe jos. De fapt, se presupunea că este în vacanţă şi apelurile inspectorului nu pomeniseră nimic despre vreo urgenţă.

Îi părea rău pentru Reckless. Nimic nu este mai enervant şi frustram pentru un detectiv decât nesiguranţa în privinţa limitelor propriei responsabilităţi. De fapt, nu exista nicio problemă. Reckless era singurul însărcinat cu cercetarea cazului şi amândoi ştiau asta. Chiar dacă şeful poliţiei se hotăra să ceară ajutorul Scotland-Yard-ului, era puţin probabil să i se dea lui cazul. Dalgliesh era prea

implicat personal. Dar lui Reckless nu avea de ce să-i placă faptul că îşi desfăşura ancheta sub ochii unui comisar al Departamentului de Investigaţii Criminalistice, mai ales unul cu reputaţia lui Dalgliesh. Ei, ghinionul lui! Dar mai mare ghinion pentru el însuşi, gândi Dalgliesh. Aşa murea speranţa lui de a avea o vacanţă solitară şi lipsită de complicaţii, acea binecuvânta tă săptămână de pace simplă care – aproape fără niciun efort din partea lui – trebuia să-i destindă nervii şi să-i rezolve problemele personale. Probabil că planul fusese de la început doar o construcţie imaterială, bazată pe oboseală şi pe nevoia lui de a evada. Dar era derutant să o vadă năruindu-se atât de repede. Avea tot atâta chef să se amestece în acest caz, pe cât avea Reckless să-i ceară ajutorul. Ar fi urmat, desigur, telefoane pline de tact la şi de la Scotland

Yard. Ar fi fost de la sine înţeles că familiaritatea lui Dalgliesh cu Monksmere şi faptul că îi cunoaşte pe cei implicaţi vor fi puse în serviciul inspectorului. Măcar atât datora poliţiei orice cetăţean. Dar dacă Reckless îşi imagina că el, Dalgliesh, poftea la o participare mai angajată, trebuia iute domolit. îi era imposibil să nu se simtă ca scăldat în frumuseţea zilei şi, în timp ce mergea, o bună parte din enervarea lui se pierdea. Întregul promontoriu era inundat de căldura aurie a soarelui. Briza era proaspătă, dar nu şi rece. Simţea poteca nisipoasă sub picioare, trecând uneori chiar printre tufele de păpădie şi iarbă neagră, alteori răsucindu-se printre tufe dese de mure şi arbuşti piperniciţi de păducel, care formau un şir de mici vizuine în care lumina se pierdea, iar poteca-se transforma într-o fâşie subţire de nisip.

Aproape tot drumul Dalgliesh avu marea sub ochi, cu excepţia trecerii lui pe lângă zidurile sumbre de la Priory House. Casa se înălţa pe fundalul mării, la doar o sută de metri de stânci, împrejmuită la sud de un zid înalt de piatră, iar la nord de o lizieră de pomi. Noaptea, casa avea ceva sinistru şi neprimitor, care se adăuga izolării ei naturale. Dalgliesh se gândi că, dacă Sinclair căuta izolarea, nu putea nimeri un loc mai potrivit. Se întreba cât

timp va mai trece, înainte ca inspectorul Reckless să violeze această izolare cu întrebările lui. N-o să-i ia prea mult timp să afle că Sinclair avea un rând de scări, la care avea acces numai el şi care lega domeniul lui de plajă. Presupunând că trupul celui ucis fusese dus până la barcă şi nu că barca fusese cea care parcursese o distanţă considerabilă, de-a lungul coastei, până la cadavru, acesta trebuie să fi fost transportat până la plajă pe una din cele trei poteci. Nu existau alte *M* de acces. Una din ele, poate cea mai evidentă, era Tanner's Lane, care trecea pe lângă casa Sylviei Kedge. Cum barca fusese trasă pe uscat exact în dreptul acestei poteci, ar fi fost calea cea mai directă.

A doua era panta abruptă şi nisipoasă care ducea de la Pentlands până la ţărm. Era destul de inaccesibilă chiar şi în timpul zilei. Noaptea, ar fi fost riscantă chiar şi pentru cineva experimentat şi care nu căra nicio greutate. Nu-l vedea pe asasin riscând această cale. Chiar dacă mătuşa lui nu ar fi

*

auzit zgomotul maşinii, oprită mai departe, ar fi simţit dacă cineva trecea pe lângă casă. Oamenii care trăiesc singuri, în locuri atât de izolate, sunt receptivi la zgomotele străine, mai ales noaptea. Mătuşa sa era una din femeile cele mai detaşate şi lipsite de curiozitate, căreia obiceiurile păsărilor i-au părut întotdeauna mai interesante decât cele ale oamenilor. Dar, nici chiar ea n-ar fi putut privi nepăsătoare în timp ce un cadavru era cărat pe sub ferestrele ei. Şi mai era problema transportării acestuia pe distanţa de jumătate de milă de-a lungul ţărmului, până la locul unde era trasă „Sheldrake". Doar dacă asasinul nu-l lăsase pe jumătate îngropat în nisip, în timp ce se ducea să ia barca şi vâslea înapoi până la el. Aceasta ar fi sporit în mod gratuit riscurile, ca să nu mai vorbim de faptul că ar fi fost imposibil să înlăture complet urmele de nisip de pe cadavru. Şi mai la obiect, ar fi fost nevoie ca barca să aibă vâsle şi furcheti. Se întreba dacă

Reckless a verificat acest lucru.

A treia cale de acces era pe scările lui Sinclair. Acestea erau situate la doar cincizeci de metri de Tanner's Lane şi duceau la un mic golf izolat unde stâncile, mai înalte aici decât în oricare alt punct al plajei, fuseseră erodate şi măcinate într-un dulce arc. Aceasta era singura parte a plajei unde ucigaşul – dacă exista unul – ar fi putut căsăpi cadavrul fără teama de a fi văzut din nicio parte. Doar în eventualitatea, puţin probabilă, în care unul dintre localnici ar fi hotărât să facă o plimbare târzie pe ţărm, ar fi existat pericolul de a fi descoperit; prin locurile acelea, însă, oamenii nu prea obişnuiau să umble singuri pe plajă, după căderea serii.

Priory House rămase în urmă şi Dalgliesh ajunse la pădurica rară de fagi care mărginea Tanner's Lane. Aici pământul era presărat cu frunze moarte, iar prin reţeaua de crengi golaşe se zărea o ceaţă albastră care putea fi, la fel de bine, şi marea şi cerul. Pădurea se termină brusc şi Dalgliesh sări peste un pârleaz şi ajunse la potecă. În faţa lui răsări imediat căsuţa scundă de cărămidă roşie în care trăia singură, de la moartea mamei sale, Sylvia Kedge. Era o clădire urâtă, la fel de riguros pătrată ca şi o casă de păpuşi, cu patru ferestre mici, fiecare încărcată de draperii. Poarta şi uşa principală fuseseră, probabil, lărgite pentru a face loc scaunului ei cu rotile, dar această modificare nu îmbunătăţea cu nimic proporţiile casei. Nu se făcuse niciun efort pentru a o înfrumuseţa. Grădiniţa minusculă din fata ei nu era decât un >» >

petec întunecat, tăiat în două de o potecă de pietriş; uşile şi ferestrele erau vopsite gros, în tonul de maro pe care îl întâlneşti de obicei prin orfelinate. Dalgliesh se gândi că o Tanner's Cottage trebuie să fi fost acolo de generaţii, de fiecare dată construită din ce în ce mai înspre landă, până când se prăbuşea sau era măturată de marile furtuni. Acum era rândul acestei cutii pătrate şi roşii a secolului douăzeci să stea acolo, hotărâtă să-şi încerce norocul împotriva mării.

Ascultând de un impuls, Dalgliesh împinse poarta grădinii şi o luă pe potecă. Deodată auzi un zgomot. Mai

era cineva care dădea târcoale locului. De după colţul casei se ivi figura lui Elizabeth Marley. Deloc stânjenită, ea îl privi cu răceală şi spuse:

— Ah, dumneavoastră sunteţi! Mi s-a părut că aud pe cineva bântuind primprejur. Ce doriţi?

— Nimic. Bântui pentru că aşa mi-e firea. Pe când dumneavoastră, probabil că o căutaţi pe Sylvia Kedge?

— Sylvia nu-i acasă. Am crezut că e, poate, în camera obscură din spatele casei. Dar nu e nici acolo. Am venit să-i transmit un mesaj de la mătuşa mea. În aparenţă vrea să se asigure că Sylvia se simte bine, după şocul din seara trecută. De fapt, vrea să o cheme să-i dicteze, mai înainte ca Latham sau Justin să pună mâna pe ea. Va fi mare bătălie pentru faimoasa Kedge şi nu am nicio îndoială că ea va şti să profite de asta. Tuturor le surâde ideea de a avea o secretară personală, la cerere, pentru numai doi şilingi la mia de cuvinte, cu indigoul lor.

— Doar atât îi dădea Seton? Atunci de ce mai stătea la el?

— Îi era devotată, sau pretindea că îi este. Bănuiesc, însă, că avea motivele ei. La urma urmei, nu i-ar fi fost prea uşor să găsească un apartament la oraş. Ar fi interesant de ştiut cât i-a lăsat prin testament. Oricum, îi plăcea să pozeze în omul de ajutor loial şi extenuat de muncă dar, de fapt, ar fi fost foarte fericită să se mute la mătuşa mea, dacă asta n-ar fi însemnat să-l abandoneze pe bietul Seton. Mătuşa mea n-a observat nimic din toate astea. Dar ştii că ea nu e din cale

afară de inteligentă.

— Pe când dumneata ne-ai catalogat, clar, pe toţi. Nu cumva vrei să insinuezi că Maurice Seton a fost ucis, doar ca să i se ia stenodactilografa?

Elizabeth Marley se întoarse mânioasă spre el, cu faţa pătată de furie.

— Nu-mi pasă cine l-a omorât şi nici de ce a făcut-o!

Ştiu numai că acela nu a fost Dighy Seton. Eu l-am luat de la gară miercuri noapte. Şi dacă vreţi să ştiţi unde

a fost marţi noapte, vă spun eu. Mi-a povestit pe drum. A fost închis la postul de poliţie West Central, începând cu ora unsprezece.

L-au ridicat fiindcă era beat şi miercuri dimineaţa a

compărut în faţa judecătorului. Aşa că, spre norocul lui, a fost în grija poliţiei de la ora unsprezece, marţi noapte, până miercuri aproape de prânz. Distrugeţi-i alibiul, dacă puteţi, domnule comisar Dalgliesh!

Dalgliesh îi explică, cu blândeţe, că distrugerea alibiurilor era treaba lui Reckless, nu a sa. Fata ridică din umeri, îşi înfipse mâinile în buzunarele jachetei şi închise poarta de la Tanner's Cottage cu o lovitură de picior. Ea şi Dalgliesh urcară poteca în tăcere.

— Bănuiesc, spuse ea, brusc, că trupul a fost cărat pe poteca asta, până jos la malul mării. E drumul cel mai uşor până la locul unde se afla „Sheldrake". Totuşi, ucigaşul ar fi trebuit să-l care în spate vreo sută de metri. Poteca este prea strâmtă pentru o maşină sau chiar o motocicletă. Putea să-l ducă cu maşina până la păşunea lui Coles şi apoi să o lase pe fâşia de iarbă. Când am trecut pe acolo, am văzut câţiva tipi în civil căutând urme de cauciucuri. Nu vor găsi mare lucru, domnule. Cineva a lăsat poarta deschisă azi-noapte şi turma lui Coles era azi dimineaţă răspândită pe tot locul.

Cum bine ştia Dalgliesh, acesta nu era un lucru neobişnuit. Ben Coles, care cultiva două sute de acri de pământ sărac, la est de drumul spre Dunwich, nu prea avea grijă de starea gardurilor, iar oile lui, cu oarba perversitate a speciei lor, se înghesuiau una două pe poteca Tanner's Lane, ca pe propria lor pajişte.

Când începea perioada vilegiaturilor, poteca devenea un fel de balamuc, în care turma behăitoare se amesteca în cireada de motociclişti gălăgioşi, fiecare parte încercând frenetic să o îndepărteze pe cealaltă din singurul spaţiu de parcare existent de-a lungul potecii. Dar poarta aceea deschisă putea să convină foarte tare cuiva anume; oile lui Coles, în ţopăiala lor fericită de colo colo, puteau să

respecte un foarte vechi obicei local. Se ştie că în timpurile vechi, când se făcea contrabandă, turmele erau duse noaptea de-a lungul potecilor de păşunat care traversau mlaştinile Westleton, aşa încât să distrugă orice urmă de potcoave înainte ca ofiţerii de la Biroul de Accize să facă, dimineaţa, controlul coastei. Merseră, unul lângă celălalt, până când ajunseră la pârleazul care ducea spre jumătatea nordică a promontoriului Monksmere. Dalgliesh tocmai se oprise să-i spună la revedere, când fata izbucni:

— Te gândeşti, probabil, că sunt o creatură nerecunoscătoare. Ştii că ea îmi asigură un venit? Patru sute de lire pe an, pe lângă bursă. Dar cred că asta ştii. Majoritatea celor de pe aici cunosc, se pare, acest lucru.

Nu era nevoie să întrebe la cine se referea. Dalgliesh i-ar fi putut răspunde că Celia Calthrop nu era femeia care să lase să treacă neobservate gesturile sale generoase. Dar suma îl surprindea. Domnişoara Calthrop nu făcuse un secret din faptul că nu avea un venit personal – „Sărmana de mine. Sunt o femeie care trebuie să muncească. Îmi câştig prin muncă şi ultimul bănuţ pe care îl am”. – dar de aici nu trebuia să se înţeleagă că ducea lipsa banilor. Avea vânzări bune şi lucra mult, incredibil de mult faţă de standardele lui

Latham sau Bryce, care ar fi fost în stare să creadă că scumpa

Celia nu trebuia decât să se aşeze confortabil într-un fotoliu, cu magnetofonul deschis, pentru ca talentul ei narativ, condamnabil, să ţâşnească fără efort într-un şuvoi recompensator. Era uşor să fii răutăcios cu cărţile ei. Dar dacă cineva»

dorea să-şi cumpere afecţiune, iar preţul unei toleranţe, chiar silite, însemna o facultate la Cambridge şi o rentă de patru sute de lire pe an, atunci era nevoie de multă muncă: un roman la jumătate de an; un articol în săptămânalul „Casa şi Căminul”; apariţii, ori de câte ori agentul ei le putea obţine, la acele interminabile mese rotunde de la televizor; povestiri scrise, sub un nume sau altul, pentru săptămânale feminine; apariţii graţioase la

bazarele organizate de Biserică, unde publicitatea era gratuită, chiar dacă trebuia să-ţi plăteşti ceaiul. Simţi un val de milă pentru Celia. Vanităţile şi ostentaţiile ei, care pentru Latham şi Bryce reprezentau o amuzantă sursă de dispreţ, îi apărură, deodată, doar ca biete zorzoane patetice ale unei vieţi singuratice şi nesigure. Se întrebă dacă ea îl iubise într-adevăr pe Maurice Seton. Şi se mai întrebă şi dacă fusese trecută în testamentul acestuia.

Elizabeth Marley nu părea grăbită să-l părăsească. Şi îi era greu să-i întoarcă pur şi simplu spatele fetei aceleia, hotărât insistente. Era obişnuit să fie un confident. Făcea

parte din meseria lui. Dar acum nu era în timpul serviciului şi ştia bine că aceia care se destăinuiau cel mai des erau şi cei mai capabili să o regrete curând. În plus, nu avea niciun chef să vorbească despre Celia Calthrop cu nepoata acesteia. Spera că fata nu avea de gând să meargă cu el până la Seton House. O privi şi înţelese pe ce se duceau măcar o parte din cele patru sute de lire. Haina ei, îmblănită, era din piele veritabilă, fusta din tweed fin părea făcută la comandă, pantofii, deşi solizi, erau totuşi eleganţi. Îşi aminti ce spusese odată Oliver Latham, nu ştia când sau cu ce prilej: „Elizabeth Marley are pasiunea banului. E o atitudine de-a dreptul angajantă în vremurile acestea, când toţi suntem atât de preocupaţi să pretindem că ne aflăm deasupra simplului interes material.1*

Acum ea stătea sprijinită de pârleaz, blocându-i efectiv drumul.

— M-a băgat la Cambridge, sigur. Când nu ai decât o inteligenţă medie, ca a mea, asta nu poţi să o faci decât cu bani sau cu relaţii. Pentru cei dotaţi e simplu, toată lumea e dornică să-i primească. Pentru noi, ceilalţi, problema este să alegi şcoala potrivită, preparatorii potriviţi şi numele potrivite pentru foaia de înscriere. Mătuşa a reuşit să o facă şi pe asta. Are marele talent de a şti să se folosească de oameni. Nu îi este niciodată teamă să devină vulgar de insistentă, ceea ce face ca lucrurile să devină mai simple.

— De ce eşti atât de înverşunată împotriva ei? întrebă Dalgliesh.

— Nu am nimic cu persoana ei. Deşi nu avem prea multe în comun, nu credeţi? Mă deranjează, însă, ce scrie. Romanele sunt destul de proaste. Slavă Domnului, nu purtăm acelaşi nume. Lumea e destul de tolerantă la Cambridge. Dacă, asemeni nevestei vâslaşului, ar fi fost tăinuitoare de lucruri furate, sub faţada unei patroane de bordel, nimeni nu s-ar sinchisi. Nici eu. Însă rubrica aia pe care o semnează… este absolut umilitoare! E chiar mai proastă decât cărţile pe care le-a scris. Tâmpenii de genul – şi vocea i se ridică într-un uşor falset – „Nu-i ceda, draga mea. Bărbaţii nu vor decât un singur lucru de la noi”.

În opinia lui Dalgliesh, bărbaţii, inclusiv el, voiau într-adevăr acel lucru. Consideră, însă, prudent să nu spună nimic. Se simţi deodată bătrân, plictisit şi enervat. Nu-şi dorise tovărăşia nimănui şi nici nu se aşteptase la una, iar dacă tot era să-i fie tulburată singurătatea, ar fi putut numi persoane mai agreabile decât adolescenta asta arţăgoasă şi frustrată. Abia de mai auzi restul lamentărilor ei. Coborâse vocea şi cuvintele nu mai ajungeau la el, furate de briza răcoroasă. Dar prinse ultimele bombăneli:

— Este complet amoral, în adevăratul sens al cuvântului. Virginitatea, ca momeală, conservată cu grijă pentru bărbaţii buni de însurat. Azi, în epoca noastră!

— Nici eu nu am mare simpatie pentru acest punct de vedere, zise Dalgliesh. Dar, ca bărbat, aş fi fără îndoială considerat de mătuşa ta drept un tip cu prejudecăţi. Este, cel puţin, o poziţie realistă. Şi nu poţi să o condamni pe domnişoara Calthrop pentru că serveşte acelaşi sfat, săptămână de săptămână, când primeşte atâtea scrisori de la cititoare care doresc în primul rând, să-l primească ele.

Liza ridică din umeri.

— Bineînţeles, trebuie să adopte linia clasică. Fiţuica la care scrie n-ar angaja-o dacă ar îndrăzni să fie cinstită. Dar asta nu înseamnă că eu cred că ar şti cum să o facă. Şi are

*

nevoie de rubrică. Nu dispune de alţi bani în afară de ceea ce câştigă şi romanele nu se pot vinde la nesfârşit.

Dalgliesh surprinse o nota de nelinişte în voce. îi răspunse brutal:

— Eu nu mi-aş face griji în locul dumitale. Vânzările nu vor scădea, doar scrie despre sex. S-ar putea să nu-ţi placă ambalajul, dar nevoile primare vor avea întotdeauna căutare. Cred că cele patru sute de lire ale dumitale sunt asigurate, în următorii trei ani.

Pentru un moment crezu că îl va pocni. Apoi, surprinzător, ea izbucni în râs şi se dădu la o parte de pe pârleaz.

— Am meritat-o! M-am luat prea în serios. Îmi pare rău că v-am plictisit. Presupun că eraţi în drum spre Seton House, nu?

Dalgliesh îi răspunse că da şi întrebă dacă să-i transmită vreun mesaj Sylviei Kedge, dacă o găsea acolo.

— Nu, Sylviei nu. De ce aţi codoşi dumneavoastră pentru mătuşa mea? Nu, lui Dighy să-i spuneţi că poate să vină să ia masa la noi până când se stabileşte ca lumea. Dacă vrea. Azi avem doar friptură rece şi salată, aşa că nu pierde mare lucru dacă nu poate veni. Cred însă că va vrea să se bazeze pe Sylvia. Nu se pot suferi. Să nu vă faceţi idei greşite, domnule comisar. S-ar putea să vreau să-l duc cu maşina pe Dighy până acasă şi să iau masa cu el o zi sau două, dar atât. Nu mă interesează poponarii.

— Nu, zise Dalgliesh. Nici eu nu mă gândeam că te-ar putea interesa.

Dintr-un motiv oarecare, ea roşi. Tocmai se întorcea să plece când Dalgliesh, mânat de o uşoară curiozitate, zise:

— Ceva mă intrigă. Când te-a sunat Dighy Seton ca să te roage să te întâlneşti cu el la Saxmundham, cum de ştia că nu eşti la Cambridge?

Se întoarse iar către el şi îl privi, fără urmă de jenă sau teamă. Nici măcar nu dădea semne că ar fi deranjat-o întrebarea. Spre surprinderea lui, ea râse.

— Chiar mă întrebam cât o să dureze până când are

să-mi pună cineva întrebarea asta. Trebuia să-mi fi închipuit că dumneavoastră veţi fi acela. Răspunsul e simplu. Marţi dimineaţă m-am întâlnit cu Dighy în Londra, absolut din întâmplare. La staţia de metrou Piccadily, ca să fiu mai exactă. În noaptea aceea am rămas de una singură la Londra. Aşa că, probabil, nu am un alibi… Aveţi de gând să-i spuneţi inspectorului Reckless? Bineînţeles că da.

— Nu, răspunse Dalgliesh. Dumneata ai să-i spui.

Maurice Seton avusese norocul să găsească un arhitect bun şi casa avea acea trăsătură comună tuturor

clădirilor bune: era în armonie cu locurile dimprejur. Zidurile, din piatră gri, se arcuiau din iarba mare a landei ca pentru a susţine cel mai înalt punct al promontoriului Monksmere şi aveau vedere la nord spre Golful Sole, iar la sud spre mlaştini şi rezervaţia de păsări, până departe, la Sizewell Gap. Era o clădire lipsită de pretenţii şi plăcută, în formă de L, cu două etaje. Fusese construită la doar cincizeci de metri de stânci. Era de bănuit că aceste ziduri elegante, ca şi cele ale solidului bastion al lui Sinclair, se vor prăbuşi într-o bună zi în apele Mării Nordului, dar pericolul nu părea iminent. În locul acela stâncile aveau o rezistenţă şi o înălţime care insuflau oarece speranţă în permanenţa lor. Aripa lungă a casei dădea spre sud-est şi era aproape integral compusă din ferestre duble care se deschideau spre o terasă din dale lustruite. Aici Seton se amestecase în proiect. Lui Dalgliesh i se părea puţin probabil ca arhitectul să fi fost acela care a ales cele două urne cu multe ornamente, ce marcau capetele terasei şi în care câteva tufe, cu ramurile contorsionate de vânturile reci ale coastei Suffolk, nu reuşeau niciodată să înflorească; or tăblia pretenţioasă care se legăna între doi stâlpi şi pe care erau dăltuite în caractere gotice cuvintele „seton house”.

N-ar fi fost nevoie de maşina parcată la marginea terasei pentru ca Dalgliesh să înţeleagă că Reckless era deja acolo.

Nu se vedea nimeni, dar ştia că apropierea lui de

casă este urmărită. Uşile înalte ale terasei păreau să aibă zeci de ochi. Una din ele era întredeschisă. Dalgliesh trase de ea şi păşi în salon.

Era ca şi cum ar fi păşit pe o scenă. Fiecare colţ al camerei, lungă şi îngustă, era luminat de parcă ar fi fost scăldat în strălucirea unor lămpi cu arc. Era un decor modern. La capătul opus al camerei, o scară fără balustradă ducea la etaj. Chiar şi mobilierul modern, funcţional şi luxos, contribuia la senzaţia de lipsă de permanenţă şi de ireal pe care o degaja întregul ansamblu. Aproape tot spaţiul din dreptul ferestrelor era ocupat de biroul lui Seton, o piesă ingenios gândită, cu o sumedenie de sertare, uşi şi rafturi pentru cărţi, care se întindeau de fiecare parte a spaţiului central de lucru. Fusese făcut pe comandă, din stejar deschis la culoare, lustruit – un simbol funcţional al condiţiei proprietarului. Pe pereţii cenuşiu deschis atârnau două reproduceri după Monet, înrămate fără pic de imaginaţie.

Când intră, cei patru care se aflau în cameră se întoarseră către Dalgliesh, fără un zâmbet, imobili şi înţepeniţi ca nişte actori care tocmai şi-au luat poza, gata pentru ridicarea cortinei. Dighy Seton stătea întins pe o canapea pusă pe diagonală, în centrul camerei. Peste pijamaua de culoare roşie purta un halat mov de casă, din mătase artificială, şi ar fi semănat şi mai tare cu un june-prim, dacă n-ar fi purtat o căciuliţă gri, din jerseu, lipită strâns de cap şi trasă până aproape de sprâncene. Bandajele moderne sunt eficiente, este adevărat, dar complet inestetice. Dalgliesh se întrebă dacă mai avea febră. E drept că nu ar fi fost lăsat să părăsească spitalul dacă nu era complet refăcut, iar Reckless, care nu era nici prost, nici ageamiu, telefonase, probabil, doctorului ca să se asigure că putea să-i ia interogatoriul. Dar ochii îi luceau într-un fel nefiresc şi două pete roşii îi ardeau pe obraji, aşa că avea o înfăţişare stridentă, ca de clovn, o bizară pată de culoare pe griul canapelei. Inspectorul Reckless stătea la birou, cu sergentul Courtney alături. În lumina dimineţii, Dalgliesh îl văzu pe băiat pentru prima

oară limpede şi fu izbit de înfăţişarea lui plăcută. Avea acea faţă cinstită şi deschisă care te priveşte din reclamele care ridică în slăvi avantajele unei cariere în sistemul bancar pentru tinerii inteligenţi şi ambiţioşi. Ei bine, sergentul Courtney alesese poliţia, în dispoziţia în care se afla, Dalgliesh consideră că era păcat.

Al patrulea actor nu era pe scenă. Prin uşa deschisă, care dădea în camera de zi, o zări pe Sylvia Kedge. Stătea lângă masă, în scaunul cu rotile, avea în faţă o tavă cu argintărie şi tocmai lustruia o furculiţă, cam cu tot atâta entuziasm ca actorul de mâna a doua, care ştie că atenţia publicului este în altă parte. Îşi ridică pentru o clipă ochii către Dalgliesh şi acesta fu şocat de suferinţa ce se citea pe faţa ei trasă. Părea foarte bolnavă. Apoi se aplecă din nou asupra tăvii.

Dighy Seton îşi coborî picioarele de pe canapea şi se îndreptă hotărât spre uşa sufrageriei, pe care o închise cu o mişcare blândă a piciorului desculţ, doar în şosetă. Niciunul din poliţişti nu spuse o vorbă.

— Îmi cer scuze pentru toate astea, zise el. Nu vreau să par bădăran, dar pur şi simplu mă ispiteşte să mă port astfel. La dracu', i-am spus că am să-i dau cele trei sute de lire pe care le-a lăsat Maurice! Slavă Domnului că ai venit, domnule comisar! Preiei cazul, nu?

Nu se putea închipui un început mai de rău augur.

— Nu, răspunse Dalgliesh. Nu este treaba Scotland Yard-ului. Sunt sigur că inspectorul Reckless v-a explicat deja că el răspunde de acest caz.

Considera că Reckless merita acea insinuare prefăcută.

— Dar credeam că se apelează întotdeauna la Yard, protestă Seton, în cazurile complicate de omucidere.

— Ce vă face să credeţi că acesta este un caz de omucidere? întrebă Reckless.

Sorta încet documentele de pe birou şi nici nu se întorsese măcar către Seton, în timp ce vorbea. Vocea îi era domoală, nemodulată, aproape trădând dezinteresul.

— Păi, nu e? Voi trebuie să-mi spuneţi. Voi sunteţi

specialiştii. Dar nu văd cum ar fi putut Maurice să-şi taie singur mâinile. Una, poate, dar nu ambele. Şi dacă asta nu este o crimă, atunci ce este? La toţi dracii, avem un tip de la Scotland Yard chiar aici, cu noi.

— În vacanţă, nu uita! zise Dalgliesh. Sunt în aceeaşi situaţie ca şi dumneata.

*

— Eşti pe dracu'!

Seton se sud pe locul unde stătea şi scormoni sub canapea, după papuci, continuând:

— Ţie nu ţi-a lăsat fratele Maurice două sute de mii de *»

lire. Dumnezeule, e o dementă! Este incredibil! Un ticălos vrea să-şi regleze conturile şi eu mă aleg cu o avere! De unde dracu' avea atâta bănet?

— Se pare că o parte îi rămăsese de la mama sa, iar restul din proprietăţile răposatei sale soţii.

Reckless era cel care vorbise. Terminase cu hârtiile şi

acum verifica un mic sertar cu fişe, cu insistenţa metodică a unui savant care caută o referinţă în bibliotecă.

Seton scoase un hohot de râs.

— Aşa ţi-a spus Pettigrew? Pettigrew! Spune Dalgliesh, cum a putut Maurice să aibă încredere într-un avocat pe care îl cheamă Pettigrew? Ce poate deveni nefericitul cu un astfel de nume? Pettigrew! Sortit din naştere să fie un biet şi respectabil avocat de provincie. Poţi să ţi-l închipui, Dalgliesh? Uscat, minuţios, la vreo şaizeci de ani, cu ceas strălucitor de aur şi costume cu dungi subţiri. Cristoase, sper că ştie măcar cum se face un testament valabil.

*

— Nu cred că ai de ce să-ţi faci probleme în privinţa asta, zise Dalgliesh.

De fapt, îl cunoştea pe Charles Pettigrew, care era şi avocatul mătuşii lui. Reprezenta o firmă cu vechime, dar el, care o moştenise de la tatăl său, era un bărbat de treizeci de ani, vioi şi foarte capabil, compensând

plictiseala practicilor de provincie prin faptul că stătea în vecinătatea mării şi prin pasiunea pentru navigaţia cu pânze. Spuse:

— Înţeleg că aţi găsit un exemplar din testament?

— Eaici.

Reckless îi dădu o singură foaie de hârtie, groasă, pe care Dalgliesh o citi pe diagonală. Testamentul era scurt şi îl termină repede. După ce dădea instrucţiuni ca trupul său să fie folosit pentru cercetări medicale şi apoi incinerat, Maurice lăsa două mii de lire Celiei Calthrop „ca semn de recunoştinţă pentru compasiunea de care a dat dovadă la moartea scumpei mele soţii" şi trei sute de lire Sylviei Kedge „cu condiţia ca, la moartea mea, să aibă zece ani de serviciu în slujba mea". Restul averii era lăsat lui Dighy Kenneth Seton, urmând să fie păstrat într-un fond, până la căsătoria acestuia, şi apoi cedat cu drepturi absolute de folosinţă. Dacă Dighy murea înaintea fratelui său vitreg sau fără a se căsători, toată averea urma să-i revină Celiei Calthrop.

— Sărmana Kedge! A ratat cele trei sute de lire doar cu două luni. Nu-i de mirare că arată aşa de rău! Cinstit vorbind, habar nu am avut de testament. Adică, ştiam că e foarte posibil să fiu moştenitorul lui Maurice. A pomenit ceva de genul ăsta, odată. Oricum, nu avea cui altcuiva să lase moştenirea. Noi nu am fost niciodată prea apropiaţi, dar am avut totuşi acelaşi tată şi Maurice îi purta bătrânului un mare respect. Totuşi, două sute de mii de lire! Dorothy trebuie să-i fi lăsat o mulţime de bani. E chiar amuzant, dacă te gândeşti că mariajul lor era de mult pe drojdie când a murit ea.

— Doamna Maurice Seton nu avea, deci, alte rude?

— Din câte ştiu eu, nu. Norocul meu, nu-i aşa? Când s-a sinucis s-a vorbit de o soră, care ar fi trebuit anunţată. Sau un frate. Zău că nu-mi aduc aminte. Oricum, nu s-a prezentat nimeni şi Maurice era singurul trecut în testament. Tatăl ei făcea speculaţii cu proprietăţi imobiliare şi Dorothy moştenise o situaţie foarte bună. Totul i-a revenit lui Maurice. Dar două sute de mii de lire!

— Poate că fratele dumneavoastră vitreg a avut succes cu cărţile pe care le-a scris, sugeră Reckless.

Terminase cu răsfoitul fişierului, dar mai şedea încă la birou, făcând tot felul de însemnări într-un carneţel şi părând interesat doar pe jumătate de răspunsurile lui Seton. Dalgliesh însă, el însuşi de meserie, ştia că întrevederea se desfăşura aproape integral conform unui plan.

— Nu, nu cred! Maurice spunea întotdeauna că nu scrisul îl ţine pe picioare. Era destul de mâhnit din pricina aceasta. Spunea că trăim într-o epocă a „prozei de două parale”, că dacă un scriitor nu face scamatorii, el nu mai interesează pe nimeni, că best-sellerurile sunt creaţii ale publicităţii, iar talentul scriitoricesc este un dezavantaj clar şi că bibliotecile ucid vânzările. Îndrăznesc să cred că avea dreptate. Nu ştiu de ce se mai ostenea, dacă avea două sute de mii. Numai că lui îi plăcea să fie scriitor. Bănuiesc că îi satisfăcea ego-ul. N-am înţeles niciodată de ce lua afacerea asta în serios, dar, pe de altă parte, nici el nu pricepea de ce vreau eu să am propriul meu bar. Acum voi putea să-l am. Ba, pot chiar să-mi cumpăr un întreg lanţ de baruri, dacă lucrurile or să meargă cum vreau eu. Sunteţi amândoi invitaţi la deschidere. Aduceţi toată poliţia din West Central, dacă doriţi. Nu pe furiş şi pe spezele statului ca să verificaţi băutura şi să vedeţi dacă programul nu e prea deocheat. Fără femei sergent, împopoţonate ca să treacă drept turiste provinciale pornite pe chef. Cele mai bune mese. Firma va face cinste. Ştii, Dalgliesh, aş fi putut să pun pe roate „Fazanul de aur”, dacă aveam atunci capitalul necesar. Ei, acum îl am.

— Nu şi dacă nu-ţi găseşti o soţie, îi aminti Dalgliesh, fără urmă de amabilitate.

Remarcase numele administratorilor averii şi nu-l vedea pe niciunul din domnii aceia precauţi şi conservatori renunţând la fond pentru a finanţa un al doilea „Fazan de aur”, întrebă de ce Maurice Seton fusese atât de dornic ca Dighy să se însoare.

— Maurice făcea mereu aluzie că ar trebui să mă

aşez la casa mea. Ţinea foarte mult la numele familiei. El, unul, n-a avut copii – sau nu ştiu eu să fi avut – şi nici nu cred că avea chef să se recăsătorească după fiasco-ul cu Dorothy. În plus, era slab de înger. îi era teamă că m-aş putea combina definitiv cu un homosexual. Nu voia să-i împart banii cu vreun „iubitei". Bietul Maurice! Nu cred că ar fi recunoscut un poponar chiar dacă îl întâlnea. Avea însă impresia că la Londra şi mai ales în barurile din West End sunt o mulţime.

— Extraordinar! spuse Dalgliesh sec.

Seton, însă, părea să nu fi sesizat ironia. Răspunse nerăbdător:

— Uite, nu mă credeţi când vă spun despre telefonul acela, nu-i aşa? Asasinul m-a sunat îndată ce am ajuns aici, miercuri seara, şi m-a trimis după potcoave de cai morţi tocmai la Lowestoft. Ideea era să mă îndepărteze de acasă şi să fie sigur că nu am un alibi pentru ora morţii fratelui meu. Cel puţin eu asta bănuiesc că a fost Altfel este lipsit de logică. Sigur că mă pune într-o lumină proastă. Ce n-aş da ca Liz să fi intrat cu mine în casă. Dar aşa, nu văd cum aş putea dovedi că Maurice nu era înăuntru când am ajuns sau că nu am făcut împreună o plimbare târzie pe plajă, eu fiind înarmat convenabil cu un cuţit de bucătărie. Apropo, aţi găsit arma crimei?

Inspectorul îi răspunse, scurt, că nu. Apoi spuse:

— Domnule Seton, mi-ar fi de folos dacă v-aţi aminti mai multe despre telefonul acela.

— Păi, nu pot.

Seton părea deodată ţâftios. Adăugă acru:

— Mă tot întrebaţi despre asta şi eu vă tot repet. Nu-mi amintesc! La dracu', între timp am primit o ditamai izbitură la cap! Dacă mi-aţi spune că eu mi-am imaginat toate astea, nu m-ar mira prea tare. Mă gândesc, doar, că trebuie să fie adevărat, pentru că altfel n-aş fi scos maşina. Eram obosit ca un câine şi n-aş fi pornit-o spre Lowestoft, doar de florile mărului. Cineva mi-a dat, totuşi, telefon. Sunt sigur de asta. Dar nu-mi amintesc a cui putea să fie vocea, Nici măcar nu sunt sigur dacă era un bărbat sau o

femeie.

— Şi mesajul?

— V-am spus, domnule inspector! Vocea a zis că vorbeşte de la postul de poliţie Lowestoft şi că trupul lui Maurice a eşuat pe ţărm, în barca mea, cu mâinile retezate.

— Retezate sau tăiate?

— Of, nu ştiu! Retezate, cred. Oricum, eram chemat la Lowestoft imediat, pentru identificarea cadavrului. Aşa că am plecat. Ştiam unde ţine Maurice cheile maşinii şi, din fericire, Vauxhall-ul avea destulă benzină în rezervor. Sau din nefericire. Era aproape să mă omor. Da, ştiu ce-o să spuneţi… că a fost vina mea. Recunosc că am ras o duşcă sau două din sticluţa mea, pe drum. Şi… vă miraţi? Eram al dracului de obosit înainte să plec. Marţi am avut o noapte împuţită – West Central cu greu poate fi numit un hotel. Şi apoi, tot drumul cu trenul.

— Şi totuşi aţi pornit imediat spre Lowestoft, fără să vă daţi osteneala să verificaţi? întrebă Reckless.

— Ba am verificat! Când am ajuns la şosea, mi-a trecut prin minte să văd dacă „Sheldrake” dispăruse într-adevăr. Aşa că am condus pe Tanner’s Lane cât am putut şi pe urmă am coborât până la plajă pe jos. Barca nu era acolo. A fost suficient pentru mine. Probabil credeţi că ar fi trebuit să sun înapoi la secţia de poliţie, dar nu mi-a trecut prin minte că mesajul ar fi putut fi fals, până nu am ajuns pe şosea şi atunci cel mai uşor mi-a fost să verific barca. Mă gândesc…

— La ce? întrebă Reckless, calm.

— Oricine a fost acela care a telefonat, ştia că eram acolo. Şi nu putea fi Liz Marley, pentru că ea abia plecase când a început să sune telefonul. Şi altcineva de unde era să ştie că eu am sosit?

— Puteaţi fi văzut când aţi sosit, propuse Reckless. Bănuiesc că aţi aprins luminile când aţi intrat. Puteau fi văzute de la câteva mile distanţă.

— Le-am aprins, aşa e. Pe toate, lua-le-ar dracu’.

Locul ăsta îmi dă fiori pe întuneric. Totuşi, e ciudat.

Şi Dalgliesh era de aceeaşi părere. Dar explicaţia inspectorului era, probabil, corectă. Întregul Monksmere putea să vadă luminile acelea puternice. Şi când s-au stins, cineva a ştiut că Dighy Seton plecase. Dar, de ce să-l îndepărteze? Trebuia căutat ceva? Trebuia ştearsă vreo urmă? Era cadavrul ascuns la Seton House? Dar cum era posibil, dacă Dighy spunea adevărul despre dispariţia bărcii?

— L-Ce trebuie să fac, întrebă Dighy brusc, în legătură cu donarea cadavrului pentru cercetări medicale? Maurice nu mi-a pomenit niciodată că ar fi interesat de astfel de cercetări. Totuşi, dacă aşa a vrut…

Se uită întrebător când la Dalgliesh, când la Reckless. Inspectorul răspunse:

— Nu mi-aş face griji despre asta acum, domnule. Fratele dumneavoastră a lăsat instrucţiunile necesare şi formularele oficiale printre hârtiile sale. Dar va trebui să mai aşteptăm.

— Da. Cred că da, spuse Seton. Dar n-aş vrea să mai aştept. Adică, dacă asta i-a fost dorinţa…

Se opri, ezitând. Starea de agitaţie de la început aproape că îl părăsise şi arăta deodată foarte obosit. Dalgliesh şi

Reckless se priviră, împărtăşind, în gând, părerea că nu va mai rămâne mare lucru de cercetat la cadavrul lui Maurice, după ce va fi terminat cu el Walter Sydenham. Eminentul şi minuţiosul doctor Sydenham scrisese un tratat de medicină legală în care spunea clar că el este în favoarea unei incizii iniţiale care să meargă de la gât până la vintre. Membrele lui

Seton puteau fi utile pentru practica studenţilor începători în medicină, ceea ce era, probabil, departe de ce avusese el în minte. Dar cadavrul lui îşi adusese deja contribuţia la ştiinţele medicale.

Reckless se pregătea să plece. îi explică lui Seton că, peste cinci zile, urma să fie chemat pentru anchetă – o

invitaţie primită fără entuziasm – şi începu să-şi adune hârtiile cu satisfăcuta eficienţă a unui agent de asigurări aflat la sfârşitul unei fructuoase dimineţi de muncă. Dighy îl privea cu aerul încurcat şi neîncrezător al unui băieţel pentru care tovărăşia adulţilor este un chin, dar care nu e sigur dacă vrea, într-adevăr, ca ei să plece. Încheindu-şi curelele genţii de piele, Reckless puse ultima întrebare, cu aerul că nu doreşte neapărat să afle răspunsul:

— Nu vi se pare ciudat, domnule Seton, că fratele dumneavoastră vitreg v-a făcut moştenitorul său? De parcă aţi fi fost în relaţii foarte strânse.

— Dar v-am spus! îşi vântură Seton indignarea. Nu avea alte rude. Şi, de altfel, eram destul de apropiaţi. Adică eu eram acela care avea grijă să păstreze legătura. Nu era un tip dificil de suportat dacă îl măguleai, lăudându-i blestematele alea de oribilităţi pe care le scria, şi-ţi dădeai puţină osteneală cu el. Mie îmi place să mă înţeleg bine cu oamenii, dacă pot să o fac. Nu-mi plac certurile şi scandalurile. Nu cred că aş fi putut să-i suport tovărăşia prea mult timp, dar nu veneam aşa des pe aici. V-am spus că nu ne mai văzuserăm din luna august. De altfel, era foarte singur. Eu eram singura rudă pe care o mai avea şi îi plăcea să creadă că există cineva căruia îi aparţinea.

— Deci ţineaţi legătura cu el din pricina banilor, zise Reckless. Şi el ţinea legătura cu dumneavoastră pentru că îi era teamă să rămână complet singur?

— Ei, da. Aşa stăteau lucrurile, spuse Seton fără mare jenă. Aşa e viaţa. Cu toţii vrem câte ceva unii de la alţii.

Există cineva, inspectore, care vă iubeşte doar pentru ceea ce sunteţi?

Reckless se ridică şi ieşi prin uşa deschisă a terasei. Dalgliesh îl urmă şi rămaseră împreună pe terasă, în tăcere. Vântul era destul de rece, dar soarele mai strălucea, cald şi auriu. Pe marea de un verde albăstrui, câteva pânze albe se mişcau iute ca nişte bucăţi de hârtie suflate de vânt. Reckless

se aşează pe treptele care duceau de la terasă către o mică pajişte şi către stânci. Dalgliesh, care simţea instinctiv că nu putea rămâne în picioare, pentru că îl punea pe Reckless într-o situaţie dezavantajoasă, se aşează lângă el. Pietrele erau surprinzător de reci, un semn că soarele de toamnă nu mai avea putere. Inspectorul zise:

— Nu există nicio cale de acces direct, de aici la plajă. Poţi să-ţi imaginezi că Seton n-a dorit să aibă propriul lui drum până jos? E destul de mult de mers până la Tanner's Lane.

— Stâncile sunt destul de înalte aici şi roca nu e prea solidă. Ar putea fi periculos să sapi o scară, sugeră Dalgliesh.

— Poate. Trebuie să fi fost un tip ciudat. Cu ifose şi metodic. De pildă, fişierul: culegea idei pentru romanele lui din ziare, reviste şi de la oameni. Sau le inventa singur. Dar toate se află acolo, catalogate în ordine, aşteptându-şi rândul.

— Şi contribuţia domnişoarei Calthrop?

— Nu e aici. Deşi asta nu înseamnă foarte mult. Sylvia

Kedge mi-a spus că Seton lăsa adeseori casa deschisă, când locuia aici. Se pare că toţi îşi lasă casele deschise. Oricine putea să intre şi să ia fişa. Şi oricine putea, de fapt, să o citească. Pe aici se pare că oamenii intră şi ies unii din casele celorlalţi, într-o veselie. Probabil din cauza singurătăţii. Dar pentru asta trebuie să presupunem că Seton a scris o astfel de fisă.

— Sau că domnişoara Calthrop i-a sugerat, vreodată, ideea, replică Dalgliesh.

Reckless îl privi.

— Şi pe dumneata te-a mirat, nu? Ce crezi despre Dighy Seton?

— Ce am crezut întotdeauna. E nevoie de un efort de voinţă ca să înţelegi pe cineva a cărui pasionată ambiţie este să aibă propriul lui bar. Probabil, însă, că şi lui îi este

la fel de dificil să înţeleagă de ce vrem noi să fim poliţişti. Nu cred că Dighy al nostru să fi avut curajul şi inteligenţa de a gândi o crimă atât de deosebită. E un tip lipsit fundamental de inteligenţă.

— A stat la închisoare aproape toată noaptea de marţi. Am sunat la West Central şi ei mi-au confirmat. Pe deasupra, mai era şi beat mort. Şi nici nu se prefăcea.

— Foarte convenabil pentru el.

— E întotdeauna mai convenabil să ai un alibi, domnule Dalgliesh. Dar sunt câteva alibiuri cu care nu intenţionez să-mi pierd timpul pentru a încerca să le infirm. Şi el are un astfel de alibi. Mai mult, dacă nu cumva juca teatru adineauri, el nici nu ştie că arma crimei nu a fost un cuţit. Şi crede că

— >

Seton a murit miercuri noapte. Când Dighy şi domnişoara Marley au sosit aici, miercuri, Maurice nu putea să fie în casă, în viaţă. Asta nu înseamnă că nu putea fi cadavrul lui. Dar nu-l văd pe Dighy în rolul măcelarului şi nici nu văd de ce ar fi făcut-o. Chiar dacă a găsit cadavrul aici şi a intrat în panică, Dighy este genul de om care întâi s-ar fi repezit la sticlă şi apoi ar fi şters-o îndărăt în oraş, nu stătea el să elaboreze o adevărată şaradă. Şi când a avut accidentul, se afla pe şoseaua spre Lowestoft şi nu spre Londra. De altfel, nu văd cum ar fi putut afla de ideea domnişoarei Calthrop despre „o plăcută introducere de roman poliţist”.

— Doar dacă nu i-a povestit Eliza Marley, pe drum.

— De ce i-ar fi povestit tocmai lui? Nu e chiar un subiect de conversaţie în timp ce călătoreşti cu maşina spre casă. Dar, bine, să spunem că ea ştia şi că i-a spus lui Dighy sau că, într-un fel sau altul, el a aflat. Ajunge aici şi descoperă cadavrul fratelui său. Atunci hotărăşte imediat să creeze un întreg mister, ciopârţind mâinile lui Maurice şi lansând cadavrul pe mare. De ce? Şi ce a folosit drept armă? Aminteşte-ţi că am văzut cadavrul şi aş putea să jur că mâinile au fost retezate, nu tăiate cu un cuţit sau un ferăstrău. Retezate. Aşa că eliminăm cuţitul de bucătărie!

Toporul lui Seton se află încă în magazie. Iar cel al mătuşii dumitale, dacă acela a fost arma, a fost furat acum trei luni.

— Deci, Dighy Seton iese din discuţie. Cum rămâne cu ceilalţi?

— N-am avut vreme decât pentru o verificare preliminară. După-amiază, le voi lua declaraţiile. Dar se pare că au cu toţii un alibi pentru momentul crimei. Toţi, cu excepţia domnişoarei Dalgliesh. Nu este de mirare, dat fiind că locuieşte singură.

Vocea plată, monotonă, nu se schimbase rostind asta. Ochii întunecaţi priveau încă spre mare. Dar Dalgliesh nu se lăsă înşelat. Deci acesta era motivul pentru care fusese convocat la Seton House. Şi care explica şi accesul brusc de încredere dovedit de inspector. Ştia cam cum arătau lucrurile pentru Reckless. O femeie mai în vârstă, necăsătorită, care duce o viaţă singuratică şi izolată. Nu avea un alibi pentru intervalul morţii şi nici pentru miercuri noapte, când cadavrul fusese lansat pe mare. Avea o cale de acces la plajă, aproape personală. Ştia unde se afla „Sheldrake”. Avea aproape doi metri înălţime, era o femeie puternică, agilă, învăţată cu viaţa la ţară, pasionată de plimbările în forţă şi obişnuită cu întunericul nopţii. După cum se ştia, nu avea motive evidente. Dar ce conta asta? în ciuda a ceea ce îi spusese mătuşii sale, în dimineaţa aceea, Dalgliesh ştia perfect că nu motivul era principala problemă. Detectivul, care se concentra în mod logic pe „unde”, „când” şi „cum”, ajungea inevitabil şi la „de ce”, care i se releva în toate imperfecţiunile lui demne de milă. Fostul şef al lui Dalgliesh obişnuia să spună că cei trei „D” – dragoste, dezgust, dorinţă – cuprindeau toate mobilurile unei crime. Superficial, era destul de adevărat. Dar mobilurile sunt tot atât de variate şi complexe, pe cât e personalitatea umană. Nu avea nicio îndoială că mintea, teribil de experimentată, a inspectorului era deja ocupată să-şi reamintească tot felul de cazuri din trecut în care buruienile suspiciunii, singurătăţii sau ale unei iraţionale repulsii rodiseră într-o violenţă neaşteptată şi în moarte.

Deodată, Dalgliesh fu cuprins de o furie atât de intensă încât, preţ de câteva secunde, aceasta îi paraliză vorbele şi chiar gândurile. îi traversă trupul întocmai unui val de greaţă, lăsându-l alb la faţă şi zguduit de dezgust pentru sine. Din fericire, această furie care îl gâtuia îl salvă de la a rosti cele mai catastrofale idei care-i treceau prin minte. îl opri să explice, cu inutilă indignare şi sarcasm, că mătuşa lui nu va face nicio declaraţie decât în prezenţa avocatului ei. Dar ea nu avea nevoie de avocat. îl avea pe el. Numai că, Dumnezeule, ce mai vacanţă îl aştepta!

Se auzi un scârţâit de roţi şi Sylvia Kedge îşi împinse scaunul cu rotile prin uşa terasei, îndreptându-se spre ei. Nu spuse nimic; privea doar cu intensitate către potecă şi şosea. Ochii lor îi urmăriră privirea. O furgonetă a poştei, strălucitoare ca o jucărie nouă, îşi croia drum prin landă, către ei.

— E poşta, zise ea.

Dalgliesh îi văzu mâinile, crispate pe braţele scaunului, cu articulaţiile albite. Când furgonetă opri în dreptul terasei, îi urmări trupul, pe jumătate ridicat din scaun şi înţepenit, cuprins parcă de o rigiditate de cadavru. În liniştea care urmă după ce motorul se opri, îi auzi chiar respiraţia greoaie.

Poştaşul trânti uşa furgonetei şi se îndreptă spre ei, cu un strigăt vesel de salut. Nu primi niciun răspuns din partea fetei şi, încurcat, îşi plimbă privirea de la faţa ei rigidă la figurile calme ale celor doi bărbaţi. Apoi îi înmână lui Reckless corespondenţa. Nu era decât un singur plic, de culoare bej şi cu adresa dactilografiată.

— E la fel cu primul, domnule, zise el. La fel cu acela pe care i l-am dat domnişoarei ieri.

Făcu semn cu capul către domnişoara Kedge, apoi, cum tot nu primi niciun răspuns, se îndreptă spre furgonetă lui, cu spatele, murmurând un stângaci „La revedere1.

Reckless îi spuse lui Dalgliesh:

— Adresat lui Maurice Seton, Esq. Pus la poştă fie

miercuri seara, fie joi dimineaţa, din Ipswich. Data poştei, ieri la amiază.

Ţinea plicul de un colţ, atent parcă să nu lase şi mai multe amprente. Cu degetul mare al mâinii drepte îl deschise, înăuntru se afla o singură foaie de hârtie cu un text dactilografiat la două rânduri. Reckless citi cu glas tare:

„Cadavrul fără mâini zăcea pe fundul unei ambarcaţiuni cu pânze care naviga la întâmplare, nu departe de coasta comitatului Suffolk. Era trupul unui bărbat de vârstă mijlocie, un cadavru mic şi spilcuit, având drept giulgiu un costum de culoare închisă, cu dungi foarte subţiri, care se potrivea pe trupul subţirel cu tot atâta eleganţă în moarte cât avusese şi în viaţă… etc.”

Brusc, Sylvia Kedge întinse mâna spre el.

— Daţi-mi să văd.

Reckless ezită, apoi îi puse hârtia în dreptul ochilor.

— El a scris-o, spuse ea răguşit. El a scris-o şi asta este dactilografiată de el.

— Poate, zise Reckless. Dar nu putea să o pună el la poştă. Chiar dacă a ajuns în cutie miercuri noapte, târziu, el tot nu ar fi putut să o pună acolo. Era mort la ora aceea.

— El a scris-o! ţipă ea. îi cunosc stilul, doar v-am spus.

El a scris-o! Şi nu avea mâini!

Izbucni într-un hohot isteric de râs ce răsună peste landă ca un ecou turbat, tulburând un cârd de pescăruşi care, ţipându-şi spaima, se ridicară de pe stânci într-un nor alb, compact. Reckless privea trupul rigid şi gura care scotea ţipetele, cu o detaşare speculativă, fără să facă vreo mişcare pentru a o linişti. Dighy Seton apăru în dreptul terasei, cu faţa albă sub bandajul ridicol.

— Ce dracu’…?

Reckless îl privi fără nicio expresie şi îi spuse cu vocea lui plată:

— Tocmai am primit veşti de la fratele

dumneavoastră, domnule Seton. Nu-i aşa că e nostim?

A fost nevoie de ceva timp ca să o liniştească pe domnişoara Kedge. Dalgliesh nu avea nicio îndoială că isteria ei fusese neprefăcută. Nu jucase teatru. Era doar surprins să o vadă atât de afectată. Dintre toţi membrii micii comunităţi din Monksmere, Sylvia Kedge fusese singura care părea cu adevărat şocată şi mâhnită de moartea lui Seton. Şi, în mod sigur, şocul fusese real. Avusese înfăţişarea şi comportamentul unei femei care îşi păstrase cu greu stăpânirea de sine şi care, într-un târziu, clacase. Dar făcea eforturi vizibile de a-şi reveni. Până la urmă, se restabili îndeajuns pentru a fi condusă înapoi la Tanner's Cottage de către Courtriey, care cedase complet, impresionat de faţa ei trasă şi de ochii care implorau milă. Acum împingea scaunul cu rotile asemeni unei mame care îşi expune noul ei născut, fragil, privirilor unei lumi potenţial ostile. Dalgliesh se simţi uşurat să o vadă plecând. Descoperise că nu o agrea defel şi se simţea cu atât mai ruşinat de acest sentiment cu cât ştia că originea lui este iraţională şi nedemnă. O găsea respingătoare fizic. Majoritatea vecinilor ei o foloseau pe Sylvia Kedge pentru a-şi satisface, cu minimum de cheltuială, o uşoară pornire de milă asigurându-se în acelaşi timp că banii nu se irosesc. Aidoma multora dintre persoanele handicapate, ea era în acelaşi timp ocrotită şi exploatată. Dalgliesh se întreba ce gândea ea despre ei toţi. Ar fi dorit să-i poată părea mai rău pentru ea, dar era greu să nu urmăreşti cu un soi de dispreţ felul în care se folosea de propriul ei handicap. Pe de altă parte, ce alte arme ar fi putut folosi? Dispreţuindu-l pe tânărul poliţist pentru prea uşoara sa capitulare şi pe sine însuşi pentru lipsa de sensibilitate, Dalgliesh o porni îndărăt spre Pentlands pentru dejun.

De data aceasta, alese şoseaua. Drumul era astfel mai lung şi mai puţin interesant, dar niciodată nu-i plăcuse să se întoarcă pe propriile-i urme. Drumul îl ducea pe lângă casa lui Bryce. Când ajunse în dreptul ei, o fereastră de la etaj se deschise şi proprietarul îşi iţi capul pe geam, strigându-l:

— Intră, Adam dragă. M-am tot uitat după tine. Ştiu că ai „spionat** pentru plictisitorul tău amic, dar nu-ţi port pică.

Lasă-ţi sabia afară şi serveşte-te cu ce băutură vrei. Cobor şi

eu într-o clipă.

Dalgliesh ezită, apoi deschise uşa şi intră. Salonaşul era în dezordine ca întotdeauna, un amestec de bric-ă-brac[3] pe care nu l-ai fi putut adăposti într-un apartament londonez. Hotărât să mai aştepte cu băutura, Dalgliesh strigă spre etaj:

— Reckless nu este plictisitorul meu amic, ci un ofiţer de poliţie de o înaltă competenţă.

— Fără îndoială!

Vocea lui Bryce se auzea înfundată, probabil tocmai îşi trăgea ceva pe cap:

— Suficient de competent ca să pună gheara pe mine, dacă nu sunt şmecher. Acum vreo şase săptămâni am fost oprit pe şoseaua A13 pentru exces de viteză şi poliţistul cu pricina, o brută bovină cu privirea metamorfică, a fost din cale afară de nepoliticos. I-am scris şefului poliţiei. A fost o chestie nefastă, acum îmi dau seama de asta. Or să mă ţină minte. Poţi fi sigur că numele meu se află acum pe vreo listă oarecare.

Intrase în cameră şi Dalgliesh fu surprins să vadă că era într-adevăr îngrijorat. Murmură oarece asigurări şi acceptă o vişinată – băuturile lui Bryce erau întotdeauna excelente –, aşezându-se pe ultima achiziţie a acestuia, un fermecător scaun de epocă victoriană cu spătar înalt.

— Ei, Adam? Toarnă tot, cum se spune. Ce a descoperit Reckless?

— Nu sunt tocmai confidentul lui. Dar a mai sosit o transă de manuscris. De data asta mult mai bine scris. O»

descriere a unui cadavru fără mâini într-o barcă, dactilografiată se pare, chiar de Seton.

Dalgliesh nu vedea de ce Bryce n-ar avea dreptul la

3 Vechituri, antichităţi.

această informaţie. Oricum, era puţin probabil ca Sylvia Kedge să o ţină pentru sine.

— Când a fost pus la poştă?

— Ieri înainte de prânz. La Ipswich.

Bryce îşi strigă surprinderea:

— Vai de mine! Nu la Ipswich! Joi eu am fost la Ipswich. Merg adesea acolo. Acolo îmi fac cumpărăturile, ştii. Nu am alibi.

— Probabil nu eşti singurul, sublime Dalgliesh consolator. Domnişoara Calthrop a fost plecată cu maşina. La fel şi Latham. Şi eu, de altfel. Până şi femeia de la Priory House a fost plecată, cu cabrioleta. Am văzut-o eu când veneam peste landă.

— Trebuie să fi fost Alice Kerrison, menajera lui Sinclair. Nu cred că s-a dus mai departe de Southwold. Probabil după provizii.

t – Joi după-amiaza. Magazinele nu se închid devreme, joia?

— Dragă Adam, ce mai contează? Poate a fost să facă doar o plimbare. Nu cred că ar fi mânat cu cabrioleta tocmai până la Ipswich, ca să pună la poştă un document incriminatoriu. Deşi îl ura pe Seton. A fost menajeră la Seton House înainte de moartea soţiei lui. Sinclair a preluat-o după ce Dorothy s-a sinucis şi de atunci lucrează acolo. A fost o chestie extraordinară! Alice a locuit cu Seton până după anchetă, apoi, fără să-i spună un cuvânt, şi-a făcut bagajul şi s-a dus la Priory House, pe jos, ca să-l întrebe pe Sinclair dacă nu are o slujbă pentru ea. Acesta ajunsese, probabil, la concluzia că ideea de independenţă nu trebuie să includă şi spălatul vaselor, aşa încât a angajat-o. Din câte ştiu eu, niciunul dintre ei nu a regretat.

— Vorbeşte-mi despre Dorothy Seton, îl invită Dalgliesh.

— Era încântătoare, Adam! Am pe aici o fotografie a ei.

Trebuie să ţi-o arăt. Bineînţeles că era îngrozitor de nevrotică, până la nebunie, dar într-adevăr frumoasă. Maniaco-depresivă cred că este denumirea corectă. Veselă

până la extenuare acum şi atât de deprimată în clipa următoare, încât te simţeai definitiv contaminat de tristeţea ei. Îmi făcea foarte rău, desigur. Am şi aşa destule necazuri cu propria mea nevroză, nu mai am nevoie să fac fată altora. Cred că i-a făcut viaţa un

chin lui Seton. Era chiar demn de compătimire, dacă n-ar fi fost întâmplarea cu biata Arabella.

— Cum a murit? întrebă Dalgliesh.

— A fost ceva îngrozitor! Seton a spânzurat-o de cârligul pentru came din grinda bucătăriei mele. N-am să uit niciodată imaginea trupuşorului ei drag şi pufos atârnând acolo, alungit ca un iepure mort. Mai era caldă când am luat-o jos. Uite, să-ţi arăt.

Dalgliesh fusese deja pe jumătate târât în bucătărie până să-şi dea seama că Bryce vorbea de pisica lui. Reuşi cu succes să-şi înfrângă primul impuls, acela de a izbucni într-un râs nervos, şi îl urmă pe Bryce. Omul tremura de furie. îl apucase cu putere pe Dalgliesh de braţ, gesticulând şi arătând spre cârlig cu o furie neputincioasă, de parcă acesta împărtăşea vina lui Seton. Se părea că nu va mai putea scoate vreo informaţie despre moartea lui Dorothy Seton, acum că sfârşitul

Arabellei fusese atât de viu evocat. Dalgliesh îl înţelegea pe

Bryce. Propria lui dragoste pentru pisici era la fel de mare, chiar dacă mai puţin evidentă. Dacă Seton luase cu atâta violenţă viaţa unui animal superb, din răutate şi răzbunare, cu greu îi puteai regreta moartea. Mai exact, un astfel de om trebuie să-şi fi făcut niscai duşmani.

Dalgliesh întrebă cine o găsise pe Arabella.

— Sylvia Kedge. Venise la mine să scrie ceva după dictare şi eu întârziasem. Veneam de la Londra. Am sosit cu cinci >

minute prea târziu. O sunase, deja, pe Celia să vină ca să taie sfoara cu care fusese spânzurată, ea nu ajungea

singură până acolo. Erau amândouă foarte supărate. Sylviei i se făcuse greaţă. A trebuit să împingem scaunul în dreptul chiuvetei şi a vomat peste vasele din ea. Nu vreau să insist pe propria mea suferinţă, dar credeam că ai aflat detaliile astea. O rugasem pe domnişoara Dalgliesh să-ţi scrie. Speram că ai putea veni până aici ca să dovedeşti că Seton a făcut-o. Poliţia locală nu a putut face nimic. Îţi închipui ce agitaţie ar fi fost dacă era vorba de o fiinţă umană! Tipic pentru Seton. E aşa de stupid totul. Nu sunt un sentimental dintre cei ce cred că fiinţele umane sunt mai importante decât orice altă formă de viaţă. Oricum suntem prea mulţi, noi oamenii. Şi cei mai mulţi dintre noi nu ştim cum să fim fericiţi sau cum să-i facem pe alţii fericiţi. Şi suntem urâţi. Urâţi! Adam, tu o ştiai pe Arabella. Spune dacă nu era cea mai frumoasă creatură? Nu simţeai că este un adevărat privilegiu să o poţi privi? Dădea un sens vieţii.

Dalgliesh, înfiorat de felul în care se exprima Bryce, rosti câteva complimente la adresa Arabellei, care fusese, într-adevăr, o pisică superbă ce lăsa impresia că ştie acest lucru. Mătuşa lui îi pomenise ceva, într-una din scrisorile pe care i le trimitea ia fiecare două săptămâni, dar, deloc surprinzător, nu pomenise nimic de cererea lui Bryce ca el să vină şi să preia cercetările. Dalgliesh evită să sublinieze că nu se găsise nicio dovadă împotriva lui Seton. Chestiunea fusese tratată cu multă furie, resentimente şi suspiciune, dar cu foarte puţină aplicaţie raţională. Acum însă nu avea niciun chef să o rezolve. îl convinse pe Bryce să se reîntoarcă în salon şi întrebă, din nou, despre moartea lui Dorothy Seton.

— Dorothy? Era plecată cu Alice Kerrison pentru o scurtă vacanţă la Le Touquet. Lucrurile mergeau deja destul de rău între ea şi Seton. Devenise îngrozitor de dependentă de Alice şi cred că Seton se gândise că era o idee bună să o supravegheze cineva. La o săptămână după ce plecaseră, Seton îşi dădu seama că nu va mai putea trăi alături de ea şi îi scrise ca să-i spună că vrea să se despartă. Nimeni nu ştie exact ce era în scrisoare, dar

Alice Kerrison era de faţă când Dorothy a deschis scrisoarea. La anchetă a declarat că aceasta a tulburat-o foarte tare pe doamna Seton, care a spus că trebuie să se întoarcă imediat acasă. Seton îi scrisese de la Cadaver Club şi casa era goală când au ajuns. Alice spune că Dorothy părea normală, calmă şi mult mai veselă decât de obicei. Ea începuse să pregătească cina pentru amândouă şi Dorothy scrisese ceva la măsuţa ei. Apoi a spus că se duce să facă o plimbare pe plajă, să vadă luna pe apa mării. A mers până la capătul potecii Tanner's Lane, s-a dezbrăcat puşcă, şi-a aşezat hainele ordonat, una peste alta, a pus o piatră deasupra lor şi a intrat în apă. I-au găsit trupul o săptămână după aceea. A fost o sinucidere clară. Sub piatră lăsase un bilet în care spunea că îşi dăduse seama că era inutilă şi pentru ea şi pentru ceilalţi şi că se hotărâse să se omoare. Era un bilet clar, direct şi perfect lucid. Îmi amintesc de faptul că atunci m-am gândit cum cei mai mulţi dintre sinucigaşi spun că vor să termine cu toate. Dorothy nu scria decât că se hotărâse să se omoare.

— Ce s-a întâmplat cu scrisoarea pe care i-o trimisese Seton?

— Nu s-a găsit niciodată. Nu era printre lucrurile lui Dorothy şi nici Alice nu a văzut s-o fi distrus. Seton a primit destul de bine întreaga poveste. A declarat că îi părea rău, dar făcuse cum a crezut că e bine. Era imposibil să mai continue aşa. Eu nu mi-am dat seama cât rău îi făcuse să trăiască cu ea, până când nu am văzut, doi ani mai târziu, piesa pe care a scris-o. Era vorba despre căsătoria cu o nevrotică, dar în piesă soţul este cel care se sinucide. Natural. Seton voia să aibă el rolul principal. Nu literalmente, fireşte. Totuşi, ar fi putut să-l joace. N-ar fi jucat mai prost decât nefericitul ăla de Barry. Asta nu înseamnă că se poate da vina pe actori. O piesă atât de proastă, Adam! Şi totuşi scrisă cu un fel de onestitate şi o durere teribilă.

— Ai fost acolo? întrebă Dalgliesh.

— Fix la mijlocul rândului trei din stal, drăguţă, închircit de jenă. Seton se afla într-o lojă. O luase cu el pe Celia şi se poate spune că ea i-a făcut cinste. Rochia abia dacă mai acoperea ceva deasupra taliei şi zdrăngănea de bijuterii false, ca un pom de Crăciun. Crezi că Seton voia ca lumea să o creadă amanta lui? Am sentimentul că Seton dorea ca lumea să-l considere un uşuratic. Dragă, arătau ca o pereche regală imigrată dintr-o ţară insignifiantă. Seton purta, chiar, o decoraţie. O medalie a Apărării Locale sau ceva de soiul ăsta. Eu eram cu Paul Markham, un băiat tare sensibil. La sfârşitul actului întâi era ud de lacrimi. Trebuie să recunosc că la fel era şi o bună parte din restul sălii, dar în cazul acestora din urmă cred că erau lacrimi de râs. Am plecat la prima pauză şi restul serii ne-am petrecut-o bând la Maloneys. Sunt în stare să suport destul de multă suferinţă, cu condiţia să nu fie a mea, dar la execuţiile publice dau în primire. Celia, fată galantă, a înghiţit-o până la ultima picătură. Au dat chiar şi o petrecere, la sfârşit. Când mă gândesc la seara aceea, vai, Arabella, eşti răzbunată.

— Articolul lui Latham despre piesă a fost un exemplu al maximei sale răutăţi, nu? Ţi-a făcut impresia că ar avea un interes personal să distrugă piesa?

— Nu, nu cred.

Ochii mari care îl priveau pe Dalgliesh erau inocenţi ca ai unui copil, dar Adam purta un respect considerabil inteligenţei care se afla în spatele lor.

— Oliver nu poate suporta nici scrierile proaste, nici jocul prost al actorilor şi devine turbat când acestea se combină. Ei, dacă Oliver ar fi fost cel descoperit mort şi cu mâinile ciopârţite, ar fi fost de înţeles. Jumătate din fâţele alea analfabete care baletează prin Londra şi îşi spun actriţe ar fi putut, liniştite, să o facă, numai să fi avut destulă minte pentru asta.

— Dar Latham o cunoştea pe Dorothy, nu-i aşa?

— Vai, Adam! Cum pui tu problemele! Nu eşti prea subtil, dragule. Da, o cunoştea. Cu toţii o cunoşteam. Era o mare adeptă a vizitelor neanunţate. Uneori era beată,

alteori nu, dar la fel de obositoare întotdeauna.

— Latham şi cu ea erau amanţi? întrebă Dalgliesh direct.

Aşa cum se aştepta, Bryce nu fu nici derutat, nici surprins de întrebare. Asemenea bârfitorilor inveteraţi, era fundamental interesat de oameni. Aceasta era una din primele întrebări pe care el însuşi le-ar fi pus despre orice bărbat sau femeie din cercul său care părea să găsească agreabilă tovărăşia celuilalt.

— Celia a susţinut întotdeauna acest lucru, dar asta era de înţeles. Vreau să spun că drăguţa de ea nu-şi poate imagina vreun alt fel de relaţie între un bărbat normal şi o femeie frumoasă. Şi în ceea ce-l priveşte pe Latham are, probabil, dreptate. Ar fi fost greu să o condamni pe Dorothy, înţepenită în casa aceea ca într-o seră, avându-l alături pe Seton, aşa de plicticos. Avea tot dreptul să-şi găsească consolarea oriunde în altă parte, dar nu cu mine.

— Dar crezi că Latham ţinea la ea în mod deosebit?

— Nu ştiu. Nu prea cred. Bietul Oliver suferă de autodezgust. Curtează câte o femeie şi când aceea ajunge să se îndrăgostească de el o dispreţuieşte pentru lipsa ei de discernământ. Dragele de ele, pur şi simplu nu au cum să câştige partida. Trebuie să fie de-a dreptul extenuant să te dispreţuieşti pe tine însuţi atât de mult. Eu unul sunt norocos. Mă găsesc absolut fascinant.

Fascinaţia începuse să-şi piardă efectul asupra lui Dalgliesh. Acesta se uită la ceas, spuse hotărât că este unu fără un sfert şi că probabil prânzul era gata şi se pregăti să plece.

— Dar trebuie să vezi fotografia cu Dorothy. O am pe-aici pe undeva. O să-ţi poţi face o idee despre cât de frumoasă era. Deschise capacul biroului şi scotoci prin maldărele de hârtii. Lui Dalgliesh i se părea o încercare fără sorţi de izbândă. Dar în haosul acela trebuie să fi domnit un soi de ordine pentru că, în mai puţin de un minut, Bryce găsi ceea ce căuta. îi aduse lui Dalgliesh fotografia.

— Sylvia Kedge a făcut-o, într-un iulie, când eram la un picnic pe plajă. O pasionează fotografiatul ca amatoare.

În mod cert, nu era nimic profesionist la fotografia aceea, care înfăţişa grupul la picnic, adunat în jurul lui Sheldrake. Erau cu toţii acolo: Maurice şi Dighy Seton, Celia Calthrop împreună cu un copil bosumflat în care o puteai recunoaşte pe Liz Marley, Oliver Latham şi Bryce însuşi.

Dorothy Seton, în costum de baie, stătea aplecată peste carena ambarcaţiunii şi râdea spre aparatul de fotografiat. Instantaneul era destul de clar, dar lui Dalgliesh femeia aceea nu-i spunea nimic, în afară de faptul că avea o siluetă agreabilă pe care ştia cum să şi-o pună cel mai bine în valoare. Chipul era al unei femei drăguţe, dar nimic mai mult.

Biyce privea şi el la fotografie, peste umărul lui Dalgliesh. Lovit, parcă, brusc de această nouă dovadă a perfidiei timpului şi a memoriei, spuse cu tristeţe:

— Ciudat… Nu lasă nicio idee despre cum era ea într-adevăr… Am crezut că e mai bună…

Bryce îl conduse până la poarta grădinii. În timp ce Dalgliesh se îndepărta, o maşină care urcase prin landă se opri în poartă. Din ea se prăvăli o femeie solidă, brunetă, cu picioarele cât doi stâlpi încălţate în şosetuţe albe până la gleznă şi sandale de şcolăriţă. Bryce o întâmpină cu mici ţipete de plăcere.

— Doamna Bain-Porter! Nu cumva le-aţi adus! Ba, da!

Cât sunteţi de amabilă!

Doamna Bain-Porter avea vocea profundă şi rezonantă a unei femei din înalta societate, antrenată să intimideze sclavii imperiului sau să străbată terenul de hochei pe iarbă, în toiul unei sărbători. Vorbele ei ajungeau la Dalgliesh, limpezi ca nişte bubuituri.

— Când am primit scrisoarea dumneavoastră ieri, m-am gândit să încerc. Am adus cei mai buni trei pisoiaşi. Cred că este mult mai plăcut să-i alegeţi în propria

dumneavoastră casă. Mai plăcut şi pentru ei. Maşina fu deschisă în spate şi doamna Bain-Porter, ajutată de Bryce, scoase trei coşuleţe pentru pisici din care se ridică, deodată, o miorlăială agitată, de trei ori mai ascuţiţi în comparaţie cu timbrul de bas al doamnei Bain-Porter şi ciripitul voios al lui Bryce. Partida concertantă dispăru prin uşa casei.

Dalgliesh o porni spre casă, gânditor. Era un lucru din acelea minore, care pot să însemne totul sau nimic. Dar, dacă doamna Bain-Porter a primit o scrisoare de la Julian Bryce joi, înseamnă că ea fusese pusă la poştă cel mai târziu miercuri. Ceea ce însemna că miercuri Bryce fie hotărâse să-şi încerce norocul cu pornirile de ucigaş de pisici ale lui Seton, fie ştiuse că nu mai avea de cine se teme.

Vineri după-amiază, suspecţii sosiră – unii pe jos, alţii cu maşinile – la micul han aflat la ieşirea din Dunwich, pe care Reckless îl transformase în cartierul său general şi unde se făcură depoziţiile. Întotdeauna consideraseră hanul „Green Man” ca fiind cârciuma locală – într-adevăr, apreciau ca de la sine înţeles faptul că George Prike ţinea localul în primul rând în beneficiul lor – iar alegerea pe care o făcuse inspectorul era criticată drept lipsită de sensibilitate şi o desconsiderare generală a confortului celorlalţi.

Celia Calthrop era cea mai vehementă, deşi folosea localul cel mai puţin dintre toţi, denunţând în cuvinte usturătoare nebunia lui George de a se lăsa târât într-o situaţie atât de odioasă. Nu mai era sigură că perspectiva de a continua să-şi cumpere lichiorul de la George o mai încânta, dacă asta însemna să-şi amintească de Reckless de fiecare dată când servea un pahar, sau dacă fiecare vizită la barul localului devenea o traumă intolerabilă. Latham şi Bryce îi împărtăşeau părerea despre inspector. Prima lor impresie despre el nu fusese una favorabilă şi, ulterior, gândind mai adânc la asta, deciseră că nu-l plăceau. Probabil că, aşa cum a sugerat Bryce, o apropiere prea mare de figura inspectorului Briggs, creaţie a lui

Seton, le corupsese gustul pentru real.

Briggs, care era uneori poreclit Briggsy de către Onorabilul Martin, într-un acces de camaraderie, avea o umilinţă pe care nu o detectau la inspectorul Reckless. În ciuda renumelui pe care îl avea la Scotland Yard, Briggsy era întotdeauna fericit să fie vocea a doua alături de Carruthers. În loc să respingă amestecul Onorabilului Martin în cazurile sale, îşi făcuse un obicei din a-l chema ori de câte ori era nevoie de calificarea sa deosebită. Întrucât Carruthers era un expert în vinuri, femei, heraldică, nobilimea de ţară, otrăvurile esoterice şi părţile cele mai reuşite ale poeţilor elizabetani minori, părerea lui se dovedea adesea nepreţuită. Aşa cum subliniase Bryce, inspectorul Briggs nu dădea oamenii afară din localul lor preferat şi nici nu se zgâia la ei cu ochi întunecaţi şi sumbri, ca şi cum n-ar auzi decât jumătate din ce spun şi necrezând nici atât. Şi nu dădea impresia că ar considera scriitorii la fel cu oamenii obişnuiţi, cu singura deosebire că primii au capacitatea de a-şi confecţiona alibiuri mai ingenioase. Suspecţii inspectorului Briggs, dacă li se cerea să dea depoziţii – ceea ce se întâmpla rar –, o făceau în confortul propriilor cămine, asistaţi de poliţişti supuşi, avându-l alături pe Carruthers, pentru a se asigura, în modul cel mai amabil, că inspectorul Briggs nu sare peste cal.

Avuseseră grijă să nu sosească la han împreună; nesăbuitele confidenţe de joi seara fuseseră urmate de o anumită îngrijorare. Până vineri la amiază avuseseră timp să se gândească la moartea lui Seton, mai puţin ca la o bizară invazie a ficţiunii în real, cât mai ales ca la un fapt stânjenitor în cel mai înalt grad. Unele adevăruri necomestibile fuseseră recunoscute. Se admitea că Seton fusese văzut viu în Londra, dar cadavrul său mutilat plutise pe mare, lansat de pe plaja din Monksmere. Nu era nevoie de hărţi şi calcule complicate cu viteza vântului sau puterea şi dimensiunile mareei pentru a te convinge de asta. Se putea ca el să fi avut necazuri la Londra, în naiva lui căutare de subiecte, dar manuscrisul falsificat, mâinile

retezate şi apelul telefonic primit la Seton House aveau o savoare locală. Celia Calthrop era susţinătoarea cea mai fervent a teoriei despre banda londoneză de asasini, dar nici ea nu putea oferi vreo explicaţie convingătoare despre cum aflaseră criminalii unde era „Sheldrake” sau de ce aleseseră să aducă trupul înapoi la

Suffolk. Varianta „ca să arunce vina asupra noastră, bineînţeles” era în general considerată ca născând mai multe întrebări decât răspunsuri.

După terminarea depoziţiilor, a fost dat un număr considerabil de telefoane. Cu multe precauţiuni, ca şi când ar fi existat, fie şi numai pe jumătate, bănuiala că liniile erau ascultate, micuţa comunitate schimbă acele firicele de informaţii, zvonuri sau bănuieli care, puse unele lângă altele, spuneau probabil tot atât de mult cât era de ştiut Deocamdată se temeau să se întâlnească, speriaţi de ceea ce ar putea să afle sau – şi mai rău – să spună. Dar erau avizi de informaţie.

La apelurile telefonice la Pentlands răspundea, invariabil, Jane Dalgliesh, politicoasă, necooperantă şi necomunicativă. Niciunul n-ar fi vrut să se trădeze, cerând să vorbească cu Adam. Doar Celia Calthrop o făcuse, dar avusese atât de puţin succes încât consideră mai convenabil să creadă că nu avea ce să-i spună. Vorbeau însă între ei, abandonând încet, încet precauţiile, în nevoia lor de a se destăinui şi în foamea de noutăţi. Frânturile de informaţii, din care majoritatea erau schimbate, subtil, în timpul conversaţiei şi se bazau mai mult pe speranţe decât pe fapte, ajunseseră să construiască o imagine incompletă şi absurdă. Niciunul nu-şi modificase povestea şi diferitele alibiuri pe care le aveau pentru marţi noaptea – şi care fuseseră scoase în faţă cu atât de dornică încredere – rezistaseră, deocamdată, la analizele întreprinse.

Se lămuriseră că oaspetele lui Latham confirmase fără probleme varianta lui, dar, cum Reckless refuza definitiv comunicarea, iar Latham păstra o rezervă demnă de un gentleman, curiozitatea generală legată de numele vizitatoarei părea că va rămâne nesatisfăcută. Ştirea că

Eliza Marley recunoscuse că petrecuse noaptea de marţi în Londra a creat anumite speculaţii amuzante, stimulate de explicaţiile frecvente şi neconvingătoare ale Celiei despre nevoia nepoatei ei de a vizita Biblioteca Municipală. După cum îi şi spusese

Bryce lui Latham, faptul că biata fată a fost la o bibliotecă era de înţeles, dar el îşi amintea că pe vremea lui erau destule cărţi şi la Cambridge.

Atât maşina lui Latham cât şi cea a lui Bryce fuseseră cercetate de poliţie, dar proprietarii ridicaseră atât de puţine obiecţii încât se căzuse, în general, de acord că nu aveau de ce se teme. Se auzise că doctorul Forbes-Denby fusese atât de agresiv cu Reckless, la telefon, încât puteau să-i fie recunoscători. Bryce era la „Green Man” când Reckless îl contactase pe doctor, care insista în a considera telefonul primit de la Bryce ca pe o chestiune de confidenţialitate între el şi pacientul său. Totuşi, până la urmă, la insistenţele aproape isterizate ale lui Bryce, recunoscu că acesta avusese o criză. Povestea Celiei cum că i-ar fi dat lui Seton ideea unui cadavru plutitor a fost susţinută de un bătrân pescar din Walberswick, care sună la „Green Man” pentru a le spune că îşi aminteşte cum, cu câteva luni în urmă, domnul Seton îl întrebase cam pe unde ar eşua un cadavru într-o ambarcaţiune lansată la apă în dreptul plajei de la Monksmere. Dar cum nimeni nu pusese la îndoială mărturia Celiei, declaraţia pescarului fu tratată ca fiind doar de o slabă importanţă.

Dată fiind dorinţa lor unită de a descoperi dovezi care să susţină teoria bandei londoneze de criminali, era de-a dreptul deprimant că nimeni, în afară de Bryce, nu văzuse nicio persoană străină la Monksmere în noaptea de miercuri. Ieşind afară puţin după ora şapte, ca să aducă lemne din magazie, el văzuse un motociclist care cobora în viteză poteca dinspre şosea şi care întorsese aproape în dreptul casei lui. Justin ura motocicletele şi zgomotul fusese insuportabil. Strigase la motociclist protestând, iar acesta îi răspunsese zbârnâind în sus şi-n jos prin dreptul casei, făcând gesturi pe care Bryce le descria ca obscene.

În sfârşit, cu un ultim ţipăt de claxon, până la urmă plecă. Nu se cunoştea ce dedusese Reckless în legătură cu povestea asta, deşi ceruse o descriere completă a motocielistului, pe care şi-ar fi notat-o, dacă

Bryce ar fi fost în stare să i-o dea. Numai că tipul purtase un costum de piele neagră, cu cască şi ochelari, aşa că Bryce nu putea spune decât că era în mod evident tânăr şi cu maniere abominabile. Celia însă era sigură că acela făcea parte din bandă. Altfel ce putea să caute la Monksmere?

Până sâmbătă la amiază zvonurile crescuseră şi se

Înmulţiseră: Dighy moştenise o sută de mii, două sute de mii, jumătate de milion de lire; raportul criminalistic nu era gata pentru că doctorul Sydenham nu putea descoperi cauza morţii; cauza morţii era înecarea, strangularea, otrăvirea, sufocarea, hemoragia; Forbes-Denby îi spusese lui Reckless că Seton era sănătos tun; că inima lui Seton putea ceda în orice clipă; Adam Dalgliesh şi inspectorul aproape că nu-şi vorbeau; Reckless ar fi arestat-o pe Jane Dalgliesh dacă ar fi descoperit mobilul crimei; Sylvia Kedge făcea nazuri şi nu voia să primească cele trei sute de lire pe care Dighy se oferise să i le dea; Reckless făcuse o vizită la Priory House vineri târziu şi fusese văzut, împreună cu oamenii lui, umblând cu torţe pe poteca de la stânci; ancheta urma să aibă loc miercuri la ora două treizeci după-amiază. Unanimitate nu se întrunea, însă, decât asupra acestui ultim punct. Ancheta fusese într-adevăr aranjată pentru miercurea următoare. Se reclama prezenţa obligatorie pentru Dighy Seton şi Sylvia Kedge. Cei care aveau posibilitatea să aleagă nu erau siguri dacă prezenţa lor va naşte întrebări, va ajuta la anularea suspiciunilor sau ar fi pur şi simplu prudentă, demonstrând un respect adecvat pentru defunct.

Sâmbătă dimineaţa se transmise ştirea că inspectorul Reckless părăsise Monksmere, plecând vineri seara la Londra cu maşina, şi că nu era aşteptat să se întoarcă decât duminică dimineaţa. Se presupunea că se dusese la

Londra pentru a verifica alibiurile de acolo şi a face cercetări la Cadaver Club. Nu era de mirare că se întorcea aşa de repede. Era limpede că ştia foarte bine unde are de lucru. Dar chiar şi o absenţă temporară era o uşurare. Era ca şi cum s-ar fi ridicat un nor de deasupra promontoriului Monksmere.

Prezenţa aceea posacă, tăcută şi acuzatoare îşi plimba acum grijile prin alte părţi şi atmosfera părea acum mai puţin apăsătoare. Lăsase în urmă o nelinişte care nu se ostoia decât prin acţiune. Toată lumea părea nerăbdătoare să părăsească Monksmere. Până şi Jane Dalgliesh şi nepotul ei, care erau cel mai puţin afectaţi de prezenţa lui Reckless, fuseseră văzuţi, devreme în zori, pornind de-a lungul plajei înspre Sizewell, încărcaţi cu trusa de pictură, binoclu şi rucsac. Era evident că nu aveau să se întoarcă decât după căderea nopţii. Latham plecă şi el, curând după ei, cu maşina; Jaguarul avea o sută la oră când trecu pe lângă Rosemary Cottage şi Celia observă acru că Oliver îşi luase iar valea într-o nouă încercare de a-şi rupe gâtul. Ea şi Eliza urmau să o ia pe Sylvia Kedge la un picnic la Aldeburgh, dar Eliza se răzgândise exact înainte de pornire şi plecase singură să se plimbe spre Walberswick. Nimeni nu ştia ce planuri avea Dighy Seton, dar telefonul pe care domnişoara Calthrop îl dădu la Seton House, în speranţa că-l va convinge să li se alăture la picnic, nu primi niciun răspuns. Bryce le spusese tuturor că se va duce să asiste la vânzarea unei case vechi de lângă Saxmundham, unde spera să liciteze pentru nişte porţelanuri din secolul al XVII-lea. La nouă şi jumătate şi el era deja departe, iar Monksmere fu lăsat în seama celor vreo şase vilegiaturişti care sosiseră, singuri sau perechi, de-a lungul zilei şi îşi parcaseră maşinile pe Tanner’s Lane şi a celor câţiva plimbăreţi de la Dunwich sau Walberswick care se opinteau de-a lungul dunelor de nisip spre sanctuarul de păsări.

Reckless se întoarse la Monksmere, probabil sâmbătă seara târziu. Duminică, când se crăpă de ziuă, maşina era deja parcată în faţa la „Green Man” şi curând după ora

nouă sergentul Courtney telefonase deja majorităţii suspecţilor pentru a le cere să se prezinte la han. Invitaţia era foarte politicoasă, dar nimeni nu trăia cu iluzia că ar fi existat şi o altă posibilitate decât aceea de a-i da curs. Nu se grăbiră să vină şi, încă o dată, funcţionă înţelegerea tacită de a nu sosi împreună. Ca de obicei, Sylvia Kedge fusese adusă cu o maşină a poliţiei de către sergentul Courtney. Era evident că, una peste alta, Sylvia se simţea bine în situaţia dată.

Maşina de scris portabilă care îi aparţinuse lui Maurice Seton îi aştepta la han, strălucitoare, aşezată la unul din capetele unei măsuţe de stejar de la bar. Atenţia pe care i-o dăduseră specialiştii în amprente şi în maşini de scris părea să-i fi dat un lustru suplimentar. Arăta în acelaşi timp banală şi ameninţătoare, inocentă şi periculoasă. Fusese obiectul poate cel mai intim al lui Maurice Seton. Când priveai tastatura strălucitoare era imposibil să nu te gândeşti cu dezgust la cioatele acelea de braţe sângerânde, să nu te întrebi ce se întâmplase, oare, cu mâinile retezate.

Îşi dădură seama imediat de ce se afla maşina acolo. Li se

cerea să dactilografieze două pasaje: descrierea vizitei lui Carruthers la barul de noapte şi aceea a cadavrului fără mâini, plutind pe mare. Sergentul Courtney, care se ocupa de acest exerciţiu, începuse să-şi imagineze că face un studiu al naturii umane şi diferitele reacţii ale suspecţilor îi ofereau un material impresionant. Sylviei Kedge îi luă oarece timp să se instaleze la maşină, dar o dată ce le dădu drumul, degetele ei puternice, la fel de osoase ca ale unui bărbat, dansară peste claviatura maşinii, producând într-un timp incredibil de scurt două copii îngrijite, aranjate elegant şi dactilografiate impecabil. Este întotdeauna reconfortant să vezi o meserie făcută perfect şi sergentul Courtney asistă la efortul făcut de domnişoara Kedge într-o tăcere respectuoasă.

Domnişoara Dalgliesh, care sosise la han douăzeci de

minute mai târziu, era şi ea neaşteptat de competentă. Fusese obişnuită să dactilografieze predicile tatălui său şi revista bisericii şi învăţase singură să bată la maşină, cu ajutorul unui manual. Bătea cu toate cinci degetele, corect, deşi viteza nu era foarte mare şi, spre deosebire de domnişoara Kedge, îşi ţinea ochii aţintiţi pe taste.

Domnişoara Calthrop, zgâindu-se la maşina de scris de parcă nu mai văzuse niciodată una, protestă scurt că ea nu ştie să bată – toate lucrările ei erau dictate pe bandă de magnetofon – şi nu vedea de ce ar pierde timpul încercând. Până la urmă fu convinsă să înceapă şi după un efort de treizeci de minute produse două pagini dactilografiate execrabil, pe care le flutură pe sub nasul sergentului cu aerul unui martir răzbunat. Remarcând lungimea pe care o aveau unghiile domnişoarei Calthrop, Courtney fu surprins că reuşise măcar să atingă tastele.

Bryce, când reuşi să se mobilizeze destul pentru a atinge maşina, fu surprinzător de rapid şi precis, deşi consideră necesar să emită un comentariu caustic la adresa stilului textelor.

Latham era aproape la fel de experimentat ca şi domnişoara Kedge şi zdrăngăni textul într-o tăcere bosumflată.

Domnişoara Marley spuse scurt că ea nu ştie să bată la maşină, dar că nu are nimic împotrivă să încerce. Refuză ajutorul oferit de Courtney, pierdu vreo tind minute examinând tastatura şi carul şi porni în laborioasa întreprindere de a copia pasajul cuvânt cu cuvânt. Rezultatul fu destul de meritoriu şi sergentul Courtney o cotă, în secret, ca pe o fată muncitoare şi inteligentă, în ciuda mătuşii ei care spunea „ar putea face mai mult dacă ar încerca”.

Dighy Seton era catastrofal, dar nici măcar Courtney nu putea crede că tipul se preface. În cele din urmă, spre uşurarea tuturor, i se permise să abandoneze. În mod previzibil, niciuna dintre copii, inclusiv încercarea nereuşită al lui Dighy, nu semăna cu originalele. Sergentul Courtney, care credea că al doilea, dacă nu cumva şi

primul, fusese dactilografiat de Maurice Seton, ar fi fost surprins dacă ele semănau. Dar verdictul nu îi aparţinea. Copiile urmau să fie trimise unui expert pentru a fi examinate, urmărindu-se similarităţi mai subtile. Suspecţilor însă nu le comunică acest fapt; de altfel, nici nu era necesar. Nu degeaba citiseră ei atât Maurice Seton.

Înainte de a părăsi hanul, li se luară amprentele. Când îi veni rândul, domnişoara Calthrop era revoltată. Începu pentru prima oară să regrete dorinţa ei de a economisi bani, care o făcuse mai devreme să decidă a nu cere ajutorul avocatului. Dar îi pomeni des numele împreună cu acela al reprezentantului parlamentar al districtului şi acela al şefului poliţiei. Totuşi, sergentul Courtney era atât de liniştitor, îi înţelegea atât de bine sentimentele, era atât de nerăbdător să o ajute, atât de diferit de necioplitul de inspector, încât, până la urmă, fu convinsă să coopereze. „Netoată bătrână şi ticăloasă”, gândi sergentul în timp ce îi manevra degetele umflate. „Dacă şi restul au de gând să facă măcar jumătate din tămbălăul pe care l-a făcut ea, mare lucru dacă scap înainte de a sosi bătrânul”.

Dar ceilalţi nu făcură niciun tămbălău. Dighy Seton fu obositor de glumeţ, încercând să-şi ascundă nervozitatea într-un exagerat interes faţă de tehnica procedurală. Eliza Marley fu ursuză dar înţelegătoare, iar Jane Dalgliesh părea a fi cu gândul aiurea. Lui Bryce îi displăcu cel mai mult toată tevatura. Era ceva nefast şi irevocabil în despărţirea de un simbol atât de unic şi special pentru sine. Înţelegea de ce triburile primitive erau atât de grijulii ca niciun fir din părul lor să nu cadă în mâinile duşmanilor. În timp ce îşi apăsa degetele pe hârtie, ţuguindu-şi buzele a dezgust, simţi cum îl părăseşte puterea.

Oliver Latham îşi înfipse degetele în hârtie de parcă ar fi fost ochii inspectorului. Când îşi ridică privirea, văzu că acesta intrase pe nesimţite în cameră şi îl urmărea. Courtney ţâşni în picioare.

— Bună seara, domnule, zise Reckless. Este doar o

formalitate.

— Ştiu toate astea, mulţumesc. Sergentul ne-a turuit toate asigurările de rutină. Mă întrebam în ce stadiu vă aflaţi, după excursia în capitală. Sper că v-a făcut plăcere să o interogaţi pe „prietena mea” – cum, fără îndoială, aţi botezat-o. Şi portarul de la apartament? Sper că Duncombe a fost cooperant, nu?

— Toţi au fost foarte amabili domnule, mulţumesc.

— Dar sunt convins de asta! Nu mă îndoiesc o clipă că s-au distrat de minune. E cam plictiseală, momentan, în oraş. Probabil că le-am oferit cea mai bună bârfuliţă pe care au avut-o de săptămâni încoace. Şi pentru că suntem toţi atât de înţelegători, ce-ar fi să vedem puţină cooperare şi din partea dumitale? Sper că nu există nicio obiecţie să aflăm modul în care a murit Seton?

— Niciuna, domnule – la momentul potrivit. Numai că nu am primit încă raportul criminalistic.

— Omul dumitale se mişcă puţin cam încet, nu ţi se pare?

— Dimpotrivă, domnule. Doctorul Sydenham lucrează foarte repede. Dar mai trebuie făcute un număr de teste. Cazul nu este tocmai simplu.

— Aş cota remarca dumitale, inspectore, drept bălmăjeala anului.

Latham îşi scoase batista din buzunar, ştergându-şi cu grijă degetele deja curate. Urmărindu-i mişcările, inspectorul zise calm:

— Dacă sunteţi atât de nerăbdător, domnule Latham, de ce nu-i întrebaţi pe unii din amicii dumneavoastră? Ştiţi la fel de bine ca şi mine că există cineva în Monksmere care ne poate spune, cu precizie, cum a murit Maurice Seton.

Ue la moartea fratelui său, Dighy Seton îşi făcuse obiceiul să treacă pe la Rosemary Cottage ca să ia masa şi vecinii nu se abţinuseră să remarce, cu amuzament, cât de des era văzut Vauxhall-ul său parcat pe fâşia de iarbă din faţa casei. Recunoscură că, în ceea ce o privea pe Celia, era puţin probabil ca ea să nu încurajeze tovărăşia unui

bărbat tânăr şi foarte bogat, dar motivele lui Dighy nu erau tot atât de evidente. Nimeni nu se gândea că farmecul Elizei era ceea ce-l atrăgea acolo, sau că el ar fi putut vedea în posaca ei lipsă de graţie un mijloc pentru a pune mâna pe averea lui Maurice. În general, lumea credea că, probabil, el prefera mâncarea Celiei – aşa neinteresantă cum era – oboselii de a conduce de două ori pe zi până la Southwold, sau efortului de a-şi găti singur şi că era bucuros să se poată feri din calea Sylviei Kedge.

De la crimă încoace, fata bântuia prin Seton House cu insistenţa unui figurant la funeralii, care aşteaptă să-şi primească plata. Grija obsesivă pe care o acordase muncii lui Maurice părea acum a fi dedicată casei lui. Curăţa, făcea ordine, lustruia, număra lenjeria şi se târa prin casă în cârje, cu cârpa de praf în mână, ca şi cum ar fi aşteptat ca răposatul proprietar să apară dintr-o clipă într-alta şi să-şi plimbe degetele pe pervazul ferestrelor, în control. Dighy îi spusese Elizei Marley că toate astea îl enervau. Nu-i plăcuse niciodată Seton House, pe care, în ciuda luminoasei ei modernităţi, o considera curios de sinistră şi deprimantă. Acum însă, când privirile acelea negre şi ascunse puteau să-i răsară dinainte de după orice colţ sau dulap, simţea că trăieşte într-una din cele mai lugubre tragedii ale Greciei antice, în care eumenidele1 pândesc pe afară, gata să-şi facă apariţia.

Observaţia o interesase pe Eliza, pentru că sugera că Dighy ar fi putut fi mai receptiv şi mai sensibil decât se credea îndeobşte. Fără a fi de fel atrasă fizic de el, începuse să-l găsească interesant, ba chiar o intriga oarecum. Era uimitor ce putea face dobândirea a două sute de mii de lire pentru un bărbat. Simţea, deja, o subtilă patină a succesului, stăpânirea şi mulţumirea de sine pe care le dau în mod invariabil puterea sau banii. Boala de care suferise lăsase în urmă deprimare şi oboseală. Într-o astfel de dispoziţie, lipsită de energia necesară pentru a lucra şi măcinată de oboseală, aproape orice companie era mai bună decât nimic. Dispreţuia uşurinţa cu care mătuşa ei capitulase în faţa propriului interes, schimbându-i

părerea despre el, din fratele-problemă al lui Maurice, în tânăr absolut încântător. Totuşi, începea ea însăşi să creadă că s-ar putea ca Dighy Seton să fie mai mult decât se vedea. Dar nu prea mult.

Dighy nu acceptase invitaţia la cină pe care i-o făcuse domnişoara Calthrop pentru duminică seara, dar apăru la Rosemary Cottage imediat după nouă şi, odată sosit, nu dădea semne că s-ar grăbi să plece. Se făcuse aproape unsprezece şi el tot acolo era, legănându-se încolo şi-ncoace pe scaunul pianului şi cântând, oarecum spasmodic, frânturi din melodiile sale sau ale altora. Eliza, ghemuită în fotoliul său din dreptul căminului, îl privea, îl asculta şi nu se grăbea să-l vadă plecat. Nu cânta prost. Nu era vorba de talent autentic, dar dacă se străduia, ceea ce se întâmpla rar, era destul de bun. Îşi aminti că, la un moment dat, Maurice pomenise că ar vrea să facă din Dighy un pianist. Bietul t Divinităţi ale infernului la greci, reprezentate ca nişte femei cu părul răvăşit, împletit cu şerpi (n. red.).

Maurice! Era pe vremea când mai făcea încă încercări disperate de se autoconvinge că singura lui rudă în viaţă are măcar câteva calităţi care să justifice înrudirea. Încă de când se mai afla în şcoală, modestele succese repurtate de Dighy, de exemplu atunci când a câştigat campionatul de box, erau trâmbiţate de către Maurice ca fiind reuşite majore.

Era de neconceput ca fratele vitreg al lui Maurice Seton să fie complet lipsit de orice talent. Şi nici nu era aşa. „Sheldrake” fusese proiectat şi construit de el singur şi navigase cu ea cu mare îndemânare, chiar dacă entuziasmul nu-l ţinuse decât câteva sezoane. Dar această dedicată înclinaţie spre jocuri, întrucâtva netipică pentru Dighy, cu greu ar fi putut să impresioneze un intelectual snob ca Maurice. Sigur că, până la urmă, renunţase să se mai prefacă, aşa cum şi Celia renunţase la speranţa că nepoata ei este drăguţă şi că va avea succesul pe care îl are în mod obişnuit orice femeie.

Eliza privi spre peretele opus la o fotografie a sa,

mare şi colorată, care stătea mărturie pentru ambiţiile umilitoare şi hilare ale Celiei. Fusese făcută când avea unsprezece ani, la trei ani de la moartea părinţilor săi. Părul negru şi des era absurd de buclat şi prins în panglici, rochia albă de organdi, cu cordon roz, părea vulgar de nepotrivită copilei cu trăsături greoaie şi lipsite de graţie. Nu, nu-i trebuise prea mult mătuşii sale ca să renunţe la acea iluzie. Bineînţeles, însă, că ea fusese urmată de o alta: drăguţa de Eliza, dacă nu putea fi frumuşică, trebuia să fie deşteaptă. Acum tema era: „Nepoata mea are o minte sclipitoare. Ştiţi, este la Cambridge”. Biata mătuşă Celia! Era urât din partea ei că-i reproşa participarea la aceste plăceri intelectuale. La urma urmei plătea din greu pentru asta. Eliza simţea însă o oarecare simpatie pentru Dighy Seton. Până la un punct, amândoi suferiseră presiunea personalităţii altuia, amândoi fuseseră acceptaţi pentru calităţi pe care nu sperau că le vor avea vreodată, amândoi purtau eticheta de proastă achiziţie.

Mânată de un impuls brusc, îl întrebă:

— Care dintre noi, toţi, crezi că l-a ucis pe fratele tău?

El tocmai interpreta un număr sincopat dintr-o recentă revistă londoneză, destul de aproximativ şi cam prea tare pentru a fi plăcut. Trebui aproape să strige ca să acopere zgomotul făcut de el însuşi:

— Tu să-mi spui. Tu eşti cea care trebuie să fie deşteaptă.

— Nu chiar aşa de deşteaptă pe cât mă face mătuşa mea. Dar destul de deşteaptă pentru a mă întreba de ce mi-ai telefonat tocmai mie ca să te iau de la Saxmundham. Nu am fost niciodată prea prieteni.

— M-am gândit, poate, că ar fi timpul să devenim prieteni. Oricum, dacă presupunem că doream un transport gratuit până în Monksmere, cui puteam să-i telefonez?

— Asta aşa e. Şi dacă presupunem că aveai nevoie de un alibi pentru intervalul călătoriei cu trenul?

— Aveam un alibi. Controlorul de bilete m-a

recunoscut; şi în vagon am purtat o foarte interesantă conversaţie cu un domn în vârstă, despre nebuniile generaţiei moderne. Cred că m-ar recunoaşte. Pot dovedi că am fost în trenul acela, iubito, şi fără ajutorul tău.

— Dar poţi dovedi şi unde te-ai urcat?

— La staţia de pe Liverpool Street. Era destul de aglomerat aşa că nu cred că m-a observat cineva; dar de ce nu-l laşi pe Reckless să dovedească contrariul? Cum de eşti aşa de bănuitoare, deodată?

— Nu sunt. Nu văd cum ai fi putut să o faci.

— Vai, îţi mulţumesc. Şi cei de la secţia de poliţie din West Central au aceeaşi părere.

Fata se scutură, străbătută de un fior, şi, cu forţe sporite, zise:

— Mâinile… ce chestie oribilă să faci aşa ceva! Oribil!

Tu nu crezi? Mai ales unui scriitor. Oribil şi în acelaşi timp semnificativ. Nu cred să-l fi urât într-atât.

Dighy îşi luă mâinile de pe clape şi se răsuci să o privească.

— Nu l-am urât deloc. La dracu’, Eliza! Am eu fată de criminal?

— De unde să ştiu eu? Tu eşti ăla cu mobilul. Un mobil de două sute de mii de lire.

— Nu şi dacă nu mă însor. Ce-ar fi să candidezi pentru postul ăsta?

— Mulţumesc, nu. Îmi place ca bărbaţii să aibă un coeficient de inteligenţă cel puţin apropiat de al meu. Ţie îţi trebuie cu siguranţă, pentru bar, o blondă senzaţională cu nişte sâni cât toate zilele, o inimă de aur de puţine carate şi cu mintea ca o maşină de calcul.

— Vai mie, nu! spuse el serios. Ştiu ce-mi trebuie pentru bar. Şi acum, că am şi banii, pot să cumpăr. Vreau stil.

Uşa camerei se deschise şi domnişoara Calthrop îşi vârî capul prin crăpătură, privindu-i oarecum încurcată. I se adresă Elizei:

— Cred că mi-am pierdut una din benzile alea noi. N-

ai văzut-o cumva?

Singurul răspuns pe care i-l dădu nepoata el fu un ridicat lipsit de interes din umeri, dar Dighy sări în picioare şi îşi roti privirea prin cameră, de parcă s-ar fi aşteptat ca rola să se materializeze brusc pe pian sau să răsară de sub perne.

Urmărindu-i jocul de scenă ineficient, Eliza se gândi: „Suntem un adevărat gentleman, nu-i aşa? Până acum n-a băgat-o niciodată în seamă pe mătuşica. De-a ce mama dracului ne jucăm noi aici, oare?”

Căutarea a fost, bineînţeles, fără rezultat şi Dighy îi întoarse domnişoarei Calthrop un zâmbet fermecător şi umil.

— Îmi pare rău. Nu cred că e aici.

Celia, care aşteptase cu o nerăbdare prost disimulată, îi mulţumi şi se întoarse la treaba ei. Îndată ce uşa se închise în urma ei, Dighy zise:

— Văd că a primit destul de bine chestia, nu-i aşa?

— Care chestie?

— Testamentul lui Maurice. La urma urmei, dacă nu eram eu, ar fi fost o femeie foarte bogată.

Nebunul ăsta chiar îşi închipuia că ele nu ştiau, că le scăpase logica? Se uită la el şi îi surprinse privirea de satisfacţie ascunsă, care trăda o anumită mulţumire de sine, amuzată, stăpână pe situaţie. îi trecu, brusc, prin minte că el trebuie să ştie ceva despre moartea lui Maurice, că zâmbetul acela tainic însemna mai mult decât o satisfacţie de moment legată de dezamăgirea lor şi de bafta lui. îi stătea pe limbă să-l pună în gardă. Dacă într-adevăr descoperise ceva, atunci era în pericol. Era exponentul tipic al prostului care dă din întâmplare peste o parte a adevărului şi nu are destulă minte că să-şi ţină gura. Dar se abţinu, iritată de frântura aceea de secretă satisfacţie pe care o surprinsese. Poate că i se păruse. Poate că el nu ghicise nimic. Şi dacă, totuşi? Ei bine, Dighy Seton va trebui să-şi poarte singur de grijă, va trebui să-şi încerce norocul, întocmai ca toţi ceilalţi.

7» *

În sufrageria de la Priory House cina era pe terminate. Dalgliesh se simţea bine. Nu ştia exact la ce se aşteptase. Ar fi putut să fie o cină cu şase feluri de mâncare, servite în porţelan de Sdvres, sau un cotlet nemaipomenit, servit în farfurii de lemn şi urmat de spălarea vaselor la grămadă. Niciuna din variante nu l-ar fi mirat. De fapt, li se servise ghiveci de pui cu plante aromate, urmat de salată şi brânzeturi. Vinul roşu de Bordeaux era ieftin şi uşor aspru, dar era din belşug şi Dalgliesh, care nu era un snob al vinurilor, nu fusese niciodată de părere că singura alternativă decentă, dacă nu ai un vin bun, este să nu bei vin deloc. Acum era mulţumit, aproape fericit, lăsându-şi privirile să hoinărească prin încăperea uriaşă în care şedeau toţi patru, aidoma unor păpuşi, în jurul mesei de stejar.

Era uşor de observat că acea casă făcuse odinioară parte dintr-o mănăstire. Camera în care erau fusese probabil refectoriul. Era o versiune uriaşă a salonului de la Pentlands, dar aici grinzile de stejar, afumate de vreme, se arcuiau sub acoperiş aidoma unor copaci şi se întâlneau într-un gol negru la aproape şase metri deasupra halourilor palide ale celor şase luminări înalte, care luminau masa. Căminul aducea şi el cu vatra de piatră de la Pentlands, dar mărit până la dimensiunile unei mici peşteri, în care butucii uriaşi ardeau ca nişte bieţi cărbuni. Cele şase ferestre arcuite, care dădeau spre mare, erau oblonite acum, dar Dalgliesh putea auzi, totuşi, murmurul mării şi, din când în când, un geamăt înăbuşit care amintea că vântul se înteţise.

În faţa lui Sinclair, de partea cealaltă a mesei, stătea Alice Kerrison, o femeie plinuţă, tăcută şi sigură de locul pe care îl deţinea, preocupată, din cât îşi dăduse Dalgliesh seama, ca Sinclair să se îndoape cu mâncare. Când făcuseră cunoştinţă, avu imediat senzaţia că o mai întâlnise, ba chiar că o ştia bine. Apoi, aproape instantaneu, realiză şi de ce. Era personificarea doamnei Noe din povestirile copilăriei lui despre arca lui Noe. Acelaşi păr drept, negru şi moale ca o vopsea, despărţit de

o cărare pe mijloc şi strâns într-un coc pe ceafă. Aceeaşi siluetă durdulie şi îndesată, cu pieptul mic şi faţa rotundă cu obraji roşii, cu două mărgele de ochi. Până şi hainele îi erau familiare. Purta o rochie neagră, simplă, cu mânecă lungă, brodată la manşete şi la gât cu fâşii înguste de dantelă. Întregul ansamblu evoca acalmia duminicilor din copilăria petrecută în casa parohială a tatălui său, tot atât de puternic cum o făcea şi sunetul clopotelor bisericii sau mirosul de dimineaţă al lenjeriei curate de lână.

Se uita la ea în timp ce turna cafeaua şi se întreba care era relaţia ei cu Sinclair. Greu de ghicit. Nu-l trata ca pe un om de geniu şi nici el nu o trata ca pe o servitoare. îi făcea în mod evident plăcere să aibă grijă de el, dar era ceva prozaic, aproape ireverenţios în felul ei calm de a-l accepta. Uneori, în timp ce aduceau împreună mâncarea la masă, aşa cum părea să fie obiceiul casei, păreau tot atât de apropiaţi şi secretoşi ca nişte conspiratori. Se întreba ce o determinase în dimineaţa aceea, acum şase ani, să-şi facă bagajele şi să-l părăsească pe Maurice Seton pentru Sinclair. Îi trecu prin cap că Alice Kerrison ştia, probabil, mai multe despre Seton şi despre relaţiile lui cu soţia decât oricine altcineva pe lume. Se întreba ce altceva mai ştia.

Îşi lăsă privirea să alunece spre locul unde Sinclair stătea cu spatele la foc. Scriitorul părea mai scund decât în fotografii, dar mai lat în umeri, cu braţele lungi, aproape de maimuţă, dar lăsând totuşi o impresie de mare forţă. Faţa i se buhăise cu vârsta, aşa că trăsăturile se estompaseră, devenind amorfe ca o fotografie subexpusă. În jurul feţei îi atârnau cute grele de piele. Ochii, obosiţi, erau atât de înfundaţi sub sprâncenele proeminente, încât aproape nu se vedeau, dar felul mândru în care îşi ţinea capul era inconfundabil, ca şi claia mare de păr alb care, în lumina focului, strălucea acum ca un tufiş cuprins de flăcări, întărind impresia de Jehova arhaic.

Dalgliesh se întreba cât era de bătrân. Ultimul din cele trei mari romane ale sale fusese publicat cu mai bine de treizeci de ani în urmă şi pe atunci era un bărbat matur.

Trei cărţi nu constituiau o bază pentru o reputaţie atât de solidă. Celia Calthrop, şifonată că nu reuşise să-l convingă pe Sinclair nici să participe la Festivalul Literar din Monksmere, nici să accepte dedicaţia unuia din romanele ei şi nici măcar să o invite la ceai, spunea cu dragă inimă că era supraestimat, că măreţia artistică o dă şi cantitatea, nu numai calitatea. Uneori, Dalgliesh se gândea că are dreptate. Dar, întotdeauna, romanele lui te făceau să revii la ele cu uimire. Erau ca nişte uriaşe stânci, înfipte pe ţărmul pe care atâtea celebrităţi literare se surpaseră ca nişte biete castele de nisip, măturate de valul modei schimbătoare. Într-o bună zi, Priory House va fi înghiţit de mare, dar renumele lui Sinclair va rezista.

Dalgliesh nu era atât de naiv încât să creadă că un mare scriitor este în mod necesar şi un bun orator, şi nici atât de îngâmfat încât să se fi aşteptat ca Sinclair să-l distreze. Dar gazda lui nu fusese tăcută în timpul cinei. Vorbise în cunoştinţă de cauză şi apreciativ despre cele două volume de poezie ale lui Dalgliesh, dar nu fără intenţia, simţită de interlocutor, de a-i face plăcere. Avea felul de a vorbi al copiilor, direct şi concentrat asupra binelui. Îndată ce subiectul înceta să-l intereseze, îl schimba. Discuţiile s-au concentrat asupra cărţilor, deşi părea să-şi fi pierdut interesul pentru cărţile sale, iar lecturile lui preferate păreau să fie romanele poliţiste. Era complet dezinteresat de problemele lumii. „Oamenii vor trebui să înveţe să se iubească unii pe alţii, dragul meu Dalgliesh, în sensul cel mai practic şi mai nesentimental al cuvântului, sau se vor autodistruge. Eu nu mai am niciun fel de influenţă, în niciuna din direcţii”. Şi totuşi, Dalgliesh simţea că Sinclair nu era nici decepţionat, nici cinic. Se detaşase de lume, dar nu din dezgust şi nici din disperare, ci din cauză că, aflat la o vârstă extrem de înaintată, încetase să-i mai pese.

Vorbea acum cu Jane Dalgliesh, discutând dacă anul acesta era probabil ca pescăruşul să clocească. Amândoi acordau subiectului o atenţie pe care alte teme nu reuşiseră să o suscite. Dalgliesh privi peste masă, la

mătuşa sa. Purta o bluză din lină foarte fină, de culoarea cireşei, cu guler înalt şi mânecile butonate până aproape de cot. Era o vestimentaţie potrivită pentru o invitaţie la cină, în zona aceea a platoului de est, atât de rece, şi ea o purta, cu prea puţine variaţii, de când o ştia nepotul său. Numai că acum, în mod inexplicabil, revenise la modă şi eleganţei sale degajate i se adăuga o notă de modernitate, care după părerea lui Dalgliesh, nu-i era proprie mătuşii sale. Mâna stângă i se odihnea pe obraz. Degetele lungi şi cafenii erau încărcate cu inelele de familie, pe care le purta doar seara. În lumina lumânărilor, rubinele şi diamantele străluceau ca focul. Vorbeau acum despre un craniu pe care Sinclair îl găsise recent pe porţiunea lui de plajă.

Înecate de mare, cimitirele iveau adesea la suprafaţa apei oseminte, iar după furtună, cei care se plimbau pe plajă se puteau aştepta să găsească un femur sau o calotă craniană, albite de apă şi fărâmicioase din cauza trecerii vremii. Dar era mai puţin obişnuit să găseşti un craniu intact. Sinclair discuta vârsta probabilă a acestuia cu oarecare pricepere. Până în momentul acela nu se făcuse nicio aluzie la cadavrul celălalt, mult mai recent. Poate că Dalgliesh se înşelase asupra motivului acestei invitaţii la cină. Poate că pe Sinclair nu-l interesa uciderea lui Seton. Era greu totuşi de crezut că avusese doar chef să-l cunoască pe nepotul lui Jane Dalgliesh. Gazda se întoarse brusc spre el şi rosti cu vocea sa stinsă:

— Probabil că multă lume vă întreabă de ce aţi ales profesia de detectiv?

Dalgliesh răspunse egal:

— Da, dar nu sunt mulţi cei cărora să mă obosesc să le răspund… îmi place slujba; e o meserie pe care o pot face destul de bine. Îmi permite să-mi satisfac curiozitatea asupra oamenilor şi, în general, nu mă plictiseşte.

— Ah, da! Plictiseala. Stare insuportabilă oricărui scriitor. Dar nu cumva mai este şi altceva? Faptul că sunteţi poliţist nu vă apără cumva propria intimitate? Aveţi o scuză profesională pentru a nu vă implica afectiv.

Poliţiştii sunt diferiţi de ceilalţi bărbaţi. Noi, ceilalţi, îi tratăm, ca şi pe preoţi, cu o camaraderie specială, dar cu o fundamentală lipsă de încredere. Nu suntem în largul nostru în compania lor. Cred că sunteţi un bărbat care ştie să-şi aprecieze intimitatea.

— Atunci semănăm, sugeră Dalgliesh. Eu am slujba, dumneavoastră aveţi Priory House.

— Şi totuşi ea nu m-a protejat azi după-amiază, spuse Sinclair. Am primit vizita colegului dumneavoastră, inspectorul Stanley Gerald Reckless. Povesteşte-i domnului Dalgliesh despre asta, Alice.

Pe Dalgliesh începuse să-l plictisească să-şi tot decline responsabilităţile faţă de Reckless, dar era curios să afle cum descoperise Sinclair numele complet al inspectorului. Probabil prin simplul fapt de a-l întreba.

— Reckless, spuse Alice Kerrison. Nu e un nume din Suffolk. Mie mi s-a părut bolnav. Mai mult ca sigur are ulcer. Poate şi grijile şi prea mult muncă…

Se putea să aibă dreptate în privinţa ulcerului, se gândi Dalgliesh, amintindu-şi de paloarea feţii, de ochii care reflectau o durere şi de cutele adânci dintre nas şi gură. Ascultă calm, vocea, care continuă:

— A venit să ne întrebe dacă noi l-am ucis pe domnul Seton.

— Dar cu mai mult tact, desigur, sugeră Dalgliesh.

— A avut tot tactul necesar, zise Sinclair. Dar până la urmă, tot asta voia să ştie. I-am explicat că nici măcar nu l-am cunoscut pe Seton, deşi am încercat să citesc una din cărţile lui. Dar nu a venit niciodată la mine. Doar pentru că nu mai pot scrie eu însumi, nu înseamnă că am obligaţia să-mi petrec timpul cu unii care n-au putut niciodată să scrie. Din fericire, Alice şi cu mine ne dăm unul altuia un alibi pentru marţi şi miercuri seara, care am înţeles că sunt punctele nevralgice. I-am spus inspectorului că niciunul dintre noi nu a părăsit casa. Nu sunt sigur că m-a crezut pe de-a-ntregul. Apropo, Jane, ne-a întrebat dacă am împrumutat noi toporul tău. Am dedus din asta că tu ai furnizat, fără să vrei, arma crimei. I-am arătat

inspectorului cele două topoare pe care le avem, amândouă în bună stare, şi mă bucur să spun că a putut vedea singur că niciunul dintre ele nu a fost folosit pentru a reteza mâinile bietului Maurice Seton.

Alice Kerrison spuse deodată:

— A fost un om rău şi e mai bine că a murit. Dar asta nu

e o scuză pentru crimă.

— În ce sens a fost rău? întrebă Dalgliesh.

Întrebarea era o pură formalitate. Fie că dorea, fie că nu, tot urma să i se explice. Simţea ochii lui Sinclair, amuzaţi şi curioşi, căutându-i faţa. Deci acesta era unul din motivele cinei. Nu era doar pentru că Sinclair spera să culeagă nişte informaţii. Avea şi el de spus câte ceva. Alice Kerrison stătea dreaptă în scaun, cu faţa aprinsă de emoţie şi mâinile încleştate sub masă. Îndreptă spre Dalgliesh o privire jumătate agresivă, jumătate imploratoare, ca a unui copil, şi şopti:

— Scrisoarea pe care i-a scris-o ei. Era o scrisoare rea, domnule Dalgliesh. El a împins-o la moarte, tot atât de sigur ca şi când ar fi împins-o el însuşi în mare şi i-ar fi ţinut capul sub apă.

— Deci, aţi citit scrisoarea?

— Nu toată. Ea mi-o dăduse, aproape fără să-şi dea seama, dar mi-a luat-o înapoi când şi-a mai revenit. Nu era o scrisoare pe care o femeie să vrea să i-o arate alteia. Erau în ea lucruri despre care n-aş putea povesti nimănui. Lucruri pe care mai degrabă le-aş uita eu însămi. Voia ca ea să moară. Aceea a fost crimă.

— Puteţi fi sigură că el a scris-o? întrebă Dalgliesh.

— Era scrisul lui, domnule Dalgliesh. Toate cinci paginile. Nu i-a dactilografiat decât numele, pe prima pagină, atâta tot. Nu puteam confunda scrisul domnului Seton.

Bineînţeles că nu, gândi Dalgliesh. Iar nevastă-sa era şi mai puţin probabil să-l confunde. Seton îşi împinsese cu bună ştiinţă nevasta la moarte. Dacă toate acestea erau

adevărate, atunci era vorba de un act de îngrozitoare cruzime, de mai mare amploare, dar de aceeaşi natură cu uciderea pisicii lui Bryce. Însă, nu ştia în ce fel, imaginea lui, de sadic calculat şi rece, era subtil deformată.

Dalgliesh nu-l întâlnise pe Seton decât de două ori, dar tipul nu i se păruse nicidecum un monstru. Era oare posibil ca omuleţul acela pedant, nervos şi încăpăţânat, cu un talent supraestimat în mod patetic, să fi adunat atâta ură? Sau scepticismul acesta al lui nu era altceva decât aroganţa unui detectiv care începuse să-şi închipuie că este un diagnostician al răului? La urma urmelor, existau o mulţime de dosare cu bărbaţi nervoşi şi molâi, care se dovediseră departe de a mai fi astfel când a venit vorba să scape de neveste. Cum putea el, după doar două scurte întâlniri, să-l cunoască pe Seton în esenţă, aşa cum trebuie să-l fi cunoscut Alice Kerrison? Şi mai era şi dovada existenţei scrisorii. O scrisoare pe care Seton se obosise să o scrie de mână, deşi întreaga sa corespondenţă, atent îndosariată la Seton House, era dactilografiată. Tocmai, se pregătea, să întrebe ce făcuse Dorothy Seton cu ea, când sună telefonul. Zgomotul răsună strident în liniştea camerei imense, luminată de luminări. Dalgliesh tresări, dându-şi seama că, în mod nejustificat, considerase absenţa luminii electrice la Priory House ca pe un fapt de la sine înţeles. Se uită în jur după aparat. Soneria părea să vină din interiorul unei biblioteci aflate într-o nişă întunecată, la capătul opus al camerei. Nici Alice Kerrison, nici Sinclair nu dădură a se înţelege că aveau de gând să răspundă. Sinclair spuse:

— Trebuie să fie o greşeală. Noi nu suntem căutaţi niciodată. Ţinem telefonul doar pentru cazuri de urgenţă, dar numărul nu se află în cartea de telefoane.

Se uită spre aparat cu un aer superior, recunoscător, parcă, să constate că este în stare de funcţionare. Dalgliesh se ridică.

— Mă scuzaţi, zise el, dar s-ar putea să fie pentru mine.

Bâjbâi după telefon şi îi descoperi suprafaţa rece şi

netedă printre mărunţişurile care se îngrămădeau deasupra dulapului de cărţi. Zgomotul iritant încetă. În liniştea care se lăsă, are impresia că toţi cei prezenţi îl auzeau pe inspectorul Reckless, la celălalt capăt al firului:

— Domnul Dalgliesh? Vă sun de la Pentlands. A apărut ceva de care cred că trebuie să fiţi informat. Aţi putea veni acum?

Apoi, cum Dalgliesh ezita, adăugă:

— Am primit raportul autopsiei. Cred că vă interesează.

O spusese cu vădita intenţie de a-l mitui, îşi zise

Dalgliesh. Trebuia, bineînţeles, să se ducă acolo. Tonul oficial, lipsit de emfază, al cererii nu-i păcălise pe niciunul dintre ei. Dacă ar fi lucrat împreună la un caz, Dalgliesh ar fi fost cel care l-ar fi convocat pe Reckless şi nu invers. Acesta nu era un caz la care lucrau împreună. Şi dacă Reckless dorea să interogheze un suspect – putea să aleagă momentul şi locul care îi conveneau. Oricum, va fi interesant de aflat ce căuta la Pentlands. Domnişoara Dalgliesh nu încuiase casa când au plecat la Priory House. Puţină lume la Monksmere se obosea să-şi încuie casa la plecare şi posibila ucidere a unui vecin nu reuşise să o determine pe mătuşa sa să-şi schimbe obiceiurile. Dar nu era în firea lui Reckless să dea buzna aşa, ca la 61 acasă.

Îşi ceru scuze de la gazdă, care le acceptă fără prea mari regrete. Dalgliesh îl suspectă pe Sinclair că, prea puţin obişnuit cu tovărăşia altor persoane în afara mătuşii lui, era destul de mulţumit să vadă compania revenind la familiara cifră de trei. Dintr-un motiv numai de el ştiut, dorise ca Dalgliesh să audă povestea lui Alice Kerrison. Acum, că fusese spusă, putea să-şi grăbească oaspetele să plece, cu satisfacţie şi o oarecare uşurare. îi aminti doar lui Dalgliesh să-şi ia lanterna la plecare şi îi spuse că nu era nevoie să se întoarcă după mătuşa lui, pentru că el şi Alice o vor conduce până acasă. Jane Dalgliesh părea mulţumită de aranjament. Dalgliesh bănuia că ea reacţiona cu tact. Reckless nu ceruse să-l vadă decât pe el, şi mătuşa sa nu dorea să devină o nepoftită, chiar dacă era vorba de

propria ei casă.

Ieşi neînsoţit, păşind într-un întuneric atât de dens, încât la început ochii nu putură distinge altceva decât pata albicioasă a potecii, la picioarele sale. Apoi norii se deplasară, descoperind faţa lunii şi putu să distingă prin întuneric – o masă de forme şi umbre, încărcată de mister şi copleşită de mare. Dalgliesh se gândi că la Londra cu greu putea cineva simţi noaptea, aşa sfâşiată cum era de strălucirile luminilor şi de neastâmpărul oamenilor. Aici, ea era o prezenţă aproape palpabilă, încât simţi cum îi aleargă prin sânge neliniştea unei spaime atavice de întuneric şi necunoscut.

Nici chiar localnicii din Suffolk, obişnuiţi cu noaptea, nu puteau străbate potecile acestea de pe faleză, fără senzaţia că un mister îi înconjoară. Era lesne de înţeles cum se răspândiseră legendele locului, care spuneau că uneori, în nopţile de toamnă, puteai auzi sunetul înfundat al copitelor contrabandiştilor care îşi aduceau butoaiele şi baloturile cu marfă de la» >

Sizewell Gap, pentru a le ascunde în mlaştini sau pentru a le căra în teritoriu prin landele pustii din Westleton. Şi tot atât de uşor era, într-o astfel de noapte, să auzi dinspre mare sunetul stins al clopotelor bisericilor de mult înghiţite de ape, Biserica Sfântul Leonard, Biserica Sfântul Ion, Biserica Sfântul Petru şi Biserica Tuturor Sfinţilor, tânguindu-şi dangătele funebre pentru sufletele morţilor. Şi acum puteau să apară noi legende care să-i ţină pe localnici în casele lor în nopţile de toamnă. Legendele lunii octombrie. Cum ar fi aceea a unei femei goale, palidă în lumina lunii, care păşeşte peste valuri spre moarte; sau aceea a unui mort fără mâini, care pluteşte la întâmplare în timpul mareei.

Dalgliesh alese, aproape cu perversitate, poteca ce mergea pe marginea falezei. Era adevărat că drumul se lungea cu un sfert de ceas, dar Reckless, comod instalat la Pentlands, nu avea de ce să se supere dacă îl aştepta cu un sfert de oră mai mult. Descoperi poteca ajutat de lanternă şi urmă mica pată de lumină care se deplasa înaintea lui ca

un spectru. Privi înapoi spre casă. Era acum diformă, o masă întunecată profilată pe cerul nopţii, fără niciun semn că ar fi locuită în afara dungilor subţiri de lumină ce străbăteau prin obloanele sufrageriei şi ale unei ferestre rotunde care lumina precum ochiul unui ciclop. În timp ce privea, lumina se stinse. Cineva, probabil Alice Kerrison, urcase la etaj.

Se apropia acum de marginea stâncilor. Valurile se auzeau mai limpede, bubuindu-i în urechi şi, undeva, o pasăre ţipă strident. Se gândi că vântul avea să se înteţească, deşi deocamdată nu era decât o briză puternică. Dar acolo, pe promontoriu, părea că marea, pământul şi cerul se aflau într-o perpetuă şi blândă mişcare. Poteca devenea din ce în ce mai puţin umblată. Pe următorii câţiva metri, poteca nu era altceva decât o fisiuţă întortocheată printre tufişuri şi boschete, ale căror ramuri spinoase i se agăţau de picioare.

Începea să creadă că ar fi fost totuşi mai înţelept să o fi luat pe poteca interioară. Bucuria de a-l face pe Reckless să-l aştepte i se păru acum nesăbuită şi copilărească şi, în mod clar, nu merita să strice pentru ea o pereche de pantaloni în perfectă stare. Dacă corpul lui Seton fusese transportat de la Priory House prin această junglă spinoasă, ar fi trebuit să existe urme ale trecerii pe acolo. Cu siguranţă că Reckless a cercetat cu atenţie terenul; se întreba dacă găsise ceva şi ce anume. Şi nu era doar poteca. Mai erau şi cele aproximativ patruzeci de trepte abrupte, care coborau spre plajă. Sinclair era un tip puternic, în ciuda vârstei, iar Alice Kerrison era o femeie voinică de la ţară. Dar Seton, aşa mic cum era, ar fi fost literalmente o povară mortală. Drumul cu el ar fi fost extenuant, aproape imposibil.

Deodată, zări o umbră albă în stânga potecii. Era una din puţinele pietre de mormânt rămase în partea aceea a falezei. Majoritatea se prăbuşiseră de mult din pricina vârstei, sau fuseseră măturate de mare, pentru a oferi, cu vremea, porţia lor de oseminte şi rămăşiţe omeneşti cărate de flux. Dar aceasta era încă în picioare şi, sub impulsul

momentului, Dalgliesh se duse să o examineze. Piatra era mai înaltă decât se aşteptase şi literele erau cioplite adânc şi clar. Se ghemui şi lumină cu lanterna inscripţia:

„În Memoria lui Henry Willm. Scrivener împuşcat de pe cal de o bandă de contrabandişti pe când călătorea prin părţile acestea, 24 sept. 1786 Plumbul crud inima mi-a lovit Nu mi-a lăsat nici timpul de-o rugă.

Adastă călătorule, căci ziua nu ţi-o ştii Când Ziditorul calea-ţi va opri".

Bietul Henry Scrivener! Ce soartă nefastă, se întrebă Dalgliesh, îl ademenise oare să călătorească pe drumul acela singuratic spre Dunwich? Probabil fusese un om înstărit. Piatra era frumoasă. Câţi ani vor mai trece, oare, până când piatra lui funerară şi pioasa meditaţie vor fi măturate de ape şi uitate?

Tocmai se ridică în picioare, când lanterna îi scăpă din mână şi lumină mormântul pe de-a-ntregul. Văzu atunci, cu surprindere, că mormântul fusese deschis. Brazdele de iarbă erau deplasate, tufele fuseseră îngrămădite laolaltă pentru a forma un acoperământ des şi înţepător, dar mormântul era, fără îndoială, umblat. Îngenunche din nou şi îndepărtă uşor pământul, cu mâinile înmănuşate. Era moale şi sfărâmicios. Pe acolo mai trecuseră şi alte mâini. În câteva secunde dezgropă un femur, apoi o calotă şi, în sfârşit, un craniu. Henry Scrivener primise tovarăşi în moarte. Dalgliesh ghici imediat ce se întâmplase. Acela era felul în care Sinclair sau Alice Kerrison scăpau de osemintele pe care le găseau pe plajă. Toate erau foarte vechi, toate albite de apa mării. Cineva – şi îşi imagina că aceea trebuie să fie Alice – voise să le reîngroape în pământ sfinţit.

Reflecta asupra acestei proaspete descoperiri, privind felul de viaţă al ciudatului cuplu de la Priory House şi învârtea în mână craniul, când percepu sunetul înfundat al unor paşi care se apropiau. Urmă foşnetul crengilor îndepărtate şi, brusc, deasupra lui se profilă o siluetă întunecată, acoperind cerul nopţii. Auzi vocea uşoară şi ironică a lui Oliver Latham:

— Cercetăm, cercetăm, domnule comisar? Arătaţi ca un gropar şef prea puţin exersat, dacă mă pot exprima astfel. Nu vă mai săturaţi de muncă! Dar cred că puteţi să-l lăsaţi pe sărmanul Henry Scrivener să se odihnească în pace. E cam târziu, după părerea mea, să începeţi o anchetă asupra acestei crime. Şi, de altfel, mi se pare că aţi încălcat o proprietate particulară, nu-i aşa?

— Mai puţin decât o faceţi dumneavoastră în chiar această clipă, replică Dalgliesh sec.

— Aha, deci aţi cinat cu R.B. Sinclair, râse Latham. Sper că aţi apreciat onoarea ce vi s-a făcut. Şi ce are de spus marele nostru apostol al iubirii universale despre sfârşitul deosebit de neplăcut al lui Seton?

— Mai nimic.

Dalgliesh scobi o groapă în pământul afânat şi începu să acopere craniul. Netezi pământul peste fruntea palidă, îl vârî în găvanele ochilor şi în găurile din maxilare. Fără a privi în sus, spuse:

— Nu ştiam că sunteţi amator de plimbări nocturne.

— E un obicei mai nou. Dar oferă mari satisfacţii. Sunt atâtea lucruri interesante de văzut.

Latham îl urmări pe Dalgliesh încheind reînhumarea şi punând la loc brazdele de iarbă. Apoi, fără o vorbă, se răsuci să plece. Dalgliesh strigă după el, nu prea tare:

— V-a trimis cumva Dorothy Seton vreo scrisoare, puţin înainte de a muri?

Silueta întunecată se opri înmărmurită, apoi se întoarse încet şi întrebă cu voce şoptită:

— Este o chestiune care vă priveşte?

Şi cum Dalgliesh ezita să răspundă, adăugă:

— Atunci de ce întrebaţi?

Se întoarse iar şi, fără a mai spune vreo vorbă, dispăru în noapte.

Lumina de deasupra intrării era aprinsă, dar salonul se afla aproape în întuneric. Reckless stătea în faţa focului pe cale să se stingă, singur, ca un musafir care, neştiind dacă este binevenit, face, spre iertăciune, gestul de a economisi curentul. Când Dalgliesh intră, se ridică şi

aprinse o mică veioză. În lumina aceea dulce, dar nepotrivită, cei doi bărbaţi se priviră.

— Sunteţi singur, domnule Dalgliesh? Aţi avut dificultăţi, poate, în a vă părăsi gazda?

Vocea inspectorului era lipsită de expresie. Vorbele nu erau nici critice, nici întrebătoare.

— Nu am avut niciun fel de probleme. Dar m-am hotărât să vin pe faleză. Cum de aţi ştiut unde mă aflu?

— Qnd am văzut că nu este nimeni acasă, am presupus că dumneavoastră şi domnişoara Dalgliesh luaţi cina undeva în zonă. Am încercat întâi în locul cel mai probabil. Au apărut unele elemente noi pe care doream să le discut cu dumneavoastră astă seară şi n-am vrut să o fac prin telefon.

— Atunci daţi-i drumul. Doriţi ceva de băut?

Lui Dalgliesh îi era imposibil să păstreze tonul de veselă încurajare din voce. Se simţea stânjenit, asemenea unui director de colegiu nevoit să se poarte cu blândeţe cu un candidat la examen bine pregătit dar emoţionat. Reckless, în schimb, era în largul său. Ochii umbroşi îl priveau fără urmă de stânjeneală sau servilism. „Pentru Dumnezeu, ce se întâmplă ai mine?” se gândi Dalgliesh. „De ce nu sunt eu însumi în preajma tipului ăsta?”

— Mulţumesc, domnule Dalgliesh, nu vreau nimic deocamdată. M-am gândit că vă interesează raportul patologului. L-am primit astă seară, puţin mai devreme. Doctorul Sydenham a lucrat, probabil, toată noaptea trecută la el. Vreţi să încercaţi să ghiciţi cauza decesului?

„Nu, îşi spuse Dalgliesh, nu vreau. Ăsta este cazul tău şi aş vrea, pentru Dumnezeu, să încerci să-l rezolvi. N-am chef de ghicitori.11 Spuse cu voce tare:

— Asfixiere?

— E vorba de o cauză naturală, domnule Dalgliesh. A murit din pricina unui atac de cord.

— Cum?

— În privinţa asta nu există niciun dubiu. Suferea de o anghină uşoară, complicată de o disfuncţie a atriului

stâng.

Asta înseamnă, de fapt, o inimă foarte slăbită, care i-a făcut figura. Nu asfixie, nu otrăvire, nicio urmă de violenţă, în afara mâinilor retezate. Nu a murit din pricina pierderilor de sânge şi nici înecat. A decedat la trei ore de la ultima masă. Şi a *»

fost din cauza unui atac de cord.

— Şi masa în ce a constat? Dar ce mai întreb!

— Creveţi prăjiţi cu sos tartar. Salată verde cu sos de maioneză. Pâine neagră cu unt, camembert olandez şi biscuiţi, totul stropit cu Chianti.

— M-ar mira să fi mâncat toate astea aici, la Monksmere. Este un meniu tipic pentru un restaurant londonez. Apropo, cum e cu mâinile?

— Ciopârţite la câteva ore de la moarte. Doctorul Sydenham crede că ar fi putut să fie tăiate miercuri noaptea – şi mi se pare destul de logic, domnule Dalgliesh. Bancheta din barcă a fost folosită drept butuc. Nu putea sângera prea tare, dar dacă tipul s-a murdărit, totuşi, de sânge avea destulă apă de mare ca să-l spele. Este o afacere urâtă, plină de ură şi am să-l găsesc pe cel care a făcut toate astea. Dar nu înseamnă că e vorba de crimă. Decesul a survenit din cauze naturale.

— Un şoc foarte puternic, bănuiesc, ar fi putut să-l omoare?

— Da, dar cât de puternic? Ştiţi cum este cu cazurile astea de infarct. Unul din băieţii mei l-a vizitat pe doctorul Forbes-Denby şi el spune că Seton mai putea să o ducă ani buni, dacă avea grijă. Şi avea. Fără stress, fără călătorii cu avionul, un regim alimentar moderat, mult confort. Sunt unii cu o inimă mai slabă ca a lui care ajung la adânci bătrâneţi. Eu am avut o mătuşă cu astfel de probleme. A trecut prin două bombardamente. Nu te poţi bizui să omori pe cineva producându-i un şoc. Bolnavii de inimă pot rezista celor mai extraordinare şocuri.

— Şi sucombă din pricina unei simple indigestii. Ştiu. Acea ultimă masă cu greu poate fi considerată ca potrivită

unei inimi bolnave, dar nu putem să ne imaginăm, la modul serios, că a fost invitat la masă de către cineva cu intenţia de a-i provoca o indigestie care să-i fie fatală.

— Nu l-a invitat nimeni la masă, domnule. A cinat acolo unde aţi bănuit, la barul Cortez din Soho, fieful lui Luker. S-a dus acolo direct de la Cadaver Club şi a sosit singur.

— Şi a plecat tot singur?

— Nu. Este acolo o animatoare, o blondă pe nume Lily Coombs. Un fel de mină dreaptă a lui Luker. Supraveghează fetele şi băuturile şi potoleşte clienţii mai nervoşi. Cred că ar trebui să o cunoaşteţi, dacă era încurcată cu Luker în ’59 când l-a împuşcat pe Martin. A declarat că Seton a chemat-o la masa lui şi i-a spus că un prieten îi dăduse numele ei. Aduna informaţii despre traficul cu droguri şi i se spusese că ea l-ar putea ajuta.

— Lily nu e tocmai uşă de biserică, spuse Dalgliesh, dar, din câte o cunosc, nu a fost niciodată amestecată în afacerile cu droguri. Şi nici Luker – până acum. Seton nu i-a spus care era numele prietenului?

— Ea zice că l-a întrebat, dar el n-a vrut să-i spună. În sfârşit, ea a considerat că are şansa să câştige ceva parale, aşa că au plecat împreună, la ora nouă treizeci. Seton i-a spus că nu se puteau întoarce la clubul lui pentru a discuta, întrucât femeile nu aveau acces acolo. E adevărat; femeile nu au voie acolo. Aşa că s-au plimbat cu un taxi în jurul lui Hyde Park şi în cartierul West End, cam patruzeci de minute. I-a dat cinci lire pentru informaţiile pe care i le-a oferit – nu ştiu ce gogoşi i-a turnat – şi el s-a dat jos la staţia de metrou Paddington, lăsându-i taxiul ca să o ducă înapoi la Cortez. A ajuns acolo la zece treizeci şi nu a mai dispărut de sub ochii celor aproximativ treizeci de clienţi, până la ora unu noaptea.

— Dar de ce a trebuit să plece de acolo? Nu putea să-i brodeze minciunile şi la masa lui?

— Ea spune că Seton părea nerăbdător să plece. Chelnerul a confirmat că era cam nervos şi încordat. Iar lui

Luker nu-i place când ea petrece prea mult timp cu un client.

— Din câte îl ştiu eu pe Luker, i-a plăcut şi mai puţin faptul că ea a părăsit clubul preţ de patruzeci de minute, ca să se plimbe cu taxiul. Dar totul pare foarte onorabil. Lily trebuie să se fi schimbat de când nu am mai văzut-o. Crezi că povestea ei e veridică?

— Eu sunt doar un poliţist de provincie, domnule Dalgliesh, răspunse Reckless. Şi nu împărtăşesc părerea că toate târfele din Soho sunt neapărat mincinoase. Cred că spunea adevărul, deşi nu în mod necesar tot adevărul. Şi pe urmă, ştiţi, am reuşit să-l găsim pe şoferul de taxi. A confirmat că i-a luat pe cei doi de la bar la nouă şi jumătate şi că l-a lăsat pe Seton la staţia Paddington a liniei de metrou extraurbană, patruzeci de minute mai târziu. Se pare că au discutat foarte serios tot timpul călătoriei, iar bărbatul a luat din când în când notiţe într-un carnet. Dacă aşa a fost, aş vrea să ştiu ce s-a întâmplat cu carnetul. Când am văzut eu cadavrul nu era niciun carnet asupra lui.

— Aţi lucrat repede, zise Dalgliesh. Deci ora la care a fost văzut pentru ultima oară în viaţă este zece şi zece. Şi la mai puţin de două ore după aceea era mort.

— Din cauze naturale, domnule Dalgliesh.

— Eu cred că i s-a provocat moartea.

— Poate. Dar faptele suit incontestabile. Seton a decedat la miezul nopţii, marţea trecută, pentru că avea o inimă bolnavă care a încetat să mai bată. Asta este ce mi-a spus doctorul Sydenham şi eu nu am de gând să irosesc banii contribuabililor pentru a demonstra că doctorul se înşală. Dumneavoastră susţineţi că infarctul a fost provocat. Nu spun că este imposibil. Dar spun că nu există încă nicio dovadă că lucrurile stau aşa. Nu consider cazul pe deplin elucidat. Mai sunt încă multe lucruri pe care nu le ştim.

Remarca îl surprinse pe Dalgliesh, părându-i că ascunde o parte a adevărului. Majoritatea faptelor pe care Reckless nu le cunoştea încă erau, cu siguranţă, la fel de

importante ca şi cauza morţii. Ar fi putut înşira întrebările rămase fără răspuns. De ce ceruse Seton să fie lăsat la staţia Paddington? Urma oare să se întâlnească cu cineva – şi dacă da, cu cine? Unde murise? Unde fusese cadavrul după miezul nopţii de marţi? Cine îl adusese la Monksmere şi de ce? Dacă

*

moartea sa fusese într-adevăr premeditată, cum reuşise ucigaşul, cu atâta succes, să o facă să arate ca o moarte naturală? Şi toate acestea conduceau la o întrebare, pe care Dalgliesh o considera ca fiind cea mai interesantă dintre toate. Dacă îl ucisese, de ce nu abandonase cadavrul la Londra, aruncat la o margine de drum, pentru a fi identificat ulterior drept cadavrul unui bărbat de vârstă medie, scriitor minor de romane poliţiste, care se plimbase prin Londra cu o treabă misterioasă, numai de el ştiută, şi care suferise un atac de cord? De ce să aducă înapoi la Monksmere cadavrul şi să însceneze o ghicitoare atât de elaborată care nu putea să nu atragă bănuiala de fals şi să nu aducă întreg Departamentul de Investigaţii din Suffolk ca să-i bâzâie pe la urechi?

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Reckless spuse:

— Nu avem nicio dovadă că moartea lui Seton şi mutilarea cadavrului său au vreo legătură directă. El a murit din cauze naturale. Mai devreme sau mai târziu, vom afla şi unde. Atunci vom avea un indiciu despre persoana care este răspunzătoare de toată prostia care a urmat: mutilarea, telefonul fals primit de Dighy Seton – dacă acesta a fost real, cele două manuscrise trimise domnişoarei Kedge – dacă au fost trimise. Există, undeva, un joker în pachetul ăsta de cărţi şi mie nu-mi place umorul tipului. Dar nu cred că este un ucigaş.

— Deci credeţi că este doar o farsă foarte elaborată?

I

Cu ce scop?

— Răutate, domnule Dalgliesh. Răutate faţă de cel mort, sau faţă de cei în viaţă. Speranţa de a arunca bănuiala pe alţii. Nevoia de a crea neplăceri. Cui? Poate

domnişoarei Calthrop – nu neagă că ideea cadavrului într-o barcă a fost a ei; poate lui Dighy Seton, care câştigă cel mai mult de pe urma morţii fratelui său vitreg; domnişoarei Dalgliesh chiar – la urma urmelor, toporul îi aparţine.

— Dar asta este o simplă bănuială, zise Dalgliesh. Toporul lipseşte, asta este tot ce ştim. Nu există nicio dovadă că aceasta a fost arma.

— Acum există dovada. Ştiţi, a fost înapoiat. Aprindeţi luminile, domnule Dalgliesh şi veţi vedea.

Toporul fusese într-adevăr returnat. În capătul opus al camerei se afla o măsuţă mică din secolul al XVIII-lea, un obiect delicat şi încântător de care Dalgliesh îşi amintea din copilărie ca făcând parte din mobilierul de salon al bunicii sale. Toporul fusese înfipt exact în centrul ei. Lama aproape despicase lemnul în două, iar coada se arcuia în sus. În lumina puternică a lustrei, care inunda acum camera, Dalgliesh putea zări clar petele maronii de sânge de pe lama toporului. Sigur că vor trebui analizate, dar Dalgliesh nu avea nicio îndoială că era sângele lui Seton.

— Eu venisem să vă informez despre raportul criminalistic, spuse Reckless. M-am gândit că, poate, vă interesează. Uşa era pe jumătate deschisă când am sosit, aşa că am intrat, ca să vă strig. Am văzut toporul aproape imediat, în aceste condiţii, m-am gândit să-mi iau libertatea de a rămâne prin preajmă până reveniţi.

Dacă era mulţumit de succesul acelei mici şarade, nu lăsa să se vadă. Dalgliesh n-ar fi crezut că inspectorul are instinct regizoral. Punerea în scenă fusese ingenioasă: conversaţie liniştită în penumbră, urmată de o revărsare bruscă de lumină şi de şocul resimţit la vederea unui lucru frumos şi de neînlocuit distrus cu atâta ură şi răutate. Ar fi dorit să-l întrebe pe Reckless dacă ar fi adus veştile în acelaşi mod spectacular, dacă era prezentă şi domnişoara Dalgliesh. Şi de ce nu? Reckless ştia foarte bine că Jane Dalgliesh ar fi putut, singură, să înfigă toporul în măsuţă, înainte ca ea şi Dalgliesh să plece la Priory House. O femeie care putea să reteze cu o lovitură mâinile unui

mort, pentru a-şi oferi o mică distracţie, cu greu ar fi tremurat în faţa sacrificării unei măsuţe, pentru aceleaşi scopuri.

Inspectorul avansase, cu metodă, în subiect. Sperase să poată urmări ochii suspectului, căutând acea inconfundabilă tresărire provocată de surpriză şi de şoc. Din păcate, nu se alesese cu mare lucru din reacţia lui Dalgliesh. Brusc, îngheţat de furie, se hotărî. De îndată ce putu să-şi controleze vocea, spuse:

— Mâine voi pleca la Londra. V-aş fi recunoscător dacă veţi supraveghea casa. Nu cred că voi lipsi mai mult de o noapte.

— Voi supraveghea pe toată lumea din Monksmere, domnule, spuse Reckless. Mai am să le pun nişte întrebări. La ce oră aţi plecat de acasă, dumneavoastră şi mătuşa dumneavoastră?

— Pe la şase patruzeci şi cinci.

— Şi aţi plecat împreună?

— Da. Şi dacă vreţi să ştiţi dacă mătuşa mea nu s-a întors ca să ia o batistă, răspunsul este nu. Şi, pentru a avea un raport limpede, când am plecat, toporul nu era unde se află acum.

Fără să răspundă provocării, Reckless spuse calm:

— Iar eu am ajuns aici aproape la nouă. Criminalul a avut aproape două ore la dispoziţie. Aţi pomenit cuiva de invitaţia la cină?

— Nu. Şi sunt sigur că nici mătuşa mea. Dar asta nu are nicio importanţă. La Monksmere poţi spune întotdeauna dacă lumea este acasă sau nu după lumini.

— Şi uşile sunt întotdeauna descuiate. Totul este mai uşor, astfel. Şi dacă lucrurile se desfăşoară conform tiparului acestui caz, ori vor avea cu toţii un alibi, ori nu va avea niciunul.

Se duse la măsuţă şi, scoţând o enormă batistă din buzunar, o înfăşură în jurul cozii toporului şi smulse lama din masă. îl duse la uşă, apoi se întoarse spre Dalgliesh.

— A murit la miezul nopţii, domnule. La miezul

nopţii. Qnd Dighy Seton era la poliţie de mai bine de o oră; când Oliver Latham se distra în mijlocul unei petreceri, sub privirile a doi cavaleri ai coroanei, trei doamne ale imperiului britanic şi a unei jumătăţi din boema artiştilor londoezi; când domnişoara Marley stătea confortabil cuibărită în camera ei de hotel, din câte ştiu eu; şi când Justin Bryce se lupta cu prima criză de astm. Cel puţin doi dintre ei au false alibiuri şi ceilalţi doi nu par să-şi facă prea multe probleme... Apropo, am uitat să vă spun. Aţi primit un telefon în timp ce vă aşteptam. Un anume domn Max Gurney. Vrea să-l sunaţi, de îndată ce vă întoarceţi. A spus că ştiţi numărul.

Dalgliesh era surprins. Max Gurney era ultimul dintre prietenii săi care să-l sune în timpul vacanţei. Mai mult decât atât, Max Gurney era unul din proprietarii editurii care publica romanele lui Maurice Seton. Era curios să ştie dacă Reckless cunoştea acest lucru. Probabil că nu, de vreme ce nu făcuse niciun comentariu. Inspectorul avansase foarte repede în anchetă şi erau puţine persoanele ce aveau legătură cu Seton care să nu fi fost interogate. Dar, probabil nu ajunsese încă să-l întâlnească pe editorul lui Seton, sau hotărâse că nu are nimic de câştigat din aceasta.

Reckless se întoarse, în sfârşit, să plece:

— Noapte bună, domnule Dalgliesh... vă rog să-i transmiteţi mătuşii dumneavoastră că îmi pare rău pentru măsuţă... dacă aveţi dreptate şi avem de-a face cu o crimă, ştim măcar un lucru despre criminalul nostru, nu? Citeşte prea multe romane poliţiste.

Plecase. Îndată ce zgomotul maşinii care se îndepărta se stinse, Dalgliesh îl sună pe Max Gurney. Probabil că Max se afla lângă telefon, aşteptând, căci răspunse imediat.

— Adam? Drăguţ din partea ta să mă suni atât de repede. Cei de la Scotland Yard n-au vrut să-mi spună unde eşti, dar am presupus că trebuie să fii la Suffolk. Când te întorci în oraş? Pot să te întâlnesc de îndată ce revii?

Dalgliesh îi răspunse că avea să fie la Londra a doua

zi. îl auzi pe Max răsuflând uşurat.

— Atunci, putem prânzi împreună? Perfect. Ce zici de ora unu? Ai vreo preferinţă în privinţa locului?

— Max, nu erai membru al Clubului Cadaver?

— Mai sunt încă. Vrei să luăm acolo prânzul? Familia Plant stă foarte bine la capitolul ăsta. Atunci, ne vedem la ora unu, la Cadaver Club? Eşti sigur că se poate?

Dalgliesh îi răspunse că nimic nu-i convenea mai mult.

În salonul de la parterul căsuţei ca de păpuşi din Tanner's Lane, Sylvia Kedge auzi primele semne că vântul se înteţea şi i se făcu teamă. Urâse întotdeauna nopţile cu furtună, ura contrastul dintre violenţa care o înconjura şi calmul adânc al casei, înfiptă între stâncile ce o protejau. Chiar şi în timpul vânturilor puternice, aerul din preajmă rămânea greu şi nemişcat, ca şi cum locul emana o miasmă proprie, pe care nu o putea tulbura nicio forţă exterioară. Puţine erau furtunile care reuşeau să zgâlţâie geamurile de la Tanner's Cottage sau să facă uşile şi lemnăria casei să trosnească. Chiar pe furtună, crengile tufişurilor bătrâne care se înghesuiau în ferestrele din spatele casei nu făceau decât să foşnească uşor, de parcă le-ar fi lipsit puterea de a lovi în geamuri. Mama ei obişnuia să spună, ghemuită ca un animal în fotoliul din dreptul căminului: „Nu-mi pasă de ce zic oamenii. Noi suntem liniştiţi aici. Nu mi-ar plăcea să mă aflu la Pentlands sau la Seton House pe o noapte ca asta". Erau vorbele preferate ale mamei sale. „Nu-mi pasă de ce zic ceilalţi". Rostite cu duritatea văduvei îndurerate, întotdeauna în conflict cu lumea.

Mama ei dovedise, întotdeauna, o nevoie obsedantă de linişte şi confort, de miniatural, de siguranţă. Pentru ea, întreaga natură reprezenta o subtilă insultă şi în liniştea de la Tanner's Cottage se putea izola de gândurile ei, mai degrabă decât de violenţa vânturilor. Sylvia, însă, ar fi primit cu bucurie năvala palelor reci, mustind de apa mării, care să se izbească de uşi şi ferestre. Ar fi fost o garanţie că lumea exterioară continuă să existe şi că ea era parte a acesteia. Ar fi fost infinit mai puţin chinuitor

decât acest calm nefiresc, acest sentiment de izolare, atât de complet încât până şi natura părea să o evite, nedemnă de a fi luată în seamă.

În această seară teama era şi mai ascuţită, mai atavică decât o simplă nelinişte provocată de singurătate şi izolare. îi era teamă să nu fie omorâtă. Începuse simplu, cochetând, uşor, cu teama – un răsfăţ bine stăpânit al acelui frison, aproape plăcut, pe care i-l provoca sentimentul pericolului. Dar, brusc şi înspăimântător, imaginaţia i-o luă razna. Spaima închipuită deveni o spaimă reală. Era singură în toată casa şi lipsită de ajutor. Şi era îngrozitor de înspăimântată. Îşi închipui poteca din faţa casei, moale şi acoperită de nisip, gardurile vii care se înălţau negre şi mari de-o parte şi de alta. Dacă ucigaşul ar veni la ea în această noapte, n-ar avea nicio şansă să-i audă paşii. Reckless o întrebase de atâtea ori, şi de fiecare dată răspunsul ei fusese acelaşi. Era posibil ca un om care păşeşte cu prudenţă să treacă pe lângă Tanner's Cottage, noaptea, fără a fi văzut sau auzit. Dar cineva care duce un cadavru? Asta era mai greu de apreciat, dar tot credea că era posibil. Avea somnul profund şi dormea cu ferestrele închise şi draperiile trase.

În seara asta însă, criminalul nu va transporta un cadavru. Va veni să o ucidă. Şi va fi singur. Poate cu un satâr sau un cuţit, sau ducând un capăt de sfoară în mâini. Încerca să-şi imagineze faţa acestuia. Trebuia să fie o faţă cunoscută; nu fusese nevoie de insistentele întrebări ale inspectorului pentru ca ea să se convingă că Maurice Seton fusese ucis de cineva din Monksmere. Dar în seara asta trăsăturile familiare se vor metamorfoza într-o mască rigidă şi albă din pricina hotărârii, semănând cu un animal de pradă care se apropie, neauzit, de prada sa. Poate că tocmai acum ajunge la poartă, oprindu-se cu mâna pe lemnul ei, întrebându-se dacă să rişte să o facă să scârţâie, deschizând-o. Pentru că el trebuie să ştie că poarta scârţâie. Toată lumea din Monksmere trebuie că ştia acest lucru. Dar de ce şi-ar fi făcut probleme? Dacă ea ţipa, nu era nimeni prin preajmă care să o audă. Şi el ştia că ea nu

poate fugi.

Privi disperată prin cameră, la mobila grea şi întunecată pe care mama ei o adusese cu sine, la căsătorie. Biblioteca masivă ornamentată, sau bufetul de colţ, ar fi blocat bine uşa, numai să le fi putut urni. Dar nu avea cum. Smulgându-se din patul îngust, îşi apucă cârjele şi se repezi în bucătărie. Îşi văzu chipul reflectat în geamul dulapului de bucătărie, faţa palidă şi rotundă ca luna, cu ochii ca nişte iazuri negre, părul greu şi parcă ud, ca al unei înecate. O faţă de vrăjitoare. „Acum trei sute de ani m-ar fi ars de vie”, se gândi. „Acum nici măcar nu le mai este teamă de mine”. Se întreba dacă este mai rău să simţi teama sau mila celorlalţi. Trase cu

putere sertarul dulapului, smulse de acolo câteva linguri şi furculiţe şi le înşiră pe pervazul îngust al ferestrei. În liniştea care o înconjura îşi putea auzi propria respiraţie lovindu-se de geam. După o clipă de meditaţie, mai puse şi nişte pahare. Dacă asasinul va încerca să pătrundă pe geamul bucătăriei, va fi măcar avertizată de zgomotul produs în cădere de tacâmurile de argint, ca şi de cel al sticlei sparte.

Apoi se uită prin bucătărie după o armă. Cuţitul? Era prea incomod şi nici nu era destul de ascuţit. Poate foarfecă? O deschise şi încercă să-i desfacă braţele, dar nitul era prea tare pentru puterea mâinilor ei. Atunci îşi aminti de cuţitul rupt pe care îl folosea la curăţatul legumelor. Lama avea doar vreo cincisprezece centimetri, dar era subţire şi rigidă, cu minerul scurt şi uşor de mânuit. Ascuţi lama pe marginea de piatră a chiuvetei şi o încercă pe un deget. Era mai bine decât nimic.

Astfel înarmată se simţea mai bine. Mai încercă o dată încuietorile de la intrarea principală şi puse un şir de ornamente de sticlă, luate de pe colţar, pe pervazul ferestrei din salon. Apoi, fără să-şi scoată protezele de la picioare, se aşeză în pat, în capul oaselor, îşi puse alături, pe pernă, un press-papier din sticlă masivă, şi luă cuţitul în mână. Şi stătu aşa, aşteptând să-i treacă spaima, cu trupul

zgâlţâindu-i-se la propriile bătăi de inimă, cu auzul încordat la maxim pentru a detecta, prin geamătul îndepărtat al vântului, scârţâitul porţii, clinchetul sticlei sparte.

Cartea a doua

LONDRA

Dalgliesh porni a doua zi dimineaţă, după un mic dejun solitar şi foarte matinal, acordându-şi doar răgazul de a-i telefona lui Reckless ca să-i ceară adresa locuinţei din Londra a lui Dighy Seton şi numele hotelului unde stătuse Elizabeth Marley. Nu îi explică pentru ce avea nevoie de ele, iar Reckless nu-l întrebă, îl dădu informaţiile fără să comen

teze, urându-i, doar, o călătorie plăcută şi succes. Dalgliesh îi răspunse că se îndoia de ambele, dar că îi era recunoscător pentru cooperare. Niciunul nu se obosise să disimuleze ironia din voce. Antipatia reciprocă părea să se simtă chiar şi prin telefon.

Era întrucâtva lipsit de politeţe să facă o vizită atât de matinală lui Justin Bryce, dar dorea să împrumute fotografia făcută la picnicul de pe plajă. Deşi poza era cam veche, cei din fotografie, fraţii Seton, Oliver Latham şi Bryce însuşi, se vedeau destul de bine pentru a putea fi identificaţi.

Bryce coborî cu paşi nesiguri. Ora atât de matinală părea că-i luase şi mintea şi puterea de a vorbi, aşa că trecu ceva timp până să înţeleagă ce dorea Dalgliesh şi să scoată fotografia. Abia atunci se gândi că nu ar fi înţelept să se despartă de ea. În timp ce Dalgliesh se îndepărta, veni grăbit în urma lui strigând neliniştit:

— Să nu-i spui lui Oliver că ţi-am dat-o, Adam, te rog. S-ar înfuria îngrozitor dacă ar afla că se colaborează cu poliţia Mi-e teamă că Oliver are cel mai puţin încredere în tine. Se cere discreţie, te implor.

Dalgliesh bombăni ceva în semn de asigurare şi îl încurajă să se întoarcă înapoi în pat, dar era prea obişnuit cu toanele lui Justin pentru a-l lua în serios. Ştia că de

îndată ce va fi luat micul dejun şi va fi căpătat puteri pentru a se împotrivi răutăţilor zilnice, mai mult ca sigur va telefona Celiei Calthrop pentru un mic schimb de speculaţii legate de ce punea, oare, la cale Adam Dalgliesh. Până la prânz, întregul Monksmere, inclusiv Oliver Latham, va şti că plecase la Londra, luând fotografia cu el.

Călătoria a fost relativ uşoară. Alese drumul cel mai rapid şi pe la unsprezece şi jumătate se apropia de oraş. Nu se aşteptase să se întoarcă atât de curând la Londra. Era ca şi cum ar fi încheiat, prematur, o vacanţă şi aşa ratată. În speranţa aproape iraţională că lucrurile nu stăteau aşa, rezistă tentaţiei de a trece pe la apartamentul său şi se duse direct în West End. Exact înainte de amiază, parcă maşina pe Lexington Street şi se îndreptă pe jos spre Bloomsbury şi Cadaver Club.

Cadaver Club este o instituţie tipic englezească, în sensul că funcţiile sale, deşi greu de definit cu exactitate, sunt înţelese de toţi cei implicaţi. Fusese fondat în 1892, de către un avocat, ca loc de întâlnire al bărbaţilor preocupaţi, într-un fel sau altul, de crimă, iar înainte de moarte cedă clubului plăcuta sa locuinţă din Tavistock Square. Clubul este exclusiv masculin; femeile nu sunt admise nici ca membre, nici ca vizitatoare. Printre membri există un nucleu solid, format din scriitori de romane poliţiste – aleşi mai degrabă pe criteriul renumelui editorilor lor decât pe acela al vânzărilor –, doi ofiţeri de poliţie pensionari, vreo doisprezece avocaţi practicanţi, trei judecători pensionari, cea mai mare parte dintre criminaliştii amatori mai cunoscuţi şi reporterii de profil precum şi din alţi câţiva membri, a căror calificare rezida în aceea că îşi plăteau cotizaţia la timp şi ştiau să discute inteligent despre presupusa vină a lui William Wallace sau punctele delicate în apărarea lui Madeline Smith.

Excluderea femeilor făcea ca partea cea mai bună a scriitorilor de intrigă poliţistă să nu fie reprezentată, dar aceasta nu îngrijora pe nimeni; comitetul considera că prezenţa acestora cu greu ar compensa cheltuielile

implicate de instalarea unui set separat de toalete. Instalaţiile sanitare la Cadaver Club au rămas practic neschimbate de pe vremea când clubul s-a mutat în Tavistock Square, în 1900, dar ideea conform căreia căzile ar fi fost cumpărate de George Joseph Smith este falsă.

Clubul este demodat nu numai în ce priveşte sistemul de canalizare; chiar şi caracterul exclusivist este justificat pe considerentul că omuciderea nu este un subiect potrivit a fi dezvoltat în prezenţa femeilor. Iar la Cadaver Club crima însăşi pare a fi un arhaism decent, izolat de realitate, fie din pricina timpului, fie a protecţiei legii, fără a avea vreo legătură cu crimele sordide şi patetice care măcinau aproape întreaga viaţă de slujbaş a lui Dalgliesh. În acest loc, crima era reprezentată de imaginea unei slujnice victoriene, cu ţinuta impecabilă, care o urmăreşte, prin uşa întredeschisă, pe Adelaide Bartlett pregătind medicamentul soţului său; sau de imaginea unui braţ subţiratic ce se strecoară printre gratiile unui subsol din Edinburgh, oferind o ceaşcă de cacao şi poate arsenic, sau a doctorului Lamson oferind prăjiturele la ultima petrecere dată de bogatul său cumnat; sau a lui Lizzie Borden, strecurându-se, cu toporul în mână, prin liniştita casă din Fall River, din statul Massachusetts, într-o vară toridă.

Orice club are valorile sale speciale. Cea a Clubului Cadaver este familia Plant. Membrii clubului pot spune pe bună dreptate „Ce ne facem dacă îi pierdem pe cei din familia Plant?”, tot aşa cum ar putea să se întrebe „Ce ne facem dacă se lansează bomba nucleară?”. Ambele întrebări au relevantă, dar numai cei cu o curiozitate morbidă scormonesc în adâncul lor. Domnul Plant a crescut – aproape în beneficiul clubului, s-ar putea crede – cinci fiice rumene, vioaie şi competente. Cele trei mai mari, Rose, Marigold şi Violet, sunt măritate şi mai vin să dea o mână de ajutor. Cele mici, Heather şi Primrose, sunt angajate chelneriţe la sala de mese. Plant însuşi este majordom şi factotum, iar soţia lui are reputaţia celei mai bune bucătărese din Londra. Familia Plant este ceea ce dă clubului atmosfera de casă particulară de oraş, în care

confortul cotidian este în mâinile unei familii de servitori loiali, competenţi şi discreţi. Aceia dintre membrii care s-au mai bucurat, odinioară, de astfel de avantaje trăiesc confortabila iluzie că s-au întors, în timp, la tinereţea lor, iar ceilalţi realizează ce au pierdut. Până şi excentricităţile familiei Plant sunt suficient de ciudate pentru a-i face interesanţi, fără a le diminua eficienţa. Şi puţini sunt servitorii de club despre care se poate spune aşa ceva.

Deşi nu era membru al clubului, Dalgliesh luase de câteva ori cina acolo şi Plant îl cunoştea. Şi, din fericire, prin aceeaşi curioasă alchimie care acţionează în astfel de cazuri, era şi acceptat. Plant nu se opuse să-i arate clubul, sau să-i răspundă la întrebări. Şi nici nu a fost nevoie ca Dalgliesh să sublinieze statutul său de vizitator. S-au spus puţine vorbe, dar cei doi s-au înţeles perfect. Plant îl conduse până la dormitorul mic de la parter, pe care Seton îl ocupa întotdeauna când venea la club, şi rămase în uşă în timp ce Dalgliesh examină camera. Era obişnuit să lucreze sub privirile altora, căci, altfel, l-ar fi deranjat faptul că omul îl urmărea apatic. Plant era o figură impresionantă. Avea aproape doi metri, umeri largi şi faţa palidă şi maleabilă ca o bucată de chit. Obrazul stâng îi era brăzdat de o cicatrice, pe diagonală. Semnul, căpătat în tinereţe ca rezultat al unei nedemne tumbe de pe bicicletă, direct într-un gard de fier, aducea remarcabil de tare cu cicatricea unui duelist, aşa încât Plant nu putuse rezista ispitei, adăugându-i efectul unui pince-nez şi tunzându-şi părul perie, ca un sinistru „komandant” dintr-un film cu nazişti. Uniforma – şi ea potrivită – era din serj albastru, cu un craniu în miniatură aplicat pe fiecare rever; această costumaţie preţios vulgară, introdusă în 1896 de însuşi fondatorul clubului, era de acum sanctificată – ca şi purtătorul ei – prin trecerea timpului şi din obişnuinţă. Într-adevăr, membrii clubului erau întotdeauna uşor miraţi când oaspeţii lor comentau înfăţişarea neobişnuită a lui Plant.

Nu era mare lucru de văzut în dormitor. Perdelele subţiri de plastic erau trase, pentru a opri lumina cenuşie

a după-amiezii de octombrie. Sertarele scrinului şi garderoba erau goale. Pe biroul de stejar, aşezat în faţa ferestrei, se afla o sugativă curată şi un top de hârtie de scris cu antetul clubului. Patul de o persoană, proaspăt schimbat, îşi aştepta următorul ocupant.

— Ofiţerii de la Departamentul de Investigaţii Criminalistice din Suffolk, spuse Plant, au luat maşina de scris şi hainele. Au căutat şi documente, dar nu aveau ce să găsească. Au luat un pachet de plicuri şi aproape cincizeci de foi pentru corespondenţă şi o foaie sau două de hârtie de indigo nefolosite, dar cam atât. Era un domn foarte ordonat.

— Stătea aici în fiecare octombrie, nu?

— Ultimele două săptămâni ale lunii, domnule. În fiecare an. Şi întotdeauna în această cameră. Este singura cameră single de la parter şi dânsul nu putea să urce scările din cauza inimii. Ar fi putut folosi liftul, dar spunea că nu are încredere în lifturi. Aşa că era obligat să stea aici.

— Venea aici să lucreze?

— Da, domnule. Aproape în fiecare dimineaţă, de la zece la douăsprezece şi jumătate. La ora aceea lua prânzul. Şi apoi de la două şi jumătate la patru şi jumătate. Asta dacă scria la maşină. Dacă avea de citit sau lua note, se ducea în bibliotecă. Dar dactilografiatul este interzis în bibliotecă, pentru a nu-i deranja pe ceilalţi membri.

— L-aţi auzit bătând la maşină marţi?

— *»

— Soţia mea şi cu mine am auzit pe cineva bătând şi, bineînţeles, ne-am închipuit că este domnul Seton. Pe uşă era un bilet în care cerea să nu fie deranjat, dar, oricum, noi tot nu am fi intrat. Nu când un membru al clubului lucrează.

Inspectorul acela părea să creadă că s-ar fi putut să fie altcineva înăuntru.

— Şi era el? Ce credeţi?

— S-ar fi putut Soţia mea a auzit maşina pe la unsprezece şi eu pe la patru. Dar niciunul dintre noi nu are

de unde să ştie dacă era domnul Seton. Maşina părea că merge destul de repede şi bine, dar ce poate însemna asta? Inspectorul acela a întrebat dacă ar fi putut intra şi altcineva în cameră. Noi n-am văzut străini prin preajmă, dar în jurul prânzului suntem amândoi foarte ocupaţi şi avem treabă aproape toată după-amiaza. Lumea circulă încoace şi încolo fără restricţii, după cum foarte bine ştiţi. Dar vă rog să ţineţi cont că o doamnă n-ar fi trecut neobservată. Cineva ar fi pomenit despre asta, dacă ar fi fost văzută o doamnă în club. Dar, altminteri, în sfârşit, nu am putut susţine în faţa inspectorului acela că am avea ceea ce el numea „o bună supraveghere”. Nu cred că a avut o părere prea bună despre securitatea clubului. Dar, aşa cum i-am spus şi lui, acesta este un club, nu o secţie de poliţie.

— Aţi aşteptat două nopţi înainte de a anunţa dispariţia?

— Chiar mai mult, domnule, din păcate. Şi chiar şi atunci când am făcut-o, nu am telefonat la poliţie. Am sunat acasă şi am lăsat un mesaj secretarei sale, domnişoara Kedge. Ea mi-a spus să nu facem nimic, deocamdată, şi că va încerca ea să-l găsească pe fratele vitreg al domnului Seton. Eu nu l-am cunoscut, dar cred că domnul Maurice Seton l-a pomenit faţă de mine, odată. Dar nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată la club. Inspectorul acela m-a întrebat în mod special despre asta.

— V-a întrebat şi despre domnul Oliver Latham şi domnul Justin Bryce, bănuiesc.

— Aşa este, domnule. Sunt amândoi membrii clubului şi aşa i-am şi spus domnului inspector. Dar nu am mai văzut pe niciunul din aceşti domni în ultima vreme şi nu cred că ei ar fi trecut pe aici, fără să ne spună o vorbă, mie sau soţiei mele. Doriţi să vedeţi, probabil, baia şi toaleta de pe acest etaj. Poftiţi. Domnul Seton folosea încăperea de aici. Inspectorul acela a căutat în bazin.

— Aşa, care va să zică? Sper că a găsit ceea ce căuta.

— A găsit flotorul, domnule şi sper din tot sufletul că nu l-a stricat. E plină de toane toaleta asta. Doriţi să vedeţi

şi biblioteca, bănuiesc. Acolo îi plăcea domnului Seton să stea, când nu bătea la maşină. Se află la primul etaj, după cum ştiţi.

Vizita la bibliotecă intra, probabil, în program. Inspectorul Reckless fusese meticulos în cercetările sale, iar Plant nu era omul care să-şi lase protejatul să primească mai puţin. Pe când se înghesuiau amândoi în liftul claustrofobic, Dalgliesh îi puse ultimele întrebări. Plant îi răspunse că nici el, nici vreun alt membru al personalului lui nu pusese ceva la poştă pentru domnul Seton. Nimeni nu făcuse curăţenie în camera acestuia şi nici nu distrusese vreo hârtie. Din câte ştia Plant, nici nu ar fi avut ce. Cu excepţia maşinii de scris şi a hainelor lui Seton, care nu mai erau acolo, încăperea era întocmai cum o lăsase el în seara în care dispăruse.

Biblioteca dădea spre piaţă şi era, probabil, camera cea mai atrăgătoare din casă. La origine aici fusese salonul şi, cu excepţia rafturilor pentru cărţi, înşirate de-a lungul peretelui vestic, arăta aproape la fel ca atunci când clubul preluase casa. Perdelele erau copii ale celor originale, tapetul avea un model prerafaelit decolorat, iar mesele de studiu, aşezate între cele patru ferestre înalte, erau din perioada victoriană.

Cărţile alcătuiau o bibliotecă a crimei, mică dar suficient de cuprinzătoare. Erau acolo seriile de Procese Celebre şi Procese Britanice, colecţii de texte de jurisprudenţă a medicinei, de toxicologie şi medicină legală, memorii ale unor judecători, avocaţi, medici legişti şi ofiţeri de poliţie, o varietate de cărţi semnate de criminologi amatori, care analizau unele din crimele cele mai remarcabile sau mai controversate, manuale de drept penal şi proceduri ale poliţiei, ba chiar şi câteva tratate asupra aspectelor sociologice şi psihologice ale crimei violente, care arătau puţine semne că ar fi fost deschise vreodată.

Pe rafturile de ficţiune o mică secţiune era ocupată cu primele ediţii, puţine, de care dispunea clubul din operele lui Poe, Le Fanu, şi Conan Doyle; în rest,

majoritatea scriitorilor englezi şi americani de romane poliţiste erau reprezentaţi şi era evident că aceia dintre ei care erau membri ai clubului oferiseră exemplare pentru bibliotecă. Lui Dalgliesh i se păru interesant să constate că Maurice Seton le dăduse special pe ale sale la legat şi le înfrumuseţase cu monograma lui în aur. Mai observă că, deşi clubul excludea femeile dintre membrii săi, această restricţie nu se aplică şi cărţilor, aşa încât biblioteca era destul de reprezentativă pentru scrierile de gen din ultimii o sută cincizeci de ani.

La capătul opus al camerei se aflau două vitrine, care cuprindeau ceea ce era, într-adevăr, un mic muzeu al crimei. Cum exponatele fuseseră oferite sau lăsate moştenire de către membri de-a lungul multor ani şi acceptate cu acelaşi spirit de bunăvoinţă, prea puţin critică, ele variau atât în privinţa interesului pe care îl suscitau cât şi, se temea Dalgliesh, în privinţa autenticităţii. Nu se făcuse nicio tentativă de a le aranja cronologic, iar cea privind etichetarea era palidă. Obiectele fuseseră aşezate în vitrine cu mai multă grijă pentru efectul artistic general decât pentru logică.

Erau acolo un pistol cu cremene pentru duel, având încrustaţii de argint şi cutiuţele de pulbere suflate în aur, etichetat ca fiind arma folosită de reverendul James Hackman, executat în 1779, la Tyburn, pentru uciderea lui Margaret Reay, amanta contelui de Sandwich. Lui Dalgliesh i se păru improbabil ca arma să fie cea indicată. Aprecie că pistolul fusese făcut vreo cincisprezece ani după data crimei. Dar putea crede că obiectul acela, frumos şi strălucitor, avea o poveste îngrozitoare. Următorul exponat nu putea fi pus sub semnul îndoielii: scrisoarea, fragilă şi îngălbenită de vreme, fusese trimisă de Mary Blandy iubitului ei, pentru a-i mulţumi că îi dăruise „pulberea de curăţat pietricelele scoţiene11 – arsenicul care urma să o scape de tatăl ei şi să o ducă la eşafod. În aceeaşi vitrină mai era o biblie semnată pe pagina de gardă Constance Kent, o bluză de pijama zdrenţuită, care se spune că ar fi înfăşurat cadavrul

domnişoarei Crippen, o mănuşă de bumbac ce aparţinuse lui Madeline Smith şi o cutiuţă cu pulbere albă, „arsenic găsit în posesia maiorului Herbert Armstrong”. Dacă substanţa era originală, acolo se afla o cantitate suficientă pentru un adevărat dezastru în sala de mese, iar vitrinele nu erau încuiate. Dar când Dalgliesh îşi exprimă îngrijorarea, Plant îi răspunse cu un zâmbet:

— Dar nu este arsenic, domnule. Sir Charles Winkworth spunea la fel ca dumneavoastră, acum nouă luni. „Plant”, mi-a zis el, dacă ăla este arsenic, trebuie să ne descotorosim de el sau să-l punem sub cheie. Aşa că am trimis o mostră la analiză, fără prea mare tam-tam. Este bicarbonat de sodiu, domnule, asta este. Nu vreau să spun că nu provine de la maiorul Armstrong şi nu neg faptul că nu bicarbonatul a ucis-o pe soţia lui. Dar substanţa asta este inofensivă. Aşa că am lăsat-o acolo şi nu am spus nimic. La urma urmelor, de treizeci de ani încoace este considerat arsenic şi poate să continue să fie arsenic şi de aici încolo. Cum spunea Sir Charles, dacă începem să analizăm exponatele prea de aproape, riscăm să rămânem fără muzeu. Acum, dacă nu mai doriţi să vă arăt nimic, vă rog să mă scuzaţi, domnule, dar cred că este nevoie de mine în sala de mese.

Dalgliesh îi mulţumi şi îi îngădui să plece, dar el se mai învârti o vreme prin bibliotecă. Avea sentimentul, chinuitor şi iraţional, că văzuse, nu cu mult timp în urmă, undeva, un indiciu al morţii lui Seton, o aluzie fugitivă, pe care subconştientul lui o înregistrase, dar care refuza cu încăpăţânare să iasă la suprafaţă pentru a se lăsa recunoscută. Nu era un lucru nou la el. Ca oricărui bun detectiv, i se mai întâmplase să se simtă astfel. Din când în când, aceasta îl condusese la acele succese, aparent intuitive, pe care se baza în parte reputaţia sa. Dar şi mai des aceste impresii trecătoare, reluate şi analizate, nu îl duseseră nicăieri. Subconştientul nu putea fi, totuşi, silit. Indiciul, dacă era într-adevăr vorba de unul, îi scăpa pentru moment. Ceasul de deasupra căminului bătu ora unu. Probabil că gazda sa îl aştepta deja.

În sala de mese ardea un foc anemic a cărui flacără ce cădea oblic peste mese şi covoare, abia dacă se zărea în lumina soarelui de toamnă. Camera era simplă şi confortabilă, rezervată scopului, serios, al hrănirii, cu mese spaţioase, fără flori pe ele şi cu feţele de masă strălucind de albeaţă. Pe pereţi atârna o serie de desene originale Phiz pentru ilustraţii al romanului *Martin Chuzdewit*, din simplul motiv că fuseseră recent donate, de un membru marcant. Dalgliesh îşi zise că înlocuiau în mod agreabil peisajele din vechiul oraş Tyburn, care împodobeau înainte încăperea şi pe care bănuia că membrii Comitetului, agăţaţi cu tenacitate de trecut, le dăduseră jos nu fără regrete.

La Cadaver Club nu existau mai multe variante de meniu la prânz, ca şi la cină, doamna Plant fiind de părere că, la un personal limitat, calitatea este incompatibilă cu diversitatea. Existau însă întotdeauna – ca alternativă – o salată şi mai multe feluri de carne rece, iar cei cărora nu le plăcea nici meniul principal nici aceste alternative erau poftiţi să încerce să se descurce mai bine în altă parte, dacă puteau. Astăzi, aşa cum anunţa meniul de la avizierul bibliotecii, urmau să mănânce pepene, plăcintă cu carne de vacă şi rinichi şi sufleu de lămâie. Primele plăcinte, înfăşurate în şervete, erau deja aduse la mese.

Max Gumey îl aştepta la o masă aşezată în colţul sălii, discutând cu Plant despre vinuri. Ridică o mână plinuţă, în semn de salut episcopal, care lăsa impresia atât a unui semn de salut către amicul său, cât şi a unei binecuvântări generale a meselor. Dalgliesh se bucura să-l vadă. Bucuria era sentimentul pe care Max Gurney îl provoca invariabil. Era un bărbat a cărui tovărăşie era rareori prost primită. Politicos, civilizat şi generos, avea un fel de a se bucura de viaţă şi de ceilalţi, molipsitor şi dătător de forţă. Era un tip masiv, care lăsa totuşi senzaţia de uşurime, aşa cum se legăna, pe cele două picioare mici şi crăcănate, agitând din mâini, cu ochii negri şi strălucitori în spatele ochelarilor imenşi, cu rame de baga. Zâmbi către Dalgliesh.

— Adam! Ce plăcere! Plant şi cu mine am convenit că un Johannisberger Auslese 1959 ar merge cel mai bine, dacă nu cumva tu nu vrei ceva mai uşor. Perfect. Nu-mi place să discut despre vinuri mai mult decât este nevoie. Mă face să mă simt precum Onorabilul Martin Carruthers.

Era o nouă perspectivă asupra detectivului lui Seton. Dalgliesh spuse că nu ştia că Seton se pricepea la vinuri.

— Păi nici nu se pricepea, bietul Maurice. Nici nu era prea amator. Avea fixaţia că îi face rău la inimă. Nu, toate detaliile le lua din cărţi. Ceea ce înseamnă că gusturile lui Carruthers erau deplorabil de ortodoxe. Arăţi foarte bine, Adam. Îmi era teamă să nu te găsesc uşor marcat de stresul de a urmări o anchetă condusă de altul.

Dalgliesh îi răspunse cu gravitate că a suferit mai mult mândria lui decât sănătatea, dar că stresul era serios. Prânzul cu Max urma să fie, ca întotdeauna, o mângâiere.

În următoarele douăzeci de minute nu se mai rosti o vorbă despre moartea lui Seton. Amândoi erau ocupaţi să mănânce. Dar când li se servi plăcinta şi se turnă vinul, Max spuse:

— Adam, în legătură cu Maurice Seton. Pot spune că am fost şocat să aflu de moartea lui şi – alese o bucăţică suculentă de carne de vacă şi o înfigea acum într-o ciupercă şi o jumătate de rinichi – revoltat. Şi, bineînţeles, la fel simt şi ceilalţi de la firmă. Nu ne aşteptam să ne pierdem autorii într-un mod atât de spectacular.

— Dar face bine la vânzări, totuşi? sugeră Dalgliesh cu maliţiozitate.

— Ei bine, nu! Nu chiar, dragul meu. Aceasta este o falsă părere, deşi destul de răspândită. Chiar dacă moartea sa ar fi o şmecherie pentru reclamă, ceea ce, trebuie să recunoşti, ar reprezenta un zel excesiv din partea bietului Maurice, mă îndoiesc că ea va face să crească – fie şi cu un singur exemplar – vânzările. Poate vreo câteva bătrâne doamne vor adăuga ultima sa carte pe fişa lor de bibliotecă, dar asta e altceva. Apropo, i-ai citit ultima apariţie? *Una pentru ceainic*, *o* poveste de otrăvire cu arsenic care are loc în atmosfera unei fabrici de ceramică.

Anul trecut, în aprilie, a petrecut trei săptămâni ca să înveţe să facă ceainice, înainte de a se apuca să o scrie. Era întotdeauna aşa de conştiincios. Dar nu cred să te intereseze romanele poliţiste.

— Nu din pretinsă superioritate. Cred că, mai degrabă, poţi să o pui pe seama invidiei. Mă enervează felul în care detectivii din cărţi pot să-l aresteze pe răufăcător şi să obţină o mărturisire completă, gratis, pe baza unei dovezi care mie nu mi-ar da dreptul nici măcar să cer un mandat. Aş vrea ca şi criminalii reali să intre aşa uşor în panică. Şi mai este şi detaliul că niciun detectiv de roman nu pare să fi auzit de Regulile Judecătoreşti.

— Dar Onorabilul Martin este un gentleman perfect. Sunt sigur că ai avea multe de învăţat de la el. Întotdeauna în stare să dea un citat potrivit, iar cu femeile… un adevărat diavol. Totul perfect onorabil, bineînţeles, dar se înţelege că toate suspectele ard de nerăbdare să se arunce în patul Onorabilului, dacă Seton le-ar da voie. Bietul Maurice! Cred că aici era vorba de o anume defulare.

— Dar stilul lui? întrebă Dalgliesh, care începea să creadă că lecturile sale fuseseră limitate degeaba.

— Bombastic, dar corect. Şi în zilele noastre, când tot debutantul analfabet se crede romancier, cine aş fi eu să mă opun? îmi imaginez că scria cu dicţionarul Fowler în dreapta şi cu Roget în stânga. Avea un stil fad, plat şi care a devenit, vai, repede neprofitabil. Acum cinci ani, când l-a abandonat pe fostul editor, Maxwell Dawson, eu n-am vrut să-l iau, dar votul a mers împotriva mea. Era deja epuizat, ca talent. Dar aveam întotdeauna unul sau doi scriitori de poliţiste pe listă, aşa că l-am cumpărat. Cred că ambele părţi au regretat, dar nu ajunsesem încă să ne despărţim.

— Cum era ca om?

— Dificil. Foarte dificil, săracul! Dar credeam că îl cunoşti. Un omuleţ precis, încăpăţânat, nervos, întotdeauna îngrijorat de vânzările sale, de publicitate sau de coperţile cărţilor lui. Îşi supraestima talentul şi îl subestima pe al oricărui altcuiva, care nu se bucura de mare popularitate.

— De fapt, un scriitor tipic, nu găseşti? sugeră Dalgliesh răutăcios.

— Adam, nu e frumos din partea ta. Şi cum vine chiar de la un scriitor, este de-a dreptul trădare. Ştii foarte bine că oamenii noştri sunt la fel de muncitori, agreabili şi talentaţi ca oricare gaşcă pe care o poţi întâlni în faţa spitalelor de nebuni. Nu, nu era tipic. Era mult mai nefericit şi nesigur decât majoritatea. Uneori îmi era milă de el, dar acest caritabil sentiment cu greu rezista mai mult de zece minute în prezenţa lui.

Dalgliesh îl întrebă dacă Seton anunţase că avea de gând să-şi schimbe stilul.

*

— Da, aşa e. Când l-am văzut ultima dată, acum două luni şi jumătate. Întâi a trebuit să ascult obişnuita diatribă despre decăderea standardelor şi exploatarea sexului şi a sadismului, dar apoi mi-a spus că intenţiona să scrie un thriller. Teoretic, aş fi salutat această schimbare, bineînţeles, dar, de fapt, nu prea mi-l închipuiam ducând treaba la bun sfârşit. îi lipseau şi priceperea şi jargonul. Jocul ăsta reclamă un înalt profesionalism şi Seton era pierdut dacă ieşea din propria experienţă.

— Acesta era într-adevăr un handicap serios pentru un scriitor de romane poliţiste.

— De fapt, din câte ştiu eu, el nu s-a ocupat niciodată de crime. Cel puţin nu în ce scria. Era fidel personajelor şi peisajelor familiare. Cunoşti genul. Confort englez de provincie, sau mici scene citadine. Personaje ale locului, care se deplasează pe o tablă de şah, strict conform rangului şi statutului lor. Iluzia reconfortantă că violenţa e ceva ieşit din comun, că toţi poliţiştii sunt cinstiţi, că sistemul social englez nu s-a schimbat în ultimii douăzeci de ani şi criminalii nu sunt nişte gentlemani. Era absolut meticulos în detalii. Nu a descris niciodată o crimă prin împuşcare, de exemplu, pentru că nu se pricepea la armele de foc Dar avea cunoştinţe foarte solide de toxicologie, iar cunoştinţele de medicină legală erau considerabile. Îşi dădea mare osteneală cu aspectele legate de rigor morţiş

şi alte detalii de felul ăsta. îl enerva când criticii nu le observau şi nu-i interesau pe cititori.

— Deci, l-ai văzut acum două luni jumătate? Cum s-a întâmplat?

— Mi-a scris, cerându-mi să mă vadă. A venit la Londra special pentru asta şi ne-am întâlnit în biroul meu pe la ora şase şi un sfert, când majoritatea personalului plecase. După aceea am venit aici să luăm masa. De asta am vrut să vorbesc cu tine, Adam. Avea de gând să-şi modifice testamentul. Scrisoarea asta explică motivul.

Scoase din portofel o foaie împăturită de hârtie şi i-o întinse lui Dalgliesh. În antetul hârtiei stătea scris: „Seton House, Monksmere Head, Suffolk”. Scrisoarea, datată 30 iulie, era bătută la maşină, iar scrisul, deşi corect, dovedea lipsă de profesionalism. Era ceva legat de spaţierea şi despărţirea cuvintelor la capătul de rând care dovedea că era vorba de opera unui amator. Dalgliesh realiză imediat că mai văzuse recent o altă pagină dactilografiată de aceeaşi mână. Citi:

„Dragul meu Gurney.

Am meditat la discuţia noastră de vinerea trecută – şi aici trebuie să fac o digresiune pentru a-ţi mulţumi, încă o dată, pentru cina cu adevărat agreabilă – şi am ajuns la concluzia că prima mea pornire a fost corectă. Nu are niciun rost să fac lucrurile pe jumătate. Dacă vreau ca premiul literar Maurice Seton să-şi atingă ţelul deosebit pe care i-l hărăzesc, capitalul financiar trebuie să fie corespunzător. Nu doar să asigure o valoare, în bani, egală cu importanţa lui, ci să finanţeze premiul în mod perpetuu. Nu am pe nimeni care să poată avea pretenţii legitime la averea mea. Există unii care ar putea crede că au dreptul, dar aceasta este o chestiune cu totul diferită. Singura mea rudă în viaţă va primi o sumă pe care, cu muncă serioasă şi cu prudenţă, o va putea spori, dacă va dori să facă uz de aceste virtuţi. Nu sunt dispus să fac mai mult.

După ce se vor achita aceste legate testamentare, va rămâne un capital de aproximativ o sută douăzeci de mii de lire disponibil pentru a susţine financiar premiul. Îţi

spun toate acestea pentru a-ţi face o idee despre planurile mele. După cum ştii, sănătatea mea nu este prea bună şi, deşi nu există motive să nu trăiesc încă mulţi ani de aici încolo, sunt nerăbdător să văd această afacere pusă pe picioare. Îmi cunoşti părerile.

Premiul urmează să fie acordat, o dată la doi ani, unei importante lucrări de ficţiune. Nu sunt în mod deosebit interesat în încurajarea tinerelor talente. Am suferit destul în ultimii ani de pe urma sentimentalismelor autocompătimitoare ale scriitorului adolescent. Nu sunt nici în favoarea realismului. Un roman ar trebui să fie o operă de meşteşugită imaginaţie şi nu înspăimântătoare înşiruiri dogmatice, născute de fişierul unui lucrător social. Nu vreau, de asemeni, ca premiul să se limiteze la romanul poliţist; ceea ce înţeleg eu prin literatură poliţistă nu se mai scrie de mult.

Poate vei avea timp să meditezi la aceste câteva idei şi îmi vei comunica propunerile tale. Vom avea, desigur, nevoie de curatori şi am de gând să consult avocaţii cu privire la noul meu testament. Totuşi, nu voi spune, deocamdată, nimic nimănui şi mă bizui ca tu să fii la fel de discret. Publicitatea

va fi inevitabilă când se vor afla detaliile, dar aş regreta nespus orice dezvăluiri premature. Voi locui, ca de obicei, la Cadaver Club, în ultimele două săptămâni ale lunii octombrie şi îţi propun să iei legătura cu mine acolo.

Al tău sincer, MAURICE SETON”.

Dalgliesh era conştient că ochii lui Gurney îl fixaseră în timpul dt citise scrisoarea. Când termină, îi înapoie scrisoarea, spunând:

— Aştepta cam mult de la tine, nu-i aşa? Ce câştiga firma din afacerea asta?

— Nimic, dragă Adam. Doar muncă multă şi griji şi toate astea, se înţelege, pentru şi mai marea glorie a lui Maurice Seton. Nici măcar nu limita premiul la autorii de pe lista noastră. Nu vreau să spun că asta ar fi fost normal, recunosc. Dorea să atragă toate numele într-adevăr mari.

Una din preocupările sale majore era dacă aceştia îşi vor da osteneala să se înscrie. I-am spus să acorde un premiu suficient de mare şi se vor înscrie, fără îndoială. Dar o sută douăzeci de mii de lire! Nu mi-am dat seama că este atât de bogat.

— Nevastă-sa avea bani… Max, ai idee dacă a mai spus cuiva de planul său?

— Păi, el a zis că nu. Era aproape ca un şcolar în privinţa asta. Jurăminte înspăimântătoare pentru păstrarea secretului, eu a trebuit chiar să îi promit că nici măcar nu îi voi telefona pe tema asta. Dar vezi care este problema mea. Predau sau nu scrisoarea asta la poliţie?

— Bineînţeles că da. Inspectorului Reckless de la Departamentul de Investigaţii Criminalistice din Suffolk, ca să fiu mai exact. Am să-ţi dau adresa lui. Şi cred că ar fi mai

bine să-l suni, ca să-i spui că scrisoarea e pe drum.

— Ştiam că aşa ai să spui. Presupun că e de la sine înţeles. Dar uneori ne bântuie astfel de inhibări iraţionale.

Nu ştiu nimic despre actualul moştenitor, deşi îmi închipui că scrisoarea asta reprezintă un motiv serios pentru cineva.

— Cel mai bun motiv. Dar nu avem nicio dovadă că moştenitorul lui era la curent. Şi, dacă asta te linişteşte, tipul care avea cele mai puternice interese financiare are şi alibiul cel mai solid. Se afla în arestul poliţiei atunci când Maurice Seton a murit.

— Inteligent din partea lui… Presupun că nu pot să-ţi dau pur şi simplu ţie scrisoarea, Adam?

— Îmi pare rău, Max, dar prefer să nu o primesc.

Gurney oftă, puse scrisoarea la loc în portofel şi se reîntoarse cu toată atenţia la mâncarea din faţa lui. Nu mai vorbiră de Seton până nu terminară masa. La plecare, Max se înfăşură în imensa pelerină neagră pe care o purta invariabil şi care îi dădea înfăţişarea unui complotist amator, care a cunoscut şi vremuri mai bune.

— Dacă nu mă grăbesc, zise el, am să întârzii la şedinţa noastră de Consiliu. Am devenit foarte formalişti, Adam, foarte eficienţi. Nu se ia nicio hotărâre, dacă întregul Consiliu nu e de acord. Ăsta e rezultatul noilor construcţii. Pe vremuri, şedeam încarceraţi în celulele noastre prăfoase şi luam singuri hotărârile. E drept că faptul conducea la o anume ambiguitate a politicii firmei, dar nu sunt sigur că era chiar atât de rău… Pot să te las undeva? Sunt cu maşina. Pe cine ai de gând să interoghezi acum?

— Mulţumesc Max, am să merg pe jos. Mă duc în Soho să mă conversez cu un ucigaş.

Max se opri, surprins.

— Nu cumva ucigaşul lui Seton? Credeam că tu şi cei de la Departamentul din Sufflok sunteţi încă în beznă. Vrei să spui că m-am luptat de pomană cu propria conştiinţă?

— Nu, ucigaşul de care îţi vorbeam nu l-a ucis pe Seton, deşi nu cred că ar fi avut obiecţii de ordin moral. Cert este că cineva vrea să convingă poliţia că este implicat. E vorba de L.J. Luker. Îţi aminteşti de el?

— Nu el şi-a împuşcat partenerul de afaceri în mijlocul pieţei Piccadilly şi a scăpat necondamnat? Era în 1959, nu-i aşa?

— El este. Curtea de Apel a respins verdictul din motive de false indicii. Domnul judecător Brothwick, printr-o aberaţie extraordinară, a sugerat juriului că un om care nu răspunde atunci când este acuzat are, probabil, ceva de ascuns. Cred că şi-a dat seama de consecinţe de îndată ce vorbele i-au zburat»

de pe buze. Dar le rostise. Şi Luker a fost eliberat, exact aşa cum spusese că se va întâmpla.

— Şi ce legătură are el cu Maurice Seton? Nu-mi pot imagina doi oameni care să aibă mai puţin în comun decât ei doi.

— Asta, zise Dalgliesh, sper şi eu să aflu.

Ualgliesh o luă pe jos prin Soho, până la barul Cortez. Cu mintea încă aerisită de pustiul curat al comitatului Suffolk, găsea că străzile lui strâmte sunt mai

deprimante decât de obicei, cu toată acalmia lor de după-amiază. îi venea greu să creadă că, odinioară, îi făcuse plăcere să se plimbe prin gangurile acelea rufoase. Acum chiar şi o absenţă de o lună făcea revenirea aproape intolerabilă. Fără îndoială că era mai ales o chestiune de dispoziţie, căci cartierul avea de toate pentru toţi, satisfăcând într-o largă gamă tot ceea ce banii puteau cumpăra. Lua înfăţişarea pe care i-o doreai: un loc agreabil unde să iei cina; un sătuc cosmopolitan, înghesuit în spatele lui Piccadilly Square, având viaţa lui proprie şi misterioasă, unul din locurile cele mai bune din Londra pentru a-ţi face proviziile, sau pepiniera de criminali cea mai viciată şi mai sordidă din Europa. Nici chiar ziariştii aflaţi în trecere, obsedaţi de ambiguităţile ei, nu se puteau hotărî. Trecând pe lângă localurile de striptease, pe lângă scările sordide care coborau în subsoluri, sau pe lângă siluetele plictisite ale unor fete, sprijinite de obloanele ferestrelor, Dalgliesh se gândea că o plimbare făcută în timpul zilei pe străzile acelea urâte putea face pe oricine să aleagă viaţa monahală, mai puţin din dezgust sexual cât mai ales dintr-o silă intolerabilă faţă de monotonia şi lipsa de bucurie a pasiunilor trupului.

Barul Cortez nu era nici mai bun nici mai rău decât cele din vecinătatea lui. Avea obişnuitele fotografii afişate afară, precum şi inevitabilul grup de bărbaţi între două vârste, cu înfăţişarea deprimată, care le priveau cu o disimulată lipsă de interes. Localul nu era încă deschis, dar uşa cedă când o împinse. În mica gheretă de la intrare nu se afla nimeni. Coborî scările înguste, acoperite cu o traversă roşie şi groasă, dând la o parte perdeaua de mărgele care despărţea restaurantul de coridor.

Semăna destul de tare cu amintirile pe care le păstrase despre el. Barul Cortez, aidoma patronului său, avea o înnăscută capacitate de a supravieţui. Arăta ceva mai îngrijit, deşi lumina de după-amiază lăsa să se vadă lipsa de eleganţă a decoraţiunilor pseudospaniole şi murdăria de pe pereţi. Podeaua era înţesată de mese, majoritatea atât de mici încât de abia încăpea la ele o

persoană şi, oricum, mult prea îngrămădite unele într-altele pentru a lăsa loc de confort. Dar, pe de altă parte, clienţii nu veneau la barul Cortez pentru întruniri familiale şi nici nu erau interesaţi în primul rând de mâncare. În capătul cel mai îndepărtat al restaurantului se afla o mică scenă, având ca singur decor un scaun şi o cortină de trestie. În stânga scenei era o pianină acoperită cu partituri. Un tânăr slăbuţ în pulover şi pantaloni marinăreşti, încovoiat pe scaunul de la pian, încerca să compună o melodie cu mâna stângă, în timp ce, cu dreapta, o transcria pe hârtie. În ciuda atitudinii destinse şi a aerului de lejeră plictiseală, era complet absorbit. îi aruncă lui Dalgliesh o privire scurtă, când acesta intră, dar reveni de îndată, la monotona lui ocupaţie de a ciocăni clapele. Cealaltă persoană prezentă în încăpere era un vest-african care plimba lejer o mătură pe pardoseală şi care spuse cu o voce catifelată şi joasă:

— Încă nu am deschis, domnule. Nu servim decât după ora şase şi jumătate.

— Nu vreau să mă serviţi, mulţumesc. Domnul Luker este?

— Trebuie să întreb, domnule.

— Te rog. Şi aş dori să vorbesc şi cu domnişoara Coombs.

— Trebuie să întreb, domnule. Nu sunt sigur că a venit.

— Cred că vei descoperi că a venit. Spune-i te rog că Adam Dalgliesh vrea să o vadă.

Omul dispăru. Pianistul îşi continuă improvizaţia, fără să ridice privirea spre Dalgliesh şi acesta se aşeză la o masă, chiar lângă uşă, pentru cele zece minute cât estima că îl va lăsa Luker să aştepte. Îşi petrecu acest timp gândindu-se la tipul de la etaj.

Luker spusese că îşi va ucide partenerul şi îl ucisese. Spusese că va scăpa nespânzurat şi aşa se şi întâmplase. Şi cum era greu de crezut că se bizuise, făcând acea declaraţie, pe colaborarea judecătorului Brothwick, prezicerile lui dovedeau fie o putere neobişnuită de

previziune, fie o remarcabilă încredere în propriul noroc. Unele dintre istoriile născute în jurul persoanei sale, de la proces încoace, erau fără îndoială apocrife, dar el nu era omul care să le dezmintă. Era cunoscut şi acceptat de profesioniştii crimei fără a fi, de fapt, unul de-al lor. îi acordaseră respectul reverenţios şi aproape superstiţios al celor care ştiu exact cât trebuie să rişte pentru cineva care, dintr-un singur şi iremediabil pas, trecuse dincolo de orice limită. Există o ambianţă vrăjită în jurul oricărui om care ajunge atât de aproape de acea îngrozitoare ultimă clipă. Dalgliesh descoperea uneori, cu enervare, că nici poliţiştii nu erau imuni la acest sentiment. Le venea greu să creadă că Luker, care ucisese cu atâta uşurinţă pentru a împlini o răzbunare personală, se putea mulţumi să conducă un lanţ de baruri de noapte de mâna a doua. Din partea lui se aşteptau la ceva cu mult mai spectaculos decât manipularea beneficiilor de pe urma legii de licenţă sau a legii impozitelor pe venit şi oferirea unor amuzamente uşor erotice clienţilor săi cu uriaşe conturi în bancă. Dar dacă mai întreprindea şi altceva, rămânea încă o necunoscută. Poate că nu mai era nimic altceva de ştiut. Poate că singura sa preocupare era acea semirespectabilitate prosperă, libertatea acelui pământ al nimănui dintre două lumi.

Exact după zece minute, negrul se întoarse şi îi spuse că Luker avea să-l primească. Dalgliesh urcă neînsoţit scările până la etajul doi, către încăperea spaţioasă din care Luker îşi conducea nu numai barul Cortez, ci întregul ansamblu de localuri. Încăperea în care intră era încinsă şi lipsită de aer, supramobilată şi prea puţin aerisită. În mijlocul ei se afla un birou, câteva fişete se aliniau lângă un perete, un seif imens stătea la stânga sobei cu gaz, iar canapeaua şi trei scaune erau grupate în jurul unui televizor. În colţ se afla un lavabou. Camera era în mod evident gândită să servească atât de birou cât şi de cameră de zi şi nu reuşea să fie niciuna nici alta.

*

Trei persoane erau prezente: Luker însuşi, Sid

Martelli – un fel de factotum al său la Cortez – şi Lily Coombs. Sid, numai în vestă, îşi încălzea lapte într-o crăticioară, lângă foc. Avea expresia lui obişnuită, de resemnată nenorocire.

Domnişoara Coombs, îmbrăcată deja în rochie de seară, neagră, stătea înghesuită pe un taburet în faţa focului, făcându-şi unghiile cu ojă. Ridică o mână către Dalgliesh, în semn de salut şi îi zâmbi larg şi senin. Dalgliesh îşi spuse că descrierea din manuscris, oricine o făcuse, i se potrivea destul de bine. El, unul, nu era în stare să detecteze sângele de aristocrată rusoaică, dar asta nu-l surprindea câtuşi de puţin, pentru că ştia foarte bine că Lily crescuse în est, dar nu mai departe de Whitechapel Road. Era o blondă zdravănă, cu dinţi puternici şi pielea groasă, destul de albă, care îmbătrâneşte greu. Putea să aibă cu puţin peste patruzeci de ani. Era greu de spus. Arăta exact la fel ca atunci când Dalgliesh o văzuse pentru prima oară, cu cinci ani în urmă. Probabil că va arăta aproape la fel şi peste alţi cinci ani.

Luker se îngrăşase de la ultima lor întâlnire. Costumul scump îl strângea la umeri, iar gâtul se revărsa peste gulerul imaculat al cămăşii. Avea un chip neplăcut, care sugera forţă, cu pielea atât de curată şi de strălucitoare, încât ai fi putut crede că a fost lustruită. Ochii erau extraordinari. Irişii, ca nişte pietricele gri exact în mijlocul globilor, erau atât de lipsiţi de viaţă, încât dădeau întregii feţe senzaţia unei diformităţi. Părul negru şi aspru îi cădea destul de lung pe frunte într-un breton tăiat în V, care impunea feţei un accent de feminitate, nepotrivit, dar în rest era tuns scurt şi lucea aspru. Înfăţişarea nu lăsa să se vadă nimic, dar când vorbea, vocea îi trăda originile. Totul se regăsea în ea: parohia de orăşel de provincie, originile nobile protejate cu grijă, şcoala publică lipsită de importanţă. Reuşise să se schimbe în multe privinţe, dar nu-şi putuse schimba vocea:

— Oh, domnul comisar Dalgliesh! Câtă plăcere îmi faceţi! îmi este teamă că astă-seară localul este plin, dar Michael poate să vă găsească totuşi o masă. Fără îndoială

că aţi venit pentru spectacol.

— Nici pentru masă, nici pentru spectacol. Vă mulţumesc. Bucătăria voastră se pare că nu i-a priit ultimului dintre cunoscuţii mei care a luat masa aici. Iar femeile cu care ies îmi place să arate ca nişte femei, nu ca femelele hipopotam care alăptează. Fotografiile de afară mi-au fost de-ajuns. De unde dracu' le pescuiţi?

— Nu le pescuim noi. Dragele de ele îşi dau seama că au nişte avantaje, să zicem naturale, şi vin singure. Şi nu trebuie să fiţi atât de drastic, domnule comisar. Cu toţii avem fantezii sexuale. Doar simplul fapt că nu sunteţi clientul nostru nu înseamnă că nu v-ar plăcea. Nu cumva suntem în cazul cu paiul şi bârna? Nu uitaţi că sunt fiu de preot, la fel ca dumneavoastră. Deşi, se pare că acest lucru ne-a marcat în mod diferit.

Se opri pentru o clipă, parcă interesat de acele diferenţe, apoi continuă, pe un ton lejer:

— Domnul comisar şi cu mine am avut parte de acelaşi ghinion. Avem amândoi câte un preot ca tată. Pentru un băiat asta înseamnă un început nefericit în viaţă. Dacă sunt sinceri, îi dispreţuieşti ca un nebun, dacă nu sunt, îi renegi ca un ipocrit. În niciunul din cazuri nu pot câştiga.

Sid, care fusese conceput de un barman cipriot cu o slujnică retardată mental, aprobă cu putere din cap.

— Voiam să stau de vorbă cu tine şi cu domnişoara i >

Coombs, zise Dalgliesh, despre moartea lui Maurice Seton.

Cazul nu este al meu, aşa că nu trebuie să vorbeşti, dacă nu vrei. Dar, cu siguranţă, ştii toate astea.

— Corect. Nu sunt obligat să suflu vreun cuvinţel. Dar, pe de altă parte, s-ar putea să mă aflu într-o dispoziţie caritabilă. Nu se ştie niciodată. Încearcă-mă.

— Îl cunoşti pe Dighy Seton, nu?

Dalgliesh ar fi putut jura că întrebarea îl luase pe nepregătite. Ochii de peşte mort ai lui Luker clipiră.

— Dighy a lucrat aici, spuse el, câteva luni anul

trecut, când rămăsesem fără pianist. Asta s-a întâmplat după ce barul lui a dat faliment. I-am împrumutat nişte bani ca să încerce să se pună pe picioare, dar n-a ţinut. Dighy nu este tocmai potrivit pentru astfel de afaceri. Dar nu e un pianist rău.

— Când a fost aici ultima dată?

Luker îşi deschise larg braţele şi se întoarse către tovarăşii săi:

— A mai cântat o săptămână la noi, nu-i aşa, în mai, când Ricki Carlis a luat o supradoză? De atunci nu l-am mai văzut.

— A mai fost o dată sau de două ori, L.J., spuse Lily. Dar nu când erai tu aici.

Personalul lui Luker folosea întotdeauna iniţialele sale, când i se adresa. Dalgliesh nu era sigur dacă intenţia era de a accentua intimitatea relaţiilor dintre ei, sau de a-l face pe Luker să se simtă ca un magnat american. Lily, dornică să dea o mână de ajutor, continuă:

— Nu a venit el cu o gaşcă, prin vară, Sid?

Sid luă o expresie lugubră de gânditor şi zise:

— Nu era în vară, Lily. Mai degrabă la sfârşitul primăverii. Nu venise cu Mavis Manning şi gaşca ei? După ce i s-a terminat ei seria de spectacole, în mai?

— Ăla era Ricki, Sid. La Ricki te gândeşti. Dighy Seton nu a fost niciodată cu Mavis.

Dalgiesh se gândea că păreau să-şi ştie foarte bine rolurile, cu toţii, ca la un număr de dans şi cântece. Luker îi zâmbi blând:

— De ce vă legaţi de Dighy? Nu a fost crimă şi, chiar dacă ar fi fost, Dighy este la adăpost de bănuieli. Gândiţi-vă la fapte. Dighy avea un frate bogat. Foarte bine pentru amândoi. Frate-său avea o inimă slabă, care putea să-i facă, în orice clipă, figura. Ghinionul lui, dar, încă o dată, foarte bine pentru Dighy. Şi într-o bună zi, îi face figura. Asta înseamnă cauze naturale, dacă expresia mai are vreo semnificaţie. Să admitem că cineva a cărat cadavrul până în Suffolk şi i-a dat brânci pe mare. Şi, mai întâi, am înţeles că i-a făcut tot felul de chestii neplăcute. Mie mi se pare că

bietul domn Seton nu era tocmai agreat printre literaţi şi vecini. Sunt surprins, domnule comisar, că mătuşa dumneavoastră poate trăi printre oamenii aceia, darmite să le mai lase şi toporul la îndemână, ca să fie ciopârţiţi morţii cu el.

— Pari să fii destul de bine informat, spuse Dalgliesh.

Într-adevăr, fusese informat cu o remarcabilă repeziciune. Dalgliesh se întrebă cine îl ţinea atât de prompt la curent cu evenimentele.

Luker ridică din umeri:

— Nu e nimic ilegal în asta. Prietenii mei îmi spun tot felul de lucruri. Ştiu că mă interesează problemele lor.

— Mai ales dacă e vorba să moştenească două sute de mii de lire.

— Uite ce e, domnule comisar. Dacă am nevoie de bani, pot să-i fac şi singur. Şi în mod legal. Orice prost poate face avere în afara legii. Dar astăzi trebuie să fii inteligent ca să-i poţi face pe căi legale. Dighy Seton poate să-mi dea înapoi cele o mie cinci sute de lire pe care i le-am împrumutat când încerca să salveze barul lui, Golden Pheasant, dacă vrea. Eu unul nu-l zoresc.

Sid îşi întoarse privirea de lemur către şeful lui. Devoţiunea ce se putea citi în ochii lui era aproape indecentă.

Dalgliesh spuse:

— Maurice Seton a luat masa aici în seara în care a murit. Dighy Seton are legături cu acest local. Şi tot el urmează să moştenească două sute de mii de lire. Nu poţi condamna pe nimeni dacă vine aici să pună întrebări, mai ales că domnişoara Coombs a fost ultima persoană care l-a văzut pe Maurice în viaţă.

Luker se întoarse spre Lily:

— Ar fi mai bine să-ţi ţii gura, Lily. Sau, şi mai bine, să-ţi iei un avocat. Am să-l sun pe Bernie.

— Ce dracu’ să fac cu Bernie? I-am spus deja totul atunci când a venit tipul ăla de la departamentul de criminalistică. Şi spun adevărul. Michael şi băieţii l-au văzut când m-a chemat la masa lui şi am rămas acolo până

la nouă şi jumătate, când am plecat împreună. Eu m-am întors aici pe la zece şi jumătate. Sid, tu m-ai văzut, ca şi toţi cei din rahatul ăsta de bar.

— Aşa este, domnule comisar. Lily s-a întors pe la zece şi jumătate.

— Lily n-ar fi trebuit să părăsească barul, spuse Luker blând. Dar asta este treaba mea, nu a dumneavoastră.

Domnişoara Coombs părea regal de nepăsătoare la gândul nemulţumirii lui Luker. La fel cu toţi angajaţii acestuia, ştia foarte bine cât poate întinde coarda. Regulile erau puţine şi simple şi bine înţelese de către toată lumea. Părăsirea barului timp de o oră într-o seară nu prea aglomerată nu era ceva de neiertat. Crima, în anumite circumstanţe bine determinate, era şi ea, probabil, pardonabilă. Dar dacă cineva din Monksmere spera că va putea pune această crimă în seama lui Luker, avea să fie dezamăgit. Luker nu era omul care să ucidă în folosul altuia şi nici nu s-ar fi obosit să-i folosească de paravan. Când ucidea, Luker nu avea nimic împotrivă să-şi lase amprenta pe acea crimă.

Dalgliesh o întrebă pe Lily cum s-a întâmplat. Nu se mai pomeni nimic despre avocaţi şi nu mai întâmpină nicio împotrivire în a afla istoria serii aceleia. Lui Dalgliesh nu-i scăpă privirea furişă pe care Lily i-o aruncă şefului ei, înainte de a începe. Dintr-un motiv pe care el îl cunoştea cel mai bine, Luker era gata să o lase să vorbească.

— Păi, a sosit pe la ora opt şi a ales masa cea mai apropiată de uşă. L-am observat imediat, era un omuleţ scund, foarte elegant şi cu aerul foarte nervos. Mi-am închipuit că e vreun funcţionar de stat ieşit să facă o escapadă. Obişnuiţii casei vin de obicei în grup, dar mai avem şi ţipi solitari şi ciudaţi. De fapt, sunt în căutarea unei fete. Ei bine, cum noi nu servim astfel de produse, este sarcina mea să le comunic asta.

Domnişoara Coombs îşi luă o expresie de pioasă severitate, care nu păcălea pe nimeni şi care nici nu intenţiona să o facă. Dalgliesh întrebă ce se întâmplase

după aceea.

— Michael i-a luat comanda. A comandat creveţi prăjiţi, salată verde, pâine cu unt şi o sticlă de Ruffâno. Părea să ştie exact ce vrea. Fără ezitări, când Michael i-a adus ce comandase, a întrebat dacă poate să-mi vorbească. M-am dus la masa lui şi el m-a întrebat ce vreau să beau. Am cerut un gin cu lămâie şi l-am băut în timp ce el ciugulea din creveţi. Fie că nu-i era prea foame, fie că dorea să aibă ceva pe care să-l plimbe prin farfurie în timp ce vorbea. Până la urmă a mâncat ceva din porţia de carne, dar nu părea să-i placă. Vinul însă l-a băut. Aproape toată sticla.

Dalgliesh a întrebat despre ce au vorbit.

— Droguri, spuse domnişoara Coombs cu francheţe. Asta îl interesa, drogurile. Dar nu pentru el. Era destul de clar că nu e unul din ăia şi nu ar fi venit la mine dacă era. Tipii de soiul ăsta ştiu unde să-şi găsească marfa. Nu-i vezi în barul Cortez. Tipul mi-a spus că este scriitor, unul foarte cunoscut, celebru, şi că scria o carte despre traficul de droguri. Nu mi-a spus cum îl cheamă şi nici eu nu l-am întrebat. În fine, cineva îi zisese că eu puteam să-i dau nişte informaţii utile, dacă ştia cum să mă răsplătească. Se pare că prietenul acela îi spusese că, dacă voia să afle câte ceva despre Soho, să meargă la barul Cortez şi să întrebe de Lily. Foarte drăguţ din partea ăluia, trebuie să recunosc. Niciodată nu m-am considerat o autoritate în domeniul comerţului cu droguri. Oricum, se pare că cineva voia să-mi facă un serviciu. Se puteau câştiga ceva bani şi tipul nu părea să-şi dea seama dacă informaţia care i se oferea era corectă sau nu. Nu voia decât un pic de culoare locală pentru cartea lui şi asta am considerat că pot să-i ofer. În Londra poţi să cumperi tot ce doreşti, dacă ai bani şi ştii unde să te adresezi. Tu ştii asta, puiule, la fel de bine ca şi mine. Îndrăznesc să spun că aş fi putut să-i dau numele a vreo două sau trei cârciumi unde se spune că este vehiculată marfa. Dar la ce i-ar fi folosit? El voia un pic de farmec şi agitaţie, care nu au nicio legătură cu traficul de droguri şi nici cu nefericiţii de drogaţi. Aşa că i-

am spus că aş putea să-i dau nişte informaţii şi l-am întrebat cât putea plăti. A zis că zece lire şi eu am fost de acord. Să nu aud vorbe că mă dădeam mare. Nu îi plătea degeaba.

Dalgliesh spuse că era sigur că domnişoara Coombs întotdeauna oferea lucruri de valoare şi domnişoara Coombs, după o scurtă luptă, se hotărî, prudentă, să lase remarca neobservată. Dalgliesh întrebă:

— Ai crezut povestea pe care ţi-a spus-o, că e scriitor?

— Nu, drăguţă. Oricum, nu la început. O auzisem de prea multe ori până atunci. Te-ai mira dacă ai afla numărul tipilor care vor să cunoască o fată „doar ca să descopăr fundalul autentic pentru noul meu roman”. Şi dacă nu e asta, atunci fac cercetări sociologice. Fac pe dracu’! El părea exact genul ăsta. Ştii ce vreau să spun, stresat, nervos şi în acelaşi timp nerăbdător. Dar când mi-a propus să luăm un taxi şi că eu puteam să-i dictez, iar el să bată direct la maşină, am început să-mi pun întrebări. I-am zis că nu pot să lipsesc din bar mai mult de o oră şi că aş prefera să mergem la mine. Întotdeauna am spus că atunci când nu ştii cu cine ai de-a face, să te ţii pe lângă casă. Aşa că i-am propus să luăm un taxi până la mine. A zis că e în ordine şi am plecat pe la nouă jumătate. Corect, Sid?

— Corect, Lily. Era nouă jumătate.

Sid îşi ridică ochii trişti de la ulcica cu lapte. Contemplă, fără entuziasm, pojghiţa încreţită care se forma încet pe suprafaţa lichidului. Mirosul de lapte cald, greţos şi fecund, părea să îmbibe întreaga încăpere, apăsător.

— Pentru Dumnezeu, spuse Luker, bea chestia aia sau arunc-o, Sid. Mă scoţi din sărite.

— Bea-l dragă, îl încurajă domnişoara Coombs. Gândeşte-te la ulcerul tău. Doar nu vrei să o iei pe urmele bietei Solly Goldstein.

— Solly a murit din cauza unui accident coronarian şi laptele nu a fost niciodată de folos la aşa ceva. Dimpotrivă, aş zice. Oricum, chestia e de fapt radioactivă. Plin de

stronţiu 90. E periculos, Sid.

Sid se duse repede la chiuvetă şi vărsă laptele. Rezistând pornirii de a se duce la fereastră şi de a o deschide, Dalgliesh întrebă:

— Cum ţi s-a părut domnul Seton, cât aţi stat împreună?

— Nervos, dragule. Bucuros, dar în acelaşi timp agitat. Michael a vrut să-l mute la o altă masă, e cam curent lângă uşă, dar nici nu a vrut să audă. Cât am stat de vorbă, se uita mereu spre uşă.

— Ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva?

— Nu, dragă. Mai degrabă ca şi cum voia să se asigure că este tot acolo. Aproape că mă aşteptam să ne tragă o ţeapă. Era un tip ciudat şi cu asta basta.

Dalgliesh întrebă ce s-a întâmplat după ce au plecat de la bar.

— Ce i-am spus şi tipului din Suffolk. Am luat un taxi de la colţul străzii şi când tocmai mă pregăteam să-i dau şoferului adresa mea, domnul Seton a spus că ar prefera să ne învârtim o vreme cu maşina şi m-a întrebat dacă mă deranja. Dacă vrei să ştii, eu cred că i s-a făcut brusc frică. Teamă de ce i s-ar fi putut întâmpla, bietul creştin. Oricum, mie îmi convenea, aşa că ne-am învârtit prin West End şi apoi ne-am dus în Hyde Park. I-am brodat nişte minciuni despre afacerile cu droguri şi el a notat tot ce i-am zis, într-un carneţel. Părerea mea e că era niţel cam beat. Deodată, m-a apucat în braţe şi a vrut să mă sărute. Dar începusem să mă satur de el şi nu prea aveam chef să mă las pipăită de caraghiosul ăla. Mi-a lăsat impresia că îmi făcea avansuri numai pentru că aşa îşi închipuia că ar trebui să facă. Aşa că i-am spus că trebuie să mă întorc la bar. El a cerut să-l lăsăm la staţia de metrou de

la Paddington şi a zis că o să ia metroul. Fără supărare. Mi-a dat două bancnote de cinci lire şi încă o liră pentru taxi.

— A spus unde se ducea?

— Nu. Noi veneam dinspre Sussex Gardens – ştii că e

sens unic pe Praed Street acum – şi l-am lăsat în dreptul liniei externe de metrou. Dar ar fi putut să traverseze la staţia Waterloo, bănuiesc. Nu m-am uitat după el să văd ce face. Ne-am luat la revedere pe la zece şi un sfert în dreptul staţiei Paddington şi de atunci nu l-am mai văzut. Şi ăsta este adevărul.

Chiar dacă nu era, se gândi Dalgliesh, era greu de imaginat cum ar fi putut să infirme povestea ei. Existau prea multe dovezi convergente şi Lily era ultima dintre femeile din Londra care să intre într-atât în panică, încât să schimbe o declaraţie bună. Venirea lui la Cortez fusese o pierdere de timp. Luker fusese de-a dreptul nefiresc, aproape suspect de cooperant, dar Dalgliesh nu aflase decât lucruri pe care Reckless ar fi putut să i le spună mult mai repede.

Avu, deodată, ceva din incertitudinile şi nepotrivirile pe care tânărul poliţist detectiv Dalgliesh le trăise cu douăzeci de ani în urmă. Când scoase fotografia făcută de Bryce la petrecerea de pe plajă şi le-o dădu să o privească, nu mai avea nicio speranţă de reuşită. Se simţea ca un comis voiajor, care merge din uşă în uşă, lăudându-şi nimicurile pe care nimeni nu le doreşte.

Ceilalţi priviră fotografia cu un aer politicos. Poate că, aidoma unor casnice amabile, le era milă de el. Perseverent, îi întrebă, şiret, dacă vreunul din cei aflaţi în fotografie fusese văzut la barul Cortez. Lily îşi miji ochii, într-un efort agonizant, ţinând fotografia la o lungime de braţ distanţă, estompându-şi astfel complet vederea. Dalgliesh îşi aminti că Lily, ca mai toate femeile de altfel, minţea cel mai convingător atunci când se putea convinge pe sine că, în esenţă, spune adevărul.

— Nu, dragule, nu pot spune că recunosc pe cineva. Cu excepţia lui Maurice Seton şi a lui Dighy, bineînţeles. Asta nu înseamnă că n-or fi fost pe aici. Mai bine i-ai întreba chiar pe ei.

Luker şi cu Sid, mai puţin inhibaţi, abia dacă aruncară o privire la fotografie şi mărturisiră că nu văzuseră persoanele în viaţa lor.

Dalgliesh îi privi pe toţi trei. Sid avea aerul nerăbdător, aproape în suferinţă, al unui băieţel subnutrit, aflat fără speranţă în derivă prin lumea rea a adulţilor. Se gândi că Luker râdea probabil în sinea lui, dacă ar fi fost posibil ca el să râdă. Lily îl privea cu un aer mămos, încurajam, aproape cu milă, o privire care – îşi zise cu amărăciune – era de obicei rezervată clienţilor ei. Nu mai avea ce să scoată de la ei. Le mulţumi pentru ajutor – bănuia că tonul de ironie rece nu-i scăpase lui Luker – şi plecă.

Când Dalgliesh îi părăsi, Luker făcu un gest cu capul către Sid. Omul plecă fără o vorbă şi fără să privească în urmă. Luker aşteptă până ce paşii acestuia se auziră coborând scările. Lily, singură acum cu şeful ei, nu dădea semne de nelinişte, ba se aşeză şi mai confortabil în fotoliul cam dărăpănat din stânga căminului, urmărindu-l cu privirea calmă şi lipsită de curiozitate a unei pisici. Luker se îndreptă către un seif aflat în perete. Ea îi privea spatele lat, aşa cum stătea acolo, nemişcat, răsucind combinaţia cifrului. Când se întoarse, văzu că ţinea în mâini un pacheţel cât o cutie de pantofi, învelit în hârtie de ambalaj şi legat nu prea strâns cu o sfoară. îl puse pe biroul său.

— Ai mai văzut pachetul ăsta? întrebă el.

Lily nu catadicsi să arate vreun interes.

— A sosit cu poşta de azi, pentru tine, nu? Sid l-a luat. Care-i problema cu el?

— Nu e nicio problemă. Dimpotrivă, este un pachet admirabil. După cum vezi, l-am desfăcut, dar când a sosit era foarte îngrijit ambalat. Vezi adresa? L.J. Luker, Esq., Barul Cortez, W.l. Scris cu majuscule foarte frumoase, fără personalitate. Nu este uşor să identifici mâna care le-a scris, îmi place chestia cu esquire. Familia mea nu are blazon, aşa că expeditorul a fost puţin cam pompos, dar cum face aceeaşi greşeală ca şi inspectorul de la fisc şi jumătate din comercianţii din Soho, nu putem considera acest lucru drept un indiciu. Apoi, ambalajul. O hârtie de

împachetat cum nu se poate mai banală; se cumpără la coală, de la orice papetărie. Şi sfoara. Ai remarcat ceva la sfoară, Lily?

Lily, atentă, spuse că nu vede nimic deosebit la sfoara aceea. Luker continuă:

— Totuşi, este destul de ciudată suma pe care el, sau ea, a plătit-o pentru poştă. Cel puţin un şiling, după o estimare generoasă. Aşa că putem considera că timbrul a fost pus înainte şi apoi, la poştă, a fost expediat la o oră de mare aglomeraţie. N-a mai aşteptat să fie cântărit. În felul acesta sunt şanse mai puţine pentru client de a fi descoperit.

— Unde a fost pus la poştă?

— La Ipswich, duminică. Îţi spune ceva asta?

— Numai că a fost expediat departe de aici. Ipswich nu este în apropierea locului unde l-au găsit pe Maurice Seton?

— Este oraşul cel mai apropiat de Monksmere. Locul cel mai apropiat unde cineva poate fi sigur că nu este recunoscut. Nu putea să-l trimită de la Walberswick sau

Southwold fără să se teamă că cineva îşi va aminti de el.

*

— Pentru Dumnezeu, L. J! Ce este înăuntru?

— Deschide-l şi uită-te singură.

Lily înaintă cu grijă, dar cu o uşoară urmă de nepăsare. Pachetul avea mai multe straturi de hârtie decât se aşteptase. Cutia se dovedi a fi o banală cutie de pantofi, dar etichetele erau rupte. Părea destul de veche, genul de cutie pe care o găseşti, de obicei, înghesuită într-un şifonier sau într-un sertar, aproape în orice casă. Mâinile lui Lily şovăiră pe capac.

— Dacă înăuntru e vreun blestemat de animal care sare pe mine, te omor, L.J. Pe crucea mea că te omor. Urăsc glumele nesărate. A, ce dracu' pute în halul ăsta?

— Formol. Haide, deschide-l.

O privea atent, cu ochii reci plini de interes, aproape amuzaţi. Reuşise să o nelinişteasc㠍 în sfârşit. Ochii li se întâlniră pentru o clipă. Apoi ea făcu un pas îndărăt şi întinzând mâna aruncă la o parte capacul, cu o smucitură.

Mirosul acru-dulceag se răspândi ca un anestezic. Cele două mâini, retezate de la încheieturi, erau aşezate pe un strat de vată îmbibată, adunate ca pentru o parodie de rugăciune, cu palmele abia atingându-se şi degetele lipite strâns. Pielea umflată, cât mai rămăsese din ea, era albă ca varul şi atât de boţită încât falangele păreau cuprinse într-o pereche de mănuşi vechi şi largi, care s-ar fi descojit, pur şi simplu, la prima atingere. La încheieturile măcelărite carnea începuse deja să se retragă de pe oase, iar unghia degetului arătător de la mâna dreaptă se deplasase de la locul ei.

Femeia se uită fix la mâini, fermecată şi oripilată. Apoi, apucă deodată capacul şi acoperi cutia. Cartonul se îndoi sub presiunea mâinilor ei.

— Nu a fost crimă, L.J. Îţi jur! Dighy nu are nicio legătură cu toate astea. Nu ar fi avut curajul.

— Aşa m-aş fi gândit şi eu. Mi-ai spus adevărul, Lily?

— Desigur. Absolut totul, L.J. Ia ascultă, nu putea să o facă el, doar a fost la închisoare toată noaptea de marţi.

— Asta ştiu. Dar dacă nu a trimis el chestiile astea, atunci cine? Promisese că va face rost de două sute de mii de lire, îţi aminteşti?

— A spus că frate-său avea să moară, zise Lily brusc. Aşa mi-a spus odată.

Se uita la cutie, fascinată şi îngrozită.

— Bineînţeles că avea să moară, spuse Luker. Odată şi odată. Era bolnav de inimă, nu? Asta nu înseamnă că Dighy l-a omorât. Au fost cauze naturale.

Probabil că Lily detectase o urmă de nesiguranţă în vocea lui. îl privi şi spuse repede:

— L.J., ştii că întotdeauna a dorit să-ţi devină asociat.

Şi are cele două sute de mii.

— Nu încă. Şi s-ar putea să nu pună niciodată mâna pe ele. Nu am nevoie de proşti pe lângă mine, cu sau fără capital.

— Dacă l-a terminat pe Maurice şi a reuşit să o facă să arate ca o moarte naturală, atunci nu e chiar atât de prost, L.J.

— Poate că nu. Să aşteptăm să vedem dacă reuşeşte să scape.

— Şi ce facem cu… alea? întrebă Lily, arătând cu capul spre cutie.

— Le punem înapoi în seif. Mâine am să-l pun pe Sid să le împacheteze şi să i le trimită lui Dighy. Asta ar trebui să ne spună ceva. Ar fi chiar o chestie drăguţă dacă i-aş pune şi una din cărţile mele de vizită. A venit momentul ca eu şi

Dighy Seton să stăm puţin de vorbă.

Dalgliesh închise uşa barului în urma sa şi trase în piept aerul cartierului Soho, ca şi cum ar fi fost aerul de mare de pe promontoriul Monksmere. Luker lăsase întotdeauna această impresie, că polua atmosfera. Era fericit că părăsise biroul mic şi sufocant şi că nu mai trebuia să se uite în ochii aceia stinşi. Probabil că trăsese o ploaie cât stătuse el în bar, pentru că roţile maşinilor fâşâiau pe un carosabil umed, iar asfaltul îl simţea lipicios sub tălpi. Soho se trezea la viaţă şi strada îngustă îşi legăna scursurile ţipătoare de la o curbă la alta. Bătea un vânt ascuţit, care usca asfaltul văzând cu ochii. Se întrebă dacă bătea la fel şi la Monksmere. Poate

chiar în clipa aceea mătuşa lui închidea obloanele în faţa nopţii.

Mergând încet spre Shaftesbury Avenue, Dalgliesh îşi cântărea următoarea mişcare. Până în momentul acela, plecarea sa grăbită la Londra, sub imboldul unui furios impuls, nu-i dăduse nicio informaţie pe care nu ar fi putut-

o afla, cu mai puţin efort, rămânând în Suffolk. Chiar şi Max Gurney ar fi putut să-i spună noutăţile prin telefon, deşi era de notorietate publică faptul că Max era un tip foarte precaut. Dalgliesh nu regreta complet călătoria pe care o făcuse, dar fusese o zi lungă şi nu era dispus să o lungească şi mai mult. De aceea era şi mai enervant să se simtă hărţuit de convingerea că mai avea ceva de făcut.

Îi era greu să se decidă care ar fi fost acel ceva. Niciuna din posibilităţi nu era atrăgătoare. Ar fi putut face o vizită la apartamentul modern şi scump pe care îl ocupa Latham, în încercarea de a scoate ceva de la portar, dar în situaţia dată, venit cu titlu particular, nu avea şanse de reuşită. În plus, Reckless, sau unul din oamenii săi, fusese probabil acolo înaintea lui şi dacă alibiul lui Latham putea fi infirmat, ar fi făcut-o. Ar fi putut să-şi încerce norocul la respectabilul hotel Bloomsbury, unde Eliza Marley susţinea că îşi petrecuse noaptea de marţi. Nici acolo nu putea conta pe o primire prea cordială şi Reckless trecuse, şi pe acolo, înaintea lui. Începuse să cam obosească, tot ţinându-se pe urmele lui Reckless, ca un câine dresat.

Ar fi putut să arunce o privire în apartamentul lui Justin Bryce din City; dar părea destul de lipsit de sens. De vreme ce Bryce era încă în Suffolk, nu avea nicio şansă să poată intra şi nu-şi imagina ce putea să afle examinând clădirea pe dinafară. O cunoştea destul de bine, căci era una dintre cele mai plăcute din City. Bryce locuia pe Fleet Street, deasupra birourilor de la „Monthly Critical Review”, într-o curte minusculă datând din secolul al XVIII-lea, păstrată cu atâta grijă încât părea complet artificială. Singura ieşire spre stradă era prin pasajul Pie Crust, prea strâmt aproape chiar şi pentru o singură persoană. Dalgliesh nu ştia unde îşi ţinea Bryce maşina, dar cu siguranţă nu în Pie Crust Court. Avu deodată o viziune fantastică în care Bryce, mic de statură, se clătina de-a lungul pasajului, cu cadavrul lui Seton azvârlit pe un umăr, înghesuindu-l apoi în portbagajul maşinii sub privirile interesate ale poliţiştilor de la circulaţie şi ale unei jumătăţi din efectivul poliţienesc din City. Îşi dorea să

fi putut crede asta.

Mai exista un fel în care şi-ar fi putut petrece seara. Ar fi putut să-i telefoneze lui Deborah Riscoe la birou – era aproape ora ei de plecare – şi să o roage să vină la el acasă. Ar fi venit, desigur. Zilele acelea, atât de dulci amintirii sale – în ciuda câtorva certuri întâmplătoare – în care nu era niciodată sigur dacă ea avea să vină sau nu, erau acum de domeniul trecutului. Indiferent ce planuri ar fi avut pentru seara aceea, ea ar fi venit. Atunci toată plictiseala, iritarea şi toate incertitudinile şi-ar găsi, în sfârşit, o descărcare fizică. Dar mâine problema ar rămâne intactă, aruncându-şi umbra între el şi prima geană de lumină.

Brusc, se hotărî. Se întoarse scurt spre Greek Street, făcu semn primului taxi pe care îl zări şi îi ceru şoferului să-l lase la staţia de metrou Paddington. Se decise să meargă pe jos de la staţia Paddington până la adresa la care stătea Dighy Seton. Dacă Maurice Seton parcursese acest traseu, atunci putea să fi luat un autobuz sau un alt taxi (Dalgliesh se întreba dacă Reckless verificase aspectul acesta), dar erau şanse să fi mers pe jos. Se cronometră. îi trebuiră exact şaisprezece minute de mers rapid pentru a ajunge la arcada din cărămidă şi stuc ce ducea la Carrington Mews. Lui Maurice Seton putea să-i fi luat chiar mai mult.

Intrarea pietruită era neprimitoare, prost luminată şi mirosea puternic a urină. Dalgliesh trecu neobservat pe sub arcadă, căci locul era pustiu, şi ajunse într-o curte largă, luminată doar de un singur bec aflat deasupra unuia din cele două şiruri de garaje. Clădirile aparţinuseră odinioară unei şcoli de şoferi şi pe uşile garajelor mai atârnau câteva anunţuri zdrenţuite. Dar acum acestea erau dedicate unor scopuri mai nobile şi anume îmbunătăţirea lipsei cronice de locuinţe din Londra. Şi mai exact, fuseseră convertite în nişte căsuţe întunecoase, subdimensionate şi supraevaluate, cărora recent li se făcuse reclamă ca fiind „reşedinţe de oraş, ca o bijuterie”. Erau destinate unor proprietari şi chiriaşi gata să suporte

orice cheltuieli sau inconveniente de dragul statutului oferit de o adresă în Londra şi gustului pentru mondenitatea contemporană. Garajele duble fuseseră tăiate în două, pentru a oferi o cameră de parter, păstrând, totuşi, spaţiu pentru o maşină nu prea mare, iar mansardele fuseseră lărgite, formând perechi de celule pentru dormitor şi baie.

Casa lui Dighy Seton era singura terminată, iar decoraţiunile erau deprimant de clasice. Uşa era portocalie, cu mâner de alamă în formă de sirenă, avea jardiniere la cele două gemuleţe pătrate şi o lampă montată într-un suport de metal, deasupra intrării. Lampa nu era aprinsă, lucru care nu surprindea de vreme ce, pe cât putea Dalgliesh să vadă, nu era legată la curent. îl izbea aspectul ei izolat, lipsit de atractivitate, şi vulgaritatea ei nefuncţională. Faptul era caracteristic pentru întreaga casă. Jardinierele aproape se prăbuşeau sub greutatea pământului uscat din ele. Fuseseră plantate crizanteme în ele şi, pe vremea când erau proaspete, veselia lor justificase probabil un supliment la chirie. Dar florile, aurii odinioară, acum păliseră şi se uscaseră, iar frunzele moarte miroseau a putred.

Se plimbă în jurul curţii, luminând cu ajutorul lanternei prin ochii negri ai ferestrelor. Cele două garaje alăturate, cu camerele lor de la etaj, erau în curs de modernizare. Interioarele fuseseră complet golite, iar uşile duble de garaj erau scoase, aşa că putu să păşească înăuntru. Văzu cu interes că urma să existe o uşă de legătură între garaj şi salon. Peste tot era un miros de cherestea proaspăt tăiată, vopsea şi praf de cărămidă. Cartierul mai avea, desigur, mult până să ajungă măcar acceptabil din punct de vedere social, darmite la modă, dar se afla pe drumul cel bun. Dighy fusese, practic, primul care mirosise valul favorabil.

Şi aşa ajunse, bineînţeles, la interesanta întrebare legată de motivul venirii lui aici. Nu era o casă nepotrivită pentru el. În multe sensuri, acest simbol minuscul şi sărăcăcios i se potrivea cum nu se poate mai bine lui

Dighy. Dar, una peste alta, faptul că îşi alesese o casă atât de potrivită pentru înfăptuirea unei crime nu era o coincidenţă prea mare? Se afla la douăzeci de minute de mers de locul unde Maurice Seton coborâse din taxi; era într-o curte întunecată şi discretă în care, o dată ce plecau lucrătorii, nu se afla mai nimeni în afară de Dighy; avea un garaj direct legat, printr-o uşă, cu casa. Şi mai era ceva, poate faptul cel mai semnificativ dintre toate: Dighy Seton se mutase de curând şi nu-şi dăduse adresa nimănui de la Monksmere. Când Sylvia Kedge dorise să-l contacteze, după moartea lui Maurice, nu ştiuse de unde să-l ia. Şi asta însemna că Maurice, dacă într-adevăr fusese trimis de Lily Coombs la Carrington Mews, nu avea de unde să ştie că acela care îl aştepta acolo era Dighy. În mod cert, de la barul Cortez Maurice se îndreptase spre propria moarte. Iar Dighy era singurul dintre suspecţi care avea legături cu barul.

Dar toate acestea nu erau decât simple bănuieli. Nu exista nicăieri nicio dovadă. Nu exista dovada că Lily îl îndrumase pe Maurice încoace; şi chiar dacă o făcuse, Lily era capabilă să se ţină de o poveste cu o încăpăţânare demnă de o cauză mai bună. Ar fi fost nevoie de metode mai tari decât cele pe care orice forţă de poliţie engleză le-ar tolera, pentru a o convinge pe Lily să vorbească. Nu exista nicio dovadă că Maurice fusese la Mews. Dalgliesh nu putea să intre în casa încuiată, dar Reckless sau oamenii săi fuseseră pe acolo; dacă era ceva de găsit, ei ar fi găsit. Nu exista nici măcar dovada că Maurice fusese omorât. Reckless nu credea asta, nici şeful poliţiei nu credea, probabil nimeni nu credea în afara lui Adam Dalgliesh, stupid de insistent, urmându-şi orbeşte presimţirile până în colţii adevărului şi dacă Maurice fusese omorât, problema cea mai importantă rămânea tot nerezolvată. Murise la miezul nopţii, când Dighy Seton – ca şi majoritatea suspecţilor – avea un alibi perfect. Până când nu se răspundea la întrebarea „cum”, era lipsit de sens să se concentreze asupra lui „cine”.

Dalgliesh plimbă, pentru ultima dată, fascicolul

lanternei peste curtea pustie, peste grămada de cherestea acoperită cu o prelată, peste maldărele de cărămizi noi şi peste uşile garajelor cu anunţurile lor jupuite. Apoi trecu pe sub arcadă, la fel de tăcut cum intrase, şi se îndreptă spre Lexington Street, unde îşi lăsase maşina.

* * *

Abia în dreptul oraşului Ipswich îl ajunse oboseala. Ştia că este periculos să mai continue drumul. Avea nevoie de hrană. Trecuse destulă vreme de la prânzul, substanţial, pe care îl luase în compania lui Max şi de atunci nu mâncase nimic. Era foarte mulţumit să-şi petreacă noaptea într-o parcare, dar nu şi să se trezească dimineaţă cu o foame chinuitoare şi fără şansa de a putea lua micul dejun. Problema, însă, era că se făcuse prea târziu ca să mai găsească o cârciumă deschisă. Nu avea de gând să se oprească la vreun bar sau hotel de provincie, doar ca să se lupte cu hotărârea încăpăţânată a vreunui proprietar de a servi mesele la ore fixe şi la un preţ şi o calitate care ar opri pe oricine cu excepţia, poate, a înfometaţilor. Totuşi, după câteva mile, ajunse la o cafenea de noapte, anunţată de un lung şir de camioane parcate în jurul vitrinelor şi de strălucirea luminii ce ieşea prin ferestrele joase. Localul era plin, aerul îngroşat de fum zumzăia de vorbe, iar tonomatul urla. Fără să ia în seamă toate astea, se aşeză într-un colţ, la o masă fără faţă de masă dar curată şi comandă ouă, cârnaţi şi cartofi pai şi un ceainic de ceai fierbinte şi dulce.

După aceea se duse să caute telefonul, care era amplasat cum nu se poate mai incomod, într-un coridor îngust ce lega bucătăria de parcare. Ceru o comandă cu Pentlands. Nu ar fi fost nevoie să telefoneze. Mătuşa lui nu-l aştepta la o oră anume, dar se simţea deodată neliniştit în privinţa ei şi se hotărâse că, dacă nu răspundea nimeni, să-şi continue drumul. Îşi spuse că neliniştea era complet iraţională. Se putea foarte bine ca ea să ia masa la Priory House, sau să facă o plimbare solitară pe plajă. Nu descoperise nimic ce ar fi putut sugera că ea se afla în pericol. Şi totuşi, avea sentimentul

că ceva nu e în ordine. Era probabil doar rezultatul oboselii şi al insatisfacţiilor, dar trebuia să verifice.

I se păru că durează neobişnuit de mult până când răspunse şi îi auzi vocea calmă şi familiară. Chiar dacă era surprinsă de telefonul lui, nu spuse nimic în acest sens. Vorbiră puţin, pe fundalul zdrăngănitului de veselă spălată şi al zgomotului camioanelor care demarau. Când puse receptorul în furcă se simţea mai bine, dar era în continuare neliniştit. Ea îi promisese că va încuia uşa casei în noaptea aceea – slavă Domnului nu era femeia care să comenteze, să râdă sau să pună întrebări la o cerere atât de simplă – şi el nu putea face mai mult pe moment. Era pe jumătate iritat de îngrijorarea pe care o simţea şi care ştia că este complet iraţională; altfel, cu toată oboseala, ar fi trebuit să-şi continue drumul.

Înainte de a părăsi cabina telefonică, îl izbi un gând şi se căută în buzunare după alte monede de telefon. De data asta dură şi mai mult până obţinu legătura, iar linia era ocupată. Dar, până la urmă, reuşi. În telefon se auzi vocea lui Plant şi el îi puse întrebarea. Da, domnul Dalgliesh avea perfectă dreptate. Plant telefonase la Seton House miercuri noaptea. Regreta că nu se gândise să-i spună domnului acest lucru. De fapt, telefonase din trei în trei ore în seara aceea, în speranţa că va da de domnul Seton. Pe la ce ore? Păi, din câte îşi amintea, pe la şase, la nouă şi la ora douăsprezece. Nicio problemă. Plant era mai mult decât bucuros că putuse să fie de ajutor.

Îi fusese oare de vreun ajutor? Dalgliesh nu era prea sigur. Faptul nu demonstra mai nimic, decât că apelul fără răspuns al lui Plant putea să fi fost telefonul pe care îl auzise Elizabeth Marley, când îl lăsase pe Dighy la Seton House. Ora se potrivea şi Reckless tot nu reuşise să depisteze celălalt apel. Dar asta nu însemna că nu telefonase nimeni. Ar fi avut nevoie de dovezi mai puternice pentru a demonstra că Dighy Seton este un mincinos.

Zece minute mai târziu, Dalgliesh oprea la adăpostul gardului viu al următoarei parcări şi se cuibărea în maşină,

cât mai confortabil posibil pentru cineva cu înălţimea lui. În ciuda cinei târzii şi indigeste, somnul îl cuprinse aproape instantaneu şi preţ de câteva ore dormi adânc şi fără vise. Se trezi din pricina zornăitului de pietriş pe geamurile maşinii şi a şuieratului vântului. Ceasul arăta trei şi un sfert. Bătea un vânt puternic şi, deşi la adăpost, maşina se legăna uşor. Norii alergau pe cer, acoperind din când în când luna, ca nişte furii negre, iar crengile lungi ale tufişurilor din gard, ale căror umbre negre se profilau pe cer, gemeau şi se aplecau ca un şir de vrăjitoare demente. Ieşi din maşină şi făcu o scurtă plimbare în josul drumului pustiu. Se sprijini de o poartă şi privi peste câmpurile netede şi întunecate, primind vântul în plină faţă, aproape tăindu-i respiraţia. Se simţea la fel ca atunci când, băiat fiind, în excursiile sale solitare cu bicicleta, obişnuia să plece noaptea de la cortul lui micuţ pentru a se plimba. Fusese una dintre cele mai mari plăceri ale sale această senzaţie de singurătate absolută, de a fi nu doar lipsit de un tovarăş, ci având conştiinţa că nimeni pe lume nu ştie exact unde se află. Era o solitudine a minţii, ca şi a trupului. Închise ochii şi trase în piept mirosul bogat şi umed al ierbii şi al pământului şi reuşi să se închipuie din nou copil. Aromele erau aceleaşi, noaptea îi era familiară, plăcerea era la fel de ascuţită.

O jumătate de oră mai târziu se aşeză din nou la somn. Dar, chiar înainte de a aluneca în prima fază de inconştienţă, ceva se întâmplă. Somnoros, se gândise fără efort la uciderea lui Seton. Nu fusese decât o înceată recapitulare mentală a zilei trecute. Şi, deodată, inexplicabil, ştiu cum ar fi putut să fie comisă crima.

Cartea a treia
SUFFOLK

Ualgliesh ajunse la Pentlands abia după ora nouă. Casa era goală şi, pentru o clipă, avu din nou presentimentele din noaptea trecută. Apoi văzu biletul de pe masa din bucătărie. Mătuşa lui luase micul dejun foarte devreme şi plecase să se plimbe pe plajă, spre Sizewell. îi lăsase o cafetieră plină, pe care trebuia doar să o

încălzească şi îi pusese masa. Dalgliesh zâmbi. Era tipic pentru mătuşa lui. Dimineaţa avea obiceiul să facă o plimbare pe plajă şi nu-i trecea prin minte să schimbe această rutină doar pentru că nepotul ei, care se fâţâia între Londra şi Monksmere în căutarea unui asasin, ar fi dorit, poate, ca ea să-i stea la dispoziţie pentru a-i spune ce mai e nou. Nici nu-şi putea imagina că un bărbat sănătos este incapabil să-şi pregătească singur micul dejun. Dar, ca întotdeauna la Pentlands, lucrurile esenţiale erau la îndemână, bucătăria era încălzită şi primitoare, cafeaua era tare şi mai era şi un castron albastru plin cu ouă proaspete şi câteva chifle făcute în casă, care încă mai păstrau căldura cuptorului. Era limpede că mătuşa lui se trezise devreme. Dalgliesh mâncă repede, apoi se hotărî să-şi întindă picioarele înţepenite de drumul lung, plimbându-se de-a lungul ţărmului, în întâmpinarea ei.

Coborî în salturi poteca accidentată care ducea la plajă. Marea era albă la orizont, o masă gri-maronie de apă în mişcare, fără nicio pânză, fără nicio siluetă de vapor pe linia orizontului. Fluxul creştea vertiginos. Plimbându-se pe pietrele mai înalte ale plajei, găsi fâşia de pietriş fin care se întindea între mărginea mării şi platoul de iarbă ce mărginea mlaştinile. Aici, mersul era mai uşor, deşi din când în când era silit să se întoarcă cu spatele la vânt, ca să-şi recapete suflul. Lovit de vânt şi ud din pricina spumei de mare, avansa cu greu pe cărarea de pietriş. Din când în când, găsea cu bucurie câte un petec de nisip întărit şi se oprea pentru a privi pântecele verzui şi neted al valurilor, ridicându-se într-un ultim efort înainte de a se zdrobi la picioarele sale, într-un amestec tumultuos de pietricele şi stropi de apă.

Ţărmul era gol şi pustiu ca un ultim hotar al lumii. Nu-i trezea amintiri, nici nostalgii plăcute ale vacanţelor din copilărie petrecute la ţărmul mării. Nu avea nici ochiuri de apă în stâncă, pe care să le explorezi, nici scoici exotice, nici diguri bordate cu alge marine, nici fâşii lungi de nisip auriu răscolit de nenumărate lopăţele. Aici nu exista nimic în afara mării, a cerului şi a mlaştinilor, o plajă

pustie fără alte semne care să marcheze kilometri întregi de pietriş adus de valuri, în afara câtorva grămezi răzleţe de lemn de corabie, mânjit cu smoală şi a unor fiare ruginite, rămăşiţele unor vechi fortificaţii. Dalgliesh iubea această pustietate, contopirea cerului cu marea.

Astăzi însă, locul nu-i aducea liniştea. îl văzu cu alţi ochi, un ţărm străin, sinistru şi profund dezolant. Neliniştea nopţii trecute puse din nou stăpânire pe el şi se bucură când văzu în depărtare, înălţându-se dintre dunele de nisip, silueta familiară a mătuşii sale, dreaptă ca un catarg de steag în vânt, cu marginile eşarfei sale roşii fluturând.

Ea îl zări aproape imediat şi se îndreptă către el. Când se întâlniră, rămaseră amândoi pe loc, încercând să-şi recapete respiraţia, retezată de o bruscă pală de vânt. Un croncănit puternic marcă zborul a doi bâtlani, ridicaţi deodată, ce trecură foarte puţin pe deasupra capătelor lor, bătând aerul cu aripile lor grele. Dalgliesh le urmări zborul. Gâturile lungi erau lipite de trup şi picioroangele li se întindeau spre înapok

— Bâtlani, spuse el, satisfăcut.

Jane Dalgliesh râse şi îi întinse binoclul ei.

— Dar de astea ce spui?

Un stol mic de păsări, de culoare negru-maronie, ţopăia pe marginea falezei. Înainte ca Dalgliesh să aibă timp să observe şi altceva în afara coditelor albe şi a ciocurilor

Încovoiate şi negricioase, păsările se ridicară dintr-o mişcare şi dispărură în vânt, ca un fir alb de fum.

— Nagâţi? se hazardă el.

— Ştiam că ai să spui că sunt nagâţi. Seamănă foarte tare. Nu, ăştia sunt fluierari.

— Dar ultima dată când mi-ai arătat un fluierar avea penajul roz, protestă Dalgliesh.

— Asta era vara trecută. Toamna îşi schimbă penele. De aceea seamănă aşa de tare cu nagâţii… Ai rezolvat ceva la Londra?

— Mai toată ziua, spuse Dalgliesh, mi-am petrecut-o fără rost pe urmele lui Reckless. Dar am aflat şi ceva nou, în timpul unei mese de prânz, mult prea abundente, pe care am luat-o cu Max Gurney la Cadaver Club. Seton îşi propusese să folosească practic întreaga avere drept capital pentru înfiinţarea unui premiu literar. Renunţând la speranţa unei faime personale, se hotărâse să-şi cumpere nemurirea prin intermediari. Şi nu se zgârcea la bani. Întâmplător, am reuşit să-mi fac o idee despre cum a fost ucis Seton dar, cum va fi practic imposibil de dovedit, nu cred că Reckless îmi va mulţumi pentru asta. Presupun că ar fi bine să-l sun când ajungem acasă.

Vorbea fără entuziasm. Jane Dalgliesh îi aruncă o privire, dar nu întrebă nimic şi îşi feri repede faţa, ca el să nu vadă evidenta ei îngrijorare şi să se enerveze.

— Dighy ştia că era cât pe ce să rămână fără moştenire? întrebă ea.

— Se pare că nu ştia nimeni în afară de Max. Partea ciudată este că Seton i-a scris în legătură cu proiectul şi, după cât se pare, a dactilografiat el însuşi scrisoarea. Cu toate astea, Reckless nu a găsit copia ei la Seton House. Cu siguranţă ar fi pomenit despre asta, dacă o găsea. Şi în mod sigur i-ar fi chestionat pe Sylvia Kedge şi pe Dighy, ca să vadă dacă ştiu ceva.

— Dacă Maurice dorea să ţină secretă intenţia sa, nu a dactilografiat scrisoarea fără copie? sugeră domnişoara Dalgliesh.

— Ba a făcut copie. Marginea de jos a indigoului s-a răsucit când a băgat hârtia în maşină, aşa că ultimele cuvinte s-au imprimat pe dosul scrisorii. Şi există nişte urme uşoare de indigo şi la capătul superior. Poate că a hotărât ulterior să distrugă copia, dar ştii că era meticulos cu lucrurile sale şi pare puţin probabil să o fi făcut. Întâmplător, acesta nu este singurul mister în legătură cu copiile. Se presupune că Seton a dactilografiat pasajul acela despre vizita eroului său la barul Cortez, în timpul şederii sale la Londra. Dar servitorul de la Cadaver Club

spune că nu s-au găsit indigouri în camera lui. Aşa că mă întreb ce s-a întâmplat cu ele?

Mătuşa sa rămase o vreme pe gânduri. Era prima dată că discuta cu ea un caz şi se simţea intrigată şi uşor flatată. Până când îşi aduse aminte, bineînţeles, că nu era cazul lui. Reckless răspundea de el. Reckless trebuia să decidă asupra semnificaţiei – dacă exista vreuna – lipsei indigourilor de la Cadaver. Dar ea era surprinsă şi de propriul interes în chestiune.

— Sunt mai multe posibilităţi, zise. Aşa bănuiesc. Poate că Seton nu a făcut copii. Dar dacă am în vedere obiceiurile lui, atât de meticuloase, mi se pare improbabil. Sau poate că el, sau altcineva care avea acces în camera lui, le-a distrus. Sau poate că manuscrisul pe care l-a arătat Sylvia nu era cel pe care Seton i l-a trimis de fapt. Cred că Reckless l-a întrebat pe poştaş dacă i-a adus vreun plic format mare, dar nu avem decât declaraţia ei că plicul conţinea manuscrisul. Şi, dacă îl conţinea, cineva care ştia că Seton stă la club ar fi putut substitui un set de foi cu altul, la un moment dat, în intervalul dintre lipirea plicului şi depunerea lui la poştă. Sau n-ar fi putut? Ştim dacă Seton a pus plicul pentru poştă într-un loc unde puteau să-l vadă şi ceilalţi? Sau l-a dus imediat la poştă el însuşi?

— Asta a fost una din întrebările pe care le-am pus lui Plant. Nimeni de la Cadaver nu a pus nimic la poştă din partea lui Seton. Dar plicul ar fi putut să rămână la el în cameră destul timp pentru a oferi cuiva şansa să umble la el. Sau ar fi putut să-l dea altcuiva să-l pună la poştă şi nu personalului de la club. Dar cu siguranţă nimeni nu se putea bizui pe aşa ceva! Şi ştim că nu a fost o crimă premeditată. Cel puţin eu ştiu asta. Mai trebuie să-l conving şi pe Reckless că a fost o crimă.

— Nu există nicio altă posibilitate? întrebă mătuşa lui. Ştim că Seton nu ar fi putut pune la poştă al doilea manuscris, cel care descrie cadavrul plutind pe mare. Era mort deja. Şi nu avem niciun motiv, de fapt, să credem că l-a scris măcar. Nu avem decât declaraţia Sylviei Kedge că el este autorul.

— Eu cred că el l-a scris, spuse Dalgliesh. Când Max Gurney mi-a arătat scrisoarea lui Seton, am recunoscut dactilografierea. Aceeaşi persoană a dactilografiat şi cel de-al doilea manuscris.

În vreme ce vorbeau se fereau instinctiv din calea vântului muşcător, întorcându-se spre adăpostul potecii joase care lega dunele de nisip de rezervaţia de păsări. La vreo douăzeci de iarzi mai departe se afla unul din cele câteva puncte de observaţie ascunse, care dădeau spre rezervaţie. Acest adăpost era ţinta tradiţională a plimbărilor pe plajă şi nu fu nevoie, deci, să o mai întrebe pe mătuşa lui dacă nu voia să intre. Petrecerea a zece minute privind cuiburile din trestie prin binoclul mătuşii sale, la adăpost de vânturile ascuţite ale coastei de est, devenise unul din acele ritualuri care făceau parte din vizitele sale autumnale la Monksmere. Observatorul era tipic. Un adăpost din lemn negeluit, cu acoperiş din trestie, cu o bancă, suficient de înaltă pentru a-ţi putea odihni picioarele, obosite, care se întindea pe toată lăţimea peretelui din spate şi o fantă la nivelul ochiului, deschizându-se unei largi perspective asupra mlaştinilor. Vara mirosea puternic a lemn încins, a pământ umed şi ierburi verzi. Chiar şi pe timpul lunilor reci, căldura aceea se păstra, ca şi cum toate mirosurile şi zăpuşeala verii rămâneau prizonierele pereţilor de lemn.

Ajunseseră la observator şi domnişoara Dalgliesh se pregătea să treacă prima prin intrarea îngustă când Dalgliesh spuse brusc:

— Nu, aşteaptă!

Cu un minut mai devreme păşea ca în vis. Acum, brusc, creierul lui se trezise, percepând semnificaţia semnelor pe care simţurile lui antrenate le înregistraseră în subconştient: şirul solitar de urme ale paşilor unui bărbat, care duceau de la poteca acoperită de nisip până la intrarea în adăpost, o urmă uşoară, adusă de vânt, a unei duhori greţoase care nu avea nicio legătură cu mirosul de iarbă şi pământ. În timp ce mătuşa lui se oprise, Dalgliesh se postă în faţa ei şi rămase în intrarea observatorului.

Statura sa înaltă bloca mai toată lumina care pătrundea prin intrarea strâmtă, aşa că simţi mirosul morţii înainte de a o vedea. Duhoarea de vomă acră, sânge şi diaree îi înţepa nările, ca şi cum aerul din micuţa colibă era saturat de putreziciune şi rău. Mirosul nu îi era necunoscut, dar – ca întotdeauna – trebui să se lupte, pentru o clipă, cu o senzaţie momentană, dar intolerabilă de a voma. Apoi se aplecă, lumina din spatele lui se năpusti înăuntru şi el putu să vadă, pentru prima oară limpede, cadavrul.

Dighy Seton se târâse ca un câine până într-unul din colţurile cabanei, pentru a muri. Şi nu murise uşor. Trupul patetic, rece şi rigid, era ghemuit lângă peretele cel mai îndepărtat, cu genunchii aduşi până aproape de gură, capul răsucit cu faţa în sus, de parcă ochii sticloşi făcuseră un ultim şi disperat efort de a prinde lumina. În agonia lui, îşi muşcase buza inferioară aproape despicând-o în două şi un fir de sânge, acum negru, se amestecase cu voma care făcuse crustă pe bărbie şi pe reverele trenciului, odinioară elegant, îşi încleştase mâinile sfâşiate şi sângerânde în pământul cabanei pe care apoi şi-l întinsese pe faţă şi păr, ba chiar şi-l îndesase în gură, ca într-o ultimă căutare delirantă după răcoare şi apă. La câţiva centimetri de trupul său se afla sticla lui de buzunar, cu capacul desfăcut.

Auzi vocea calmă a mătuşii:

— Cine e, Adam?

— Dighy Seton. Nu, nu intra. Nu mai putem face nimic. E mort de cel puţin douăsprezece ore; de o otravă extrem de puternică, din câte se pare. Bietul nenorocit!

O auzi oftând şi mormăind ceva ce nu putu înţelege. Apoi spuse:

— Să mă duc după inspectorul Reckless, sau ai prefera să rămân aici?

— Du-te tu, dacă vrei. Eu rămân să păzesc locul.

Era posibil să fi economisit zece – cincisprezece minute dacă s-ar fi dus el, dar nu mai era nimic de făcut în ajutorul lui Seton şi nu avea chef să o lase singură în locul

acela intoxicat de moarte. Şi ea ştia să meargă repede. Nu se pierdea prea mult timp.

Ea porni imediat şi o urmări până ce un cot al potecii i-o ascunse privirii. Apoi urcă până în vârful dunelor de nisip şi găsi o scobitură ferită în care să se aşeze, cu spatele sprijinit de o tufă de iarbă. Din acest punct favorabil putea ţine sub observaţie ascunzătoarea, având în dreapta lui întreaga fâşie de plajă, iar în stânga poteca joasă. Din când în când zărea silueta în mers a mătuşii sale. Se părea că merge foarte repede, dar aveau să treacă mai mult de trei sferturi de oră înainte ca Reckless şi oamenii săi, încărcaţi cu o targă şi alte instrumente, să apară în raza sa vizuală. Nu exista alt punct mai apropiat de plajă decât Pentlands, pentru a aduce o ambulanţă şi nici drum mai scurt către colibă decât cel prin landă, încărcaţi de echipamente, nu le va fi uşor să o străbată în contra vântului.

Dalgliesh nu stătuse decât câteva minute în colibă, dar fiecare detaliu îi rămăsese în minte, clar şi acut. Nu avea nicio îndoială că Dighy Seton fusese ucis. Deşi nu controlase cadavrul – asta era treaba lui Reckless – şi nici măcar nu-l atinsese, decât în treacăt, pentru a vedea dacă este rece şi dacă rigor morţiş se instalase definitiv, se îndoia că vor găsi vreo scrisoare de sinucigaş. Dighy Seton era un tânăr superficial, lipsit de complicaţii, prostănac, bucuros de moştenirea lui ca un copil de o jucărie nouă şi plin de planuri fericite despre baruri de noapte mai mari şi mai strălucitoare. Nu putea reprezenta un risc de sinucidere. Şi chiar şi el avea atâta minte încât să ştie că existau moduri mai uşoare de a muri decât să-ţi arzi stomacul şi măruntaiele cu otravă.

Lângă cadavru nu se afla altă sticlă în afara celei de buzunar. Aproape sigur în ea fusese otrava. Probabil că doza a fost foarte mare. Mintea lui Dalgliesh trecea în revistă posibilităţile. Arsenic? Antimoniu? Mercur? Plumb? Toate puteau produce astfel de rezultate. Dar astea nu erau decât speculaţii. Medicii legişti vor da toate răspunsurile, la vremea lor: numele otravei, doza, cât a

durat până ce Seton şi-a dat duhul. Iar restul îl privea pe Reckless.

Dar dacă presupunea că substanţa fusese pusă în sticla de buzunar, cine ar fi putut fi suspectul? Cineva care avea acces şi la sticlă şi la otravă. Asta era de la sine înţeles. Cineva care cunoştea bine victima, care ştia că Dighy, singur şi plictisit, n-ar fi rezistat să nu tragă o duşcă, înainte de a face faţă vântului şi drumului lung până acasă. Şi asta implică pe cineva care să-l fi putut convinge să vină la o întâlnire la colibă. Ce alt motiv ar fi avut să vină până aici? Nimeni în Monksmere nu ştia că Dighy să fi fost interesat de păsări şi nici de plimbări lungi. Şi nu era îmbrăcat pentru vreuna din aceste activităţi. Nici nu avea binoclu asupra sa. Nici chiar Reckless nu putea sugera că Dighy Seton a murit de moarte bună, sau că cineva cu un simţ pervertit al umorului i-a pus cadavrul în observator, cu scopul de a-i stânjeni pe Adam Dalgliesh şi pe mătuşa acestuia.

Dalgliesh nu avea nicio îndoială că omorurile aveau o legătură, dar îl surprindea lipsa de asemănare dintre ele. Se părea că este vorba de două minţi care pun la cale totul.

Uciderea lui Maurice Seton fusese aproape inutil de complicată. Deşi putea fi încă dificil de dovedit că moartea lui fusese într-adevăr o crimă, în faţa raportului de autopsie, care declara moarte din cauze naturale, altceva natural nu mai exista în legătură cu ea. Dificultatea nu venea din lipsa indiciilor. Din astea aveau chiar prea multe, de parcă asasinul simţise tot atâta nevoie să-şi demonstreze inteligenţa, câtă avusese să-l ucidă pe Seton. Dar această nouă crimă era mai simplă, mai directă. În cazul acesta nu putea exista nicio posibilitate de verdict de moarte naturală. Moartea aceasta nu încerca să tragă o dublă păcăleală. Nici măcar nu se făcuse o încercare de a o face să pară o sinucidere, să sugereze că Dighy se omorâse într-o criză de remuşcări în legătură cu moartea fratelui său.

Este drept că nu ar fi fost uşor de simulat o

sinucidere, dar lui Dalgliesh i se păru semnificativ că nu se făcuse nicio tentativă. Şi încercă să înţeleagă de ce. Putea să-şi închipuie existenţa unui motiv absolut vital pentru care ucigaşul ar fi dorit să evite orice bănuială că Dighy ar fi putut să se sinucidă din pricina remuşcărilor, sau că fusese în vreun fel preocupat de moartea fratelui său. Lui Dalgliesh îi era surprinzător de cald şi de bine la adăpostul tufelor de iarbă. Putea auzi vântul şuierând peste dune şi bubuitul insistent al valurilor. Dar ierburile înalte îl fereau atât de temeinic, încât îi dădea un sentiment ciudat de izolare, de parcă răcnetul vântului şi valurilor venea de foarte departe. Prin perdeaua subţire de iarbă putea zări marea învolburată, o colibă banală şi familiară, primitivă chiar şi cu nimic deosebită – la exterior – de alte vreo şase care mărgineau rezervaţia de păsări. Aproape că se putea autoconvinge că nu era diferită. Atins de sentimentul de izolare şi ireal, trebui să reziste impulsului absurd de a verifica dacă trupul lui Seton era într-adevăr acolo.

Jane Dalgliesh ajunsese probabil într-un timp record. În mai puţin de patruzeci de minute zări primele siluete care înaintau prin landă. Grupul apăru, pentru scurt timp, şi apoi fu din nou ascuns în spatele dunelor. A doua oară când îi zări nu păreau să fie mai aproape. Apoi, pe neaşteptate, dădură ultima curbă a potecii şi fură lângă el. Văzu un grup eterogen, bătut de vânt, încărcat de echipamente şi cu aerul unei expediţii prost organizate şi uşor demoralizate. Bineînţeles, Reckless era şi el acolo, încruntat şi ţeapăn de furie, cu trenciul închis până sub bărbie. îl însoţeau sergentul, medicul criminalist, un fotograf şi doi poliţişti detectivi care duceau o targă şi o bucată de prelată împăturită. Nu schimbară decât câteva cuvinte. Dalgliesh îşi strigă raportul la urechea inspectorului şi apoi se reîntoarse la adăpostul său dintre dune şi îi lăsă în pace. Nu era treaba lui. Nu avea rost să mai existe încă o pereche de picioare care să învălmăşească nisipul umed din jurul colibei.

Oamenii se apucară de treabă. Se striga şi se gesticula mult. Vântul, parcă în ciudă, se înteţise odată cu

venirea lor şi chiar la adăpostul – comparativ ferit – al potecii, era greu să te faci auzit. Reckless şi medicul dispărură în ascunzătoare. Acolo, se gândi Dalgliesh, erau la adăpost, cel puţin. Adăpost, lipsă de aer şi duhoarea morţii. Erau invitaţii lui. După vreo cinci minute reapărură, şi fotograful, cel mai înalt dintre toţi, se aplecă şi îşi înghesui echipamentul prin deschizătura colibei.

Între timp, cei doi poliţişti făceau eforturi inutile să desfăşoare un paravan în jurul ascunzătorii. Prelata se zbătea şi se răsucea în mâinile lor, biciuindu-le încheieturile la fiecare nouă pală de vânt. Se întreba de ce-şi mai bat capul. Nu păreau să fie prea mulţi turişti pe ţărmul acesta pustiu şi nici nu se mai puteau scoate cine ştie ce indicii din nisipul ce înconjura coliba. Erau doar trei grupe de urme care duceau la uşa: ale lui, ale mătuşii sale şi al treilea set, care era de bănuit a fi aparţinut lui Dighy Seton. Ele fuseseră deja măsurate şi fotografiate şi curând, fără îndoială, nisipul avea să le şteargă definitiv.

Abia după o jumătate de oră cadavrul fu scos din observator şi întins pe targă. În timp ce poliţiştii se chinuiau să ţină acoperitoarele de pânză până se fixau curelele, Reckless se apropie de Dalgliesh. Spuse:

— Un prieten al dumitale mi-a telefonat ieri după-amiază. Un domn Max Gurney. Se pare că a ţinut pentru sine nişte informaţii interesante despre testamentul lui Maurice Seton.

Era o introducere neaşteptată.

— Am luat prânzul cu el şi m-a întrebat dacă nu ar trebui să ia legătura cu dumneata, spuse Dalgliesh.

— Aşa a spus şi el. Ţi-ai fi imaginat că putea şi singur să se gândească la asta. Seton a fost găsit mort şi cu urme de violenţă pe corp. E la mintea cocoşului că suntem interesaţi de latura financiară a afacerii.

— Poate că îţi împărtăşeşte opinia că a fost vorba de o moarte naturală, sugeră Dalgliesh.

— Poate. Dar asta nu e treaba lui. Oricum, acum ne-a spus şi lucrul era nou pentru mine. Nu există nicio copie la Seton House.

— Seton a făcut o copie la indigo a lucrării. Gurney o să-ţi trimită originalul prin poştă şi ai să vezi urmele de indigou pe spate. Probabil cineva a distrus copia.

Reckless spuse sumbru:

— Cineva. Poate Seton însuşi. Încă nu m-am răzgândit în legătură cu omuciderea, domnule Dalgliesh. Dar s-ar putea să ai dreptate. Mai ales din perspectiva aceasta.

Făcu semn cu capul spre targa pe care tocmai o ridicau cei doi poliţişti.

— De data aceasta nu încape îndoială, continuă. Asta este crimă în toată regula. Aşa că avem de ales. Un criminal şi un amator de farse nesărate. Sau un criminal şi două crime. Sau doi criminali.

Dalgliesh sugeră că ultima variantă era improbabilă într-o comunitate atât de mică.

— Dar posibilă, domnule Dalgliesh. La urma urmelor, cele două morţi nu au mare lucru în comun. La această a doua crimă nu e nimic deosebit de ingenios sau subtil. Doar o uriaşă doză de otravă în sticla de buzunar a lui Seton şi,

siguranţa că mai devreme sau mai târziu va bea din ea. Singurul lucru pe care îl avea de făcut criminalul era să se asigure că Dighy nu se va afla prea aproape de un eventual ajutor medical, atunci când avea să tragă o duşcă. Nu pentru că aceasta ar fi putut să schimbe mare lucru, după cât se pare.

Dalgliesh se întreba cum reuşise asasinul să-l ademenească pe Seton la observator. O făcuse cu ameninţări, sau prin convingere? Se aştepta Seton să întâlnească un duşman sau un prieten? Dacă era vorba de un duşman, era el genul care să se ducă singur şi fără mijloace de a se apăra? Dar dacă era vorba de un alt fel de îndatorire? Pentru câţi oameni din Monksmere era Dighy Seton în stare să străbată două mile printr-un teren accidentat, într-o zi rece de toamnă şi în pragul unei furtuni?

Targa era dusă acum. Unul dintre poliţişti primise

instrucţiuni să rămână de pază la colibă. Restul grupului se aliniase în urma cadavrului, ca un cortegiu cam prăpădit şi nepotrivit. Dalgliesh şi Reckless păşeau împreună în tăcere, în fruntea convoiului, pachetul înfăşurat de pe targă se legăna încet dintr-o parte în alta în vreme ce cărăuşii lui îşi căutau cu grijă drumul peste hârtoapele landei. Marginile prelatei fâlfâiau ritmic, ca o pânză de corabie în vânt şi peste capetele lor o pasăre de mare pluti deasupra cadavrului, ţipând ca un suflet îndurerat, înainte de a se ridica într-o curbă largă şi de a dispărea deasupra mlaştinilor.

Ualgliesh nu-l mai întâlni pe inspectorul Reckless singur decât spre seară. Inspectorul îşi petrecuse toată după-amiaza interogând suspecţii şi verificând mişcările lui Dighy Seton din ultimele zile. Ajunse la Pentlands abia după ora şase, sub pretextul că dorea să o întrebe din nou pe domnişoara Dalgliesh dacă, cu o zi în urmă, nu văzuse pe nimeni plimbându-se pe ţărm înspre Sizewell şi dacă nu avea vreo idee despre ce l-ar fi putut determina pe Dighy Seton să facă o vizită la observator. Ambele întrebări îşi primiseră răspunsurile mai devreme, când Dalgliesh şi mătuşa lui se întâlniseră cu Reckless la hanul „Green Man”, pentru a face declaraţiile oficiale în legătură cu descoperirea cadavrului. Jane Dalgliesh declarase că îşi petrecuse întreaga seară de luni la Pentlands şi că nu văzuse pe nimeni. Pe de altă parte, aşa cum sublimase, era posibil ca Dighy – ca oricine altcineva, de fapt – să se fi dus la observator fie pe poteca afundată din landă, care trecea prin spatele dunelor de nisip, fie pe plajă, iar această din urmă potecă, pe aproape toată lungimea ei, nu era vizibilă de la Pentlands.

— Oricum, spuse Reckless cu încăpăţânare, tot trebuie să fi trecut pe lângă casa dumneavoastră, pentru a ajunge în landă. Chiar putea să o facă, fără ca dumneavoastră să-l fi văzut?

— Perfect posibil, cu condiţia să se fi ţinut foarte aproape de stânci. Există o porţiune de aproape douăzeci de metri între locul meu de acces spre plajă şi porţiunea

de landă de unde puteam să-l fi zărit. Dar nu l-am văzut. Probabil că dorea să evite acest lucru şi şi-a ales momentul ca să se strecoare.

Reckless bombăni ceva, ca şi cum ar fi gândit cu glas tare.

— Şi acest fapt sugerează că avea un scop secret. Cel puţin, aşa bănuim. Seton nu era omul care să se ducă acolo, de unul singur, ca să privească păsările. Oricum, trebuie să fi fost aproape seară când a pornit. Domnişoara Kedge spune că ieri şi-a pregătit singur ceaiul la Seton House. Azi dimineaţă a găsit vesela de ceai murdară.

— Dar masa de seară? întrebă domnişoara Dalgliesh.

— Nicio masă de seară, domnişoară. Se pare că a murit înainte de a lua cina. Dar raportul autopsiei ne va spune mai multe, cu siguranţă.

Jane Dalgliesh se scuză şi trecu în bucătărie, pentru a pregăti masa de seară. Dalgliesh bănui că ea considerase potrivit să îl lase singur cu Reckless. Îndată ce uşa se închise în urma ei, întrebă:

— Cine l-a văzut ultima oară?

— Latham şi Bryce. Dar aproape toată lumea recunoaşte că ieri a petrecut ceva timp cu el. Domnişoara Kedge s-a văzut cu el, după micul dejun, când s-a dus să facă menajul. Seton o păstrase ca pe un fel de secretară-menajeră. Se folosea de ea cam la fel ca şi fratele său vitreg, bănuiesc. Apoi el a luat prânzul cu domnişoara Calthrop şi cu nepoata acesteia, la Rosemary Cottage, de unde a plecat după ora trei. În drum spre casă a trecut pe la Bryce ca să bârfească puţin despre returnarea toporului mătuşii dumitale şi ca să încerce să afle de ce te-ai dus la Londra. Scurta dumitale călătorie pare să fi stârnit interesul general. Latham era şi el acolo şi au rămas împreună, toţi trei, până la plecarea lui Seton, puţin după ora patru.

— Cu ce era îmbrăcat?

— Aşa cum a fost găsit. Sticla de buzunar putea să o poarte în haină, în pantaloni sau în trenci. Desigur, la Rosemary Cottage şi-a scos trenciul, pe care domnişoara

Calthrop l-a agăţat în dulapul din hol. La Bryce l-a aruncat pe spătarul unui scaun. Nimeni nu recunoaşte să fi văzut sticla.

După părerea mea, oricare dintre ei ar fi putut să toarne otravă înăuntru, Kedge, Calthrop, Marley, Bryce sau Latham. Oricare dintre ei. Şi nu era nevoie să o fi făcut ieri.

Dalgliesh observă că numele mătuşii sale nu fusese rostit. Dar aceasta nu însemna că nu era pe listă.

— Bineînţeles, continuă Reckless, nu pot avansa cine ştie ce până ce nu primesc raportul criminalistic şi nu aflu ce fel de otravă era. Pe urmă ne vom putea mişca. Nu poate fi prea greu să dovedim a cui a fost. Nu este genul de substanţă pe care să o treci pe o reţetă sau să o cumperi de la orice tejghea de farmacist.

Dalgliesh se gândi că el putea să ghicească ce fel de otravă era şi de unde venea. Dar nu spuse nimic. Şi aşa se făcuse prea multă teorie înaintea faptelor şi considera că este mai înţelept să aştepte raportul autopsiei. Dar dacă se dovedea că avea dreptate, Reckless va descoperi că nu e chiar atât de uşor să dovedească cui aparţinuse otrava. Aproape toţi cei de la Monksmere aveau acces la acea sursă. Chiar începu să-i pară rău pentru inspector.

O vreme stătură în tăcere. Nu era o linişte prea calmă. Dalgliesh simţea tensiunea dintre ei. Nu putea ghici care sunt sentimentele lui Reckless, putea numai recunoaşte, cu un fel de deznădăjduită iritare, propria sa stânjeneală şi antipatie. Privi faţa inspectorului cu un interes detaşat, construindu-i în minte trăsăturile, aşa cum proceda cu un portret robot. Observă lipsa de relief a pometţilor largi, petecul de piele albă şi netedă de la colţurile gurii, ridurile descendente de la coada ochilor, zvâcnirea ritmică şi aproape insesizabilă a pleoapelor, singurul semn că omul nu era complet imobil. Faţa era intransigentă în simplitatea şi anonimatul ei. Şi totuşi, aşa cum stătea acolo, în ponosita lui haină de ploaie, cu faţa cenuşie de oboseală, avea încă forţă şi personalitate. Putea

să nu fie genul de personalitate pe care ceilalţi să o găsească atrăgătoare, dar exista totuşi.

Deodată, ca şi cum s-ar fi hotărât să facă ceva, Reckless zise aspru:

— Şeful poliţiei vrea să telefoneze la Scotland Yard. A spus că se mai gândeşte până mâine dimineaţă. Dar eu cred că s-a hotărât deja. Şi sunt unii care vor spune că era şi timpul.

Dalgliesh nu găsi nimic potrivit să spună. Reckless, privindu-l încă ţintă, adăugă:

— Pare să fie de aceeaşi părere cu dumneata, că ambele crime au o legătură.

Dalgliesh se întreba dacă era acuzat de a fi încercat să-l influenţeze pe şeful poliţiei. Nu-şi amintea să fi exprimat acest punct de vedere în prezenţa lui Reckless, dar i se părea evident. Spuse acest lucru şi adăugă:

— Ieri, la Londra, mi-a venit în minte cum s-ar putea să fi fost ucis Maurice Seton. Deocamdată nu e mai mult decât o înşiruire de conjuncturi şi numai Dumnezeu ştie cum ai să poţi să le dovedeşti. Dar cred că ştiu cum s-a întâmplat.

Îşi prezentă pe scurt teoria, sensibil până la scrupul la fiecare inflexiune a vocii lui, pe care inspectorul ar fi putut să o interpreteze drept o critică sau o autofelicitare. Povestea i-a fost primită în tăcere. Apoi Reckless spuse:

— Cum v-aţi dat seama, domnule Dalgliesh?

— Nu sunt foarte sigur. O serie de nimicuri, bănuiesc. Prevederile testamentare ale lui Seton; felul în care s-a purtat la masa din subsolul barului Cortez, insistenţa lui de a avea o anumită cameră, ori de câte ori stătea la Cadaver Club. Chiar şi arhitectura casei lui.

— Cred că este posibil, spuse Reckless. Dar fără o mărturisire nu voi putea, niciodată, să o dovedesc, decât dacă intră cineva în panică.

— Ai putea căuta arma.

— Ciudată armă, domnule Dalgliesh.

— Dar o armă, totuşi. Şi încă una mortală.

Reckless scoase o hartă din buzunar şi o întinse pe masă. Amândoi se aplecară deasupra ei, creionul inspectorului făcând un cerc larg, cu o rază de aproape treizeci de kilometri, în jurul aşezării Monksmere.

— Aici? întrebă el.

— Sau aici. Dacă eu aş fi ucigaşul, aş căuta ape mai adânci.

— Totuşi, nu în mare, răspunse Reckless. Ar putea fi adusă la mal cât încă mai poate fi identificată. Nu că aş crede că poate cineva să o lege de crimă.

— Dar dumneata ai fi putut să o faci. Iar asasinul nu-şi permitea să rişte acest lucru. Era mai bine să scape de ea, într-un loc unde există toate şansele să nu fie găsită, sau să fie descoperită prea târziu. Cum ne lipsesc puţurile de mină abandonate, aş fi căutat un stăvilar sau un râu.

Creionul coborî pe hartă şi Reckless făcu trei cruciuliţe.

— O să încercăm întâi aici, domnule Dalgliesh. Şi sper din tot sufletul să aveţi dreptate. Altfel, cu această a doua crimă pe cap, va fi o pierdere de timp.

Fără să mai scoată o vorbă, îşi împături harta şi dispăru.

După cină primiră alte vizite. Celia Calthrop, nepoata ei, Latham şi Bryce sosiră, la intervale scurte unii după alţii, fie cu maşina, fie luptându-se cu furtuna care se înteţea, pentru a căuta o falsă siguranţă în faţa căminului din casa lui Jane Dalgliesh. Dalgliesh se gândi că probabil nici nu-şi puteau suporta propria singurătate şi nici nu se simţeau în largul lor unii cu ceilalţi. Aici, cel puţin, se aflau pe un teren neutru, care le oferea iluzia reconfortantă a normalităţii, protecţia ancestrală a luminii şi un foc primitor, care să-i ferească de întunericul şi duşmănia nopţii. Cu siguranţă nu era momentul ca aceia care se simţeau nervoşi sau cu prea multă imaginaţie să rămână singuri. Vântul ba urla, ba gemea peste landă şi valurile dese bubuiau pe plajă, împingând înainte pietrişul, în stavile. Chiar şi din salonul de la Pentlands le puteau auzi oftatul prelung. Din când în când, o lună capricioasă îşi

arunca lumina palidă peste Monksmere, aşa încât furtuna devenea vizibilă şi, de la ferestrele cabanei, puteau zări copacii piperniciţi chircindu-se şi zbătându-se în agonie, întreaga sălbăticie a mării întinzându-se agitată şi înspumată sub cer.

Oaspeţii nechemaţi, cu capetele plecate, îşi croiau drum pe potecă spre uşa domnişoarei Dalgliesh, cu disperarea unei bande aflate pe fugă.

Până la opt şi jumătate sosiseră toţi. Nimeni nu se obosise să o aducă şi pe Sylvia Kedge, dar în afara ei întreaga formaţie de acum cinci seri se întâlnise din nou. Pe Dalgliesh îl izbi cât de mult se schimbaseră. Analizându-i, îşi dădu seama că arătau cu zece ani mai bătrâni. Cu cinci seri în urmă nu erau decât uşor îngrijoraţi şi puţin intrigaţi de dispariţia lui Seton. Acum erau neliniştiţi şi zguduiţi, posedaţi de imagini sângeroase şi morbide de care aveau puţine speranţe să se poată elibera. În spatele aparenţelor de curaj şi de nepăsare şi a încercărilor disperate de a se comporta normal, se simţea mirosul fricii.

Maurice Seton murise la Londra şi, teoretic, era încă posibil ca ei să creadă că fusese o moarte naturală sau că cineva din Londra era răspunzător de această crimă, dacă nu şi de mutilarea cadavrului. Dar moartea lui Dighy avusese loc în preajma lor şi nimeni nu putea pretinde că fusese ceva natural. Aparent însă, Celia Calthrop era încă dispusă să încerce. Se ghemuise în scaunul de lângă cămin, cu genunchii dizgraţios desfăcuţi şi mâinile în poală.

— Ce îngrozitoare tragedie. Bietul băiat! Nu cred că vom afla vreodată ce l-a împins la acest gest. Avea toate motivele ca să vrea să trăiască: tinereţe, bani, talent, frumuseţe, farmec.

Această descriere a lui Dighy Seton, complet nerealistă, fu primită în tăcere. Apoi Bryce spuse:

— Cu banii sunt de acord, Celia. Sau, cel puţin cu perspectiva de a-i avea. În rest, tendinţa generală era de a-l considera pe bietul Dighy drept un caraghios vulgar,

îngâmfat, o acritură anostă. Ceea ce nu înseamnă că vreunul dintre noi avea ceva împotriva lui. Şi nici, fiindcă veni vorba, dintre noi nu crede niciunul că şi-a luat singur viaţa.

— Sigur că nu! izbucni Latham nerăbdător. Şi nici Celia nu crede asta! Aşa că, de ce nu eşti cinstită, Celia? De ce nu recunoşti că eşti la fel de speriată ca noi toţi.

— Nu sunt câtuşi de puţin speriată! replică Celia demnă.

— Dar ar trebui să fii!

Faţa de spiriduş a lui Bryce se încreţise de răutate, iar ochii îi aruncau scântei. Dintr-odată arăta mai puţin hărţuit, chipul pierduse din aerul de bătrânel obosit.

— La urma urmelor, tu eşti cea care are de câştigat de pe urma morţii lui. Cred că-ţi rămâne o sumă bunicică, chiar şi după ce plăteşti taxele duble de deces. Şi, în ultima vreme, Dighy îţi devenise un vizitator frecvent, nu-i aşa? Nu la tine a luat ieri prânzul? Ai avut probabil o mulţime de ocazii să-i torni oarece în sticlă. Tu eşti cea care ne-a spus că o purta întotdeauna cu sine. Chiar în camera asta, îţi aminteşti?

— Şi de unde mi-am făcut rost de arsenic?

— Ah, dar nu ştim încă dacă de arsenic este vorba, Celia! Asta este exact genul de remarcă pe care n-ar fi trebuit să o faci! Eu şi Oliver nu contăm, dar inspectorul ar putea să-şi facă idei greşite. Sper că nu i-ai vorbit despre arsenic!

— Nu i-am vorbit despre nimic. Pur şi simplu i-am răspuns la întrebări pe cât am putut de complet şi de cinstit şi vă sfătuiesc, pe tine şi pe Oliver, să faceţi la fel. Nu înţeleg de ce sunteţi atât de dornici să demonstraţi că Dighy a fost ucis. Este vorba de pasiunea aceasta morbidă, pe care o aveţi amândoi, de a privi partea rea a lucrurilor.

— Pasiunea morbidă de a privi lucrurile în faţă, rosti Latham sec.

Dar Celia era de neclintit:

— Ei bine, dacă a fost crimă, nu pot spune decât că Jane Dalgliesh a avut mare noroc să fie cu Adam când a

descoperit cadavrul. Altfel, lumea ar începe să-şi pună întrebări. Dar un comisar al Departamentului de Investigaţii Criminalistice – în sfârşit, sigur că el ştie cât este de important să nu deranjezi nimic şi să nu ascunzi probele materiale.

Dalgliesh prea fascinat de enormitatea observaţiei şi de capacitatea Celiei de autoamăgire pentru a protesta, se întreba dacă ea uitase că se afla şi el acolo. Şi ceilalţi păreau să fi uitat.

— Ce ar putea să întrebe oamenii? întrebă calm Latham.

— Celia, nu poţi fi serioasă când spui că o bănuieşti pe domnişoara Dalgliesh! râse Bryce. Dacă aşa gândeşti, va trebui în curând să faci faţă delicatei probleme a etichetei.

Gazda ta tocmai îţi pregăteşte o cafea, cu propriile mâini. Ce vei face? O vei bea graţios, sau o s-o torni pe furiş în glastra de flori?

Eliza Marley se repezi la ei:

— Ţineţi-vă gura, amândoi, pentru numele lui Dumnezeu!

Dighy Seton este mort şi a avut parte de o moarte oribilă.

Poate că nu-l plăceaţi, dar era un om. Şi, în plus, ştia cum să se bucure de viaţă, în felul său. Poate că felul acesta nu era pe gustul vostru, dar cui îi păsa? El era fericit să-şi poată plănui barurile oribile şi felul în care avea să-şi cheltuiască banii. Puteţi să dispreţuiţi toate acestea, dar nu vă făcea niciun rău. Şi acum e mort. Unul dintre noi l-a ucis. Mie nu mi *

se pare deloc amuzant.

— Draga mea, nu-ţi face singură rău.

Vocea Celiei luase tonul vibrant şi emoţionant pe care şi-l lua, inconştient, aproape de fiecare dată când dicta pasajele mai încărcate de tensiune din romanele sale.

— Ne-am obişnuit cu toţii cu stilul lui Justin, continuă ea. Nici lui şi nici lui Oliver nu le-a păsat de Maurice sau de Dighy, nici cât negru sub unghie, aşa că nu are rost să

ne aşteptăm de la ei să se comporte măcar decent, dacă nu cu respect. Mă tem că nu le pasă de nimeni, în afară de ei înşişi. Este, desigur, un egoism pur. Egoism şi invidie. Niciunul dintre ei nu i-a putut ierta lui Maurice faptul că era un scriitor plin de creativitate, pe când ei nu sunt buni decât să critice munca celorlalţi şi să se îngraşe din talentul altora. Se întâmplă în fiecare zi: invidia parazitului literar pentru artistul de talent. Aminteşte-ţi ce s-a întâmplat cu piesa lui Maurice. Oliver a desfiinţat-o pentru că nu suporta să vadă că va avea succes.

— Aia! râse Latham. Dragă Celia, dacă Maurice dorea să se scalde într-un catharsis emoţional, nu avea decât să consulte un psihiatru şi nu să-l arunce asupra publicului, deghizat în piesă de teatru. Există trei elemente esenţiale pentru a scrie o piesă de teatru şi lui Maurice Seton îi lipseau toate trei. Trebuie să fii în stare să scrii un dialog, să poţi înţelege ce înseamnă un conflict dramatic şi să cunoşti câte ceva despre măiestria actoricească.

Latham nu făcea decât să-şi fredoneze leit-motivul şi Celia nu fu impresionată.

— Te rog să nu-mi vorbeşti mie de măiestrie, Oliver. Când ai să produci şi tu ceva care să dovedească fie şi cea mai slabă urmă de talent creator original, o să capete sens o discuţie despre măiestrie. Şi asta este valabil şi pentru tine, Justin.

— Dar romanul meu? întrebă Bryce jignit.

Celia îi aruncă o privire îndurerată şi oftă adânc. În mod evident nu era pregătită să comenteze pe marginea romanului lui Bryce. Dalgliesh îşi aminti despre ce era vorba: un scurt exerciţiu de sensibilitate care fusese bine primit, dar pe care se părea că Bryce nu găsise energia de a-l repeta. Auzi râsul Elizei Marley.

— Nu e vorba de cartea despre care comentatorii au spus că are intensitatea şi sensibilitatea unei nuvele? Nu e de mirare, având în vedere că asta şi era. Până şi eu aş putea să păstrez sensibilitatea cale de o sută cincizeci de pagini.

Dalgliesh nu aşteptă să audă mai mult decât câteva

văicăreli de protest din partea lui Biyce. În mod previzibil, cearta degeneră într-un schimb de insulte literare. Nu era surprins, pentru că observase această tendinţă şi mai înainte la amicii săi scriitori; dar nu avea intenţia să se amestece. Dintr-o clipă în altă aveau să-i ceară părerea, iar propriile sale versuri vor fi, fără îndoială, subiectul devastatoarei candori a tinereţii. Era adevărat că discuţia părea să le îndepărteze minţile de la subiectul crimei, dar existau şi modalităţi mai agreabile de a petrece seara.

Deschizând uşa, pentru ca mătuşa lui să poată trece cu tava cu cafele, profită de ocazie pentru a se strecura afară. Era, poate, puţin lipsit de atenţie faţă de ea, să o abandoneze exact în acest moment vehemenţei oaspeţilor ei, dar nu se îndoia de capacitatea sa de a supravieţui. Era mai puţin sigur de sine.

Camera lui era calmă şi foarte liniştită, ferită – prin construcţie şi datorită tăbliilor de stejar care o placau – de pălăvrăgeala vocilor certăreţe de jos. Deschise fereastra dinspre mare, împingând-o cu putere împotriva rafalelor furtunii. Vântul se năpusti în încăpere, învârtejind cuvertura de pe pat, măturându-i hârtiile de pe birou şi răsfoind paginile romanului de la capul patului, semnat de Jane Austin, ca o mână uriaşă. îi luase respiraţia, aşa că se aplecă peste pervaz, trăgând aer în piept şi întâmpinând cu bucurie înţepăturile stropilor de apă pe faţă, simţind gustul sării ce i se usca pe buze. Când închise fereastra, liniştea părea absolută. Bubuitul valurilor se retrăsese şi pălise ca tânguirea îndepărtată a unui alt ţărm.

În cameră era rece. Îşi aruncă halatul peste umeri şi aprinse una din rezistenţele radiatorului. Apoi adună foile risipite şi le puse la loc pe măsuţa de scris cu o grijă obsesivă, foaie cu foaie. Paginile dreptunghiulare şi albe păreau să-i reproşeze ceva şi îşi aminti că nu îi scrisese lui Deborah. Nu din pricină că fusese prea indolent, prea leneş, sau prea preocupat de problema uciderii lui Seton. Ştia foarte bine de unde veneau reţinerile. Era o împotrivire de a se angaja, şi cu un cuvânt mai mult, până când nu avea să se hotărască în legătură cu viitorul.

Şi în noaptea aceea nu se afla mai aproape de respectiva hotărâre decât fusese în prima zi de vacanţă. Ştiuse, atunci când şi-au luat la revedere în ultima seară, că ea înţelesese şi acceptase că acea ruptură era crucială pentru amândoi, că el nu se ducea singur la Monksmere doar pentru a scăpa din Londra, sau pentru a se reface după efortul ultimului caz. Altminteri, nu ar fi avut niciun motiv să nu-l însoţească. Nu era chiar atât de prinsă la birou. Dar el nu-i propusese şi ea nu spusese nimic altceva decât acel ultim „Să-ţi aminteşti de mine când ajungi la Blythburgh”. Deborah făcuse şcoala undeva în apropiere de Southwold, aşa că ştia şi iubea comitatul Suffolk. Ei bine, el îşi amintise. Şi nu doar la Blythburgh.

I se făcu deodată dor de ea. Dorinţa era atât de intensă, încât nu-i mai păsa dacă era sau nu înţelept să-i scrie. În faţa acelei disperate dorinţe de a o revedea, de a-i auzi din nou vocea, toate incertitudinile lui, toată lipsa de încredere în sine păreau la fel de neimportante şi ridicol de ireale ca şi amintirea unui coşmar, care păleşte la lumina zilei. îi era dor să-i vorbească, dar cum salonul era plin de lume, nu existau şanse să-i poată telefona în seara aceea. Aprinse lampa de birou şi, aşezându-se la masă, îşi deschise stiloul. Aşa cum i se întâmpla uneori, cuvintele îi veniră simplu şi fără efort. Le puse pe hârtie fără să se oprească prea mult pentru a se gândi sau a se întreba dacă era sincer:

„Să-mi amintesc de tine la Blythburgh, tu ai spus De parcă ai fi din mintea-mi vreo clipă alungată şi-ar exista pe lume o artă, mai sigur de supus o inimă ce ţie în veci îţi e dedicată.

La tine doar visează a mea minte, de tine fermecată Mai clar, iar, imaginea-i să-i fie înfiată şi-n locul acesta sfânt, despovărat.

Să cheme, iar, o graţie ce n-a uitat.

Fiinţa mea de tine posedată mereu şi-o aminti La Blythburgh, draga mea, sau unde vei voi.

Această metafizică îngâmfare, aidoma majorităţii versurilor minore, a ajuns la tine dintr-o pricină ulterioară.

Nu e nevoie să-ţi spun care. Nu voi spune că aş dori să fii aici. Dar mi-aş dori să fiu cu tine. Locurile pe aici sunt pline de moarte şi lucruri dezagreabile şi nici măcar nu ştiu ce este mai rău. Dar cu voinţa lui Dumnezeu şi a Departamentului de Investigaţii Criminalistice din Suffolk, mă voi întoarce la Londra vineri seară. Ar fi plăcut dacă aş şti că mă vei aştepta, poate, la Quenhithe”.

Scrierea biletului îi luase probabil mai mult decât se aşteptase şi ciocănitul mătuşii lui în uşă îl surprinse.

— Pleacă musafirii? Adam. Poate simţi nevoia să le spui noapte bună.

Coborâră împreună. Într-adevăr, plecau şi fu surprins să vadă că ceasul arăta unsprezece şi douăzeci. Nimeni nu-i vorbi, păreau cu toţii la fel de dezinteresaţi de reapariţia lui pe cât fuseseră de dispariţie. Focul fusese lăsat să se stingă şi nu mai era decât o grămăjoară de cenuşă albă. Bryce o ajută pe Celia Calthrop să-şi pună haina şi Dalgliesh o auzi spunând:

— Nu a fost cuminte din partea noastră să rămânem până atât de târziu. Şi trebuie să mă scol foarte devreme. Sylvia mi-a telefonat de la Seton House astăzi după-amiază şi m-a rugat să o duc cu maşina la „Green Man”, mâine la prima oră. Are să-i spună ceva urgent lui Reckless.

Latham, care era deja la uşă, se răsuci spre ea:

— Ce vrea să spună – ceva urgent?

— Dragul meu Oliver, ridică ea din umeri, de unde să ştiu? A lăsat mai mult sau mai puţin să se înţeleagă că ştia ceva despre Dighy, dar îmi închipui că încearcă doar să-şi dea importanţă. Ştii cum e Sylvia. Dar cum ai putea refuza să o duci unde are nevoie?

— Dar nu ţi-a spus chiar deloc despre ce este vorba?

Latham era foarte insistent.

— Nu, nu mi-a spus. Şi, în mod cert, nu aveam de gând să-i dau satisfacţia de a întreba. Şi nici nu am de gând să mă grăbesc. Dacă mai continuă vântul ăsta, sunt norocoasă dacă închid ochii la noapte.

Latham părea că ar fi dorit să o mai chestioneze pe Celia, dar aceasta trecuse deja pe lângă el, deschizând

uşa. Murmurând un noapte bună distrat către gazdele sale, îi urmă şi el pe ceilalţi, în furtună. Câteva minute mai târziu, încordându-şi urechile în ciuda urletelor vântului, Dalgliesh auzi trântindu-se portierele maşinilor şi murmurul slab al motoarelor care porneau.

Vântul îl trezi pe Dalgliesh puţin înainte de ora trei. În timp ce se deştepta, auzi cele trei bătăi ale pendulei din salon şi primul lui gând conştient fu un fel de mirare adormită că un sunet atât de dulce şi de lipsit de materialitate putea străbate atât de limpede nebunia nopţii. Rămase întins şi ascultă. Amorţeala somului lăsă locul plăcerii, apoi unei uşoare agitaţii. Întotdeauna îi plăcuseră furtunile la Monksmere. Plăcerea era obişnuită şi previzibilă: frisonul pe care i-l dădea pericolul, iluzia că stătea în echilibru pe chiar marginea haosului, contrastul dintre confortul familiar al propriului pat şi violenţa nopţii.

Nu era îngrijorat. Pentlands ţinuse timp de patru sute de ani piept apelor. Va ţine şi în noaptea aceasta. Sunetele pe care le auzea acum nu se schimbaseră de-a lungul veacurilor. De peste patru sute de ani în camera aceasta oamenii au stat treji în pat, ascultând marea. Furtunile semănau atât de mult între ele, imposibil de descris altfel decât în clişee. Stătea liniştit şi asculta zgomotele familiare: vântul izbindu-se de pereţi ca un animal înnebunit, zgomotul perpetuu, de fundal, al valurilor mării, şuieratul ploii pe care îl auzea la fiecare rafală de vânt şi, în calmul de un moment, zornăitul pietricelelor care cădeau de pe acoperiş şi pervazuri. Pe la patru fără douăzeci părea că furtuna se stinge. Fu un moment de pace absolută în care Dalgliesh îşi auzi propria respiraţie. Probabil că imediat după aceea adormi din nou.

Brusc se trezi iar din pricina unui vânt atât de violent, încât cabana părea că se zguduie, iar marea urla de parcă stătea gata să se prăbuşească peste acoperişul casei. Nu mai văzuse aşa ceva până acum, nici măcar la Monksmere. Era imposibil să mai doarmă în mijlocul unei astfel de furii. Simţea un imbold stânjenitor să se scoale şi să se îmbrace.

Aprinse lampa de pe noptieră şi, exact în acel moment, mătuşa lui apăru în prag, cu halatul ei vechi, croşetat, închis până la gât şi cu părul împletit într-o coadă grea.

— A venit Justin, spuse ea. Crede că ar trebui să mergem să vedem dacă totul este în ordine cu Sylvia Kedge. S-ar putea să trebuiască să o scoatem din casă. Zice că marea bate cu putere în faleză.

Dalgliesh se întinse după haine.

— Cum a ajuns aici? Nu l-am auzit.

— Păi, ţi se pare de mirare? Probabil că dormeai. A venit pe jos. Spune că nu putem ieşi cu maşina în şosea din pricina inundaţiilor. Aşa că, se pare că va trebui să traversăm prin landă. A încercat să telefoneze la paza de coastă, dar linia nu funcţionează.

Dispăru şi Dalgliesh îşi trase în grabă hainele pe el, cu o uşoară înjurătură.

Una era să zaci în siguranţă la căldură şi să analizezi zgomotele furtunii şi alta să te lupţi ca să-ţi croieşti drum peste vârful cel mai înalt al promontoriului, într-o aventură care putea părea ispititoare doar tinerilor, celor energici sau romanticilor incurabili.

Se simţea nejustificat de supărat pe Sylvia Kedge, de parcă ea ar fi fost în vreun fel răspunzătoare de pericolul în care se afla. Pentru Dumnezeu, fata ştia în mod cert dacă se afla în siguranţă în timpul unei furtuni sau nu! Se putea întâmpla, desigur, ca Bryce să se agite de pomană. Dacă Tanner’s Cottage rezistase dezastrului inundaţiilor din 1953, va rezista şi în noaptea asta. Fata însă era infirmă. Era bine să se asigure. Dar, oricum, nu era genul de acţiune pe care să o primeşti cu zâmbetul pe buze. În cel mai fericit caz, va fi incomodă, extenuantă şi stânjenitoare. În cel mai rău caz, mai ales avându-l pe Bryce la remorcă, avea toate elementele unei farse.

Mătuşa lui era deja în salon când coborî. împacheta un termos şi ceşti într-un rucsac şi era complet echipată. Când venise la el, probabil că era deja îmbrăcată pe

jumătate, sub halatul de casă. Îşi dădu seama că vizita lui Bryce nu era cu totul surprinzătoare şi că pericolul în care se afla Sylvia Kedge era probabil mai real decât îşi închipuise. Bryce, care purta o manta grea, impermeabilă, ce îi ajungea până la glezne şi o imensă pălărie de ploaie, stătea în mijlocul camerei cu apa şiroind pe el, aidoma unei reclame animate pentru sardine. Ţinea strâns în mână un colac de sfoară groasă şi avea înfăţişarea cuiva care ştie ce să facă cu ea şi aerul unui

— *»

bărbat înclinat spre acţiune.

— Dacă o să fie nevoie de înot, spuse acesta, se va lăsa pe seama ta, dragul meu Adam. Unii au astm, vai!

Îi aruncă lui Dalgliesh o privire piezişă şi scurtă şi adăugă ironic:

— Şi nici nu ştiu să înoate.

* t

— Bineînţeles, răspunse Dalgliesh slab.

Oare Bryce credea sincer că cineva ar fi putut înota pe o noapte ca asta? Dar nu avea rost să îl contrazică. Dalgliesh se simţea ca un om pornit într-o aventură despre care ştia că este nebunească, dar în faţa căreia nu-şi putea aduna energiile pentru a-i rezista.

— Nu le-am chemat pe Celia şi pe Liz, continuă Bryce. Nu are rost să fim prea mulţi. De altfel poteca este sub apă, aşa că n-ar fi putut să treacă. Dar am încercat să-l iau pe Latham. Nu era acasă. Aşa că trebuie să ne descurcăm singuri.

Nu părea neliniştit de absenţa lui Latham. Dalgliesh îşi înghiţi întrebările. Aveau destule pe cap ca să mai fie nevoie să-şi facă noi probleme. Dar ce dracu' putea să facă Latham pe o noapte ca asta? înnebunise oare întregul Monksmere?

O dată ce au ieşit de la adăpostul potecii şi au urcat până în vârful landei, nu le mai rămăsese putere decât pentru a încerca să înainteze, aşa că Dalgliesh îşi scoase din minte problema lui Latham. Le era imposibil să meargă drept şi avansau aidoma unor fiare încovoiate, până când

muşchii coapselor şi ai abdomenului îi siliră să îngenuncheze, cu palmele pe pământ, pentru a-şi recăpăta suflul şi puterea. Noaptea era mai caldă decât se aşteptase Dalgliesh iar ploaia, mai măruntă acum, li se usca uşor pe chipuri. Din când în când ajungeau la adăpostul unor tufişuri şi atunci, uşuraţi de lipsa vântului, tropăiau ca nişte spirite fără trup, prin întunericul cald şi mirosind a iarbă.

Ieşind dintr-unul din aceste adăposturi, văzură, spre mare, Priory House, cu ferestrele scânteind de lumină, care făceau casa să arate ca o uriaşă navă călare pe furtună. Bryce îl trase înapoi la adăpostul tufişurilor şi strigă:

— Propun ca domnişoara Dalgliesh să se ducă la Sinclair şi la menajera acestuia după ajutor. După cum se vede, s-au sculat şi s-au pus în mişcare. Vom avea nevoie de o scară lungă şi solidă. Cel mai bun plan este ca tu, Adam, să încerci să traversezi Tanner's Lane, dacă apa nu este prea mare, şi să ajungi la casa Sylviei cât mai repede cu putinţă. Noi, ceilalţi, o să mergem prin landă până când vom putea traversa poteca, ca să ne apropiem de casă dinspre malul de nord. Ar trebui să ajungem la tine, cu scara, de pe latura aceea.

Înainte ca Bryce să termine expunerea acestui plan neaşteptat de lucid şi pozitiv, domnişoara Dalgliesh porni către Priory House, fără o vorbă. Dalgliesh, distribuit fără asentimentul său în rolul de erou, era intrigat de cât se schimbase Bryce. Omul avea evident pasiunea ascunsă pentru acţiune. Până şi afectările sale dispăruseră. Dalgliesh avea sentimentul nou, dar nu dezagreabil că se afla sub comandă. Nu era încă pe deplin convins că pericolul exista cu adevărat. Dar dacă exista, planul lui Bryce era foarte bun.

Qnd ajunseră la Tanner's Lane şi se opriră la adăpostul pantei malului de sud, privind către Tanner's Cottage, pericolul deveni evident. Sub lumina fugitivă a lunii, poteca strălucea albă, iar o fâşie învolburată de spumă acoperise deja grădina şi se furişa către uşa casei.

Luminile de la parter erau aprinse. Din locul unde se aflau, casa scundă şi urâtă, ca pentru păpuşi, părea ciudat de singură şi de ameninţată. Bryce însă, părea să considere că situaţia nu era atât de disperată pe cât se aşteptase.

Şuieră în urechea lui Dalgliesh:

— Apa nu a ajuns foarte sus. Cred că ai putea să treci cu frânghia. Ciudat, aş fi crezut că e mult mai sus. Poate că nici nu o să mai urce nivelul. Pericolul nu este chiar atât de mare. Totuşi, cred că ar trebui să te duci.

Părea aproape dezamăgit.

Apa era incredibil de rece. Dalgliesh se aştepta la asta, dar, oricum, şocul îi tăie respiraţia. Se dezbrea de manta şi de haină şi rămase doar în pulover şi pantalon. Un capăt al frânghiei îi era legat în jurul pieptului. Celălalt, petrecut în jurul trunchiului unui copăcel, era desfăşurat centimetru cu centimetru în mâinile atente ale lui Bryce. Curentul rapid îi ajungea deja la subţiori şi Dalgliesh trebuia să se lupte zdravăn pentru a rămâne în picioare. Din când în când, se împiedica de câte un dâmb al potecii şi îşi pierdea echilibrul. Atunci, preţ de un moment, se lupta disperat să-şi menţină capul deasupra apei, zbătându-se la capătul frânghiei precum un peşte în cârlig. Era inutil să încerce să înoate împotriva curentului acela.

Când ajunse la uşă şi se lipi cu spatele de ea, luminile erau încă aprinse în casă. Apa mării îi bolborosea la picioare, fiecare val ridicând-o mai sus. Gâflind pentru a-şi recăpăta suflul, îi făcu semn lui Bryce să dea drumul frânghiei. Drept răspuns, figura scundă şi solidă de pe celălalt mal îşi flutură cu entuziasm braţele, dar nu eliberă funia de pe copac. Gesticulaţia lui exuberantă nu făcea decât să admită cu recuinoştinţă că Dalgliesh îşi atinsese ţinta. Blestemă nebunia de care dăduse dovadă, învoindu-se ca Bryce să păstreze frânghia, înainte de a porni la treabă cu spectaculară fervoare. Orice încercare de comunicare între ei, chiar prin strigăte, era imposibilă. Dacă nu voia să rămână legat de copac pentru o perioadă cu totul nedefinită – iar situaţia în care se afla era deja

supărător de apropiată de burlesc – trebuia să lase frânghia în mâinile lui Bryce. îi dădu drumul şi aceasta i se îndepărtă de piept cu un plesnet. Bryce începu pe dată să o adune în colac.

Vântul mai scăzuse în intensitate, dar nu putea auzi niciun sunet înăuntrul casei şi nu primi niciun răspuns la strigăte. împinse uşa, dar era înţepenită. Era ceva aşezat în dreptul ei, ceva care o ţinea. împinse mai tare şi simţi că piedica s-a deplasat, de parcă ar fi fost un sac greu care aluneca pe podea. Făcu o deschizătură destul de mare pentru a se putea strecura înăuntru şi văzu că sacul era de fapt trupul lui Oliver Latham.

Acesta căzuse de-a curmezişul holului îngust, trupul său blocând pragul salonului, cu capul aşezat pe prima treaptă şi cu faţa în sus. Părea că se lovise de balustradă. În dosul urechii stângi avea o rană, din care sângele mai curgea încă şi o alta deasupra ochiului drept. Dalgliesh se aplecă asupra lui. Trăia şi începea deja să-şi recapete cunoştinţa. Când simţi mâna lui Dalgliesh, scoase un geamăt, îşi răsuci capul într-o parte şi începu să vomite. Deschise ochii săi cenuşii, încercă să focalizeze şi apoi îi închise la loc.

Dalgliesh privi peste salonul luminat puternic la silueta nemişcată care stătea ţeapănă pe divan. Faţa ovală avea o paloare cadaverică, ce contrasta puternic cu părul des. Ochii negri erau imenşi. Se uitau ţintă la el, atenţi, contemplativi. Părea complet inconştientă de faptul că apa învolburată începuse deja să se răspândească în valuri prin salon.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Dalgliesh.

— A venit să mă omoare, răspunse ea calmă. M-am folosit de singura armă pe care o aveam. Am aruncat în el cu press-papierul. Probabil că s-a lovit în cădere. Cred că l-am ucis.

L

— Va supravieţui, răspunse Dalgliesh scurt. Nu are mare lucru. Dar trebuie să-l car sus. Stai acolo, nu încerca să te mişti din loc. Mă întorc să te iau şi pe tine.

Ea ridică din umeri.

— De ce nu putem să traversăm poteca? Tu pe acolo ai venit.

Dalgliesh îi răspunse cu brutalitate:

— Pentru că apa e deja până la gât şi curge în torent. Nu pot traversa curentul înot cu o infirmă şi cu un bărbat pe jumătate inconştient. O să urcăm la etaj. Dacă va fi nevoie, ne vom sui pe acoperiş. Îşi vârî un umăr sub trupul lui Latham şi îl săltă în cârcă. Scara era abruptă, prost luminată şi îngustă, dar tocmai acest ultim defect era un avantaj. O dată ce îl urcă pe Latham pe umerii lui, putea să se tragă în sus cu ambele braţe pe balustrade. Din fericire, scara nu avea cotituri.

Qnd ajunse sus, pipăi după întrerupător şi etajul fu inundat de lumină. Se opri o clipă pentru a-şi aminti unde este luminatorul. Apoi împinse uşa din stânga şi căută din nou un întrerupător. îi luă câteva secunde să-l găsească. În timp ce stătea în prag, ţinându-l pe Latham cu stânga şi bâjbâind cu dreapta pe perete, îl ajunse mirosul din încăpere, muced, închis şi greţos de dulce, aidoma unei uşoare duhori de putregai. Degetele găsiră întrerupătorul şi încăperea deveni vizibilă, luminată de un singur bec, fără abajur, care spânzura din mijlocul tavanului. Fusese dormitorul doamnei Kedge şi Dalgliesh se gândi că arăta întocmai la fel ca ultima oară când aceasta dormise în el. Mobila era urâtă şi masivă. Patul larg, încă pregătit, ocupa aproape în întregime peretele din fund al camerei. Mirosea a umed şi a putred. Dalgliesh îl lăsă uşor pe Latham pe pat şi privi la înclinaţia tavanului mansardat. Avusese dreptate cu lucarna. Camera avea o singură fereastră, îngustă, care dădea spre potecă. Dacă trebuiau să părăsească această casă, vor trebui să o facă de pe acoperiş.

Se întoarse în salon ca s-o ia pe fată. Apa ajunsese până la brâu şi ea stătea în picioare pe divan, sprijinindu-se de policioara căminului aflat alături. Dalgliesh observă că la gât avea un săculeţ de plastic. Probabil conţinea puţinele ei lucruri de valoare. Când el intră, fata privi în jur de parcă voia să se asigure că nu mai avea nimic de

luat. Îşi croi drum până la ea, simţind puterea fluxului chiar şi în acel spaţiu strâmt şi închis şi se întrebă cât vor mai rezista fundaţiile casei. Era uşor să se autolinişteascâ gândindu-se că mai rezistase şi altor inundaţii. Însă vântul şi mareea erau imprevizibile. Se putea ca în anii precedenţi apa să se fi ridicat chiar mai sus, dar sigur nu venise cu atâta putere. În timp ce avansa către fata care îl aştepta, i se păru că aude pereţii zguduindu-se.

Ajunse lângă ea şi, fără o vorbă, o ridică în braţe. Era surprinzător de uşoară. E drept că simţea cum îl trag în jos picioarele ei prinse în fiare, dar partea superioară a trupului plutea aproape, părea că e fără oase, ba chiar fără sex. Fu aproape surprins să-i simtă sub palme cutia toracică şi tăria sânilor. Ea se lăsase în braţele lui, pasivă, în vreme ce o purta în sus pe scara îngustă şi în camera mamei sale. Abia atunci Dalgliesh îşi aminti de cârje. Se simţi deodată stânjenit, nedorind să vorbească despre ele. Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, ea spuse:

— Îmi pare rău. Eu trebuia să mă fi gândit. Sunt agăţate de marginea căminului.

Asta însemna încă un drum la parter, dar nu avea încotro. Nu ar fi putut să o care şi pe fată şi cârjele ei într-un singur drum pe scara atât de strâmtă. Era pe punctul de a o duce pe pat când ea se uită la trupul chircit al lui Latham şi strigă vehement:

— Nu! Nu acolo! Lasă-mă mai bine aici.

O lăsă uşor să alunece din braţele sale şi ea se sprijini de perete. Preţ de un moment ochii li se întâlniră şi ei se priviră unul pe altul, fără un cuvânt. Lui Dalgliesh i se păru că în clipa aceea ea dorise să-i transmită ceva, dar, ulterior, nu se putu decide dacă ochii aceia negri îi transmiseseră un avertisment sau o chemare.

Nu îi fu greu să recupereze cârjele. Apa din salon trecuse de poliţa căminului şi când Dalgliesh ajunse în josul scării, cârjele pluteau spre el prin uşa salonului. Le apucă de mânerele din cauciuc şi le trase peste balustradă. În timp ce se retrăgea către etaj, un val uriaş rupse uşa de la intrare. Piedestalul balustradei se desprinse şi

răsucindu-se ca într-un vârtej se fărâmă în aşchii, de perete. De data aceasta nu mai încăpea nicio îndoială. Simţi cum se clatină casa.

Lucarna se afla la o înălţime de trei metri de la podea, imposibil de ajuns dacă nu te suiai pe ceva. Era inutil să încerce să mute din loc patul masiv, dar lângă el se afla o comodă ce părea destul de solidă. Pe aceasta o târî până sub lucarnă.

— Dacă mă poţi împinge sus întâi pe mine, aş putea să te ajut să-l scoţi… pe el, spuse fata.

Îl privi pe Latham care se sculase cu greu şi stătea acum pe marginea patului, cu capul în mâini, gemând.

— Am braţele şi umerii foarte puternici, adăugă ea.

Şi îşi întinse mâinile urâte către el, ca o cerşetoare. Acesta era de fapt şi planul lui Dalgliesh. Scoaterea lui Latham prin acoperiş era partea cea mai păcătoasă a afacerii. Fără ajutorul ei, se îndoia că ar fi reuşit.

Lucarna, înţepenită de murdărie şi tivită de pânze cenuşii de păianjen, părea greu de desţepenit. Dar când Dalgliesh dădu un pumn ramei, auzi scrâşnetul lemnului putred care se despică. Lucarna se deschise spre cer şi fu imediat smulsă de furtună. Noaptea se năpusti în încăperea micuţă, măturând-o cu binevenite pale de aer rece şi proaspăt. În clipa aceea, luminile se stinseră şi văzură, ca din fundul unui puţ, pătratul mic şi cenuşiu de cer zbuciumat şi luna ameţitoare.

— >

Latham veni clătinându-se către ei:

— Ce mama dracului…? Cineva a stins nenorocita asta de lumină.

Dalgliesh îl conduse înapoi la pat.

— Stai aici şi adună-ţi forţele. O să ai nevoie de ele. Trebuie să ieşim pe acoperiş.

— N-ai decât! Eu nu mă mişc de aici. Adu-mi un doctor. Vreau un doctor. Dumnezeule, cum mă doare capul!

Dalgliesh îl lăsă să se legene pe marginea patului, într-o lacrimogenă autocompătimire, şi se duse la fată.

Se sui pe scaun, apucă rama exterioară a lucarnei şi

se trase în sus. Aşa cum îşi amintea, creasta acoperişului de ardezie era doar la câţiva zeci de centimetri de lucarnă. Dar panta era mai abruptă decât se aşteptase, iar hornul casei, care le-ar fi oferit un adăpost şi un sprijin, era la cel puţin un metru şi jumătate în stânga. Se lăsă să cadă din nou pe podea şi îi spuse fetei:

— Vezi dacă poţi încăleca pe acoperiş, ca să te deplasezi până la horn. Dacă ai probleme, stai absolut nemişcată şi aşteaptă-mă. Eu mă descurc cu Latham, o dată ce vom fi ieşit amândoi afară, dar am nevoie de ajutorul tău ca să-l tragi în sus. N-am să-l împing prin lucarnă până ce nu ai să-ţi fixezi tu echilibrul. Strigă-mă când eşti gata. Vrei să-ţi dau cârjele?

— Da, răspunse ea, calmă. Vreau cârjele. Pot să le agăţ de muchia acoperişului şi pot să-mi fie de folos.

O ridică prin lucarnă, apucând-o de fiarele care îi ţineau ambele picioare, de la şold şi până la glezne. Rigiditatea lor îl ajută să o împingă în sus până la creasta acoperişului. Ea se prinse cu mâinile de acesta şi îşi azvârli un picior de cealaltă parte, apoi se aplecă înainte, ferindu-se de furia furtunii, cu părul fluturându-i în vânt. O văzu făcându-i semn cu capul că era gata. Apoi se aplecă spre el şi îşi întinse mâinile amândouă.

În clipa aceea simţi avertismentul, instinctul neîndoielnic al pericolului. Făcea tot atât de bine parte din pregătirea lui de detectiv ca şi cunoaşterea armelor de foc sau flerul său de a depista o moarte nefirească. îi salvase viaţa în nenumărate rânduri şi se bizuia pe el în mod instinctiv. Acum, însă, nu avea vreme de analize şi discuţii. Dacă voiau să supravieţuiască, trebuiau să ajungă toţi trei pe acoperiş. Dar acum ştia că Latham şi fata nu trebuiau lăsaţi singuri acolo.

Nu era uşor să-l scoată pe Latham prin lucarnă. Abia îşi recăpătase cunoştinţa şi nici chiar valurile de apă care se învolburau deja pe podeaua dormitorului nu puteau să-l facă să-şi dea seama de pericol.

Nu-şi dorea decât să fie lăsat să se afunde în pernele patului, încercând să-şi potolească ameţeala. Dar cel puţin

putea fi de oarecare ajutor, nu mai era o povară de cărat în spate. Dalgliesh scoase pantofii lui Latham, ca şi pe ai săi, apoi îl împinse pe acesta pe scaun şi îl înghesui prin lucarnă. Nici chiar atunci când mâinile fetei îl apucară pe Latham de subţiori el nu îi dădu drumul, ci se aruncă şi el prin deschizătură, sprijinindu-se cum putea, pentru a nu fi luat de vânt, cu spatele către poteca inundată şi picioarele bălăbănindu-i-se în încăpere. împreună cu fata îl împinseră şi-l traseră pe Latham, pe jumătate inconştient, până ce mâinile acestuia apucară creasta acoperişului şi el se trase singur în sus, rămânând călare pe ea, nemişcat. Fata îi dădu drumul şi, apucându-şi cârjele, se împinse înapoi până ajunse să se sprijine cu spatele de horn. Dalgliesh se trase şi el în sus, pentru a se alătura lui Latham.

Exact în clipa aceea, se întâmplă. În secunda în care Dalgliesh slăbi strânsoarea în care îl ţinea pe Latham, fata îl lovi. Totul se petrecu atât de rapid, încât abia dacă zărise cum îl împinsese cu picioarele. Fiarele în care acestea erau băgate îl loviră pe Latham, peste mâini şi el dădu drumul muchiei de care se ţinea, corpul alunecându-i la vale. Dalgliesh se repezi şi îl prinse de încheieturi. Urmă o smucitură îngrozitoare şi el preluă întreaga greutate a corpului lui Latham, atârnat de-a lungul pantei acoperişului. Fata lovi din nou; apoi încă o dată. De data asta îi dădea lui Dalgliesh peste mâini, oricum prea amorţite ca el să mai simtă durerea. Ceea ce simţi fu sângele, ţâşnind brusc şi înţelese că nu va mai dura mult până ce încheieturile se vor fractura şi Latham va aluneca din mâinile lui neputincioase. Pe urmă va veni rândul lui. Ea se fixase bine de coşul casei şi era înarmată cu cârjele şi cu protezele acelea ucigaşe.

Nimeni dintre cei de pe mal nu-i putea zări. Erau pe cealaltă latură a acoperişului şi noaptea era întunecoasă. Pentru privirile curioşilor, dacă aceştia ar fi existat, nu reprezentau decât nişte siluete profilate pe cer. Şi când vor descoperi trupul lui Latham şi al său, acestea nu vor avea nicio rană care să nu poată fi explicată prin furia stâncilor şi a mării. Pentru el nu putea exista decât o singură şansă,

aceea de a-i da drumul lui Latham să cadă. Dacă era liber, ar fi putut, probabil, să-i smulgă cârjele din mâini. Şansele ar fi fost aproape egale atunci. Dar ea ştia că el nu-l va lăsa pe Latham. Ştiuse întotdeauna cum va reacţiona adversarul ei. Dalgliesh se ţinea încă, legănându-se; şi loviturile continuau să cadă.

Amândoi îl uitaseră pe Latham. Poate că fata îl credea inconştient. Deodată însă, o placă de gresie, dislocată de alunecarea lui, căzu şi el avu un loc unde să-şi sprijine picioarele. Un instinct disperat de supravieţuire se trezi în el. Se împinse în sus, clătinându-se, îşi trase o mână din strânsoarea, din ce în ce mai slabă, a lui Dalgliesh şi se apucă de picioarele ei cu o forţă bruscă. Surprinsă, ea îşi pierdu echilibrul şi, în acelaşi moment, o pală de vânt se năpusti peste acoperiş. Latham o trase din nou de picioare şi ea căzu. Dalgliesh întinse o mână şi apucă de sforicică săculeţul pe care ea îl avea în jurul gâtului. Sfoara se rupse şi trupul se rostogoli pe lângă el. Ghetele ortopedice, butucănoase, nu se putură prinde în nimic, iar picioarele ei, rigide şi lipsite de forţă în fiarele grele, o făcură să se rostogolească în mod inexorabil către marginea acoperişului. Apoi atinse jgheabul şi căzu în gol, răsucindu-se aidoma unei păpuşi mecanice, cu picioarele desfăcute spre cer. Mai auziră doar un ţipăt sălbatic şi apoi nimic. Dalgliesh îşi îndesă săculeţul în buzunar şi rămase nemişcat, cu capul odihnindu-se pe mâinile însângerate. În momentul acela simţi scara lovindu-l în spate.

Dacă nu ar fi fost rănit, coborârea până jos, pe mal ar fi fost relativ uşoară. Dar Dalgliesh aproape că nu se mai putea folosi de mâini. Începuseră să-l doară şi abia dacă suporta să-şi îndoaie degetele. Şi nu mai putea apuca cu ele. Cât despre Latham, ultimul efort făcut părea să-l fi extenuat. Era pe punctul de a-şi pierde din nou cunoştinţa. Mai dură câteva minute până ce Dalgliesh, strigându-i în ureche, putu să-l mâne pe scară.

Dalgliesh coborî primul, sprijinindu-l pe Latham, cum putea, cu braţele îndoite. Faţa lui Latham, lac de sudoare, era la câţiva centimetri de a sa. Dalgliesh îi simţea

respiraţia, urma dulce-acrişoară a excesului de băutură, a excesului de viaţă agitată. Se întreba cu amărăciune dacă ultima sa descoperire conştientă, înainte de a fi luaţi de vârtej, avea să fie faptul că lui Latham îi mirosea uşor gura. Dar făcuse şi descoperiri mult mai interesante şi existau moduri mai plăcute de a muri. Latham trebuia să mai facă un efort! De ce dracu' nu se putea menţine într-o condiţie fizică decentă? Cu ultimele puteri, Dalgliesh ba înjura, ba îl încuraja, iar Latham, parcă prinzându-le, se mai sforţă o dată, cu noi puteri, prinse ultima treaptă a scării cu amândouă mâinile, şi se înălţă câţiva centimetri. Bara se îndoi şi într-o clipă se frânse, se răsuci din mâna lui Latham şi căzu în valuri. Pentru un moment, capetele le atârnară în gol, deasupra apei clocotitoare care se învârtoşea la doar câţiva centimetri de ei.

Apoi Latham îşi ridică capul ca să-l sprijine de următoarea bară şi îi spuse lui Dalgliesh:

— Ai face bine să te întorci. Scara asta nu ne ţine pe amândoi. Nu are rost să ne înmuiem împreună.

— Nu face eforturi inutile şi ţine-ţi gura, răspunse Dalgliesh, şi nu te opri.

Îşi îndesă umerii sub braţul lui Latham şi îl mai săltă * *»

câteva trepte înainte. Scara scârţâi, îndoindu-se sub greutatea lor. Rămaseră o clipă nemişcaţi, apoi încercară din nou. De data aceasta Latham reuşi să prindă o treaptă cu picioarele şi se repezi înainte cu o asemenea forţă, încât Dalgliesh îşi pierdu aproape echilibrul. Scara, surprinsă de o bruscă pală de vânt, se legănă într-o parte. O simţiră deplasându-se de acoperiş. Niciunul din ei nu îndrăzni să se mişte până ce nu se potoli din legănat. Se apropiau de mai. Vedeau dedesubt umbrele negre ale copacilor cu crengile lor ineficite. Dalgliesh se gândi că erau foarte aproape de landă, dar nu se auzea niciun sunet, cu excepţia urletului furtunii. Bănui că micul grup aştepta în tăcere, temându-se să nu distrugă concentrarea înspăimântată fie chiar şi cu strigăte de îmbărbătare.

Brusc, totul luă sfârşit. Simţi că este prins de mâini. Cineva îl trăgea spre siguranţa oferită de terenul ferm.

Nu-şi dădea seama cât de uşurat era, ci numai cât era de obosit şi de dezgustat de sine. Nu-i mai rămăsese pic de putere în corp, dar mintea îi era destul de limpede, iar gândurile amare. Subestimase dificultăţile, se lăsase târât de Bryce într-o farsă de amatori, desconsiderând pericolul, se purtase ca un nebun impulsiv. Porniseră amândoi ca nişte băieţi cercetaşi să salveze o fată de la înec. Şi rezultatul a

— >»

fost că fata s-a înecat. Când, de fapt, nu trebuia decât să aştepte liniştiţi în dormitorul de la etaj până când apa ar fi început să scadă. Furtuna se mai potolise puţin. Dimineaţa ar fi putut fi salvaţi cu calm, îngheţaţi de frig, poate, dar întregi.

Drept răspuns la gândurile sale, auzi zgomotul asurzitor al prăbuşirii. Acesta crescu până la vacarm şi micul grup de pe mal privi hipnotizat casa care se scufundă în mare cu o ultimă şi stranie graţie. Zgomotul se răspândi peste landă, în timp ce valurile bubuiau, izbindu-se de barajele de cărămidă. Spuma lor se ridica dansând spre cerul nopţii, intrându-le în ochi. Zgomotul scăzu. Ultima din şirul de cabane Tanner ajunsese pe fundul mării.

Landa era plină de umbre negre. Se înghesuiau în jurul lui, ferindu-l de furtună. Le vedea gurile mişcându-se, dar nu auzea nimic din ceea ce spuneau. În lumina lunii văzu clar părul alb, fluturat de vânt, al lui R.B. Sinclair şi apoi îl auzi pe Latham strigând după un doctor, cu insistenţa unui copil plângăreţ. Dalgliesh tânjea să se poată întinde pe iarba moale şi să stea aşa până când durerea îngrozitoare din mâini şi din trup avea să dispară. Cineva îl ţinea însă în capul oaselor.

Bănui că era Reckless. Braţele îl susţineau pe după umeri şi simţea mirosul ascuţit al gabardinei ude şi asprimea ţesăturii pe obraz.

Pe urmă, gurile care se deschideau şi se închideau, f

irecum maxilarele unor păpuşi, începură să scoată şi sunete, ntrebau dacă se simte bine şi cineva, Alice Kerrison se gândi el, propuse să meargă cu toţii la Priory House. Altcineva pomeni de Landrover. Probabil că maşina ar fi putut să treacă prin torent până la Pentlands, dacă domnişoara Dalgliesh prefera să-l ducă pe Adam acasă. Dalgliesh observă pentru prima dată Landroverul, o formă neagră la marginea grupului care îl înconjura. Probabil că era al lui Bill Coles, iar figura aceea masivă în manta galbenă de ploaie era Coles însuşi. Cum dracu' ajunsese aici? Feţele albe, neclare, păreau să aştepte ca el să se hotărască. Spuse:

— Vreau să merg acasă.

Se smulse din mâinile celor care voiau să-l ajute şi se urcă singur în Landrover. Pe podeaua maşinii era o grămadă de lanterne ce aruncau o lumina gălbuie pe şirul de siluete care şedeau. O văzu întâi pe mătuşa sa. Îl ţinea pe Latham pe după umeri, iar acesta se sprijinea de ea. Dalgliesh gândi că arăta ca un june-prim dintr-o melodramă victoriană, cu faţa lungă şi palidă, ochii închişi şi o batistă albă pe care cineva i-o legase peste frunte şi care era deja pătată de sânge. Reckless se sui ultimul şi se aşeză lângă Dalgliesh. Landroverul o porni peste landă şi Daigliesh îşi întinse mâinile ca un chirurg care aşteaptă să i se pună mănuşile. Spuse către Reckless:

— Dacă poţi să-ţi vâri mâna în buzunarul meu, este acolo un săculeţ de plastic ce te va interesa. L-am smuls de la gâtul Sylviei Kedge. Eu unul nu pot să ating nimic.

Îşi schimbă poziţia astfel ca Reckless, care se legăna într-o parte şi în alta din cauza drumului, să-şi poată strecura mâna în buzunar. Scoase săculeţul şi îl desfăcu cu ajutorul degetului mare pe care îl vârî prin deschizătură. Apoi răsturnă conţinutul în poală. Era o fotografie mică şi decolorată a unei femei, într-o ramă ovală de argint, o bandă de magnetofon, un certificat de căsătorie, împăturit şi o verighetă simplă de aur.

O rază de lumină apăsa dureros ochii lui Dalgliesh. Îşi recăpătă cunoştinţa străbătând un caleidoscop de pete

roşii şi albastre, care se roteau ca într-un vârtej, încercând să-şi deschidă ochii lipiţi de somn. Când îi deschise, era ziuă.

Probabil că trecuse de mult ora lui obişnuită de sculare.

Razele de soare se odihneau deja, calde, pe faţa lui. Rămase o clipă în pat, întinzându-şi cu grijă picioarele, şi sesiză, aproape cu plăcere, cum durerea îi revine în muşchi. Îşi simţea mâinile grele. Şi le scoase de sub aşternut şi le ridică în dreptul ochilor – doi coconi albi, de fluture – concentrându-se asupra lor cu intensitate. Probabil că bandajele, puse cu pricepere, îi fuseseră aplicate de către mătuşa sa, dar nu îşi amintea prea limpede când o făcuse. Probabil că folosise şi un unguent. Le simţea dezagreabil de unsuroase sub pansamente. Începea să-şi dea seama că îl mai dureau încă, dar îşi putea mişca încheieturile degetelor, iar vârfurile celor trei degete de mijloc, singurele vizibile, arătau destul de normal. Aparent nu avea nicio fractură.

Îşi strecură braţele în halatul de casă şi se îndreptă spre fereastră. Dimineaţa calmă şi senină îi aduse imediat în

minte amintirea primei zile a vacanţei. Preţ de o clipă, furia nopţii trecute păru la fel de îndepărtată şi legendară ca atâtea furtuni din trecut. Dar dovezile existenţei ei erau în faţa lui. Creasta promontoriului, pe care o putea zări de la fereastra dinspre est, era răvăşită de parcă o armată tropăise peste ea, lăsând în urmă tufe şi arbuşti dezrădăcinaţi. Şi, deşi vântul se potolise, scăzând până la o briză atât de uşoară încât nimic nu se mişca în landă, marea era încă agitată, săltând spre orizont în valuri mâloase, parcă încărcate de nisip. Aveau culoarea noroiului, prea opacă pentru a reflecta albastrul transparent al cerului. Natura nu se mai înţelegea cu sine însăşi, marea dădea ultimele lovituri ale unui război personal, pământul zăcea extenuat sub un cer nevinovat.

Se îndepărtă de la fereastră şi privi prin cameră, de parcă o vedea pentru prima oară. Pe spatele balansoarului din dreptul ferestrei se afla un pled împăturit şi o pernă era aşezată pe unul din braţe. Mătuşă lui îşi petrecuse probabil noaptea acolo, dormind în el. Nu putea fi din pricina lui, totuşi. Acum îşi amintea. îl aduseseră pe Latham cu ei la

Pentlands; mătuşa sa îi dăduse, probabil, camera ei. Ideea îl irita şi se întrebă dacă nu cumva era atât de meschin încât să-l»

deranjeze grija pe care mătuşa lui o purta unui bărbat pe care el nu-l plăcuse niciodată. Şi ce-i cu asta? Antipatia era reciprocă, dacă aceasta putea fi o justificare, iar ziua urma să fie suficient de traumatizantă şi fără să mai fie nevoie să o înceapă cu o autocritică morbidă. Dar s-ar fi simţit mai bine fără Latham. Evenimentele nopţii erau prea proaspete în mintea lui pentru a se bucura de perspectiva de a face conversaţii de doi bani cu partenerul său de nebunie.

În timp ce cobora scările, auzi un murmur de voci din bucătărie. Se simţea mirosul familiar de cafea şi de şuncă, dar camera de zi era goală. Mătuşa sa şi Latham luau, probabil, micul dejun în bucătărie. Auzea vocea înaltă şi arogantă a lui Latham mai limpede acum, dar nu şi răspunsurile rostite mai blând de mătuşa lui. Păşi încet, astfel încât ei să nu-l audă, traversând camera de zi în vârful picioarelor, ca un intrus. Curând avea, inevitabil, să facă faţă scuzelor şi explicaţiilor lui Latham, ba chiar – groaznic gând – gratitudinii acestuia.

În scurtă vreme întregul Monksmere va sosi aici, să întrebe, să discute pro şi contra, să exclame. Puţine dintre ştiri vor fi pentru el noutăţi şi depăşise faza când s-ar fi simţit mulţumit dacă se dovedea că a avut dreptate. Ştia de multă vreme cine era autorul, iar de luni ştia şi cum o făcuse. Dar pentru ceilalţi suspecţi, ziua avea să aducă o binecuvântată dezvinovăţire şi era de aşteptat să profite din plin. Fuseseră speriaţi, prejudiciaţi şi umiliţi.

Ar fi fost nedrept să li se reproşeze că se bucurau.

Dar, până una alta, se plimba îngrijorat, parcă nedorind încă să trezească ziua.

În salon ardea un foc slab, sclipind palid în strălucirea soarelui. Văzu că era mai târziu de ora unsprezece şi că sosise deja poşta. Era o scrisoare pentru el aşezată pe policioara căminului. Chiar din celălalt capăt al camerei putea recunoaşte scrisul mare şi înclinat al lui Deborah. Căută în buzunarul halatului plicul adresat ei, pe care nu mai ajunsese să-l pună la poştă şi, cu greutate, îl aşeză lângă celălalt. Scrisul lui, mărunt şi drept, părea obsesiv de ordonat pe lângă mâzgăliturile ei generoase. Plicul ei era subţire, însemna că scrisoarea nu are mai mult de o pagină. Brusc îşi dădu seama ce putea scrie Deborah pe o singură pagină şi scrisoarea deveni şi ea infestată de ameninţările pe care le simţise plutind în începutul acela de zi.

Putea amâna corvoada de a-l deschide. În vreme ce stătea acolo, furios din pricina propriei nehotărâri de a se forţa să facă gestul acela atât de simplu, auzi zgomotul maşinii. Aşadar, deja începeau să sosească, fără îndoială avizi de noutăţi şi cuprinşi de o plăcută anticipare. Dar când maşina se opri la intrare, recunoscu Fordul pe care îl folosea Reckless şi, ducându-se la fereastră, văzu că inspectorul era singur. Un minut mai târziu, trânti portiera maşinii şi se opri ca şi cum şi-ar fi adunat puterile pentru a se apropia de cabană. Purta sub braţ magnetofonul Celiei Calthrop. Ziua începuse.

Cinci minute mai târziu ascultau toţi patru confesiunea asasinului. Reckless stătea lângă magnetofon, încruntându-se încontinuu spre el, cu privirea neliniştită şi uşor ţâfnoasă a cuiva care se aşteaptă să cedeze nervos dintr-un moment în altul. Jane Dalgliesh şedea în scaunul ei obişnuit, la dreapta şemineului, nemişcată, cu mâinile adunate în poală, ascultând atentă, ca şi când s-ar fi aflat la o audiţie muzicală. Latham se aşezase lângă perete, cu o mână sprijinită neglijent de poliţa căminului şi cu capul bandajat lipit de pietrele cenuşii. Arăta ca un actor în declin, pozând pentru o fotografie de publicitate. Dalgliesh

stătea vizavi de mătuşa sa, ţinând în echilibru pe genunchi o tavă, străpungând cu furculiţa cubuleţele de pâine prăjită unse cu unt pe care ea i le pregătise, sau ţinând mâinile făcute căuş, bine protejate de bandaje, în jurul unui ceainic aburind cu cafea.

Vocea fetei moarte le vorbea, nu cu supuşenia aceea iritantă cu care se obişnuiseră, ci clar, stăpână pe sine şi controlată. Numai din când în când, apărea o urmă de entuziasm, repede reprimat. Era imnul ei de triumf şi totuşi îşi spunea îngrozitoarea poveste cu siguranţa şi detaşarea unei crainice profesioniste, care citeşte o carte, seara la culcare.

„Aceasta este a patra oară când îmi dictez confesiunea şi nu va fi ultima. Banda poate fi folosită iar şi iar. Poţi să îmbunătăţeşti totul. Nimic nu trebuie să fie definitiv.» *

Maurice Seton avea obiceiul să spună asta când lucra la cărţile lui patetice, de parcă ele chiar ar fi meritat să fie scrise, de parcă îi păsa cuiva ce cuvinte folosea. Şi cel mai adesea folosea, până la urmă, tot cuvintele mele, tot varianta propusă de mine, pe care i-o sugeram aproape în şoaptă, ca să nu realizeze că era o fiinţă umană aceea care îi vorbea. Nici măcar atât nu reprezentam pentru el. Eram doar o maşină care ştia să stenografieze, să bată la maşină, să-i coasă hainele rupte, să spele vasele, ba chiar să şi gătească din când în când.

Nu o maşină foarte eficientă, desigur. Nu-mi puteam folosi picioarele. Dar asta îl făcea să-i fie şi mai uşor, într-un anume fel. Înseamnă că nu trebuia să se gândească la mine ca la o femeie. Nu m-a văzut niciodată astfel. De altfel, era de aşteptat. Dar după un timp, nu mai contam nici cât un obiect de sex feminin. Mi se putea cere să lucrez până noaptea târziu, să rămân la el peste noapte, să împart cu el aceeaşi sală de baie. Nimeni nu avea de ce să comenteze. Nimănui nu-i păsa. Niciodată nu avea să iasă vreun scandal. De ce să fi ieşit? Cine ar fi putut dori să mă atingă? Cu mine în casă era în deplină siguranţă. Şi, Dumnezeu e martor, şi eu eram în siguranţă alături de el.

Dacă i-aş fi spus că puteam să-i fiu o soţie potrivită, ar fi râs. Nu, mai bine zis ar fi fost dezgustat. I-ar fi părut că se împerechează cu o oligofrenă, sau cu un animal. De ce trebuie să fie dezgustătoare o diformitate? Dar, vai, nu era singurul care gândea aşa. Am văzut aceeaşi privire şi pe feţele altora. De exemplu, Adam Dalgliesh. De ce l-am ales tocmai pe el? Pentru că aproape nu suportă să se uite la mine. De parcă ar spune «îmi place ca femeile să fie drăguţe. Îmi place ca femeile să fie graţioase. Îmi pare rău pentru tine, dar înfăţişarea ta mă ofensează». Îmi aduc mie însămi o ofensă, domnule comisar. Pe mine mă ofensează. Dar să nu mai consum banda cu introducerea. Primele mele mărturisiri erau prea lungi, nu erau destul de echilibrate. Până la sfârşit, ajungeau chiar să mă plictisească. Dar este vreme destulă pentru a aranja povestea cum trebuie, pentru a o spune perfect, aşa încât să pot asculta banda iar şi iar, până la capătul zilelor mele şi să simt aceeaşi plăcere profundă de la început. Atunci poate că, într-o bună zi, am s-o şterg. Dar, deocamdată nu. Poate că n-am să o fac niciodată. Ar fi amuzant să o las posterităţii. Singurul neajuns în elaborarea şi înfăptuirea unei crime perfecte este faptul că nimeni în afara ta nu o poate aprecia. Aş putea să-mi ofer satisfacţia, oricât de copilărească ar fi, de a şti că după moarte voi face senzaţie.

Planul a fost foarte complicat, desigur, dar tocmai de aceea cu atât mai plin de satisfacţii. La urma urmelor, nu este deloc dificil să omori un om. Sute de oameni o fac în fiecare an şi se bucură de scurtul moment de notorietate, înainte de a fi daţi uitării, la fel ca şi ştirile zilelor trecute. Puteam să-l omor pe Maurice Seton oricând aş fi dorit, mai ales după ce am pus mina pe cele trei sute de miligrame de arsenic. Le luase de la muzeul clubului Cadaver, înlocuindu-le cu o cutie de praf de copt, pe când scria *Flaconul cu moarte*. Bietul Maurice, era obsedat de dorinţa veridicităţii. Nici măcar nu putea să scrie despre otrăvirea cu arsenic fără să aibă materialul în mână, să-l miroasă, să vadă cât de repede se dizolvă, bucurându-se de fiorul

jocului cu moartea. Această absorbire în detaliu, pofta lui pentru experienţa nemijlocită au jucat rolul central în planul meu. Asta l-a condus, biată victimă predestinată, până la Lily Coombs şi la barul Cortez. L-a condus la propria moarte.

Era expert în moartea prin substituţie. Mi-ar fi plăcut să fiu acolo, să văd câtă plăcere îi făcea faptul autentic. Bineînţeles că intenţiona să pună arsenicul la loc; îl împrumutase numai. Dar înainte de a o face, am făcut şi eu o substituire. Praful de copt din vitrina de la club a fost înlocuit de Maurice – din nou – tot cu praf de copt. M-am gândit că arsenicul putea să-mi fie de folos. Şi îmi va fi. Îmi va fi, într-adevăr, de mare folos peste puţină vreme. Nu voi avea nicio problemă să îl torn în sticla aceea de buzunar pe care o poartă Dighy întotdeauna cu el. Şi pe urmă? Am să aştept momentul inevitabil în care se va afla singur şi nu va rezista nicio secundă în plus, fără să ducă sticla la gură. Sau să-i spun că Eliza Marley a descoperit ceva în legătură cu moartea lui Maurice şi că vrea să-l întâlnească, fără să ştie nimeni, undeva departe, pe plajă? Orice metoda va fi bună. Sfârşitul va fi acelaşi.

Şi, o dată ce el va fi mort, ce dovadă mai există? După o vreme am să cer să vorbesc cu inspectorul Reckless şi am să-i spun că Dighy se plângea în ultima vreme de indigestie şi că l-am văzut umblând la dulapul de medicamente al lui Maurice. Am să-i explic cum a împrumutat Maurice nişte arsenic, odată, de la Clubul Cadaver, dar am să-i spun că îmi dăduse toate asigurările că îl dusese înapoi. Dar dacă nu l-a dus? Dacă nu s-a putut despărţi de otravă? Ar fi fost tipic pentru

Maurice. Toată lumea va fi de acord. Toată lumea ştie de romanul *Flaconul cu moarte*. Praful din vitrina de la club va fi examinat şi se va vedea că este inofensiv. Iar Dighy Seton va fi murit dintr-un tragic accident, dar din vina fratelui său vitreg. Mi se pare întru totul satisfăcător. Mare păcat că Dighy, care în ciuda prostiei sale îmi aprecia foarte mult ideile, a trebuit să fie ţinut în ignoranţă în ceea ce priveşte această ultimă parte a planului.

La fel de uşor aş fi putut să folosesc arsenicul pentru Maurice şi să-l văd murind în agonie. Oricând puteam să o fac. Dar ar fi fost prea uşor. Uşor şi lipsit de inteligenţă. O moarte prin otrăvire nu ar fi satisfăcut niciuna din condiţiile necesare pentru uciderea lui Maurice. Tocmai aceste condiţii au făcut din crimă un fapt atât de interesant de plănuit şi din realizarea ei un lucru aducător de atâtea satisfacţii. Mai întâi că trebuia să aibă o moarte naturală. Ca

*

moştenitor al lui, Dighy urma să fie suspectul numărul unu şi, pentru mine, era important ca nimic să nu pericliteze moştenirea lui Dighy. Apoi, trebuia să moară departe de Monksmere; nu trebuia să existe pericolul de a fi suspectată de nimeni. Pe de altă parte, voiam să fac astfel încât crima să fie pusă în legătură cu comunitatea din Monksmere; cu cât ar fi fost membrii ei mai hărţuiţi, suspectaţi şi înspăimântaţi, cu atât mai bine. Aveam multe de plătit. În plus, doream să pot participa la investigaţii. Nu mi-ar fi convenit să fie tratată ca o crimă înfăptuită în Londra. În afara distracţiei de a privi reacţiile suspecţilor, am considerat important ca poliţia să lucreze sub ochii mei. Trebuia să pot supraveghea şi, la nevoie, controla. Lucrurile nu s-au petrecut întocmai cum am plănuit, dar una peste alta, nu s-au întâmplat prea multe lucruri de care să nu am cunoştinţă. Culmea ironiei, uneori nu am fost prea îndemânatică în a-mi controla propriile reacţii, dar toţi ceilalţi s-au comportat conform planului meu.

Şi mai era şi dorinţa lui Dighy care trebuia satisfăcută. Voia ca L.J. Luker şi barul Cortez să aibă legătură cu crima.

Motivul lui era, bineînţeles, diferit. Nu voia în mod deosebit ca Luker să devină suspect. Dorea să-i arate doar că existau mai multe feluri de a comite o crimă fără a fi prins. Dighy dorea o moarte pe care poliţia să fie obligată să o accepte ca naturală – pentru că avea să fie naturală – dar despre care Luker să ştie că fusese o crimă. De aceea a insistat ca mâinile retezate ale lui Maurice să-i fie trimise

lui Luker. Mai întâi, aproape că le-am jupuit de carne, cu acid – era un avantaj faptul că aveam în casă o cameră obscură şi acidul la îndemână – dar mie tot nu-mi surâdea ideea. Era un risc stupid şi inutil. Dar am cedat toanelor lui Dighy. Tradiţia spune să te porţi frumos cu un condamnat la moarte. Trebuie să încerci să-i satisfaci dorinţele mai inofensive.

Dar, înainte de a descrie cum a murit Maurice Seton, trebuie să lămuresc două chestiuni. Niciuna dintre ele nu este importantă, dar le pomenesc pentru că ambele au o contribuţie indirectă la moartea lui Maurice şi amândouă au

fost utile în a arunca bănuiala pe Latham şi Bryce. Nu mă pot lăuda cu moartea lui Dorothy Seton. Sigur, eu am fost cauza, dar nu am intenţionat să o omor. Ar fi fost un consum inutil de energie să încerci să omori o femeie înclinată atât de evident spre autodistrugere. Oricum n-ar mai fi rezistat mult. Nu era decât o chestiune de timp până ce ar fi luat o supradoză din drogurile pe care le folosea, sau ar fi căzut de pe stânci într-una din plimbările ei nocturne, pe jumătate drogată, sau ar fi murit împreună cu iubitul ei într-una din călătoriile de viteză pe care le făceau prin ţinut. Sau pur şi simplu ar fi băut până murea. Nici nu era deosebit de interesant. Dar atunci, curând după ce ea şi Alice Kerrison au plecat în acea ultimă vacanţă la Le Toucquet, am descoperit manuscrisul.

Era un fragment de proză absolut remarcabilă. E mare păcat că aceia care spun că Maurice Seton nu ştia să scrie nu vor avea niciodată şansa să-l citească. Când voia, putea scrie fraze care ardeau pur şi simplu hârtia. Şi în cazul acela voia. Totul era spus acolo: durerea, frustrarea sexuală, gelozia, ura, dorinţa de a pedepsi. Cine ar putea, mai bine ca mine, să înţeleagă ce simţea? Faptul că a pus totul pe hârtie i-a dat, probabil, cea mai mare satisfacţie. Nu putea fi vorba să bată la maşină textul. Nu se putea interpune un dispozitiv mecanic între durerea pe care o resimţea şi expresia acesteia. Avea nevoie să poată vedea

cum cuvintele se formau singure sub mâna lui.

Nu avea intenţia să folosească ceea ce scrisese, bineînţeles. Eu am făcut-o. Pur şi simplu am desfăcut la abur una din scrisorile pe care el i le trimitea în fiecare săptămână şi am pus înăuntru şi foaia aceea. Acum, când privesc în urmă, nici măcar nu sunt sigură ce mă aşteptam să se întâmple. Probabil că ispita a fost prea mare pentru a-i rezista. Chiar dacă ea nu ar fi distrus scrisoarea, ci i-ar fi arătat-o lui Maurice, el nu putea fi absolut sigur că nu fusese chiar el acela care i-o trimisese, din greşeală. Vedeţi, îl cunoşteam aşa de bine. I-a fost întotdeauna teamă de propriul subconştient, era convins că acesta îl va trăda până la urmă. A doua zi m-am distrat urmărindu-l cum intră în panică, cum caută cu disperare, privindu-mă neliniştit să vadă dacă ştiam ceva. Când m-a întrebat dacă aruncasem vreo hârtie, i-am răspuns că arsesem doar nişte ciorne. Am văzut cum i se luminează faţa. A preferat să creadă că aruncasem hârtia fără să o citesc. Orice alt gând ar fi fost de nesuportat, aşa că a preferat să creadă astfel, până în ziua morţii sale. Scrisoarea nu s-a găsit niciodată. Eu am propria mea părere despre ce s-a întâmplat cu ea. Dar întregul Monksmere crede că Maurice Seton a fost, în mare măsură, responsabil pentru sinuciderea soţiei lui. Şi cine ar fi avut, în ochii poliţiei, un motiv mai bun de a se răzbuna decât fostul ei iubit, Oliver Latham?

Probabil că nu este nevoie să explic că eu am omorât pisica lui Bryce. Bryce putea să-şi fi dat seama de asta. Dacă nu ar fi fost atât de disperat să coboare animalul din cui, ar fi observat laţul din jurul gâtului. Dacă ar fi examinat frânghia, şi-ar fi dat seama că şi eu aş fi putut să o spânzur pe Arabella, fără să trebuiască să mă ridic din scaun. Dar, aşa cum am anticipat, el nu a reacţionat raţional şi nici nu a judecat la rece. Nu i-a trecut nicio secundă prin cap că s-ar fi putut ca vinovatul să nu fie Maurice Seton. Poate părea ciudat că pierd timpul ca să discut despre uciderea unei pisici, dar moartea Arabellei îşi are locul ei în planul meu. A făcut ca uşoara animozitate dintre Maurice şi Bryce să devină o duşmănie activă, astfel

încât şi Bryce, ca şi Latham, să aibă un motiv de răzbunare. Moartea unei pisici poate fi un motiv slab pentru a ucide un om şi mi-am închipuit că poliţia nu va pierde prea mult timp cu Bryce.

Dar cu mutilarea unui cadavru lucrurile stăteau altfel. O dată ce autopsia avea să demonstreze că moartea fusese naturală, poliţia se va concentra asupra motivelor care făcuseră să-i fie retezate mâinile. Desigur, era vital ca ei să nu bănuiască de ce fusese necesară acea mutilare şi era cât se

poate de convenabil că existau în Monksmere cel puţin două persoane la fel de pline de ură, de lezate şi cu un motiv la fel de puternic pentru o astfel de faptă. Dar mai erau două motive pentru care am omorât-o pe Arabella. Mai întâi, pentru că aşa am vrut. Apoi, pentru că era o creatură inutilă. Asemeni lui Dorothy Seton, era ţinută şi alintată de către un bărbat care considera că frumuseţea, oricât ar fi de stupidă, de lipsită de valoare, are dreptul la existenţă numai pentru că este frumuseţe. Nu mi-a trebuit decât să răsucesc preţ de două secunde un capăt de frânghie de rufe pentru a termina cu toate prostiile astea. Şi apoi, moartea ei a fost un fel de repetiţie generală. Voiam să-mi încerc abilitatea de a mă preface, să-mi probez reacţiile în condiţii de tensiune.

Nu voi pierde timpul acum ca să descriu ce am descoperit despre mine însămi. Nu voi uita niciodată sentimentul puterii, furia, amestecul acela ameţitor de teamă şi exaltare. Am simţit de multe ori, de atunci încoace, acest sentiment. Chiar şi acum îl simt. Bryce a făcut o descriere superficială despre cât eram de mâhnită, de obositor de necontrolată, atunci, după ce a coborât cadavrul din cui, dar nu era totul doar prefăcătorie.

Dar, să ne întoarcem la Maurice. A fost o pură întâmplare, norocoasă însă, că am descoperit despre el un fapt ce avea să devină crucial pentru scopurile mele – şi anume că suferea rău de claustrofobie. Probabil că şi Dorothy a ştiut asta. Erau nopţi în care îl lăsa totuşi să

doarmă cu ea. Probabil că erau nopţi în care o trezea şi pe ea, cu coşmarul lui – întotdeauna acelaşi – aşa cum făcea şi cu mine. Adesea m-am întrebat cât de multe ştia ea şi dacă-i spusese şi lui Latham înainte de a muri. Era un risc pe care trebuia să mi-l asum. Dar, şi dacă îi spusese, ce? Nimeni nu poate dovedi că eu ştiam. Nimic nu poate schimba faptul că Maurice Seton a murit de moarte naturală.

Îmi amintesc foarte bine noaptea aceea, de-acum doi ani. Fusese o zi umedă şi furtunoasă, de mijloc de septembrie şi seara vremea se înrăutăţise şi mai tare, pe măsură ce se făcea noapte. Lucram împreună de la ora zece dimineaţa şi nu mergea bine. Maurice încerca să termine o serie de nuvele pentru un ziar de seară. Nu era specialitatea lui şi el ştia asta. Lucra contra cronometru şi ura acest fapt. Nu mă oprisem decât de două ori, toată ziua: o dată pentru a pregăti prânzul pentru amândoi, pe la unu şi jumătate, şi a doua oară la ora opt, când am pregătit nişte sandvişuri şi o supă. Pe la ora nouă, când terminasem cina, vântul urla în jurul casei şi auzeam valurile înalte cum se izbeau de ţărm.

Nici chiar Maurice nu se putea aştepta să mă pot întoarce la mine în scaunul cu rotile, după căderea nopţii şi el nu s-a oferit să mă ducă acasă cu maşina. Asta însemna să facă efortul de a mă aduce înapoi a doua zi. Aşa că a propus să rămân acolo peste noapte. Nu m-a întrebat dacă voiam. Nici nu i-a trecut prin minte că aş putea să am ceva împotrivă sau că poate aş fi preferat să folosesc propria mea periuţă de dinţi sau lucrurile mele de toaletă, sau chiar propriul meu pat. Politeţurile obişnuite ale vieţii nu erau valabile şi pentru mine. Dar mi-a spus să-mi fac patul în fostul dormitor al soţiei sale şi a venit chiar el ca să-mi caute

O cămaşă de noapte. Nu ştiu de ce. Cred că a fost prima dată de la moartea ei când şi-a făcut curaj să-i deschidă sertarele şi şifonierele, iar prezenţa mea era în acelaşi timp un sprijin şi un prilej de a rupe un vechi tabu.

Acum, când pot purta oricare din piesele ei de lenjerie sau le pot rupe în fâşii, după cum am chef, pot să râd la amintirea nopţii aceleia. Bietul Maurice! Nu-şi mai amintea că valurile acelea de volane, acele luminoase transparenţe de nailon şi mătase, puteau fi atât de frumoase, de delicate, atât de puţin potrivite pentru trupul meu schilod. I-am văzut expresia feţei şi mâinile care fremătau, mângâindu-le. Nu suporta gândul că hainele ei aveau să-mi atingă carnea. Până la urmă, a găsit ce căuta. Era acolo, pe fundul unui sertar, o cămaşă veche de noapte din lână, care fusese a Alicei Kerrison. Dorothy o purtase o singură dată, la insistenţa lui Alice, când fusese bolnavă de gripă. Cămaşa aceea mi-a dat-o Maurice. Mă întreb dacă soarta lui ar fi fost diferită în cazul în care s-ar fi purtat altfel în noaptea aceea? Probabil că nu. Dar îmi place să cred că mâinile lui, ezitând printre rândurile acelea de nimicuri străvezii, au ales între viaţă şi moarte.

Nu mult după ora trei noaptea am fost trezită de ţipătul lui. La început am crezut că este o pasăre de mare. Dar s-a repetat iar, şi iar. Am bâjbâit după cârje şi m-am dus la el. Stătea pe jumătate încremenit, aplecat peste marginea ferestrei, cu privirea dezorientată a unui somnambul. Am reuşit să-l conving să se reîntoarcă în pat. Nu a fost prea greu. M-a luat de mână ca un copil. În timp ce îl înveleam, m-a prins de braţ şi mi-a spus «Nu mă lăsa singur! mai stai! Am avut un coşmar. Îl am mereu, întotdeauna acelaşi. Visez că sunt îngropat de viu. Stai cu mine până ce adorm.» Am rămas. Am stat acolo lângă el, cu mâna lui într-a mea, până ce mi-am simţit degetele amorţite, iar trupul mă durea tot. Multe au fost lucrurile pe care mi le-a spus, aşa cum stăteam amândoi în întuneric – despre sine, despre teama care îl măcina – mai înainte ca degetele să i se destindă, să înceteze să mai vorbească fără şir şi să adoarmă liniştit. Falca inferioară îi

căzuse şi arăta stupid şi urât şi vulnerabil. Nu-l mai văzusem niciodată dormind. Îmi făcea plăcere să-i văd urâţenia, lipsa de apărare şi am avut un sentiment de

putere atât de plăcut, încât aproape m-a speriat. Stând în întuneric lângă el şi ascultându-i respiraţia liniştită m-am gândit cum aş putea folosi în avantajul meu cele aflate. Am început să plănuiesc cum să-l omor.

A doua zi dimineaţa nu a pomenit nimic despre ce se întâmplase noaptea. Nu am fost niciodată sigură dacă uitase complet de coşmar şi de vizita mea în dormitorul lui. Dar nu cred. Cred că îşi amintea destul de bine, dar că îşi scosese acele lucruri din minte. De fapt, nu trebuia să-şi ceară scuze sau să-mi explice. Nu e nevoie să-ţi justifici slăbiciunile în faţa unei slugi sau a unui animal. De aceea este aşa de convenabil să ai unul, deja dresat, în casă.

Nu aveam de ce să mă grăbesc în alcătuirea planului, nu exista o limită de timp până la care trebuia să moară şi acest lucru, în sine, îi dădea un plus de atractivitate şi îmi permitea să dezvolt un plan pentru o crimă mai sofisticată decât ar fi fost posibil dacă aş fi lucrat contra cronometru. Aici sunt de aceeaşi părere cu Maurice. Nu se poate face treabă bună pe fugă. Sigur că spre sfârşit a trebuit să mă grăbesc puţin, când am găsit şi distrus copia scrisorii către Max Gurney, în care Maurice anunţa că se gândeşte să-şi schimbe testamentul. Dar planurile mele finale erau gata de mai bine de o lună.

Am ştiut de la început că voi avea nevoie de un complice şi am ştiut şi cine va fi acela. Hotărârea de a-l folosi pe Dighy Seton, pentru a-l distruge mai întâi pe fratele său vitreg şi apoi chiar pe el, era atât de magnifică în îndrăzneala de care dădea dovadă încât uneori eram eu însămi speriată de tupeul meu. Dar nu era chiar atât de nesăbuită pe cât părea. îl cunoşteam pe Dighy, ştiam exact care îi sunt slăbiciunile şi care forţele. Este mult mai puţin prost şi mult mai lacom decât crede lumea, mai practic dar mai lipsit de imaginaţie, nu e foarte curajos, dar e încăpăţânat şi insistent. Şi, mai presus de toate, este în esenţă slab şi vanitos. Planul meu s-a folosit de capacităţile dar şi de defectele lui. Am făcut foarte puţine greşeli în felul în care l-am manipulat şi dacă l-am subestimat în câteva privinţe, nu lipsite de importanţă, aceasta s-a

dovedit mai puţin catastrofal decât mă temusem. Acum a devenit o responsabilitate şi o pacoste, desigur, dar nu mă va mai deranja multă vreme. Dacă nu m-ar fi enervat în aşa hal şi dacă aş fi putut avea mai multă încredere în el, poate că l-aş fi lăsat să mai trăiască un an, sau chiar mai mult Aş fi preferat să evit taxele de deces pe averea lui Maurice. Dar nu am de gând să mă las atrasă în cursă de lăcomie.

La început, nu am vrut să fiu atât de grosolană încât să-i prezint lui Dighy un plan de a-l ucide pe Maurice. I-am propus doar o farsă ceva mai complicată. Sigur că nu a crezut-o prea multă vreme, dar nici nu i se ceruse altceva. În vremea pregătirilor preliminare, niciunul din noi nu a rostit cuvântul crimă. Ştiam şi unul şi celălalt, dar niciunul nu a spus nimic. Am păstrat în mod conştient convenţia că eram pe cale de a face un experiment, poate nu lipsit de pericole, dar complet nevinovat, menit să îi demonstreze lui Maurice că este posibil să transporţi un om de la Londra la Monksmere, în secret şi fără ca el să o ştie sau să colaboreze la asta. Acesta

— >

urma să fie alibiul nostru. Dacă planul dădea greş şi eram descoperiţi cu cadavrul asupra noastră, povestea era gata şi nimeni n-ar fi putut să ne contrazică. Domnul Seton pusese pariu cu noi că nu vom fi în stare să-l răpim şi să-l aducem înapoi la Monksmere fără să fim descoperiţi. Voia să introducă o astfel de temă în noua sa carte.

S-ar fi găsit o mulţime de martori care să certifice că Maurice iubea experimentele, că era meticulos cu detaliile. Şi dacă s-ar fi întâmplat să moară din cauza unui atac de cord în timpul acestei călătorii de la Londra, cum putea fi aceasta vina noastră? Omor prin imprudenţă? Poate. Dar crimă, niciodată.

Cred că Dighy aproape a crezut povestea o vreme. Eu am făcut tot ce puteam pentru ca el să o creadă. Sunt puţini oamenii care să aittă curajul sau tăria minţii de a plănui o crimă cu sânge rece, iar Dighy nu se număra printre aceia. îi place ca faptele sale neplăcute să aibă ambalajul unui cadou. Prefera să închidă ochii în faţa

realităţii. Întotdeauna a preferat să ţină ochii închişi şi în ceea ce priveşte adevărul despre mine.

O dată ce a reuşit să se convingă că nu era vorba decât de o farsă drăguţă, cu reguli foarte uşoare, fără niciun risc personal şi cu un premiu de două sute de mii de lire, i-a făcut chiar plăcere să plănuiască detaliile. Nu i-am dat să facă nimic din ceea ce ar fi ieşit din sfera capacităţilor sale, oarecum speciale, şi nu a trebuit să se grăbească. Mai întâi a trebuit să găsească o motocicletă, la mâna a doua, şi un ataş în formă de torpilă. Trebuia să le cumpere separat şi cu bani gheaţă, dintr-un cartier al Londrei unde nu era cunoscut. Trebuia să închirieze sau să cumpere un apartament, care să fie suficient de izolat şi să aibă acces direct la garaj şi trebuia să nu divulge noua sa adresă lui Maurice. Toate acestea erau relativ simple şi, în mare, am fost mulţumită de felul eficient în care colaboram.

Aceea a fost perioada cea mai grea pentru mine. Puteam face atât de puţin, eu însămi, pentru a controla desfăşurarea evenimentelor. O dată ce cadavrul avea să fie adus la Monksmere, eram aici pentru a organiza şi a conduce totul. Dar până atunci trebuia să mă bizui pe Dighy să-mi ducă la înfăptuire indicaţiile. Dighy singur trebuia să ducă la capăt treaba la barul Cortez şi nu am fost niciodată prea fericită de planul lui de a-l ademeni pe Maurice la Mews Cottages. Mi s-a părut inutil de complicat şi de periculos. Puteam imagina moduri mai sigure şi mai simple. Dar Dighy a insistat să implice barul Cortez în complot. Simţea nevoia să-l amestece şi să-l impresioneze pe Luker. Aşa că i-am făcut pe voie – la urma urmelor complotul nu mă putea incrimina în niciun fel – şi recunosc că a funcţionat admirabil. Dighy i-a mărturisit lui Lily Coombs povestea cu experimentul de a-l răpi pe fratele său vitreg şi i-a spus că Maurice pariase pe câteva mii de lire că nu se poate. Lily a primit o sută de lire pentru ajutorul pe care ni l-a dat. Nu trebuia decât să-l aştepte pe Maurice, să-i încropească o istorie despre traficul de droguri şi să-l îndrume către Carrington Mews, dacă dorea

informaţii suplimentare. Dacă nu ar fi muşcat din momeală, nu era nimic pierdut. Mai aveam şi alte planuri pentru a-l ademeni la Carrington Mews şi puteam folosi unul din ele.

Dar, bineînţeles, nada s-a prins. Era în slujba artei sale şi trebuia să meargă până la capăt. Dighy a avut grijă să facă aluzii la Lily Coombs şi la barul Cortez la fiecare din vizitele sale şi Maurice îşi dactilografiase inevitabila sa fişă de referinţă, pentru a fi folosită mai târziu. De îndată ce Maurice a ajuns în Londra pentru obişnuita sa vizită autumnală, a devenit la fel de sigur că, mai devreme sau mai târziu, avea să se arate într-o seară la Cortez, pe dt era că va trage la Cadaver Club şi că va sta în camera sa dintotdeauna, aceea la care putea ajunge fără să fie obligat să folosească liftul acela mic şi claustrofobic. Dighy îi prezisese lui Lily Coombs chiar şi seara în care Maurice avea să apară. Ei bine, da. Maurice a muşcat din plin momeala! Ar fi mers pe jos până în iad, dacă era în folosul scrisului său. Şi, exact asta a şi făcut.

Qnd Maurice a apărut la uşa căsuţei de la Carrington Mews, rolul lui Dighy era relativ simplu. L-a lovit imediat, destul de uşor ca să nu lase urme, dar suficient de tare pentru a-şi face efectul. Lovitura, rapidă, nu putea fi prea greu de dat pentru cineva care a fost odinioară campion de box. Şi adaptările ce trebuiseră aduse ataşului, pentru a-l transforma într-un coşciug pe roate, fuseseră un lucru simplu pentru acela care construise „Sheldrake” de unul singur. Ataşul era gata şi în aşteptare şi se putea ajunge în garaj direct din casă. Corpul uşor, în nesimţire şi respirând greu – pentru că Lily se achitase bine de partea ei şi Maurice băuse mai mult decât era indicat pentru el – a fost pus în ataş, iar capacul a fost bătut în cuie deasupra. Desigur, existau nişte orificii laterale pentru aer. Nu trebuia ca el să se sufoce, nu făcea parte din planurile mele. După aceasta, Dighy a băut o jumătate de sticlă de whisky şi a plecat să-şi aranjeze alibiul. Bineînţeles că nu ştiam exact pentru ce interval va fi nevoie de el, şi aceasta a constituit o problemă. Ar fi fost păcat dacă Maurice

murea prea repede. Că avea să moară – şi încă în chinuri groaznice – nu încăpea nicio îndoială. Singura problemă era când aveau să înceapă chinurile şi cât aveau să dureze. Dar îi dădusem lui Dighy instrucţiuni precise să se lase arestat de îndată ce ajungea la o distanţă destul de mare de casă.

A doua zi dimineaţă, îndată ce a fost eliberat, Dighy a pornit cu motocicleta spre Monksmere. Nu s-a uitat la cadavru. Îl instruisem să nu deschidă portbagajul, deşi mă îndoiesc de faptul că ar fi avut chef să o facă. Se mai amăgea cu iluzia confortabilă a farsei, pe care eu i-o creasem. Nu puteam să prevăd cât de remarcabil de bine va reacţiona atunci când avea să nu mai poată pretinde că o crede. Dar când a plecat, pe ascuns, de la Carrington Mews, în dimineaţa aceea, nu am nicio îndoială că se simţea tot atât de nevinovat, de nerăbdător, ca un şcolar a cărui glumă se desfăşoară cu bine. Nu a avut probleme pe drum. Costumul lui negru din scai, casca şi ochelarii de motociclist erau o deghizare absolut perfectă, aşa cum bănuisem. Avea un bilet de tren pentru Saxmundham, cumpărat de la Liverpool Street, şi înainte de a pleca din West End a trimis prin poştă, pentru Seton House, descrierea pe care o făcusem barului Cortez. Cred că nu mai este nevoie să spun că un stil de a dactilografia poate fi uşor imitat, dar nu şi maşina folosită. Dactilografiasem pasajul cu câteva săptămâni în urmă, la maşina de scris a lui Maurice, purtând o mănuşă pe mâna stângă şi cu degetele bandajate.

Pasajul despre cadavrul mutilat care plutea pe mare a fost dactilografiat chiar de Maurice şi fusese sustras de mine dintre hârtiile lui. Faptul că m-am folosit de el este unul dintre rafinamentele mici dar agreabile pe care le-am inclus în planul meu, când am aflat despre ideea avută de domnişoara Calthrop în legătură cu deschiderea de roman. A fost, din toate punctele de vedere, un dar şi pentru Maurice, dar şi pentru mine. A hotărât, în mare măsură, forma întreagă a planului crimei şi l-am exploatat în mod strălucit.

Dar a existat o parte vitală a planului meu, pe care nu am pomenit-o încă. În mod destul de bizar, deşi mă aşteptam să fie partea cea mai dificilă, a fost cea mai uşoară dintre toate. Trebuia să-l conving pe Dighy Seton să se căsătorească cu mine. Îmi închipuisem că îmi vor trebui săptămâni de îndemânatică luptă de convingere până să-l aduc la acest punct şi eu nu dispuneam de aceste săptămâni. Toate planurile pe care le aveam de făcut împreună trebuiau făcute în rarele weekend-uri pe care le petrecea la Monksmere. L-am lăsat să-mi scrie, pentru că puteam fi sigură că scrisorile vor fi arse, dar eu nu i-am scris niciodată şi nici nu ne-am telefonat Dar nu puteam să fac prin poştă efortul de a-l convinge să îndeplinească această parte a planului, dezagreabilă şi totuşi necesară. M-am întrebat, chiar, dacă nu cumva aceasta va fi stânca de care se va sfărâma întregul plan.

Dar l-am judecat greşit. Nu era pe de-a-ntregul tâmpit. Dacă ar fi fost, nu aş fi riscat niciodată să mi-l fac partener la propria lui distrugere. Dighy putea să recunoască inevitabilul. Şi, de fapt, era în interesul lui să o facă. Trebuia să se căsătorească, dacă voia să pună mâna pe bani. Nu exista o femeie pe care el să dorească să o ia de nevastă. Cu siguranţă nu se bucura prea tare să ia o femeie care ar fi avut pretenţii asupra lui, sau s-ar fi amestecat în viaţa lui, o soţie care ar fi putut chiar să-i ceară să se culce cu el. Şi ştia că trebuia să se căsătorească cu mine dintr-un motiv mai puternic decât toate celelalte. Nimeni nu ar fi putut să demonstreze că noi l-am ucis pe Maurice, decât dacă unul din noi vorbea. Şi o soţie nu are dreptul să depună mărturie împotriva propriului soţ. Aranjasem, bineînţeles, să divorţăm după o oarecare vreme şi eu am fost cât se poate de generoasă în ce priveşte aranjamentul căsătoriei. Nu suspect de generoasă. Pur şi simplu foarte rezonabilă. Îmi puteam permite. El era obligat să se însoare cu mine, pentru a mă face să-mi ţin gura şi a pune mâna pe bani. Eu trebuia să mă căsătoresc cu el pentru că voiam toată averea lui. Ca văduvă a sa.

Ne-am căsătorit numai la ofiţerul stării civile, în 15 martie, la un oficiu din Londra. El închiriase o maşină şi a venit să mă ia foarte devreme. Nimeni nu ne-a văzut când am plecat. Nici nu aveau cum. Celia Calthrop era plecată, aşa că nu exista pericolul de a mă căuta. Oliver Latham şi Justin Bryce erau la Londra. Nu ştiu şi nici nu m-a interesat dacă Jane

Dalgliesh era acasă. L-am sunat pe Maurice ca să-i spun că nu mă simţeam bine şi nu aveam să vin la lucru. S-a enervat, dar nu s-a îngrijorat. Nu aveam de ce să mă tem că ar fi putut să treacă pe la mine, ca să vadă cum îmi merge. Maurice ura boala. îi păsa mai mult când i se îmbolnăvea câinele. Dar pe câine îl iubea. Mă încânta gândul că el ar fi fost în viaţă în clipa aceasta, dacă atunci i-ar fi păsat atât cât să treacă pe la Tanner’s Cottage, să se întrebe unde dispărusem şi de ce îl minţisem.

Dar nu mai am prea mult timp şi nici bandă. Mi-am încheiat socotelile cu Maurice Seton. Mărturia de faţă reprezintă triumful meu şi nu o justificare şi mai am încă multe de spus.

Dighy a ajuns la Tanner’s Cottage cu motocicleta imediat după ora şase, miercuri. Se întunecase deja şi nu mai era nimeni prin preajmă. Niciodată nu mai este nimeni, după ce cade înserarea prin locurile astea. Maurice murise, bineînţeles. Faţa lui Dighy era foarte albă, sub casca de motociclist, când a deschis capacul ataşului. Cred că se aşteptase să vadă faţa victimei sale contorsionată într-o grimasă de oroare, cu ochii lucind acuzator. Spre deosebire de mine, el nu citise cărţile lui Maurice de medicină legală. Nu ştia că muşchii se relaxează după moarte. Faţa calmă, atât de comună, de goală de expresie, atât de complet lipsită de puterea de a fi înspăimântătoare sau patetică, părea să-l liniştească. Dar am uitat să vorbesc despre rigor morţiş. Dighy nu se aşteptase să trebuiască să lupte împotriva înţepenelii din genunchi, în aşa fel încât să-l putem pune în scaunul meu cu rotile ca să-l transportăm pe ţărm. Nu l-a prea distrat

partea asta. îi mai aud încă râsul ascuţit şi nervos când a văzut picioarele subţiri ale lui Maurice, îmbrăcate în pantalonii aceia ridicoli, şi drepte ca nişte cozi de mătură. Pe urmă Dighy le-a dat o lovitură şi rigiditatea a dispărut, ele atârnând din scaun ca picioarele unui copil. Dar acel mic act de violenţă a produs un fenomen ciudat asupra lui Dighy. Eu eram dispusă să-i retez mâinile. Tocmai eram gata să las toporul să cadă când Dighy mi l-a smuls şi a aşteptat liniştit în timp ce eu am pregătit mâinile lui Maurice. Poate că eu făceam o treabă mai bună. Dar mă îndoiesc dacă mi-ar fi făcut tot atâta plăcere cât i-a făcut lui. După aceea am luat mâinile şi le-am pus în sacul meu de toaletă. Dighy avea să le folosească; era hotărât să i le trimită lui Luker. Mai întâi însă aveam de lucrat asupra lor, în camera mea obscură. Până una alta, mi-am agăţat sacul în jurul gâtului şi mi-a făcut plăcere să simt mâinile acelea moarte care păreau să mi se strecoare pe piele.

În sfârşit, Dighy a împins barca, la sosirea fluxului, intrând adânc în mare. Nu-mi făceam probleme în privinţa petelor de sânge. Morţii nu prea sângerează şi dacă existau urme pe costumul de motociclist, marea avea să le spele. Dighy a revenit la mal, strălucitor în bezna nopţii, cu mâinile prinse deasupra capului, aidomă cuiva care a fost supus unei purificări rituale. Nu a scos o vorbă cât timp mi-a împins scaunul până la vilă. Aşa cum am mai spus, în unele privinţe l-am subestimat şi abia în drumul acela făcut în tăcere, pe poteca îngustă, mi-am dat seama că ar putea fi periculos.

Restul treburilor pe care le aveam de făcut trebuia să fie partea cea mai simplă. Dighy urma să ajungă cât putea mai repede la Ipswich. Pe drum trebuia să se oprească într-un loc izolat, pe malul ecluzei Sizewell, să detaşeze ataşul şi să-l scufunde în partea cea mai adâncă. Odată ajuns în Ipswich, avea să scoată numerele de înregistrare de la motocicletă şi să o abandoneze pe o stradă laterală. Motocicleta era veche şi era puţin probabil să fie căutat proprietarul. Şi chiar dacă ajungeau la Dighy şi se găsea şi ataşul, aveam o a doua linie de apărare: povestea cu

răpirea lui Maurice, pariul inocent, care luase o întorsătură tragică. Şi o aveam pe Lily Coombs care să coroboreze povestea noastră.

Instrucţiunile mele pentru Dighy erau clare. După abandonarea motocicletei, trebuia mai întâi să pună la poştă manuscrisul. Apoi trebuia să se ducă la gară, îmbrăcat tot cu salopeta de motociclist şi să cumpere un bilet de peron. Nu voiam să fie observat de către controlorul de bilete pasagerul care se urca în trenul lui la Ipswich, dar avea un bilet cumpărat la Londra. Dighy trebuia să treacă prin control la un moment potrivit, de înghesuială, să urce în trenul de Saxmundham, să-şi schimbe salopeta la toaletă, să o pună într-o mică geantă de voiaj şi să sosească la Saxmundham la opt şi treizeci de minute. Apoi, trebuia să ia un taxi până la Seton House unde eu aveam să-l aştept pe întuneric, pentru a verifica dacă totul s-a desfăşurat conform planului şi pentru a-i da instrucţiuni în continuare.

Cum spuneam, era partea cea mai uşoară din toată afacerea şi nu mă aşteptam la complicaţii. Dar Dighy începea să se simtă puternic. A făcut două lucruri la fel de prosteşti. Nu s-a putut abţine să nu facă vreo două ture prin sat, fără ataş, în mare viteză, lăsându-se reperat de Bryce. Şi a invitat-o pe Liz Marley să se întâlnească cu el la Saxmundham. Primul a fost un exhibiţionism copilăresc, dar cel de al doilea putea fi fatal. Eram deja foarte obosită fizic şi nepregătită din punct de vedere emoţional să fac faţă acestei lipse de supunere. Când am auzit maşina domnişoarei Marley apropiindu-se şi i-am văzut împreună de după perdele, a sunat şi telefonul. Acum ştiu că era Plant, care întreba de domnul Seton. Dar în momentul acela m-a şocat. Se întâmplau două lucruri neprevăzute în acelaşi timp şi eu nu eram pregătită pentru niciunul dintre ele.

Dacă aş fi avut timp să mă controlez, poate că făceam mai bine faţă situaţiei. Dar aşa, m-am certat violent cu Dighy. Nu are rost să pierd timpul cu ce ne-am spus atunci, dar finalul a fost că Dighy a plecat furios cu intenţia,

declarată, de a se întoarce la Londra. Nu l-am crezut. Pusese prea multe în joc pentru a mai renunţa. Nu era decât încă un gest copilăresc de independenţă, provocat de cearta noastră şi care nu intenţiona decât să mă sperie. Dar l-am aşteptat până spre dimineaţă să se întoarcă, stând pe întuneric, pentru că nu aveam curajul să aprind lumina* întrebându-mă dacă un moment de enervare avea să ruineze toate planurile mele şi încercând să-mi imaginez cum mai putea fi salvată situaţia. Am plecat acasă abia pe la ora două dimineaţa.

A doua zi dimineaţă m-am întors devreme la Seton

House. Nu se vedea nici urmă de maşină. Abia joi seară, când a sunat telefonul la Pentlands, am aflat ce se întâmplase. Deja nu mai aveam nevoie să simulez şocul. Îmi face plăcere când mă gândesc că Dighy va plăti în curând pentru ce mi-a făcut în acele douăzeci şi patru de ore. Dar s-a dovedit plin de resurse. Povestea lui despre telefonul fals a fost foarte inspirată. Putea explica orice aluzii la moartea lui Maurice pe care le putuse, eventual, scăpa în timpul delirului inconştient. îi întărea alibiul. Făcea ca lucrurile să fie şi mai stânjenitoare pentru cei din Monksmere. A trebuit să-i admir ingeniozitatea. Şi mă întrebam cât mai avea să dureze până când ar fi început să se gândească cum să scape de mine.

Nu mai sunt multe de spus. Returnarea toporului lui Jane Dalgliesh nu a fost mai dificilă decât furtul lui. Costumul de motociclist a fost tăiat în fâşii şi aruncat în mare, la flux. Eu am turnat acid pe încheieturile degetelor de la mâinile lui Maurice şi Dighy a pus pachetul la poştă. Totul a fost foarte simplu. Totul conform planului. Şi acum a mai rămas doar capitolul final. Peste câteva zile voi putea să dictez din nou, totul. Nu simt pentru Dighy o ură deosebită. Voi fi bucuroasă să-l ştiu mort, dar sunt mulţumită să-mi imaginez agonia lui fără să simt nevoia să îl şi văd. Aş fi vrut însă să fiu de faţă când a murit Maurice Seton.

Asta îmi aminteşte de ultima explicaţie pe care

trebuie să o dau. De ce nu m-am mulţumit să las cadavrul la Londra, un pachet de carne şi haine aruncat într-un canal din Paddington? Motivul este simplu. Trebuia să-i retezăm mâinile. Ele ar fi povestit multe, aşa cum erau, cu nodurile degetelor sfâşiate până la os de cât lovise în capacul coşciugului”.

Vocea tăcuse. Banda continuă să se mai învârtă preţ de câteva secunde. Apoi Reckless o opri. Fără să spună o vorbă, scoase aparatul din priză. Jane Dalgliesh se ridică din scaunul său şi, murmurând ceva către Latham, se duse la bucătărie. Aproape instantaneu, Dalgliesh auzi apa curgând şi zgomotul unui capac de ceainic. Se întreba ce făcea acolo. Continua să pregătească prânzul? Făcea cafea pentru musafiri? La ce se gândea? Acum că se terminase totul, era oare interesată de tumultul acela de ură, care lăsase un hiatus în atâtea vieţi, inclusiv a sa? Un lucru era sigur. Dacă avea mai târziu să o pomenească pe Sylvia Kedge, nu se va lăsa pradă regretelor sentimentale de genul „Dacă am fi ştiut! Dacă am fi putut să o ajutăm cumva!” Pentru Jane Dalgliesh oamenii erau aşa cum i-a lăsat Dumnezeu. Era lipsit de sens şi un semn de îngâmfare să încerci să-i schimbi, după cum ar fi fost un semn de impertinenţă să-ţi fie milă de ei. Niciodată până acum nu-l izbise cu atâta forţă lipsa de implicare a mătuşii lui; niciodată până acum nu i se păruse aşa de înspăimântătoare.

Latham se rupse din poza de persoană cu conştiinţă de sine şi se prăbuşi în scaunul gol din faţa focului. Râse, cam nesigur de el.

— Bietul nenorocit! A murit pentru că nu a ştiut să aleagă o cămaşă de noapte. Sau pentru că alesese acel dormitor?

Reckless nu răspunse. Strânse cu grijă banda şi luă aparatul la subraţ. Întorcându-se către uşă, i se adresă lui Dalgliesh:

— Am scos la suprafaţă ataşul. Era la vreo zece metri de locul indicat de dumneata. Încă o intuiţie norocoasă, domnule Dalgliesh.

Dalgliesh îşi imagina scena. Era probabil plăcut pe malul canalului de ecluză sub soarele de dimineaţă, o pace verde întreruptă doar de zgomotul îndepărtat al traficului, susurul apei şi vocile joase ale oamenilor care se aplecau peste scripeţi, clipocitul noroiului când scormoneau fundul canalului. Şi la un moment dat, lucrul pe care îl căutau se ridică în sfârşit la suprafaţă, ca un dovleac dungat, cu partea de jos bordată cu alge şi lucioasă sub mâlul care se prelingea de pe el. Nu se îndoia că li se păruse tare mic grupului de poliţişti care se muncise să o găsească şi care se chinuiau să îl aducă la mal. Dar şi Maurice Seton fusese un tip mic de înălţime.

După ce Reckless plecă, Latham rosti ţâfnos:

— Trebuie să-ţi mulţumesc pentru că mi-ai salvat viaţa.

— Chiar trebuie? Eu credeam că e invers şi eu trebuie să-ţi mulţumesc ţie. Tu ai împins-o de pe acoperiş.

Răspunsul veni repede, parcă defensiv:

— A fost un accident. N-am vrut să o fac să cadă.

Sigur că nu, se gândi Dalgliesh. Trebuia să fie un accident.

Latham era ultimul om care să poată trăi cu ideea că a ucis o femeie, chiar dacă era în legitimă apărare. În sfârşit, dacă aşa prefera el să păstreze în amintire incidentul, era treaba lui. De fapt, ce importanţă mai avea? Ar fi vrut ca Latham să plece. Ideea gratitudinii între ei era complet ridicolă şi stânjenitoare, iar el era prea rănit, la minte şi la trup, pentru a-i surâde perspectiva unei dimineţi petrecute în conversaţii. Dar trebuia să afle ceva.

— M-am tot întrebat, spuse el, de ce te-ai dus la Tanner’s Cottage aseară? îi văzuseşi, presupun – pe Dighy şi Kedge?

Cele două plicuri aşezate unul lângă altul străluceau

alb pe fondul pietrelor cenuşii. Curând va trebui să deschidă scrisoarea de la Deborah. Dorinţa aceea imperioasă de a o arunca în foc nedeschisă era total ridicolă şi umilitoare, de parcă se putea arde trecutul întreg cu un singur gest hotărât. Auzi vocea lui Latham:

— Bineînţeles. În prima seară când am sosit aici. Apropo, am minţit în legătură cu ora. Ajunsesem pe la şase. Curând după aceea, m-am dus să mă plimb spre stânci şi i-am văzut pe cei doi şi barca. Am recunoscut-o pe Sylvia şi mi-am închipuit că bărbatul era Seton, deşi nu puteam fi sigur. Era prea întuneric să văd ce făceau, dar era limpede că împingeau barca pe mare. N-am văzut ce este pachetul de pe fundul ei, dar mai târziu nu mi-a fost greu să ghicesc. Nu m-a neliniştit. Maurice a căutat-o cu lumânarea, după părerea mea. Dorothy Seton mi-a trimis mie acea ultimă scrisoare pe care el i-a scris-o. Presupun că se aştepta ca eu să o răzbun. Mi-e teamă că s-a înşelat asupra mea. Am văzut prea mulţi actori de mâna a doua făcându-se de râs într-un astfel de rol, ca să-mi mai surâdă să-l joc şi eu. Nu aveam însă nimic împotrivă să las pe altul să facă treaba asta, dar când Dighy a murit, m-am gândit că a venit vremea să aflu ce avea de gând Kedge. Celia ne spusese că Sylvia intenţiona să se întâlnească cu Reckless în această dimineaţă; mi s-a părut prudent să intervin primul.

Era inutil să-i fi arătat că dacă ar fi vorbit mai devreme, i-ar fi salvat viaţa lui Dighy. Dar oare era adevărat? Ucigaşii aveau deja aranjată povestea lor: pariul cu Seton, experimentul care s-a terminat îngrozitor de rău, panica în care au intrat când au descoperit că Maurice era mort, hotărârea de a-i tăia mâinile într-o încercare de a acoperi urmele. Ar fi fost, oare, posibil să dovedească, fără o mărturisire, că Maurice Seton nu murise de moarte naturală?

Apucă scrisoarea lui Deborah cu mâna bandajată şi încercă să-şi strecoare vârfurile degetelor sub capacul plicului. Dar hârtia groasă i se opunea. Latham îi spuse nerăbdător:

— Hai, lasă-mă pe mine!

Plicul se sfâşie în mâinile sale acoperite de nicotină. I-l dădu lui Dalgliesh:

— Nu te jena de mine.

— E în ordine, răspunse Dalgliesh, ştiu ce e înăuntru. Poate să aştepte.

Dar în timp ce vorbea, despăturea foaia de hârtie. Nu conţinea decât opt rânduri. Deborah nu fusese niciodată vorbăreaţă, nici chiar în scrisorile de dragoste, dar în acele propoziţii sacadate exista o economie brutală. Şi de ce nu?

Dilema lor era una fundamental umană. Puteai petrece o viaţă împreună, explorând-o, sau puteai scăpa de ea în opt rânduri. Se descoperi numărându-le iar şi iar, calculând numărul cuvintelor, observând cu un interes nefiresc distanţa dintre rânduri şi detaliile de grafie. Ea se hotărâse să accepte slujba oferită de firmă la sucursala ei din America. Când el avea să primească scrisoarea, ea va fi deja la New York. Nu mai putea suporta să bântuie la periferia vieţii lui, aşteptând ca el să se hotărască. Credea că nu se vor mai vedea niciodată. Era mai bine pentru amândoi astfel. Frazele erau convenţionale, aproape banale. Era o scrisoare de adio, fără pompă şi fără originalitate, chiar fără demnitate. Şi dacă fusese scrisă cu durere, scrisul decis nu lăsa să se vadă asta.

Vocea înaltă şi arogantă a lui Latham se auzea în fundal, spunând ceva despre o oră fixată la spitalul din Ipswich, pentru a-şi face o radiografie la cap, sugerând ca Dalgliesh să meargă cu el ca să se uite cineva la mâna lui, speculând cu duşmănie despre cât avea să plătească Celia avocaţilor, înainte de a putea să se bucure de averea lui Seton şi încercând încă o dată, cu stângăcia unui şcolar, să se scuze pentru moartea Sylviei Kedge.

Dalgliesh îi întoarse spatele şi, luând propria scrisoare de pe şemineu, puse cele două scrisori una peste alta şi le rupse nervos. Dar erau prea groase pentru puterile lui şi, până la urmă trebui să le arunce în foc. Le luă mult timp până să ardă, fiecare foaie de hârtie scorojindu-se şi răsucindu-se, în timp ce cerneala dispărea,

aşa încât la sfârşit i s-au înfăţişat propriile versuri, argintii pe fond negru, refuzând cu încăpăţânare să moară. Şi nici măcar nu putea să apuce vătraiul ca să le facă pulbere.

RAO INTERNATIONAL PUBLISHING COMPANY S.A.

Seria „Opere XX”.

Roger Martin du GARD	*Familia Thibault* (3 vol.)
Antoine de SAINT-EXUP & RY	*Citadela*
Albert CAMUS	*Străinul, Ciuma, Căderea, Exilul şi împărăţia*
Albert CAMUS	*Faţa şi reversul, Nunta, Mitul lui Sisif Omul revoltat, Vara*
André MALRAUX	*Condiţia umană*
Andr* MALRAUX	*Speranţa*
Andrfi MALRAUX	*Antimemorii I Oglinda limburilor*
André MALRAUX	*Antimemorii II Frânghia şi şoarecii*

Succese internaţionale de ultimă oră f

P.D. JAMES	*Gustul morţii*
Robert TINE	*Pururea tânăr*
Paul ERDMAN	*Filiera elveţiană*
Louis BOZON	*Femeia vieţii mele – Martine*
Victor OSTROVSKY	*Leul din Iudeea*

William DIEHL — *Fiinţa răului*
John SAUL — *Umbră*
Joseph AMIEL — *Dovada*
Colin FORBES — *Operaaunea „Shochvave”.*
Simon WIESENTHAL — *Calea speranţei*
Colin FORBES — *Crucea de foc*
John GRISHAM — *Firma*
Alistair MACLEAN — *Operaţiunea Seawitch*
Alistair MACLEAN — *Teroare la Amsterdam*
G6 rard MAJAX — *Magicienii*
Marcia MULLER — *Trofee şi lucruri moarte*
Mario PUZO — *Arena sumbră*
Herman WEISS — *Operaţiunea Jessica*
Jeffrey ARCHER — *Niciun ban în plus, niciun ban în minus*
John SAUL — *Protectorul*
Ridley PEARSON — *Prăbuşirea*